

YAZIÇI SSENARİSİ, REJİSSOR SSENARİSİ

Ədəbi janrlar içində ssenari adlanan bir janr da var. Ssenari janrına istənilən qələm sahibi; şair, yazıçı, publisist və başqaları müraciət edə bilər. Ssenari sözünün kamil mənası səhnələşdirmək deməkdir. Məktəbdə, klubda hər hansı bir tədbirin keçirilməsi onun ssenarisinin hazırlanmasından başlayır.

Ədəbi dildə ssenari ədəbi dram əsəri hesab olunur. Film, yaxud telefilm çəkilişlərini keçirtmək, yaxud teatr və başqa yerlərdə səhnəciklərin və başqa tədbirlərin həyata keçirilməsi məqsədilə yazılan hazırlıq mətni ssenari adlanır. Ssenarinin yaranma tarixi çox qədimdir.

Ssenari yazanların vəzifəsindən asılı olmayaraq film və telefilm çəkilişlərində onları ssenari müəllifləri adlandırırlar. Ssenarist çəkilişlərdə iştirak edir, rejissorun və nüfuzlu rol ifaçısının təklif və məsləhəti ilə mətnə müəyyən dəyişikliklər edir.

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində ssenarist hazırlayan fakültə fəaliyyət göstərir. Bununla belə, çəkiliş apararı rejissorlar çox vaxt özlərinə yaxın adamları ssenari yazmaq üçün tuturlar. Belə ki, süjet xəttini də onlar özləri deyirlər.

Odur ki, ssenari iki cür olur: yazıçı və rejissor ssenarisi.

Yazıçı öz arzusu ilə hansısa ssenarini yazıb hazırlaya bilər, lakin onun nə vaxtsa ekranlaşdırılacağına ümid bəsləmir. Rejissor isə tutduğu adama istədiyi ssenarini yazdırır və əmindir ki, elə özü də onu tezliklə ekranlaşdıracaq.

Bədii əsərlərdən fərqli cəhəti ondan ibarətdir ki, bu janrda yalnız hərəkətlər və danışiq qeydə alınır. Təbiət təsvirləri ümumi səhnələrdə göstərilə bilər. Personajın hiss və həyəcanı, daxili narahatçılığı onun peşəkarlığından asılı olur.

Ssenari özünəməxsus dramatik ədəbi janrıdır.

Böyük hörmət və ehtiramla:
Əli BƏY AZƏRİ,
baş redaktor

XƏZAN

Ədəbi-bədii jurnal
C8, N3, 2023
Mart, 2023

Baş REDAKTOR:
Əli BƏY AZƏRİ

Redaksiya heyəti:

Şahməmməd Dağlaroğlu, Xaliq Azadi, Məhəmməd Əli, Rəşid Bərgüşadlı, Dəmət Salmanoğlu, Budaq Təhməz, Hafiz Əlimərdanlı, Təranə Dəmir, Minarə Sığnaq, Ələsgər Talıboğlu, Vaqif Osmanov, Zaur Ustac, Əyyub Türkey, Elvin İntiqamoğlu, Gülnarə İsrəfil

Baş redaktorun MÜAVİNİ:
Ramiz İSMAYIL
Dizayner: **Veys ƏLİYEV**

Redaksiyanın ünvanı:

Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı

Əlaqə telefonları: (070) 575 03 99

Email ünvanı: xezan23@mail.ru,
5750399a@mail.ru

Çapa imzalanıb: 14 mart 2023-cü il
Ədliyyə Nazirliyində 15 yanvar 2016-cı ildə
qeydə alınmışdır: 5331

Jurnal aylıqdır.

Materiallar elektron variantında, yaxud diskdə və on dörd şriftlə printerdən çıxmış çap variantında (bir nömrə üçün) poeziya və publisistika beş, nəsr on səhifədən çox olmamaq şərti ilə qəbul olunur.

JURNALI Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin
"Bayatı" və KİTABEVİM.AZ kitab
mağazalarından əldə edə bilərsiniz.

YARIMÇIQ QALAN ŞƏRİKLİ SSENARİ

2018-ci ilin payız aylarından biriydi, gərək ki, oktyabr idi, bəlkə də sentyabrın son günləriydi. Şəfaqət Cavanşirzadədən təcili xəbər gəldi. “Bəs iş təklifi var, gəlin, görüşüb müzakirə edək”. İşimin çox olduğuna baxmayaraq imtina edə bilmədim. Təklifin özü mənə maraqlı göründü. Görüş yeri kimi “Elmlər Akademiyası” metro stansiyasının qabağını və vaxtı müəyyənləşdirdik.

Şəfaqət Cavanşir qızı Mirzəyeva əslən Qubadlı rayonundandır. Ədəbi tədbirlərdə rastlaşmışıq. Naşiri olduğum “Xəzan” jurnalında hekayələrini çap etdirib. Həm də ssenarilər yazdığını söyləmişdi.

Görüşdük. Şəfaqət Cavanşirzadənin yanında mənim kimi orta yaşlarında olan daha bir nəfər vardı. “Əkbər əmidir, yaxşı ideyaları var”, deyib bizi tanış etdi. Əkbər mənə xoş təsir bağışladı. Ünsiyyətçi idi, danışığında yumor hiss olunurdu.

Şəfaqət qısa zamanda işin mahiyyətini açıqladı. Serial üçün təcili ssenari yazmaq lazımdı. Ssenari mənim yaradıcılığım üçün yeniydi. Hardasa, on il əvvəl “Məhəbbət piyaləsində zəhər” adlı kiçik-metrajlı bir filmin ssenarisini yazmışdım. Di gəl ki, səhnələşdirilməmişdi. Odur ki, bu mövzuya bir daha müraciət etməmişdim. Adamı olmayanın ssenarisi ekranlaşdırıla bilməzdi. Bu, bir Azərbaycan reallığıydı.

Mən hər şeyi dəqiqliklə ölçüb-biçən bir adam kimi qonarar və digər vacib detalları öyrənməyə çalışdım. “Elçin İmanov tanıdığım rejissordur. Əvvəllər də bir yerdə müştərək işlərimiz olub, ancaq indi işi yoxdur, yeni çəkilişlərə başlamaq istəyir. Adamları aldatdığımı eşitməmişəm, düzgün adamdır. Ancaq indi mən onunla qonarar-filan söhbəti edə bilmərəm. Çəkilişlər başlasın, yəqin ki, özü deyər”. Məsələyə Şəfaqət təxminən belə bir aydınlıq gətirdi.

Razılışib ertəsi gün Nərimanov rayonu ərazisində Elçin İmanovun çəkilişlər üçün müvəqqəti kirayələdiyi ofisə getdik. Orada kastinqfason işlər gedirdi. Onunla görüşüb söhbətləşdik. Adam həqiqətən çəkilişlərə başlamaq istəyirdi. “Spase tv” rəhbərliyi ilə danışdığımı bildirdi. “Vaqif Mustafayev çəkilişə pul xərcləyən deyil”, deyə mən dərhal öz replikamı atdım. “Sən heç narahat olma, hər şey yaxşı olacaq”, Elçin İmanov bizi arxayınlaşdırdı və təcili ssenarini yazıb hazırlamağı tövsiyyə etdi. Təxmini ideyanı verdi, istiqamətləri müəyyənləşdirdik.

Bölgüyə görə birinci hissəni mən, ikinci hissəni Şəfaqət, üçüncü hissəni Əkbər yazmalı, bir həftədən sonra görüşüb müzakirə etməliydik. Mənim üçün şablon sınaq çəkiliş forması da vardı.

Dərhal işə başladıq.

Bir həftənin tamamında serialın üç hissəsi hazır idi. Yenidən Elçin İmanovun ofisində görüşdük, qısa müzakirə apardıq. Elçin vərəqlərə çıxarılmış ssenari ilə tanış oldu və korrektəsini, sonrakı istiqamətləri müəyyənləşdirdi. Mənə aydın oldu ki, ikinci və üçüncü hissələrin ssenarisini Şəfaqət yazıb, Əkbər sadəcə bəzi epizodlar düşünüb söyləyib.

Biz yenidən bir həftəlik vaxt götürüb işi davam etdirməli olduq. Təxminən 8, ya 9 gündən sonra bir də ofisdə görüşməli olduq. Mən dördüncü, Şəfaqət isə beş və altıncı hissələrin ssenarisini hazırlamışdı. Yenə vərəqlərə çıxarıb rejissor kimi Elçin İmanova təqdim etdik. Elçin müəyyən hissələrlə tanış oldu, çəkiliş üçün professional artistlərlə danışıqlar aparıb razılığa gəldiyini bildirdi. Televiziya ilə görüşüb-görümədiyiylə maraqlandım. “Nə fərqi var, “Spase” olmasın, “ATV” olsun”, dedi. Həmin vaxt “ATV”-də serialların yayımlandığını xatırlatdım.

Beləliklə, biz işimizi davam etdirdik. Növbəti həftə ərzində mən yeddinci, Şəfaqət isə səkkizinci və doqquzuncu hissələrin ssenarisini yazıb hazırladı. Təxminən on gündən sonra yenidən rejissorun ofisində görüşdük. İşin nə yerdə olduğu ilə maraqlandıq. “Siz yekunlaşdırın ki, mən heç olmasa on hissənin ssenarisini götürüb danışığa gedim”, deyə bizi tələsdirdi. Maraq mənə yenə üstün gəldi, serialın hansı kanalda yayımlanacağını soruşdum. “Sənin üçün nə fərqi var? Olmasın “Lider”, olsun

“ARB”, lap “İctimai tv”, deyə onun verdiyi cavab məni daha da narahat etməyə başladı. Hissimdə yanılmamışdım, aldandığımı indi daha da yəqinləşdirdim. Ancaq nə deyə bilərdim?

Eyni zamanda kənara çəkilmək də istəmərdim. Bəlkə alındı, deyə düşünürdüm. Odur ki, işimizi davam etdirməyi qərara aldım. Növbəti həftə ərzində mən onuncu, Şəfaqət isə on bir və on ikinci hissələri yazıb hazırladı. Yenidən ofisdə yığışdıq. On iki seriyanın ssenarisini vərəqlərə çıxardan Elçin İmanov çox xoşbəxt görünürdü, onun üzü gülürdü. “Həə, buna deyərəm iş... İndi gedib müqavilə bağlamaq olar. Demək olar ki, artistlərlə də hər şey danışılib. Müqavilə bağlansın, pul ayrılınsın, dərhal sizi çağıracam, işimizi davam etdirək”, deyə Elçin İmanov bizi arxayınlaşdırdı.

Günlər keçdi, həftələr bir-birini əvəzlədi, ay tamam oldu, müqavilədən xəbər çıxmıdı. Bu arada Şəfaqət Cavanşirzadə ilə münasibətimiz korlandı, əlaqələrimiz kəsildi. Mən ofisə gəldim və onları orda tapa bilmədim. İcarəyə götürülmüş mənzildə başqaları hazırlıq kursu keçirdilər. Güman gələndə bir-iki adamdan soruşdum, tanıyanlar Elçinin çıxıb Türkiyəyə getdiyini, hansısa serialda rola çəkildiyini bildirdilər.

O vaxtdan beş il keçib. Zəhmətimiz ortada qalmasın deyə həmin serialın ssenarisini jurnalda çap etdirmək fikrinə düşdüm. Şəfaqət Cavanşirzadəyə müraciət etdim. O, kompüterində saxlamadığını, yazdıqlarını sildiğini dedi, Elçin İmanova müraciət etməyin lazım olduğunu bildirdi.

Yeri gəlmişkən, qeyd edirəm ki, o vaxt biz serialları hazırlayanda bir-birimizlə fb vasitəsilə əlaqə saxlayır, koordinatları uyğunlaşdırırdıq. Hətta hazır ssenarini tanış olmaq üçün elektron poçtla bir-birimizə göndərirdik. Mən dərhal elektron poçtun arxivlərini yoxladım və on bir seriyanın ssenarisini tapıb toplaya bildim.

Həmin hissəni halallıq olsun deyə kiçik redaktə və düzəlişlərlə jurnalın növbəti nömrəsində çap etdirib ixtiyarınıza çatdırmaq qərarına gəldim. Bəlkə nə vaxtsa Mədəniyyət nazirliyi bəhrələnə...

Qərarımı Şəfaqət Cavanşirzadəyə yazdım, tapa bilmədiyim on ikinci bölümü göndərməyini xahiş etdim. Onda saxlanmadığını, bütün hissələri sildiğini bildirdi və ssenarinin çap olunmasına qarşı çıxdı. Müxtəlif bəhanələr gətirdi, ideyanın Elçinə deyil, hansısa Yeganə xanıma məxsus olduğunu bildirdi. Ssenarinin həm də Əkbər tərəfindən yazıldığını vurğuladı.

Mən şəhadət verirəm ki, Əkbərin həmin dövrdə əlinə qələm alıb bircə cümlə yazdığını görməmişəm. Kompüterdə yazıbsa da mənə göndərməyib. Onun sosial şəbəkədə yerləşdirilmiş, yaxud dövrü mətbuatda dərc olunmuş heç bir əsərini, kiçik bir məqaləsini belə oxumamışam. Ssenarini hazırladığımız bir ay müddətində heç bir Yeganə ilə görüşməmişik. Müzakirələri Elçin İmanovla aparmış, istiqamətləri onunla razılaşdırıb müəyyənləşdirmişik.

Nəhayət, fb üzərindən Elçin İmanovla əlaqə yaratdım. O, hələlik məxfi saxlanmasını xahiş edib bildirdi ki, hazırda (fevral, 2023) sınaq çəkilişləri gedir. Doğruluğunu müəyyənləşdirmək marağında deyiləm. Çəkilişdən əvvəl ssenarinin çap olunub yayılmasının yaxşı əlamət olmadığını nəzərimə çatdırdım.

Bunları qeyd etməkdə bircə məqsədim var, həqiqətləri olduğu kimi yazıb tarixləşdirmək. “Şən dullar” serialı çəkiləcək, çəkilməyəcək, efirlərdə yayımlanacaq, yayımlanmayacaq, bu, onların işidir, özləri bilər, vicdanları qiymət verir. Beş il əvvəlki əziyyətimin itib-batmasına razılaşmadığım üçün bunu çap etdirirəm. Yaymaq, oxutmaq üçün deyil, arxiv üçün hazırlayıram.

İnsanlar bir çox mətləbləri analarından öyrənirlər. Mən də şərqli işin çox ziyanlı olduğunu hələ yeniyetmə ikən anamdan eşitmişdim. Anam bunu hətta ədəbsiz şəkildə səsləndirmişdi ki, tez qəbul edəm. Ancaq insan da bir qəribə məxluqdur, öz başına gəlməyən hadisədən nəticə çıxarda bilmir. Yarımçıq qalmış şərqli ssenarimiz kimi...

Böyük hörmət və ehtiramla:

Əli BƏY AZƏRİ,

Baş redaktor

ŞƏN DULLAR

(*serial*)

İdeya Elçin İmanovundur

Ssenari müəllifləri:

Əli bəy Azəri,

Şəfaqət Cavanşirzadə (Əkbərin iştirakı ilə)

BİRİNCİ HİSSƏ

Səhnə 1

Qəbiristanlıq. Natura. Gündüz.

Qəbiristanlıqda hündürlükdə qəbir yerləri. Geniş panoramada qəbiristanlığın arxasında şəhər görünür.

Beş qara geyimli, qara eynəkli qadın qara mərmərdən olan bir qəbirin ziyarətindədirlər. Bu qəbir Sevanın əri Alikin qəbridir. Onlar mərhumun qırx mərasimini keçirəndən sonrakı gün ziyarətə gəliblər. Bir cərgə dayanmış qadınlar əllərində qərənfil gülləri tutub başdaşına baxırlar. Qəbirin sağ tərəfində dayanan Molla “Yasin” oxuyur.

Molla: Bismillahir rəhmani rəhim...

Əlində kitab tutan 30-35 yaşlarında olan molla hərdənbir gözaltı qadınları süzür.

Nəhayət, Molla oxuyub qurtarır və “Fatihə” verərək salavat çevirir. Sonra qadınlar sağdan bir-bir yaxınlaşıb qəbirin sinə daşı üzərinə qərənfil qoyurlar.

Kubra: Allah rəhmət eləsin!

İlhamə: Allah o dünyasın versin.

Gülsurə: Yeri behiştlik olsun!

Seva heç nə demədən gülü qoyanda, birdən ayağı burxulur, yerə çökür. Kövrəlir. Onun arxasında olan Vəfa toxtaqlıq verir, əl atıb qaldırmaq istəyir.

Vəfa: - Seva.., Seva.., özünə gəl!

Seva: - Nu poçemu on uşyol ot nas? - Astadan Sevanın üzüntülü, bir az da kədərli səsi eşidilir.

Vəfa: - Özünə gəl! - Vəfa təsəlli verir. - O, yoxdu artıq. Sən ledisən. Həyatdır, nə etmək olar?! -

Vəfa: (Sevaya ayağa qalxmağa kömək edir. Seva səndərləyə-səndərləyə gedərkən) - Yavaş, gülləri tapdalayarsan. - deyir.

Molla qadınların hərəkətini şəhvətli baxışlarla, ağızını marçıldada-marçıldada, dodaqlarını yalaya-yalaya müşayiət edir. Sonuncu qadın onların arxasınca getmək istəyərkən Molla dillənir:

Molla: - Bacı, bəs molla əmini görüm-baxım eləmirsən?

Qadın eynəyini çıxardıb mollaı tərs-tərs süzür.

Gülsurə: - Siz heç olmasa bircə dəfə Allah yolunda bir iş görə bilərsiniz? Həə?

Molla: - Bacı, siz onu mənə görə əvvəlcədən deyəydiniz...

Gülsurə: - Yaxşı, yaxşı, uzatma. - Sağ əli ilə əl çantasını aralayıb sol əli ilə içindən pul çıxararaq mollaya uzadır. - Al.

Molla sarı beşliyi göydə qapıb cibinə basır.

Gülsurə: - Bizimkilərin də adına “fatihə” oxuyarsan.

Molla: - Bacı, mən bir az huşkaram. Heç sizin də adınızı yadımda saxlaya bilmirəm. Elə ki, gülüzlü çöhrənizi görürəm, o dəqiqə yadıma düşürsünüz.

Gülsurə: - Bizimkilərin yerini ki, tanıyırsan..?

Molla: - Həə, tanıyıram. - Başını yelləyib könülsüz cavab verir, elə bil sızıldayır.

Gülsurə: - Yadından çıxmasın, onlar üçün də oxuyarsan. - Bunu deyib o biri qadınların arxasınca gedir. Molla sonuncu qadının arxasınca əriyini əzdirə-əzdirə ağızının suyunu axıdır.

Molla: - Qəşşəngdiii..., əntiqədi... - (Cibindən beşliyi çıxardıb əlində əzmələyir). - Bir buna bax!

Səhnə 2

Vəfanın evi. Gündüz.

Qadın səsi eşidilir:

“Bura bizim şəhərdir. Bütün böyük şəhərlərdə olduğu kimi bizim şəhərdə də küçələr hər an ya sevinir, ya kədərlənir. Hərdən də havasına çökən xəzrisi, gilavarı ilə, romantik duyğuları ilə yaşanır bizim şəhərdə. Burada insanlar sevişir, çəkişir, hətta yeri gələndə dalaşırlar da. Kimi tək, kimi cüt. Kimi də dostlarla birgə əylənməyi sevir. (ekranda dəbdəbəli otaq görünür. Noutbuk arxasında oturan Vəfa nə isə yazır)

Bir onu bilirəm ki, hara getsən, haranı gəzsən, bizim şəhərdəki təəssübkeşliyi heç bir yerdə görməzsən.

Bu günkü söhbətimiz şəhərimizin bütün insanları barədə deyil, cəmi-cümlətani beş qadından bəslənəcək. Bu qadınlar da bu şəhərin sakinləridir. Onlar da sizlərdən biridir. Onlar da indiki günlərinə kimi çətinliklərdən keçib, bu günə gəlib çıxıblar və onların beşinin də inandığı bir həqiqət var”.

Vəfa bu yerdə gözünü noutbukdan ayırıb əlini çənəsinə dirəyərək sağ tərəfdə kiməsə baxır. Sonra dodaqlarını uzadaraq deyir:

Vəfa: - Mama qurban! Yaraşıqdır e balam, yaraşıq.

Ayağa qalxıb güzgünün qabağına yaxınlaşır. Ramkadakı şəkili götürüb yaxından baxır.

Vəfa: - Kopoyoğlu, hardasan? Ürəyim partladı ki. Gəl də... - Azca qəhərlənən kimi olur. Şəkili öpür. Qayıtarıb yerinə qoyur və geriye - noutbukun yanına dönür. Bir az ekrana baxdıqdan sonra stuluna oturur. Güzgünün önündəki oğlunun şəkilinə göz vurub diqqətini noutbukun monitoruna yönəldir. Klavaturada yazmağa başlayır.

“Bütün dünyadakı insanlar qohumdurlar. Çünki bir atadan-anadan dünyaya gəlirlər. Belə olan sürətdə qohumlar düşmən ola bilməz. Onlar hər kəsi sevib əl uzatmağa hazırırlar. Amma nə edəsən ki, onları da sevməyən, bəyənməyən var...”

Telefonu götürüb kiməsə zəng vurur. Telefon qulağında ikən asta səsle, sanki özü-özü ilə danışmış kimi deyir:

Vəfa: - Həyat davam edir.

Telefona gec cavab verildiyindən fincanı qaldıraraq bir qurtum içir.

Səhnə 3

Sevanın evi. Yataq otağı. Gündüz.

Seva fikirli-fikirli oturub, amma vurnuxur. Bu zaman zəng gəlir. Taxtın üzərində iki telefon görünür. Seva bir neçə zəngdən sonra götürür. Hüznlü səsle, astadan cavab verir.

Seva: - Hə, Vəfa!

Vəfa: - Sən özünə gəlməmişən? - Vəfa heç nə olmayıbmiş kimi tam sakit səsle soruşur.

Seva: - Uhu. - Dərindən nəfəs alır. - Necə gəlim e.. özümə, Vəfa? Sən bilirsən axı, mən Aliksiz yaşaya bilmirəm.

Vəfa: - Biz hamımız vəziyyətdən necə çıxdıq, sən də elə çıx. (Ekranda Vəfa görünür) Bir şey fikirləş.

Ekranda Seva görünür.

Seva: - Nə fikirləşim e... mən? Mənim yerimə həmişə Alik fikirləşirdi. Mən Aliksiz yaşaya bilmirəm axı... - sızıldayır.

Ekranda yenidən Vəfa görünür. Masanın üstündən nəsə götürüb ağzına qoyur.

Vəfa: - Qaynanan getdi? - Tamam başqa tonda soruşur, söhbətin mövzusunı dəyişməyə çalışır.

Ekranda Seva görünür. Sifəti dəyişir.

Seva: - Qırx gündə ömrümü yedii.., yedii.., uff, axır ki, getdi. - dərindən köks ötürür.

Telefondan Vəfanın gülüş səsləri gəlir.

Vəfa: - Yazıq qız. - Bir az fasilə verib soruşur. - Kirpiklərin tökülməyib?

Sevanın çöhrəsinə gülümsərlik qonur, əlini sifəti yuxarı gəzdirərək gözlərinə, kirpiklərinə toxundurur.

Seva: - Yox, şükür, yerindədir. Cigəri yansın qızın. Dedim ki, az elə, bilinməsin. Odey, elə yapışdırıb ki, çıxartmaq da olmur.

Vəfa: - Yazıq qız. - Vəfanın səsi eşidildi, canıyananlıq edirdi. - Axırı bilmirəm, istəyirsən, mən sizə gəlim, istəyirsən, sən bizə gəl, bilmirəm, bir şey fikirləş, çıx bu vəziyyətdən. Eşitdinnn?

Seva: - Dərman atmışam da... - Dilini sürüdü. - Qoy, bu gün yatım, bəlkə sabah gələrəm özümə...

Vəfa: - Oldu, can. Sabah görüşərik.

Seva: - Oldu, bacı. (Rahatlıqla cavab verib dərindən nəfəs aldı). Davay, poka, poka!

Səhnə 4

Gülsurənin evinin qapısı. Dəhliz.

Qadın səsi gəlir.

Gülsurə: - “Nə yaxşı ki, bu Vəfa varıymış, ay Allah. Yoxsa mən neyləyərdim?”

Gülsurə qapıdan içəri keçib ayağı ilə əşya dolu seylofan torbanı bir tərəfə itələyir. Paltosunu soyunur. Paltar şkafinin qapısını itələyib güzgünü önə gətirir.

Gülsurə: - “Başıma haranın daşını tökərdim, bilmirəm”.

Güzgüdə özünə baxır, uzun saçlarını üzəşığı tumarlayır, oxşayır. Sanki özü-özü ilə danışır.

Gülsurə: - “Ancaq öz aramızdır, bu borclular səndən yaman qorxur haa... Qorxarlar da... Alverçidən kim qorxmaz ki..? Sən özün qorxmurdun? Mirzənin özündən it kimi qorxurdun? Qorxurdun!”

Bir də güzgülənib davam edir.

Gülsurə: - “Amma özümçün qorxmurdum ki, uşaqlarımçün qorxurdum. İndi hanı uşaqlar? Hərəsi bir tərəfdə. Biri ərə gedib, biri də evlənib gedib qaynatasının qoltuğuna sığındı. Amma dədəsi hər nəydisə, arvad qoltuğuna sığınan deyildi. Bu vicdansız kimə oxşadı, bilmirəm də... İndi də qalmışam tək-tənha!”

Güzgünün qabağından çəkilib gedir.

Səhnə 5

Kubranın evi. Dəhliz. Axşam.

Yarımqaranlıq dəhlizdə qəhvəyi rəngli qapının gözlüyü görünür. Bir əl qapını döyöcləyir.

Kubra: - Yenə bu kimdi, axşam, axşam? (Əvvəlcə səsi gəlir. Sonra Kübra özü görünür. O, qarıya yaxınlaşıb gözlükdən baxır, bu zaman qapı yenidən, özü də şiddətlə döyülür).

Kubra: - Sındırır e... qapını. (Bunu deyib qapını açır).

Qapı açılan kimi polis kapitanı görünür. Kubra sahə müvəkkilini tanıyır, əsəbləşir. Polis isə furajkasını çıxarıb gülümsəyir.

Polis: - Axşamın xeyir, Kubra bacı. - Bir az da əzilib-büzülür.

Kubra: - Aqibətin xeyir! (Hirsli cavab verir). Həə, nə var? Nəyə gəlmisən? (Narazı-narazı başını yelləyir). Hmm. Səhəri gözləyə bilməzdin? Həə? Yağın daşırdı?

Polis: - Əşşi, yox e, sən Allah! İşdən çıxıb evə gəldirdim. Dedim bir sənə də dəyim, sonra evə gedərəm...

Kubra: - Oho... Ədə, bir dəfə kişi ol, boynuva al də... Denən ki, gəlmisən haqq-hesabın dalınca. Yox bir, sənə dəyməyə gəlmişəm. Bəlkə deyəsən darıxmışdın mənimçün, hə? Əlində əlacın olsa məni bu dəqiqə soxdurarsan e... içəri. (Başını bulayır). Yoox, qardaşım, məni niyə soxdurarsan içəri.

Mən sənə çöldə, elə burda sərf eləyirəm e... Pis-yaxşı, hər ay alacağın yerin var.

Polis kapitani əzilib-büzülüb gülümsündü.

Polis: - Noolub e yenə? Kürəkən əsəbləşdirib?

Kubra: - Allah belə kürəkəni də öldürsün, səni də öldürsün. Öldürsün e..., öldürsün. (Səsinin tonunu qaldırır, sonra da şəhadət barmağını çənəsinin altına dirəyir). Canım yığılıb boğazıma.

Polis: - İstəyirsən, bir-iki günlüyə göndərim komandirovkaya...

Kubra: - Hmm. (başını bulayır) Sonra da gəlib deyəsən ki, pul ver, buraxdırım onu içəridən.

Polis: - Əşi, yox e, vallah. Onsuzda səndən aldığım lisenziyanın puludu. Belə verməsən də olar e..., qurbandı o pul sənə...

Kubra: - Həə? Deyirəm axı, dilin olmasa...

Polis: - Axı sən də onu zəhmətlə qazanırsan.

Kubra: - İndi də mənim xətrimi istiyən oldun..? Sənin xətrini belə Əzrayıl istəsin. Yaxşı. (Kubra əl atıb qapının arxasındakı paltar şkafindan pul götürür, özü də qapının arxasına soxularaq həmin pulu başına sədəqə kimi dolandırır, "it apararı olsun" deyir və polis kapitanına uzadır.

Kubra: - Al, yığmışdım fitrə pulu.

Polis: - Çox sağ ol. (pulu alıb döş cibinə qoyur). Allah səndən razı olsun. Allah sənin canını sağ eləsin. Sənin kimi bacı bir çox boynuyoğun kişilərdən qeyrətlidi.

Kubra: - Oho...

Polis: - Canım üçün, düz deyirəm. (furajkanı başına qoyub düzəldir və ciddiləşir).

Kubra: - Di yaxşı yol.

Polis: - Mən getdim. (Dönüb gedir).

Kubra: - Get. Gedişin olsun, gəlişin olmasın. Canım yığılıb boğazıma. (Əl atıb qapını bağlayır). Kürəkən bir tərəfdən, polis də bir tərəfdən. Canım yığılıb boğazıma. Bu nə həyatdır. (Deyinə-deyinə dəhlizi keçib otağa girmək istəyirdi ki, otağın qapısında kürəkənlə rastlaşdı).

Kürəkən: - Ona nəş pul verirsiniz? İxtiyarı yoxdu axı.

Kubra: - Ədə, sənə nə var nəş pul verirəm ona? İxtiyarı da ona özüm vermişəm. Pulu verirəm, bunu da özüm bilərəm, öz pulumdu verirəm. Sənin pulunu vermərəm ki.

Kürəkən: - Hə, əlbəttə. Ancaq sən mənə kömək edəndə, papa canı, az qalırdın məni öldürəsən.

Kubra: - Bura bax, sən xeyir ola mənim evimdə yaşayıb pəpanın canına and içirsən. Get atovun xarabasına, onda da onun canına and iç. (Orta barmağı ilə göbəyinə toxunub maykasını yuxarı çəkir, kürəkən dik atılır). Malçışka! Bunun atasına bax, özünə bax. (Deyib otağa keçir. Oturmaq üçün divana yaxınlaşır). Gəlib mənim evimdə oturub atasının canına and içir. (deyinir və keçib divanın sağ küncündə əyləşir. Pultu götürüb televizoru işə salır).

Kubra: - Ə, çox elə xoşum gəlir atovun sifətindən. (Pultu irəli uzadıb kanalı dəyişir). Elə səndən də.

Bu zaman kürəkən sakitcə gəlib divanın sol küncündə oturur. Kubra ortadakı mütəkkəni götürüb dizinin üstünə qoyur.

Kürəkən: - Siz bilirsiniz ki, mən türk kanallarını sevmirəm. Ona görə də postayannı belə edirsiniz.

Kubra: - Xoşun gəlmir, dur get o biri otağa.

Kürəkən: - Nə qədər oturma e o biri otaqda... Nə var o biri otaqda... Adamın ürəyi partlayır. Darıxıram axı...

Kubra: - Cəhənnəmə partlasın! Darıxırsan sən?

Kürəkən: - Nədi? Mən darıxa bilmərəm ki? Səma da bayaqdan girib hamama, çimir. - Ayağını ayağının üstünə aşırıb telefonla qurdalanır. - Amerikada olsaydıq indi...

Kubra mütəkkə ilə onu vurur.

Kubra: - Ədə, bəsdir də... Nə Amerika, Amerika salmısan e? Canımı yığmısan boğazıma bu Amerikannan. Görüm Amerika boyda daş düşsün təpənə. Qoy rahat yaşıyaq də...

Kürəkən: - Türklər gör nəçə ildir Avropa İttifaqına üzv də ola bilmirlər...

Kubra: - Ədə, sənə nə? Sənə dəxli var haranın üzvüdür? Sənə otçot verməlidirlər? Özləri bilərlər necə yaşayırlar. Gərək mütləq haranınsa üzvü olalar? Yaşayırlar da özləri üçün. Bunun sənə dəxli var?

Kürəkən: - Əsəbiləşməyin.

Kubra: - Booo...

Kürəkən: - Darıxdığım üçün belə deyirəm.

Kubra: - Ə, cəhənnəmə darıx. Booo... (Pultu jurnal masasının üstünə qoyub ayağa qalxır). İmkan ver oturaq xarabamızda da... (deyinə-deyinə gedir). Sənin əlindən hara baş alıb gedək... (Otaqdan dəhlizə çıxır).

Kürəkən onun arxasınca əlini qaldırıb nəsə demək istəyir, amma demir.

Kubra: - A bala, Səma! (Dəhlizdən səsi gəlir).

Səhnə 6

Gülsurənin evi. Mətbəx.

Gülsurə şkafı açıb boşqab götürür və üzü qaz plitəsinə hərəkət edir. Plitənin üstündəki qazanın ağzını açıb çömçə ilə əlindəki kasaya yemək çəkir. Qazanın qapağını yerinə qoyub masaya yaxınlaşır. Kasanı, salatı və iş dəftərini masanın üstünə qoyub oturur. Bir qaşığı yeyib ağzını turşudur.

Gülsurə: - Bu ki, turşuyub. (deyib boşqabı qabağa itələyir).

Masanın daxılından iş dəftərini çıxarıb qarşısına qoyur. Açıb siyahıya baxır.

Gülsurə: - Sarı Məsmə pulunu verməyib hələ.

Telefonu götürüb zəng edir.

Gülsurə: - Aaz, cındır, pulu niyə vermirsən, aaz? Pislik eləmişəm sənə? Mənə də alverçi Gülsurə deyərlər. - Nə eşidirsə çöhrəsi gülür, özü yumşalır. - Aaz, pulumu ver, canımı al. Yaxşı, başına dönüm, sabah səhər-səhər işim var, nahardan sonra zəng vuraram, görüşərik. Telefonu götür ha... Eşitdin? Yaxşı, yaxşı...

Danışib qurtaran kimi gülmək onu tutur.

Gülsurə: - Belə qorxarsan e, məndən.

Səhnə 7

Kubranın evi. Dəhliz.

Ekranı Kubradır. O, hamamın qapısına yaxınlaşır.

Kubra: - Ay qız, Səma, tez ol, çıx görüm. Tez ol. (Qapını döyəcəyir). Aaz, sənin ərin amerikalıki söhbətləri qurtarıb, indi keçib tureçski, evropeyski söhbətlər eliyir. Day bezdik e bunun əlindən. (Qapını yenə döyəcəyir). Səninənəm, yatdın orda?

Səma: - Çıxıram.

Kubra: - Tez ol, çıx da...

Səma: - Mama, bədi da. On udyot...

Kubra: - Əşi cəhənnəmə udyot, qara gora udyot.

Geri dönən kimi kürəkənlə qarşılaşır.

Kubra: - Bunu da öz tayın elədin, həə? (Əlini divara söykəyib hirsli-hirsli kürəkəni süzür). Yox, vallah, toçno öz tayındır. (Çevrilib üzünü hamamın qapısına tutub ucadan Səmaya səslənir). Getməz e, qorxma, narahat olma. Səni yox, mənim kimi axmağı qoyub (Əlini divardan ayıraraq alına vurur) heç hara getməz. Hara gedər...

Kürəkən yellənir...

Bu vaxt hamamın qapısı açılır, Səma içəridən çıxır. Kubra çevrilib qızına baxır.

Kubra: - Hmm.

Səma: - Mama. (gülümsəyir). O, məni sevir. Səni yox, məni qoyub heç hara getməz.

Əlini uzadıb ərinin əlindən tutur.

Ər-arvad əl-ələ dəhlizlə gedib öz otaqlarına keçirlər. Arxada keçən kürəkən qapımı örtməzdən öncə qaynanasına aşağıdan yumruq göstərir.

Kubra: - Hmm. (Əli qoynunda onların arxasınca baxır). Getməz də, hara gedir. Ev aldım, maşın aldım, yeyib-içib şəllənir. Hara gedir. İndi də cibinin qəpiyi qurtarıb, Amerika sevdasına düşüb. Yaxşı, kürəkən, indi Kubuş baxıb görər sənin bu Amerikanın axırı nə olur. Bu dəqiqə mən baxım görüm. (Kubra bunu deyib otağa keçir).

Səhnə 8

Gülsurənin evi. Mətbəx.

Ekranada Gülsurədi. Dəftərə baxır və kalkulyatorda nə isə hesablayır.

Gülsurə: - Vəssalam. (Təəssüflənir). Amma yerin elə göynüyür, ay Mirzə. (Əlini alına qoyub gözlərinin qabağını örtür. Qəhərlənir). Yox, yox e, Mirzə, bax, ağlamıyacam. Vsyo, vsyo, Mirzə, vsyo. (Əl atıb salattan xiyar dilimi götürüb ağzına atır. Xiyar dilimi yaxasına düşür, götürüb yeyir və yavaş-yavaş mətbəxdən çıxır).

Səhnə 9

Kubranın evi.

Ekranada Kubradı. Otağa qayıdıb divanda əyləşir. Əlini salıb divanın oturacağıının arxasından kartı çıxarır.

Kubra: - Kürəkən, sən indi gör Amerikanın axırı nə olacaq. Sən diyan hələ. (Kartı qarışdırır). Mənə də Kubra deyirlər e, kürəkən. (Kartı divanın üstünə düzür). Kürəkən olmadın e, başıma bəla oldun. Qız bunda nə görüb, mən bilmirəm. Hmm. Rafiq-əl-roman demişkən, macərə dolu Amerika bizim gədani hələ ki, qəbul eləmək fikrində deyil. Elə eləməyə yaxşıdır. Vallah, qızın da başı xarab olub bundan ötrü. Bir iş tapam gərək buna. Balıxsan da, ay bala. Kubuş imkan verər, gedəsən. Hmm. (hırıldayır).

Kartı yenidən qatır, amma narahatdır, qulağı səsdə, özü səksəkədədir ki, birdən kimsə gələr. Kartı yenidən köhnə yerində gizlədir. Mısa-mısa qızının otağının qapısına gəlir və üzünü qarıya söykəyib güdür. İçəridən danışmaq səsi gəlir.

Səma: - Kompyuter.

Kürəkən: - Can. Sən bilirsən necədir? Həyat var e orda, həyat. (Yataq otağı görüntülənir. Kürəkən telefonla qurdalanır, Səma kitab oxuyur. Hər ikisi yataqdadır) Sən elə bilirsən orda - Amerikada olsaydıq mən evdə oturdardım? Yox e, yox. İndi ola bilər, hansısa Hollivud ulduzları ilə oturmuşdum, səninçün planlar cızırdım.

Səma: - Kino çəkmək istəyirsən?

Kürəkən: - Əlbəttə çəkmək istəyirəm. İncəsənətin rejissorluq fakültəsini elə-belə qurtarmamışam ki.

Kubra özünü saxlaya bilmir.

Kubra: - Ay səni öləsən! Sən heç qatıq klipi də çəkə bilməzsən. Ədə, sənin çəkdiyin klipləri o bozbaşlar var ha, heç onlar da bəyənən deyil e.

Səma: - Mama, bizə qulaq asırsan? (içəridən səslənir).

Kürəkən: - Görürsən də, canım. İndi Amerikada olsaydıq, heç kim qapımızı puzmazdı.

Kubra: - Əhh! (bunu deyib gedir).

Səma: - Həə.., olsaydıq da. (təəssüflə bildirir).

Kubra otağa qayıdır.

Kubra: - Zəhrimar! (Kürəkənin qarasına deyib o tərəf-bu tərəfə baxır. Gələn olmadığını görüb güzgünün qabağına keçir. Diqqətlə güzgüdə özünə baxır. Əli ilə qırışmaqda olan sifətini sıgallayır).

Kubranın səsi: - “Gözəlliyinin əsiri oldun, Kubuş. Ərin də sənün ucbatından o əclafi öldürməseydi, özü də həbsxanada ölməzdi. Səməddən sonra üzüm gülsə də içim qan ağladı... Heç kimin qarşısında əyilmədim... Savadım az idi..., neyləyəydim... Falçı oldum...”

Rahat yat, Səməd. Falçı olsam da sənün adına heç bir ləkə gətirmədim... Gətirmərəm də... Bir bələmizi böyütdüm, ay Səməd. Nadir pis adam deyil e, bir az ələ baxandı. Mən də istəyirəm böyüsün, kişiləşsin, ələ baxan olmasın... Bir işin qulpundan yapışsın... Eh, ay Səməd, sənsiz çox çətindir...”

Səhnə 10

Şəhər mənzərəsi. Ekranı binalar görünür. Binaların arasında iki maşın.

İlhamə maşınların yanı ilə gəlir. Çox narahatdır, tez-tez sağa, sola, geriye boylanır. Binanın girişindən içəri keçən kimi Molla çıxır qabağına.

Molla: - Ay bu dünyanın ən gözəli! Qəbiristanlığın ən yaraşlıq mollası səni görməyə gəlib.

İlhamə əvvəl qorxur, diksinib geri çəkilir. Sonra özünü toplayıb sumkası ilə mollanın üstünə cumur, onu döyəcləyir.

İlhamə: - Ay Allahın bələsi! Sən burda nə gəzirsən? Hə, nə gəzirsən?

Səhnə 11

Gülsirənin evi.

Gülsurə evində paltar ütüləyir. Yadına nə düşürsə telefonu çıxarıb zəng vurur.

Gülsurə: - Aaz, qancıx, sən deməmişdin ki, dünən üçün pulu verəcəksən? Həə?

Səhnə 12

İlhamənin evi.

Qapı açılır, İlhamə dodaqaltı deyib-deyib içəri daxil olur. Sumkasını yerə qoyub geri qayıdır və huşsuz vəziyyətdə yerə uzanmış molla sürüyüb içəri salmağa çalışır. Qapıya ilişir. Qapını daha geniş açır. Mollanı içəri keçirəndən sonra çölə çıxır. Ora-bura boylanır, heç kimin olmadığını yəqinləşdirib açarı qapının üstündən çıxardaraq içəri keçir və qapını bağlayır.

İlhamə: - Allah, bu nə iş idi düşdüm?! Ay Allah! (Mollanı şapalaqlayır) Eey, eşidirsən?

Sumkanı eşələyib telefonunu axtarır. Tapmır. Ciblərini yoxlayır. Telefonu çıxarıb zəng edir.

İlhamə: - Ay Vəfa. Qurban olum, ay Vəfa. (qəhər onu boğur) Mən işə düşmüşəm, tez gəl. (ağlayır) Gəl də... Bilmirəm... Heç nə bilmirəm...

Səhnə 13

Vəfanın evi.

Vəfa kurtkasını götürüb daxili pilləkənlərlə aşağı düşür. Pilləkənin aşağısında telefonuna zəng edir.

Səhnə 14

Gülsurənin evi. Gülsurə telefonla danışır.

Gülsurə: - Qurban olasan qurban olduqlarına. Yoxsa, gör sənün başına nə oyun açırdım. Dayan, dayan, ikinci xətdə adam var. Dayan, mən sənünlə danışacam. Hə, Vəfa: Hə, bacı qurban...

Səhnə 15

İlhamənin evi. Qadınlar hamısı toplaşblar. Mollanı tumanpaça vəziyyətdə, bir ayağında kolqotka, bir ayağı yalın stula otuzdurub skoçla bağlayblar. Pis gündədir.

Gülsurə: - Al eee (mollaya ala verir) Boyunu yerə soxum.

Kubra: - (kartı mollanın gözünün qabağında döyəcəyir) Kül başına sənin.

Vəfa: - İndi biz sənə neyləyək, hə?

Molla çiyinini çəkir, başını bulayır.

Gülsurə: - Bilmir. Bilmir də...

Vəfa: - Seva...

Seva sanki xəyallardan ayılır, hərəkətə gəlir. Əlləri cibində başını mollanın sifətinin qarşısına əyir.

Seva: - Bedny urod. (cibindən medalyon çıxarıb mollanın gözünün qabağında yelləyir.) Bir dənə bura bax. Bu medalyon hara gedir, sən də ora get. (molla baxır) Sağlamdır. Təəccüblənmədi.

Gülsurə: - Nəə? (təəccüblə kreslonun arxa tərəfindən qabağa çıxır) Vaxseyyy!!! Ay qız, mən də elə bilirdim ki, bu dəlidir.

İlhamə: - Ay qız, qışqırma, qonşular eşidəcək.

Gülsurə: - Ay qız, biz bunu buraxsaq, gedib bizi satacaq. Biz bunu buraxsaq, bizi dama basdıracaq.

İlhamə: - Heç narahat olma.

Gülsurə: - Öldürmək lazımdır. Sox də gözünə. Vurub öldürmək lazımdır.

Gülsurə mollanın üstünə cumur. Seva arxadan, Kubra qabaqdan tutub saxlayır.

İlhamə: - Diyan.

Kubra: - Kartda çıxıb, narahat olmayın, üzü o yanadır.

İlhamə: - Sakit durun. (mollaya) Eşidirsən məni? Eşidirsən? Eşidirsən ə? (molla başı ilə təsdiqləyir) Eşit, sən bizi satsan, bax, bunu görürsən, (Əlindəki ruçkanı göstərir) bax, bunnan gözlərini çıxardacam.

Gülsurə: - Aaz, niyə dayanmısan, çıxart də gözlərini.

İlhamə: - Sakit dayanın, sakit, sakit...

Vəfa: - Gəlin, onu qaldıraq, yapışdırmaq divara.

Gülsurə: (qayçını götürür) - Bilirsən, neyləyəyəm? Kəsəyəm ha... Qızlar, aşağıdan başlayım, yoxsa yuxarıdan..?

Kubra: - Aşağıdan başla. Kəsə-kəsə gəl.

İlhamə: - Sakit...

Gülsurə mollanın ayağının skoçunu kəsir.

Kubra: - Ehmälca.

Gülsurə: (qayçını mollanın gözü qarşısında şaqıldadır) - Qudi, qudi, qudi... Qolunu bərk tutun. (qolunun skoçunu kəsəndə molla dartınır) Kömək edin də...

Kubra: (vurnuxan mollanı hədələyir) - Dilini kəsərik sənin. Bildin? Qulaqlarını kəsərik sənin.

Dartıb ayağa qaldırırlar. Divarın yanına gətirirlər.

Gülsurə: - Çevir arxanı, tez elə.

İlhamə: - Qayçını gözünə soxarsan. Ehtiyatla...

Vəfa: - Seva, bərk tutun onun qolundan, qaçar ha...

Seva əllərinə əlcək geyir. Psixoloji təsir göstərir.

Gülsurə: (üzü divara, əlləri yuxarı olan mollanın kürəyinə döyəcəyir) - Danışır hələ bir.

Vəfa: (işarə ilə) - Aç ağzını.

Mollanı çevirirlər.

Kubra: (ağzını açmaq istəyir, skoç tükləri yolur, molla vurnuxur, ağzının üstünə bir şillə vurur) - Kəs səsini!

Seva: - Evə getmək istəyirsən?

Molla: (başı ilə) - Hmmm...

Seva: (əlcəkli əli ilə iki barmağını mollanın burnuna dirəyir) - Sən əgər bizi satsan, səninçün çox pis olacaq ha.

Vəfa: - Bir az humanist olun, qızlar.

Kubra: - Bizi bir adama desən, basıb gözlərini çıxaracağıq. Eşitdin?

Vəfa: - Qızlarımı tanıdın da. Bildin?

Molla başı ilə "hə" işarəsi verir.

Kubra: - Bildin? (mollanın başına bir qapaz vurur)

Mollanın əllərini açıb buraxırlar.

Gülsurə: (arxasına bir təpik ilişdirir) - Qaçdın.

Molla lap ilan ağzından qurtarmış qurbağa kimi tullana-tullana qaçır. Qızlar o ki, var gülüşürlər.

Səhnə 16

Polis şöbəsi. Dəhliz. Qəbulu gözləyən beş qadın - biri ayaq üstədir.

Vəfa: - Qızlar, özünüzü qorxutmayın. Baxın ha, sözüümüz bir olsun. Mən getdim, mənə uğurlar diləyin. (ayağa qalxıb gedir)

Seva: - Get, Allah amanında.

Kubra keçib Vəfanın yerində əyləşir.

Kubra: - Ay qızlar, bir fal açım, görək bu işin axırı necə olacaq. (kartı qarışdırır)

Səhnə 17

Polis şöbəsi. Müstətiqın otağı.

Polis kapitanı oturub masa arxasında. Qapı döyülür.

Polis: - Buyurun!

Qapı açılır. Vəfa içeri keçir. Polis ayağa qalxıb maraqlı baxışlarla onu qarşılayır. Vəfa qapını bağladıqdan sonra gəlib polislə üz-büz əyləşir. Polis də əyləşir.

Vəfa: - Buyurun! (əlcəkləri çıxarıb sol tərəfdə masanın üstünə qoyur) Bəli.

Polis: - Bəli nədi? Siz məni dolamısınız?

Vəfa: - Nə?

Polis: - Soruşuram ki, siz məni dolamısınız?

Vəfa: - Niyə? (dodaqlarını büzüb çiyinlərini çəkir)

Polis: - Yəni doğrudanmı bura niyə çağrıldığınızdan xəbəriniz yoxdur?

Vəfa: (dərindən fikirləşir) - Bu sorğu-sual o protokol (masanın üstündəki vərəqi göstərir) üçündür?

Polis: (acı-acı gülümsünür) - Yox. Mırta.

Vəfa: (əlcəkləri götürür) - Siz məni dolamısınız? (ayağa qalxır. Durub getmək istəyəndə)

Polis: (özü də ayağa qalxır) - Xanım, xahiş edirəm. (Vəfa dayanır) Əyləşin.

Vəfa: - Xahiş etdiniz..?

Polis: - Bəli, əyləşin. (hər ikisi əyləşir. Polis pencəyinin düymələrini açır) Gəlin, tam səmimi söhbət eliyək. (pauza) Haqqınızda məlumatımız var. Bilirəm ki, şəhərimizin sayılıb-seçilən xanımlarındansınız. Amma mənə bir şey çatmır. Sizin o yazıq.., bədbəxt... molla ilə nə işiniz var? Sizi onunla (əli ilə göstərir) nə bağlıdır?

Vəfa: - Bədbəxt? (dönüb geriyyə boylanır, sonra masanın altına baxır) Burda sizinlə məndən başqa heç kim yoxdur axı!

Polis: - Bilirəm..., yazıçısınız... Fantaziyanız güclü işləyir... Amma bundan əlavə siz həm də hörmətli iş adamısınız... Adınız..., sanınız..., işçiləriniz, böyük bir şirkətiniz... və ən nəhayət..., aqlınız var. Mənə heç cür çatmır ki, qəbiristanlıqda... gündə bir-iki manata... “Yasin” oxuyub pul qazanan... yazıx..., fağır..., bədbəxt molla evinizə çağırılıb, evinizdə ona zor... (polis dodaqlarını sıxıb saxladı, ağızındakı sözü çıxmağa qoymadı) ona təcavüz eliyirsiniz. Sonra da əl-qolunu bağlayıb... lüt-üryan..., bircə tumanda..., bircə güllü tumanda küçəyə buraxırsınız. O da günün günorta çağı... qaça-qaça gəlib üstümüzə ki, amandı, mənim polisim, məni qoruyun. O, elə, siz də belə danışırsınız.

Vəfa: - Kimdi o bədbəxt? (onun halına acıyır, kövrəlir, kədərlənir) Lap ürəyim ağrıdı... Mümkünsə..., lütfən, onun ünvanını mənə deyin, mən ona yardım eliyim. Əyin-baş, o güllü... alt... alım, verim, yazıxdı. (nə fikirləşirsə, cəld masanın üstünə əyilir, polisın gözlərinə baxır) Bura baxın, indi deyəcəklərim (qarşısındakı vərəqi o biri üzünə çevirir) protokol üçün deyil. Qulağınızı açın, yaxşı eşidin, fəxrlilik eləməyin. Bax, siz niyə demirsiniz ki, ay molla, burnun girməyən yerə başını niyə soxursan. Niyə də lüt qalasan? Niyə demirsiniz?

Polis: - Deməli, (protokol vərəqini çevirir və əlində qələm yazmağa hazırlaşır) boynunuza alırsınız ki, siz molla tanıyırsınız?

Vəfa: - Hmm. (gülümsünür) Mən molla dedim? Mən ümumiyyətlə nəşə dedim ki? Yanlış başa düşdünüz... Mən heç danışmadım ki... Siz yanlış başa düşmüşünüz... Hələlik! (gedir. Qapını açır) Sağ olun! (qapını bağlayıb çıxır)

Səhnə 18

Polis şöbəsi. Dəhliz. Qadınlar oturublar. Vəfa gəlir.

Gülsurə: - Necə oldu?

Vəfa: - Yaxşıdı, qorxusu yoxdu, sən get.

Gülsurə: - Getdim. (ayağa qalxıb gedir, Vəfa onun yerində oturur)

Vəfa: - Müstəntiq (Əli ilə göstərir) gözləri... kvadrat...

İlhamə: - Cavandı?

Kubra: - Əşi... (Əlindəkini Vəfaya tərəf tutur) Hamı bura tüpürüb, sən də tüpür.

Səhnə 19

Polis şöbəsi. Müstəntiqin otağı. Qapı döyülür.

Polis: - Gəlin!

Qapı açılır. Gülsurə ehməlcə içəri keçir. Qapını örtür. Eyham və maraqla keçib müstəntiqlə üz-üzə oturur. Baxışlırlar.

Polis: - Adınız..., soyadınız..?

Gülsurə: - (sağ əlini sinəsinə tutub üç barmağını açır) Gül surə.

Polis: - Necə?

Gülsurə: - Gül... surə... xanım.

Polis: - Gül... surə xanım. (yamsılayır) Otaq istidir. Deyirəm, bəlkə, üst geyiminizi çıxardasınız... Sizə baxıram, mənə də istilik gəlir. (pencəyinin düymələrini açır)

Gülsurə: - Siz mənə baxmıyın..., olmaz!

Polis: - Deyirəm, heç olmasa..., bəlkə, düymələrinizi açasınız...

Gülsurə: - Polis qardaş, dedim olmaz... Qatı sınar, axı mən bunu satmalıyam. Belə sata bilmərəm.

Polis: - Həə. Deməli, siz satacağınız malı əvvəlcə özünüz istifadə eliyib sonra camaata sırıyırırsınız, həə?

Gülsurə: - Yox, polis qardaş. Bunu başqa cür deyək dəə. Mən paltarı geyib reklam eliyirəm, rek...lam...

Polis: - Day, niyə əsəbləşirsiniz?..

Gülsirə: - Niyə əsəbləşmiyim hə..? Bax niyə əsəbləşmiyim? İşin-gücün bu qızğın vaxtında gətirib bizi yığmışan bura. Sən mənə pul verəcəksən? Sən ver də, mənə pul ver...

Polis: - Pah... Guya ki, indi bizim dükan-bazarda şıdırğı alver gedir, hə?

Gülsirə (gülümsünür): - Polis qardaş, sözdü də, dedim. Bu da bir reklamıydı... dedim. (boynunun şarfını dartışdırıb aralayır, sırğaları görünür)

Polis: - Gözəl sırğalarınız var...

Gülsirə: - İnanırım sizi, and olsun Allaha, arıgaldı. (sağ qulağındakı sırğanı çıxarıb qoyur masanın üstünə) Dubaydan təzə gətirmişəm. Beh ver, götür. Nisyə də verirəm. Bir həftəyə glib pulunu götürərəm. (o birini də çıxarıb qoyur)

Polis: - Yaxşı... (ciddiləşir) Vətəndaş, yığışdırın! Siz məni dolamısınız..?

Gülsirə: - Nisyə də verirəm də...

Polis: - Dur ayağa! Qalx! (Gülsurə sırğaları götürüb qalxır) Çıx otaqdan!

Gülsirə: - Hmm. (heç nə olmayıbmiş kimi sırğaları qulağına taxıb gedir)

Səhnə 20

Polis şöbəsi. Dəhliz. Qadınlar oturub gözləyirlər.

Vəfa: - Heç nə olmaz!

Qapı açılıb-örtülür, Gülsurə gəlir.

Vəfa: - Nooldu?

Gülsurə: - Ay qızlar, az qalmışdı ki, bunu satam ona. (qulağındakı sırğaları göstərir) Almadı.

Vəfa: - Aaz, nə soruşdu?

Gülsurə: - Uuff! Heç nə. Dəlidi e, dəli.

Kubra: - Qoy, mən gedim. (ayağa qalxır, əlindəkini göstərir) Hamı tüpürüb, bunu da atacam ora. (gedir. Gülsurə onun yerinə əyləşir)

Səhnə 21

Polis şöbəsi. Müstəntiqin otağı. Qapı döyülür.

Polis: - Buyurun!

Qapı açılır, Kubra içəri keçir.

Kubra: - Aman Allah! Mən sizi tanıyıram. Mənim yuxuma gələn kişisiniz.

Polis: - Necə? (gülür)

Kubra: - Gecə... gəlmişdiniz...

Polis: - Mən..?

Kubra: - Həə..., siz... bizə gəlmişdiniz..., gecə... Həə..., yuxuda..., yuxuda. Bilirsiniz, rəis, bu stol, bu vəzifə necə sizə verilibsə, Allah tərəfindən mənə də eləcə vergi verilib. Mən...

Polis: - Siz vergi verirsiniz..?

Kubra: - Bir dəqiqə... Sakit... Sakit... Mən hər şeyi əvvəldən görürəm, bilirəm. Hər şeydən mənim xəbərim var. Bəli. Bəli. Amma mən sizə burdan daha yaxşı bir otaq görürəm. Daha yaxşı, gözəl katibə görürəm sizə. Çoxlu telefonlar görürəm. (Əlini qulağının dalına qoyur) Bəli..., bəli..., bəli. Hər şey görürəm. Amma bu işin bir əmması var...

Polis: (təşvişlə ayağa qalxır) - Nə əmma?

Kubra: - Bunu bilmirəm. Mən sizə kömək eliyə bilərəm, ya yox.

Polis: - Çalışın, eliyin.

Kubra: - Siz əyləşin. (çiyindən əhmalca itələyib oturdur) Əyləşin. Mən sizə kömək eləyəyəm. Aman Allah, bu nədir sizin başınızın üzərində? Mən..., mən nələr görürəm... Qara qüvvələr görürəm,

bəli, bəli, qara qüvvələr... görürəm. Heç narahat olmayın, bu dəqiqə, (əl atır torbasına zər çıxardır) baxaq görək kimdi bu qara qüvvələr, nədi belə. (zərləri üfürüb masanın üstünə atır) Bahoooo..., görürsünüz..? (müstəntiq başını yelləyir, yox) Görürsünüz bunları? Aman Allah, bunlar sizə pislik etmək istəyir. Mən sizə kömək eləyəyəm. Əvvəlcə bunları rədd etmək lazımdır. Bəli, bəli. Sonra hər şeyi düzüb qoşaram. Siz narahat olmayın. Bundan sonra siz uçacaqsınız. Uçacaqsınız, uçacaqsınız, uçacaqsınız. Aaa, uçacaqsınız... (otaqda var-gəl edir, müstəntiq də qalxıb onun dalınca gedir, Kubra dönür, üzbəüz qalırlar) Uçacaqsan, uçacaqsan, haralara uçacaqsan. Ayağını yerdən kəsib...

Polis: - Mmm

Kubra: - Oyy! (xəyaldan ayılır sanki) Bilirsiniz? Mən hər şeyi düzüb qoşacam. Siz heç narahat olmayın. Əyləşin. Əyləşin! Siz heç narahat olmayın.

Polis: (qayıdıb yerində əyləşir) - Necə narahat olmayım?

Kubra: - Sus... Bu dəqiqə. Sus... danışma, danışma. Mənimlə əlaqəyə keçirlər. (qulaqlarını möhkəm-möhkəm tutur) Bəli... bəli, bəli. Səsiniz zəif gəli e... Alo... Hə. Rəis? Rəis yanımda. Bəli. Burda, böyrümdə, hə. Sol tərəfdə cibində? Bu dəqiqə. Bəli, bəli, sağ olun. Sağ olun. Nu paka, paka. (üzünü müstəntiqə tutur) Rəis, mənə dedilər ki, sizin ürəyiniz döyünən yerdə, nəvəna burda (barmağı ilə ürəyinin üstünü göstərir) tıq, tıq, tıq, tıq, orda, cibinizdə, sizdən mənə çatacaq şirinlik var - əlli manat.

Polis: - Onu da gördülər?

Kubra: - Kaneçna! Biz hər şeyi görürük. Başa düşürsünüz? Nəsilliklə gedən bir şeydir. Hamısını görürük, hər şeyi görürük. (müstəntiq cibindən sarı əlliliyi çıxarıb verir) Siz heç narahat olmayın. Bizim əlimizdə belə bir şey hava-su kimi bir şeydi. Mənnən əlaqə saxlamaq istəsəniz zəng edərsiniz. Mənim nömrələrimi bilirsiniz. 50, 55, 70, 77, ev telefonu, hamısı eyni nömrədi. Biz görüşərik. Heç narahat olmayın. (Əlini qulağının üstünə aparır) mənnən əlaqə saxlayarsınız. (vozduşniy öpüş) Sağ olun. Uçacaqsınız. Uçacaqsınız ha başqa kabinetə, (deyə-deyə gedir) gözəl katibələrə...

Kubra gedəndən sonra müstəntiq barmağını boş cibinə salıb heyfslənir.

Polis: - Sleduyuşiy...

Səhnə 22

Polis şöbəsi. Dəhliz.

İlhamə müstəntiqin qəbuluna hazırlaşır.

Kubra: - Hər şey yaxşı olacaq. Qorxma, get.

Səhnə 23

Polis şöbəsi. Müstəntiqin otağı.

Qapı döyülür.

Polis: - Buyurun!

Qapı açılır. Çılpaq ayaq içəri keçir.

İlhamə: - Olar.

Müstəntiq maraqla baxır, amma dinmir, gözləyir.

İlhamə: (ucadan) - Olar?

Polis: - Buyurun, xanım.

İlhamə ehmalca qapını örtüb şux yerişlə gəlib oturur stulda, müstəntiqlə üzbəüz. Sumkasını sol tərəfdə masanın üstünə qoyur. Ayağını qaldıraraq aşırır ayağının üstünə. Abırlı qızlar kimi başını aşağı salır.

Polis: (şəhvətli baxışla baxır) - Adınız..., soyadınız...

İlhamə: - Nə?

Polis: - Deyirəm ki, adınız nədir?

İlhamə: - Hə, İl... İl... İl...hamə.

Polis: - Çox gözəl, İl...hamə xanım. (stulunu qabağa çəkir) İlhamə xanım, sizdən xahiş edirəm ki, hadisə necə olubsa, danışın. Inanın ki, heç birinizlə şəxsi qərəzliyimiz yoxdur. Əksinə, ayrı-ayrılıqda hamınız hörmətli, çoox hörmətli xanımlarsınız. Ona görə də bizim borcumuz odur ki, sizə kömək eliyək. Buyurun! (əvvəl vərəqi qoyur qabağına, sonra qələmi) Yazılı izahat verəcəksiniz.

İlhamə: - (qələm-kağızı götürüb sol masanın üstünə qoyur) Yoldaş kapitan!

Polis: - Bəli.

İlhamə: - Mən olmayan şeyi necə yazım? Necə izahat verim?

Polis: - Yazın ki, filan qəbiristanlığın mollası Şəmqliyev Dəmqlu Şirqlu oğlu bizim evimizə girib. Biz də beş rəfiqə əlbir olub onu lüt... lümbəlüt eliyib küçüyə buraxmışıq. Yaz!

İlhamə: - (Əlindəki qələmi kağızın üstünə qoyub qalxır, gəlib müstətiqin qabağındakı masanın üstündə oturur) Deməli, belə, yoldaş kapitan. Bir də izah eliyirəm. Biz beş padruqa fitnesdən qayırdırdıq. (müstətiq əyilib İlhamənin çılpaq baldırlarına baxır, İlhamə isə əli ilə onun çənəsini qaldırır) Fitnes bilirsiniz də nə deməkdir? Həm qadın bədənini (sağ yumruğu ilə göstərir) möhkəmləndirir, həm də ruhu sağlam eliyir. (yenə əli ilə müstətiqin çənəsini qaldırır) Hə, biz fitnesdən qayırdırdıq. Onlar... məni evin yanında... maşını saxlayıb düşürtdülər. Mən... bloka girəndə... o şoğərib... (müstətiqin çənəsini qaldıraraq saxlayır)

Polis: (yazıq-yazıq) - Dəmqlu.

İlhamə: - Hə, aha, Dəmqlu. Yoldaş kapitan, bilirsiniz, mən subay qadınam. Heç ərdə də olmamışam. Siz niyə elə fikirləşirsiniz? Dəmqlu mənim nəyimə lazımdır? Yenə də sizin kimi ali savadlı... (paqonunu sığallayır, ulduzları sayır) bir, iki, üç, dörd ulduzlu (müstətiq ayağa qalxır, əlini İlhamənin qarnında, böyründə gəzdirir) centlemen olsaydı..., başqa məsələ...

Polis: (fağircasına) - Mən evliyəm.

İlhamə: (sifətindəki gülümsəmə nifrətə çevrilir) - Necə? Niyə?

Polis: (müstətiq onun qolunu sığallayır) - Amma... siz davam eliyin. Davam eliyin.

İlhamə: (müstətiqin əlini özündən aralayır, astaca itələyir və oturduğu yerə qayıdır) - Evlisənsə... heç bir davam-avam yoxdur. (əl atıb sumkasını götürür) Buna bax bir! (dönüb gedir) Evlidir. Fuu (qapını örtüb çıxır)

Səhnə 24

Polis şöbəsi. Dəhliz. Qadınlar oturub gözləyir. İlhamə qapıda görünür.

Kubra: - Hı...

Gülsurə: - Nooldu?

İlhamə: - O, evlidir. Noolacaq!

Vəfa: - Tut bunu görüm. (Əlindəki yaylığı İlhaməyə atır. İlhamə yaylığı tutub qadınların sol tərəfinə keçir) Evlidir!

Səhnə 25

Polis şöbəsi. Müstətiqin otağı. Müstətiq nə isə yazır. Qapı döyülür.

Polis: (uzada-uzada) - Buyu...run..!

Qapı açılır, Seva daxil olur.

Seva: (qapının ağzında dayanır) - Salam, rəis.

Polis: (yazır, başını qaldırmadan) - Əleyküm.

Seva qolunun üstündəki gödəkçəni sol tərəfindəki masanın üstünə atır.

Seva: - Başınızı çox da aşağı salmayın. Bu... qan dövrənizi üçün çox ziyanlı bir şeydir... Yəqin ki, baş ağrılarınız tez-tez olur. (Müstətiq başını qaldıraraq təsdiqləyir) Düzdürmü?

Polis: (ayağa qalxıb təkrar təsdiqləyir) - Tez-tez... Son vaxtlar... lap çox... Amma bu gün qanım lap aşağı düşüb.

Seva: - Əyləşmək olar?

Polis: - Buyurun! (Seva əlləri cibində oturmaq stulunun yanına gəlir, üzbəüz dayanırlar) Əyləşin! (Əli ilə göstərir)

Seva: - Çox sağ olun. (əyləşir, masanın üstündəki karandaşı götürüb o tərəf-bu tərəfə çevirir)

Polis: - Adınız..., soyadınız..?

Seva: (karandaşı yerə qoyur, əllərini qaldıraraq çənəsinin altında cütləyir) - Zalımova İşgəncə xanım... Əziyyət xan qızı...

Polis: - Başa düşmədim...

Seva: - Zarafat elədim... Cavadzadə Sevda xanım.

Polis: - Sənətiniz, (ucadan) peşəniz, yəni işinizin adı...

Seva: - Baş həkiməm mən.

Polis: - Hansı həkim?

Seva: - Psixoloq.

Polis: - Psixoloq?

Seva: - Da.

Polis: - Çox gözəl. Buyurun! Eşidirəm sizi.

Seva: - Mən sizi eşidirəm.

Polis: - Sevda xanım, eşidirəm sizi.

Seva: - Rəis, mən sizi eşidirəm. Niyə çağırırdırmısınız məni..?

Polis: - Deməli, heç nə bilmirsiniz? Mollanı da döyməmişiniz..? Onu soyundurub bircə güllü tumanı küçəyə buraxmamısınız..?

Seva: - Qətiyyətlə! Siz nə danışsınız, rəis? Biz heç nə görməmişik... Biz heç kimi döyməmişik... Biz heç kimin güllü tumanını görməmişik... Siz nə danışsınız? Sizin psixoloji durumunuz qənaətbəxş deyil ha... (müstəntiq başı ilə təsdiqləyir) Mən sizə indi yardım edəyəm. Bir dəqiqə... (karandaşı götürür) rica etsəm, bura baxsanız... (karandaşı gözünün qabağında o tərəf-bu tərəfə aparır) Siz mənə nə razılaşırsınız, rəis? Bizim... günahımız yoxdu... Düzdü..?

Polis: - Günahınız yoxdu.

Seva: - Biz heç nə bilmirik. Düzdü?

Polis: (astadan) - Bilmirsiniz.

Seva: - Biz - yazıx qadınlar! Axı bizim əlimizdən nə gələr, rəis? Düzdümü?

Polis: - Əlinizdən heç nə gəlməz.

Seva: - Ay sağ ol. Çox gözəl.

Polis: (qəfildən əlini masaya çıxır) - Sakit! (telefonun düyməsini basır) Ordan qadınları, bir də mollanı bura gətirin! Təcili!

Qapı açılır. Qapıda üzü o tərəfə polis serjantı görünür. Qadınlar, qabaqda Vəfa olmaqla otağa daxil olurlar.

Polis: - Düzlənin!

Sevda da cərgəyə durur. Sevda, Vəfa, Gülsurə, İlhamə, Kubra.

Molla qapıda görünür, pis gündə. Güllü tuman əynində otağa daxil olur. Qapıdan içəri keçəndə tumanını yuxarı çəkir.

Molla: (sol əli ilə Kubranı hədələyir) - Şeytanlar! (İlhaməyə yaxınlaşır, o, üzünü o yana çevirir) İfritə! Bax, indi doyunca bax! (Gülsurənin qabağına keçir) Hmm. Hanı mənim paltarlarım? Həə? (keçmək istəyəndə Gülsurə badalaq vurur, molla üzükoylu yerə yıxılmaqdan özünü güclə qoruyur, əlləri ilə müstəntiqin masasına dirənib qalır) Baxın! Baxın! Görün bu ifritə qadınlar məni vurub nə günə salıblar!

Polis: - Sakit! (ayağa qalxır) Səni bunlar döyüb, deməli...

Qadınların qabağına keçir. Seva onu diqqətlə süzür, bir az da əzilib-büzülür. Vəfa yaxalığındakı saç kəpəyini çırtma ilə vurub təmizləyir. Gülsurə nazlanır, sırğalarını göstərir. İlhamə yaşmanır, utanırmış kimi əzilib-büzülərək o tərəfə çönür. Kubra isə heç nə olmayıbmış kimi əlindəki zəri atıb tutur. Polis müstəntiqi Kubranın qabağından geriyyə dönür.

Polis: - Siz məni... (Şəhadət barmağı ilə çənəsinin altını döyəcləyir) bura yığdınız... İndi bu molla, bu da siz..., öz aranızda ayırd eliyin. Mən getdim. (gedir)

Molla sərt-sərt qadınları süzür. Qadınlar isə bir-birlərinə baxıb təəccüblə çiyinlərini çəkir, dodaqlarını büzlər.

Birinci hissənin sonu

ƏLAVƏLƏR

İkinci hissəyə əlavə

Səhnə

Maşınla istirahət mərkəzinə gedirlər. Yolda.

Gülsurə (təəccüb və təşvişlə): - Qızlar, o nədir orda elə?

Seva: - Elə şeyləri Kubradan soruş, o bilər.

Kubra: - Mən bu yolu birinci dəfədir gedirəm. Bir də gedəndə nə soruşsanız bitdə-bitdə sayaram.

İlhamə: - Başqa yerdə deyib camaatı bizə güldürməyin. O abidə kompleksidir - Türk mehmetciyinin abidəsi. Vəfa xanım, ziyarət edəcəyikmi?

Vəfa: - Heç sözdür! Şəhid mehmetciyin abidəsini ziyarət etmədən bu yolu keçməkmi olar.

Abidənin yaxınlığında maşını sağa verib saxlayırlar. Maşından düşüb abidənin önünə gəlirlər. Orda bir yaşlı kişi dayanıb, abidəyə baxır.

Gülsurə: - Yazıq mehmetcik. Görəsən, burda nə edirmiş? Kim onu öldürüb? Niyə öldürüb? Yazığın günahı nəymiş?

Seva: - Sənə dedim axı, elə şeyləri Kubradan soruş.

Kubra: - Dədəmin goru haqqı burda birinci dəfədir. Gələn dəfə soruşsanız...

Vəfa: - Qızlar... kənar adam var...

Kişi bir az onlara yaxınlaşır.

Kişi: - Mənim adım Vaqifdir. Bu yolu tez-tez gedirəm. Hər dəfə yolda dayanıb mehmetciyi ziyarət edirəm.

Gülsurə: - Onda, zəhmət olmasa, bizə bir az ondan danışın da... Mehmetciyi burda niyə öldürüblər? Görəsən, arvad-uşağının xəbəri varmı? Gəlib ziyarət edirlərmi?

Vəfa: - Ay qız. (Əlini sıxır)

Gülsurə: - Nədi e, ay Vəfa. Soruşuram da. Mən də burdan birinci dəfədir keçirəm. Bilmək istiyirəm, görüm mehmetcik burda nə eliyirmiş? Niyə onu öldürüblər, sonra da abidə ucaldıblar.

Kubra: - Bizimkilər elədi də... Atalar nahaqdan deməyib: "Dədəmi öldürdüm ki, goruna and içim!" Elə bunun kimi. (əli ilə abidəni göstərir)

Vaqif: - Mehmetciyi bizimkilər öldürməyib.

Kubra: - Bəs onda kim öldürüb?

Vaqif: - 1918-ci ildə olub bu hadisə. Türk qoşunları Bakını rus-daşnaq quldurlarından təmizləmək üçün bizimkilərə köməyə gəlirlər. Buralarda böyük savaş olub, çoxlu əsgər və mehmetcik qırılıb... vətən yolunda. Ümumiləşdirib bir abidə qoyublar - Mehmetcik abidəsi...

İlhamə: - Yanaşı iki abidə qoysaydılar, lap yaxşı olardı; Mehmetcik və Əsgər abidəsi.

Vəfa: - (müzakirəyə yekun vurmaq istəyir) Vaqif müəllim, ətraflı məlumat üçün çox sağ olun.

İndi icazənilə ziyarətimizi yekunlaşdıraq. Mehmetciyin şəhid ruhuna siz bir “Fatihə” oxuyun.

Vaqif: - Mən “Fatihə” oxumağı bilmirəm. Sadəcə “Allah rəhmət eləsin” deyib keçirəm.

Kubra: - Necə oxuya bilmirsiniz? Bəs...

Vaqif: - Bəli, xanımlar. Mənim işimlə əlaqədar “Fatihə” oxumağa ehtiyac duyulmayıb. Odur ki...

İlhamə: - Eh! Molla burda olsaydı, indi bir “Fatihə” oxuyardı ki...

Bu vaxt yolda təkər disqi və əyləclərin baraban cingiltisi eşidilir. Vaqif kişi də, qadınlar da təəcüblə yola baxırlar. Vaz-07 maşını onların maşınının yanından keçib azca öndə saxlayır.

Vəfa: - Qızlar, tez maşına. Görək 07 bizim maşına dəymədi ki...

Qadınlar maşına tərəf baxırlar ki, görsünlər 07 onların maşınına toxunmadı ki...

Bu vaxt Molla görünür. O, maşından düşüb qadınlara tərəf qaçır.

Kubra: - Bunun xatası əskik deyil, ehtiyatlı olun!

Sevda: - “İlanın zəhləsi yarpızdan gedər, o da yuvasının ağzında bitər”. Bu şoğərrib hardan çıxdı belə...

Gülsürə: - Qoy gəlsin. Ona elə bir toy tutacam ki, babasının toyu yadına düşsün. Bu dəfə şalvarını yox e., güllü tumanını qoyub qaçacaq.

Vəfa: - Dəmqulu ki, Dəmqulu... Dəyirmanın başından ölü salırsan...

İlhamə: - Yazı yazan yansın... Bunu hardan yaxamıza urcah elədi?!

Bu vaxt Molla gəlib çatır. Salamsız-kələmsiz hamıdan sağda üzü abidəyə tərəf dayanır. Əllərini qabağa uzadıb ucadan oxuyur:

Molla: Bismillahi rəhmanir rəhim... (Fatihə verir)

Molla “fatihə” verib qurtaran kimi qadınlar maşına tərəf gedirlər...

Səhnə

İstirahət mərkəzi. Meşə.

İlhamə meşə ilə gəlir. Ağacların birinin yanında dayanıb xəyala dalır.

İlhamənin səsi: “Mən axı pis qız olmamışam. Heç pis adam da olmamışam. Düzdür, bir az, bəlkə də daha çox sadələvhəm, hər deyilənə inanıram. Hamını özümə yaxın bilirəm. Bəlkə də belə olmalı deyil. Amma nə etməliyəm, özüm-özümü dəyişə bilmərəm ki...

Yazı yazan... nə olardı, mənə də bir tale yazardı... Kişimi əysiylə gələcəkdi Yaradanın? Nə olardı..., onlardan bircəciyini də mənə yazardı. Mən də cəmi subay qızlar kimi əynimə gNadirlilik paltarı geyərdim, başıma fata qoyardılar, belimə kəmər bağlayardılar, ayağımın altında buynuzlu qoç kəsərdilər... Mən də özümü xoşbəxt sanardım. Axı mən də qadınam. Mənim də xoşbəxt olmaq haqqım var. Niyə bu haqqı məndən alırsan? Hə, cavab ver?

Qarşıma bir neçəsini çıxartmışan. Birinin ayağına geyməyə corabı olmayıb, qara ilə göyü taykeş geyib, neynirəm onu! Başqa birini çıxartmışan, evlidir. Başqa arvadın əri mənim nəyimə görəkdir. Neynirəm onları!”

Səhnə

İstirahət mərkəzi. Katej.

Gülsürə: - Bilmirsən, İlhamə hara getdi?

Kubra: - Sən də qərribə söz soruşursan. Bu qərrib yerdə kimi, harası var, hara getsin. Yəqin Sevagilin yanına gedib.

Gülsürə: - Oxx, qızlar! Yenə bizsiz toplaşdıblar... Dur, biz də gedək, görək nağayırırlar.

Qapını bağlayıb çıxmaq istəyəndə üzübüz katejin qapısında dayanan Vəfa ilə Sevdanı görürlər. Onlar da katejlərinin qapısını bağlayıb çıxırlar.

Vəfa: - Qızlar, hara belə...

Kubra: - Sizə gəlirdik. Dedik bu dəfə də üç bacı toplaşmışınız, bizdən ayrı...

Vəfa: - Biz də sizə gəlmək istəyirdik...

Gülsurə: - Gəlmək istəyirsiniz, gəlin. (qayıdıb qapını açmaq istəyir)

Sevda: - Bəs İlhamə hanı?

Gülsurə: - Bir az əvvəl sizin yanınıza gəldi.

Sevda: - Yox, bizim yanımıza gəlməyib.

Gülsurə: - Bəs onda hara getmiş olar? Aaz, Kubra, sən demədinmi ki, İlhamə Vəfagilin yanına getdi?

Kubra: - Mən elə demədim. Mən dedim ki, ola bilər İlhamə Vəfagilin yanına gedib.

Qadınlar təşvişə düşürlər.

Vəfa: - Bu qız hara getmiş olar?

Qarovulçu: - Narahat olmayın, sizin qız odur (Əli ilə meşənin girəcəyini göstərir) orda təbiəti seyr edir.

Qadınlar katejdərdən aralanıb meşəyə baxırlar.

Gülsurə: - Axı orda heç kim görünmür.

Qarovulçu: - Bir az əvvəl ordaydı.

Qadınlar həmin istiqamətə yollanırlar. 50-60 addım gedib balaca yüksəkliyə çıxırlar və irNadirdə İlhamə görünür. İlhamə ağacın yan-yörəsində öz aləmindədir.

Seva: - Sakit! İndi o, məhəbbət dənizinə qərq olub, sevgi qayığında üzür. Ağ geyimli matros da avarları çəkir.

Kubra: - Bəxtəvər başıma...

Vəfa: - Gəlin, elə yaxınlaşaq ki, o, hiss etməsin...

Qabaqda Sevda, arxasınca o biri qadınlar İlhaməyə tərəf gedirlər. Yaxınlaşanda İlhamə onları görür.

İlhamə: - Nə yaxşı gəldiniz?

Gülsurə: - Xeyirdimi bura gəlmisən?

İlhamə: - Gəldim ki, mənzərəli yer şəkili çəkəm. Burdan yaxşısını tapmadım.

Kubra: - Bəs bizə niyə demədin?

İlhamə: - İndi gəlib deyəcəkdik ki, siz özünüz gəldiniz.

Kubra: - Görürsünüz, yenə mənim kartlarım... Bir az qabaq mənə xəbər verdilər ki, durun İlhamənin yanına gedin.

Vəfa: - Doğrudan gözəl mənzərəli yerdir. Niyə durmusunuz, başlayın. Bir neçə şəkil çəkdirək.

Əvvəlcə hərəsi öz telefonunu çıxarıb şəkil çəkdirirlər. Sonra kollektiv çəkdirirlər; bir dəfə İlhamə çəkir, bir dəfə Sevda.

Qeyd: Əlavə səhnələri Əli bəy Azəri hazırlayıb.

İKİNCİ HİSSƏ

Səhnə 1

Park. Gündüz.

İlhamə parkda skamyada tək oturur. Uzaqdan İlhaməni gören molla ona yaxınlaşır, icazə almadan yanında oturur.

Molla: - Salam əleyküm.

İlhamə: (kөнүlsüz) - Salam

Molla: - Narahat eləmədim?

İlhamə: - Daha oturmusan.

Molla: - Yaman ürəyimə yatmışsan. Mənə hə desəydin, nə alardım səni. Sən olardın həcuxanum, gedərdin məclislərə, olardın həmdədim.

İlhamə mollanın dediklərinə əsəbləşir, lakin sakitliyini pozmağa tələsmir. Amma molla yavaş-yavaş qorxmağa başlayır.

Molla: - Deyirəm ki... (udqunur) Sənlə mən. Yəni, ikimiz evlənərdik.

İlhamə əl sumkasını mollanın başına çirpır.

İlhamə: - Sən mənə sataşırısan, molla baş? Deyəsən, keçən dəfə yaxşı döyülməmişən.

İlhamə ikinci dəfə mollanın başına sumkasını vurmaq istəyəndə, molla qaçır. Molla qaçır, İlhamə qovalayır.

Molla yola çıxanda qarşıdan gələn maşın mollanı vurur. Molla can verir. İlhamə mollanın başını dizlərinin üstünə qoyur, təlaşlıdır.

İlhamə: - Mollabaş... Mollabaş

Səhnə 2

Polis bölməsi. Rəisin otağı. İçəri. Gündüz.

Mollabaş yavaş-yavaş gözlərini açır. İlhamə bəyaqdan onun üzünə vurur. Molla qorxmış halda ayağa qalxır, divara söykənib dayanır. Kübra yaxınlaşıb mollanın saçlarını tumarlayır.

Kübra: - Hə əziz mollacan... Rəis bilirsən niyə getdi? Deyim sən də məlumatın olsun. Elə rəisin yanında sənə falına baxdım, bilirsən nə göstərdi?

Molla başını bulayır, qorxur.

Molla: - Yox.

Kübra: - Orda göstərdi ki... Yəni falda. Sənə cəmi iki yolun var. Birincisi azadlıq və həyat, ikincisi isə əzablı işgəncələrdən sonra haqq dünyası. De görüm, hansını seçirsən?

Molla: - Mən... Mən bilmirəm.

Səhnə 3

Sevda mollaya yaxınlaşır. Mollanın qaşlarına sığal çəkir. Kübra molladan bir az uzaqlaşır.

Sevda: - Səni yaxşıca müayinə edərdəm. Ömür boyu sağlamlığının keşiyində duraram. Yorulmadan, usanmadan. Nə deyirsən?

Molla qorxur, yenə də gülümsəyir, cavab vermir.

Səhnə 4

Gülsurə yaxınlaşır. Başdan ayağa mollanın əyin-başını süzür.

Gülsurə: - Sənin o mürdəşir yumuş paltarlarını qaytararam, üstəlik, bonus olaraq, bir dəyişək güllü tuman da alaram.

Səhnə 5

Vəfa yaxınlaşır, mollanın burnuna barmağı ilə toxunur.

Vəfa: - Mənim romanımın baş qəhrəmanı olacaqsan. Tez bir zamanda parlayıb dünyada tanınacaqsan. Mən öz vəzifə səlahiyyətlərimdən ifrat dərəcədə istifadə edib, səni şəhərimizin ən bərkgedən qəbirsanlıqlarından birinə baş molla təyin elətdirəcəm. Qıtası, səyyar iş yerlərində yox, bir yerdə oturub gəlirlərini hesablayacaqsan. Necədir?

Səhnə 6

İlhamə yaxınlaşır.

İlhamə: - Bədbəxt Məcnun, zavallı Romeo, mağmın Qərib, vüsalsız Kərəm. Maşasız ayı, sənə yazığım gəldiyi üçün (gözünün altındakı fənəri göstərir) eynəyinin o biri şüşəsini də salaram yerinə və bununla da (əlini mollanın üzünə salavat çəkib) fatehən hazır.

Səhnə 7

Molla: - Yoox vurmuyun, döymüyün, amandı. Öldürməyün, nə desəniz razıyam. Neynəməliyəm, deyin, baş üstə səssiz-səmirsiz.

Vəfa: - Soruşdun ki, neynəməliyəm, hə?

Molla: - Hə, nə desəniz razıyam. Mən sizin xətrinizi çox istiyirəm.

Vəfa: - Deməli, şikayət ərizəsini geri götürüb, düşürsən aşağı. Biz səni maşının yanında gözlüyük. Yaxşı molaşka?

Molla diqqətlə xanımlara baxır.

Molla: - Mənim işim təkcə ölürlə deyil, xanımlar. Dirilərə də yaxşılıq etmək insanlıq borcumdur.

İlhamə: - Onda zəhmət çək, insanlıq borcunu yerinə yetir.

Molla yavaş-yavaş qapıya yaxınlaşır. Qapını açmağıyla, otaqdan çıxmağı bir olur.

Səhnə 8

Polis idarəsinin həyəti. Çöl. Gündüz.

Rəfiqələr maşının yanında dayanıblar. Molla əlində ərizə sevincək, onlara tərəf qaçır. Mollanı sevincək görən rəfiqələr bir-birilərinə işarə edirlər, molla alqışlayırlar. Molla da bir reverans edir, bir dizini yerə qoyub ərizəni İlhaməyə təqdim edir.

Molla: - İlhamə xanım, mənim evlilik təklifimi qəbul edərsinizmi?

İlhamə mollanın başına bir qapaz vurur, ərizəni əlindən alır. Molla əliylə başını qaşır.

Səhnə 9

Pəncərədən bu mənzərəni seyr edən rəis özünü görməməzliyə vurub tez geri çəkilir.

Səhnə 10

Xanımlar qəh-qəhə çəkərək maşına əyləşirlər. Molla maşının şüşəsini taqqıldadır. Vəfa şüşəni aşağı endirir.

Molla: - Yəqin ki ledilər məni belə, bu qədər kişinin içində bu vəziyyətdə qoyub getməzlər.

Rəfiqələr bir-birinin üzünə baxır.

Vəfa: - Yaxşı, cənab molla. əyləş.

Molla: - İndi mənə ərz edin görüm, mən harda oturacam, yaxud uzanacam?

Gülsurə : - Nədi? Bəlkə könlündən qucağımızda oturmaq keçir?

Seva: - Eh, molla, molla. Biz səni bir yolla aparacağıq. De görüm, Nyutonun üçüncü qanunu bilir-sən? Təsir, əks təsirə bərabərdir. Sən bizi baqaja qoymaq istədin, alınmadı. Amma bizdə alınır. Gir baqaja.

Molla baqaj qapısını açıb, uzanır, üstünü örtülər və maşın tərpənir.

Səhnə 11

Yol. Gündüz.

Yolboyu rəfiqələr mollaya gülürlər. Bir az getdikdən sonra döngədə yolpolisi maşını saxlatdırır və özünü təqdim edir.

Yol polisi: - Dövlət yol polisi, müfəttişi, kiçik çavuş Yolçuyev. Siz yol hərəkəti qaydalarını kobud surətdə pozaraq, sükan arxasında ucadan güldünüz. Ona görə də sizə qırx manat cərimə yazıram.

Vəfa xanım (barmaq işarəsilə polisi yaxına çağırır): - Siz yol polisləri məhkəmə hakimlərini də cərimə edirsiniz?

Yol polisi: (dili ağzı quruyur, fərəqət vəziyyəti alır) - Üzr istiyirəm sizdən. Buyurub yolunuza davam edin. Mən həmişə qulluğunuzda hazırım.

Maşın qəh-qəhə sədalarıyla yerindən tərpənir.

Səhnə 12

Molla: - Əuizzi billahi minə şeytani rəcim. Siz cəhənnəm odunda yanıb kömürə dönəcəksiniz. Niyə yalan danışdınız? Bəyəm, siz hakimsiz, məhkəməsiz?

Vəfa xanım: (çönüb arxaya mollaya baxır) - Gir yerivə ə!... mən nə vaxt dedim məhkəməyəm, hakiməm? Sadəcə soruşdum ki, onları da cərimə edirsiniz?

Səhnə 13

Kübranın evi. İçəri. Gündüz.

Kürəkən oturub televizorda Amerika filminə baxır. Kübra içəri girəndə əsəbləşir.

Kübra: - Off... partla ürəyim. Yazıq Kübra, sən axırına çıxdı bu kürəkən. Ə, nə yapışmısan bu divana, get özünə bir işdən-gücdən tap da. Sənə deməmişəm burda ancaq türk kanallarına baxılacaq? Çevir Türkiyəyə.

Kürəkən: (divanda oturur, sakit reaksiya verir) - Az qalıb, axırıdı. Qutarsın çevirəcəm. Gəl sənə bax, çox maraqlıdı.

Kübra: - Ə, ABŞ, Kübra sözü bir dəfə deyir. Dedim çevir, vəssəlam.

Kürəkən: (bu dəfə reaksiya verir) - Üzr istiyirəm, Kübra xanım. Abış kimdi?

Kübra: - Əvvəla Abış yox, ABŞ. Yəni Amerika Birləşmiş Ştatları. İkincisi, o qədər Amerika demisən, səni görəndə Amerika xəritəsiylə bir yerdə görürəm. Çevir dedim sənə

Kürəkən (əsəbləşir, pultu divanın üstə qoyur, ayağa qalxır): - Bəs mən harda baxım e..?
Kübra: - Cəhənnəmdə bax, gorda bax. Get dədənin xarabasında bax.

Səhnə 14

Anasıyla ərinin səsinə qonaq otağına Səma da gəlir.

Kürəkən: - Elə demə, əziz qayınana. Sən hələ sonralar fikirləşəcəksən, mən bu cür istedadlı, bu cür dahini niyə incitmişəm.

Kübra: - Sənsən ə, dahi? Səni tutsun dahilərin ahı.

Kürəkən: - Ay məşallah, qaynanam meyxana deyir e, qafiyə tutur. Ehh, sən məni Amerikaya göndər, bir də televizorda görəcəksən ki, kürəkən qət-təzə krayslerdən düşür, cangüdənlər səpələnilər hər tərəfinə. Kürəkən girir Ağ evə. Şəxsən Trampın müşayətilə ziyafət zalına daxil olurlar. Tramp çıxış edir. Bu gün məclisimizdə Amerikanın fəxri vətəndaşı, Amerika incəsənətinə böyük töhvələr vermiş, Amerikanın əməkdar artisti, Kübra xanımın kürəkəni Abış yoldaşın, (ee birdə mənə Abış demə) sağlığına badə qaldıraq.

Səhnə 15

Ağ otaq. İçəri. Gündüz.

Nadir danışıqca xəyallar qurur. Jurnalistlər ətrafında şəkil çəkir. Cangüdənlər jurnalistlərin, insanların ona yaxın gəlməsinə imkan vermir. Qəfildən Kübra çıxır, kürəkənin başına yanındakı jurnalistin mikrofonunu alıb tullayır.

Kübra: - Ayə, ay Abş, dur, rədd ol burdan. Səni görəndə kipriklərim tökülürdü, indi də ətim töküləcək. Dur gözümün qabağından, dur, dur, tez elə.

Səhnə 16

Kübranın evi. İçəri. Gündüz.

Kürəkən xəyalından ayrılır. Kübra onun başına konfet atmışdı.

Səma: - Mama, bəsdə dəə. Heç olmasa, sevgimizə hörmət qoy. Axı biz biri-birimizi sevirik.

Səhnə 17

İlhamənin evi. İçəri. Gündüz.

İlhamə əlinə selafon torba keçirib, döşəmədəki paltarları yığır, qapıdan çöldə dayanmış mollaya vermək üçün toplayır.

İlhamə: - Sən bunun şalvarına bax, mamır, yosun bitib üstündə. Köynəyindən də (yuxarı qaldıraraq aralıdan iyləyir) meyid iyi gəlir. Hələ gödəkçəsindən gələn iyə bax, elə bil iti soyub, birbaşa keçirib əyninə.

İlhamə paltarları sürüyə-sürüyə gətirir, qapını açır və tullayır çölə.

İlhamə: - Götür o mürdəşir yumuş soxalarını, da rədd ol burdan.

İlhamə qapını örtür, əllərini yumağa gedir. Qapının zəngi çalınır. İlhamə əsəbi şəkildə gedib qapını açır və mollanı irişən vəziyyətdə görüb daha da əsəbləşir.

İlhamə: - Ə, sən nə həyasız adamsan. İndi nə istiyirsən?

Molla: (bic-bic əlini saqqalına çəkir) - Hirsələnmə, daha niyə hirsələnirsən? Corabımın bir tayı səndə qalıb, onu istiyirdim. Yox əgər sənə lazımdırsa, qoy qalsın. Olar da yuyub stolun üstün, zadın silməyə.

İlhamə: - Başına yekə bir baş daşı düşsün, mən də deyirəm nə iydi basıb bu evi.

İlhamə içəri keçir, ayağı ilə corabı təpikliyib gətirir.

İlhamə: - Day bir şeyin qalmadı?

Molla: (başını aşağı salır, sonra İlhamənin üzünə baxır) - Qaldı, amma onu istəmiyəcəm.

İlhamə: - Nəyin qalıb adə?

Molla: - Ürəyim qaldı, İlhamə, ürəyim.

İlhamə: - Bura bax ə. Dəmqlusan, paxmelqlusan, hər nəsen, bilmirəm. Bir də buralarda səni görsəm, baş-ayağından itlərə xaş qonaqlığı verəcəm.

İlhamə qapını molların üzünə çırpır. Gəlib divanda əyləşir.

İlhamə: (əşəbi) - Həə, it demişkən, camaata it hürər, mənə də çaqqal. (Üzünü göyə tutur) İlahi, mənəm də bəxtimi aç, yalnız qalmıyım, yazığam.

Səhnə 18

Bakının gözəl mənzərələri. Axşam.

Səhnə 19

Gülsurənin evi. Axşam.

Gülsurə: (borc dəftərini və kalkulyatoru qarşısına qoyub, hesabat aparır) - Köpəyoğlunun qorxusu. Gör nə tez pulu tapıb göndərib. Buna bir quş. Gülüş... bu da ödüyüb, buna da bir quş. Zərhanım... bir cüt sırğa götürüb, bir tayının pulunu verib, o biri tayının pulunu hələ vermiyib. Bir quş, bir də sual işarəsi. Şahnigar... şərfin pulunu verdi, ərinə götürdüyü güllünü qaytardı. Rezini çox dar olub, əyninə gəlmədi. Elə yaxşı oldu, mollaya söz vermişdim, qəbirsanlığa gedəndə verərəm, aparıb dəyişək geyinər. Səməngül... məni yandıran bu Səməngüldüye...

Bu zaman Gülsurənin qapısının zəngi çalınır.

Gülsurə: - Axşam-axşam bu kimdir?

Gülsurə qapını açır. Gələn oğlu Fuaddır. Gülsurə təəccüblənir.

Gülsurə: - Fuad? Xeyirdimi ə?

Fuad: - Axşamın xeyir, mama. Gülzar məni evdən qovub

Gülsurə: - Sənə o da azdır. Bilmirdin ki, qaynata qoltuğuna sığınanda, bir gün evdən də qovula-caqsan? Yaxşı, keç içəri. Keç, keç.

Fuad içəri keçir, Gülsurə qapını örtür.

Gülsurə: (Fuadın arxasınca) - Cəhənnəm, uşaqları da gətirmədi.

Səhnə 20

Vəfanın evi. İçəri. Axşam.

Vəfa: (komputerdə romanını yazır) - Deməli, dünyadakı bütün insanlar qohumdu. Bəs, niyə hərəsi bir rəngə çalır? Niyə hərəsi bir dildə danışır?

Vəfa: (başını qaldıraraq televiziyadakı xəbərə baxır. Aparıcı Mozambikdə milli müstəqillik gününün bayram edilməsindən xəbər verir. Vəfa gözlərini televizora zilləyir, daxilən öz-özünə danışır) - Şəxsən mənəm Mozambiklilərlə heç bir qohumluğum yoxdu. Amma etik normalara görə gərək mən də təbrik edim. Bayramınız mübrək olsun, əziz Mozambikli qohumlarım. Sizlərə sağlam səhhət, ruzibərəkət arzulayıram. Bakıya gələndə, bir bizə də gəlin də, tamam yadlaşmışıq. Gediş-gəliş ki, kəsildi, qohumlar istər-istəməz yadlaşır. Ahaa, deməli, qohumlar bu formada yadlaşır. Əvvəl ləhcəsini, sonra dilini dəyişir. Sonra da salyariyə girib rənglərin dəyişirlər. Uman yerdən küsərlər, yəqin elə Mozambikli qohumlar da bu səbəbdən dəyişiblər, yadlaşblar. Aaa, bu nə gic-gici fikirlərdi gəlir mənəm ağlıma. Bunun hamısının günahkarı o molla Dəmqludu, Donqludu, nədi, bax, o qəbirsanlıq keçisidi.

Vəfa əliylə guya fikirlərini dağıdırmış kimi edir. Telefonu götürüb Sevani yığır.

Səhnə 21

Sevdanın evi. İçəri. Axşam.

Sevda özü öz təyziqini ölçür, bir dərman atır, üstündən su içib divana əyləşir. Kulonunu götürüb gözünün qabağında yelliyir və gözləri ilə hərəkətləri izləyir. Telefonu zəng çalır. Sevda gözlərini kulondan ayırmadan əli ilə telefonu axtarıb tapır və cavab verir.

Səhnə 22

Vəfanın evi. İçəri. Axşam.

Vəfa: - Seva, neynirsən?

Səhnə 23

Sevdanın evi. İçəri. Axşam.

Sevda: - Evdəyəm, oturmuşam psixoloji durumumu yoxluyuram.

Səhnə 24

Vəfanın evi. İçəri. Axşam.

Vəfa: - Özünü yaxşı hiss edirsən?

Səhnə 25

Sevdanın evi. İçəri. Axşam.

Sevda: - Hələ ki, hə. Sən necəsən?

Səhnə 26

Vəfanın evi. İçəri. Axşam.

Vəfa: - Məndə deyəsən, qarışıb, ağıma Mozambiklilərlə əlaqədar gic-gic fikirlər gəlir.

Səhnə 27

Sevdanın evi. İçəri. Axşam.

Sevda: - Yorğunluqdadı, əzizim. Yəqin polis idarəsində həyəcanlanmışsan, dincəl bir az keçib gedəcək.

Telefondan Vəfanın səsini eşidirik.

Vəfa: - Deyirəm, ay Seva, bəlkə yığışaq gedək sanatoriyaya? Bir az istirahət eliyək, fikrimiz dağılsın, dərd-qəmdən problemdən bir müddət uzaqlaşaq. Nə deyirsən?

Sevda: - Yaxşı olar e, ay Vəfa. Qoy bir az da vaxt keçsin, sonra. Qayınam deyəcək, əri hələ karantinnən çıxmamış özünü verdi sanatoriyaya, kişi axtarmağa. Bilmirsən, necə qəlbqara, köhnəfikirlidi.

Səhnə 28

Vəfanın evi. İçəri. Axşam.

Vəfa: (təəccüblənir) - Karantin nədi? Təzə eşidirəm bu sözü.

Səhnə 29

Sevdanın evi. İçəri. Axşam.

Sevda: - Nə bilim e, sözdü də dedim. Qırxı çıxdı, yəqin əlli ikiyə qədər də karantində olur da. (ikisi də gülürlər) Sabah görüşüb məsləhətləşərik, bacı qurban. Günorta gələrsən bizə. Qızlarla ətraflı danışarıq.

Vəfa: - Yaxşı.

Sevda: - Hələlik.

Səhnə 30

Gülsurənin evi. Mətbəx Axşam.

Gülsurə oğlunun qabağına çay qoyur.

Gülsurə: - Belə olar da. İlk gündən bilirdim ki, ondan sənə arvad olmayacaq. Bax, işdən çıxardıblar, səni ər kimi sildi. Neyləyəcəksən?

Fuad: - Heç eybi yoxdur. Bir-iki şirkətə sivimi göndərmişəm. Gec-tez cavab çıxacaq. Bilirəm ki, çıxacaq. Onda verəcəm məhkəməyə, boşanacam. Uşaqlarımı da alacam.

Gülsurə: - Neçə aydır arvadı uşaqları anasına göstərmir, səsini çıxarda bilmir. İşə girəndən sonra kişi olacaq. Kəs ə, səsini.

Fuadın telefonuna zəng gəlir. Fuad telefona cavab verir.

Fuad: - İşdən çıxandan sonra dost-tanış da itkin düşüb. Çoxdandır zəng gəlmirdi. Alo. BNadir. (pauza). Hə, hə, mənəm. Əlbəttə, gələrəm. Necə? Zəmanət nə üçün lazımdır? (kədərlənir) Doğrudan? Yaxşı, çalışaram sabah gətirim. Sağ olun.

Fuad telefonu stolun üstünə yüngülcə atır.

Gülsurə: - Kimiydi zəng eliyən?

Fuad: - Bu da təzə çıxıb. Bəyaq dedim axı, bir-neçə şirkətə sivimi göndərmişdim. Deyirlər, yeni qayda çıxıb. Sizi işə götürməyimiz üçün ailənizin bir üzvü sizin üçün zəmanət verməlidir.

Gülsurə: (təəccüblənir) - Birinci dəfədir eşidirəm. Yaxşı, sənə kim zəmanət verəcək?

Fuad: (başını aşağı salır, ağlamsınır) - Neçə illik arvadım etibarsız çıxdı. İşsiz olduğum üçün mənə evdən qovdu. Sənə də üzüm yoxdur deyəm ki, zəmanət ver. Bağışla, mama, mən nahaq yerə səni narahat elədim. Getsəm yaxşıdır.

Fuad ayağa qalxır, Gülsurə imkan vermir.

Gülsurə: - Otur, ədə, gecə vaxtı hara gedəcəksən? Mən verərəm. (gülümsəyir)

Fuad: (sevinir) - Doğrudan? Anadır ki, ana.

Fuad Gülsurəni qucaqlayır.

Gülsurə: - Yaxşı, ədə, boğma adamı. (gülümsəyir)

Fuad: - Qələm-kağız gətir yazaq, mama. Səhər şirkətdə olmalıyam.

Gülsurə mətbəxdən çıxır. Fuad anasının arxasınca sevinclə baxır.

Səhnə 31

Kübranın evi. İçəri. Gündüz.

Kübranın müştərisi var. Müştəri cavan qadındır. Kübra kartla fala baxır.

Kübra: - Təzəlikcə evinizdə nə baş verib?

Qadın: - Kübra xanım, necə düz bilirsiniz. Evdən düz beş yüz manat yoxa çıxıb. İki gün bundan əvvəl uşağa ad günü eləmişdik, çox adam gəlmişdi. O gündən pulumu axtara-axtara qalmışam. Bir də şəkillər gətirmişəm. Ad günündə çəkilən şəkillər. (Qadın əl çantasından bir-neçə şəkil çıxardır,

Kübranın qabağına qoyur)

Kübra: (şəkillərə baxır) - Narahat olma, bacı. Düz qapıya gəlmişən.

Kübra diqqətlə şəkillərə baxır. Bu zaman kürəkəniylə qızı otağından çıxır. Kürəkən evdə yad qadını görür, Səmaya deyir.

Kürəkən: - Kənardan da baxan elə bilər ki, Kübra xala Nastradamusdur, Vanqadır.

Səma: - Düz baxırlar ki, gəlirlər. Yoxsa niyə gəlsinlər.

Nadir: - Niyə gedib ofis tutmur? Hər gün evə tanımadığımız adamlar gəlir. Narahat oluram, axı.

Kübra qapı ağzında kürəkəniylə qızını görür. Göz-qaş edir ki, otaqlarına girsin. Səmayla Nadir bir-birilərinə baxıb otaqlarına girirlər. Yataq otağında Nadir sakitcə Səmaya deyir.

Nadir: - Dəhşət anan var, dəhşət.

Kübra çəşmişdi. Müştəriyə çəşdiğini hiss elətdirməmək üçün əlini şəkildəki kişinin üstünə qoyur.

Kübra: - Pulunuzu götürən adam bu kişidir. Mənə deyirlər, bu kişidir.

Müştəri: (təəccüblənir) - Əminsiniz, Kübra xanım?

Kübra: (Müştərinin sualı xətrinə dəyir) - Aaa, sən mənə inanmırsan?

Müştəri: - O nə deməkdir, Kübra xanım. İnanmasam burda olarammı? Sadəcə şəklini göstərdiyiniz qohumuma təəccübləndim. Bir halda ki özü ərimdən çox qazanır.

Kübra: - Mənə qohumunu dedilər. Belə. Bağışla, getməliyəm. Gecikirəm. Bu qədər.

Müştəri: (xanım cibindən on manat çıxardır, stolun üstünə qoyur) - Az da olsa, çox qəbul edin, Kübra xanım.

Müştəri xanım gedir. Xanım gedənəcən Kübra xanım arxasınca baxır. Sonra otağına gedir ki, hazırlaşsın.

Səhnə 32

Sevdanın evi. Gündüz.

Seva süfrəni hazırlayır. Qab-qacaq qoyur. Bişirdiyi yeməkləri hazırlayır. Bu vaxt qapının zəngi çalınır. Gələn Vəfaydı. Sonra yavaş-yavaş qızlar bir-bir gəlirlər. Kübra Sevanın üzündən marçılı ilə öpür. Vəfa etiraz edir.

Vəfa: - Ay qız, elə öpüş moddan düşdü e, qaldı keçmişdə. İndi başqa cür öpüşürlər.

Kübra: - Bıy, öpüşün də modları olur?

Sevda: - Yazı adamıdır. İstəsə moda mindirər, istəsə moddan salar.(gülür)

Vəfa: - Sovet vaxtı ağzımızı diriyib biri-birimizin üzünə bülbül kimi cəh-cəh vururduq. Sonra müstəqillik əldə elədik, üç dəfə o üzümüzdən, bu üzümüzdən öpüb aralaşdıq. Daha sonra inteqrasiya elədik, yanaqlarımızı biri-birinə söykəyib havaya bir maç göndərdik. Qısaı, qızlar, inteqrasiya bizə ən zərərli vərdişlərdən uzaq olmağı tövsiyə etdi. Səni də inteqrasiya etməyə çağırıram. (hamı gülüşür)

Seva: - Bəs İlhamə hardadır?

Gülsürə: - Bilmirəm, zəng çatmır telefonuna. Ay Kübra bəlkə "çerez" kosmos bir əlaqə yaradasan?

Kübra: - Ay da... texnologiyam evdə qaldı.

Seva: - Keçin içəri də. Söhbət eləməyə yer tapdılar. İlhamə də harda olsa gələcək.

Səhnə 33

Küçə. Gündüz.

İlhamə gedir, iki metr arxada Molla ardınca gəlir.

Molla: - Mənim həyat tamaşamda, heç kimin oynaya bilmədiyini, bacarmadağı baş rolun mahir ifaçısı İlhamə xanım. Öz qiymətli vaxtınızın bir anını mənə sərf edə bilərsinizmi? Belə bir biznesmen oğlanı incitmək, yaxşı hal deyil, axı.

İlhamə: (hirsini boğub dayanır) - Adə, sən nə vaxtan biznesmen oldun? Özü də yaxşı deyil, bura küçədi, camaat baxır.

Molla: - Mən camaat-zad bilmirəm. Onların qabağında heç bir suçum-filan yoxdu. Şükür Yaradana, alnım açıq, üzüm ağ.

İlhamə: (başından rədd etmək üçün) - Bəlkə başqa vaxt, başqa yerdə görüşək? İndi tələsirəm.

Molla: - Olar, niyə olmasın ki, lap mənim ofisimdə görüşərik.

İlhamə: - Sənin ofisin də var? Qəbirsanlıqda? Yoxsa goreşənlik edirsən indi də?

Molla: - Siz məni incitdiniz, İlhamə xanım, amma mən incimirəm. Mənim gül biznesim var. O güllərdən sizə çələng toxutduracam.

Səhnə 34

Sevanın evi. Gündüz.

Gülsurə (servantdakı viskini görür, ayağa qalxır, viskini əlinə alır): - Seva, təmiz maldı?

Seva: - Hə, rəhmətlik vəfat etməmişdən 3-4 gün əvvəl bir Şotland turistindən almışdı.

Gülsurə: - Neçiyə almışdı bilmirsən?

Seva: - Az heç neçəyə. Görüb ki, bir şotland turisti "tarqovıy"da gedir. Bir əliylə yubkasını yığıb bərk-bərk saxlıyıb. Rəhmətlik də baxır bu bədbəxtin yubkasının rezini qaçıb. Ona görə də öz "kras-sovkalarının" iplərini açıb biri-birinə düyür, verir şotlanda. O da əvəzində çantasından bu viskini çıxarıb verir ona.

Kübra: - Gəlin, bunu içək Şotland qardaşımızın sağlığına. Heç olmasa, stressimizi ataq. (hamı əl çalır... əla... əla...)

Vəfa: - Mən yox, məşinləyirəm.

Gülsurə: - Ay qız narahat olma, ayıq sürücüyə zəng vurarıq, gəlib aparar.

Qapının zəngini çalınır. Sevda qapını açmaq üçün ayağa qalxır.

Sevda: - Gəldi subayımız.

Sevda qapını açır. İlhaməylə qızların yanına gəlir.

Gülsurə: - Ay qız, hardasan? Telefonun niyə sönülüdü?

İlhamə telefonunu çıxardıb baxır.

İlhamə: - Ay daa, "zaryadkası" ölüb. O əclaf yenə də dalımca düşmüşdü. Deyir, gül biznesi ilə məşğulam.

Gülsurə: - Yəqin qəbirlərin üstündəki gülləri götürüb yenidən satdırır, adını da qoyur biznes. (gülüşürlər)

Sevda viskini açıb badələrə süzür.

Səhnə 35

Polis idarəsi. Rəisin otağı.

Rəis yenə nəşə yazır.

Polis: (qapını döyüb məruzə edir) - Rəis, şikayətçi qadınlar gəlib, sizi görmək istiyirlər.

Rəis: (yerindən dik qalxır) - Həminke qadınlardı?

Polis: - Xeyr, rəis, başqalarıdır.

Rəis: (toxdayıb yerində oturur) - Amma köpək qızları əntiqə şeyləriydi. Kaş, onlardan bir də şikayət gələ, çağırıb onlarla proflyaktik söhbət aparardım. Özüdə burda yox, evlərində. Bircə-bircə. Eh, nə işə. Hardadı məndə o bəxt. De gəlsinlər bir-bir.

Səhnə 36

Kübranın evi. Mətbəx. Gündüz.

Kürəkən evdə təkdi. Soyuducunu ələk-vələk eliyir, yeməyə bir şey tapmır.

Nadir: - İndi Amerikada olsaydım, bir telefon zənginə restoranı tökmüşdüm bura. Ofsiantlar başıma mığmığa kimi fırlanırdılar. Nə yeyim e bəs mən? Bunlar düşünüb anlamırlar ki, evdə adam qoyub gediblər. Ədalətsizlik, məsuliyyətsizlik deyilir buna. Görəsən, dünya ictimaiyyəti necə baxar bu məsələyə?

Nadir: (Kübranın nömrəsini yığır) - Alo, Kübra xanım, narahat etdiyimə görə 1216 dəfə üzr istiyirəm sizdən. Siz evdən çıxanda, heç düşündünüzmü ev işlərində səriştəsi olmuyan gələcəyin bir dahisini ac-yalavac qoyub gedirsiniz? Səmimiyyətimə inanın, səhər yediyim yumurtaların üstündəyəm.

Kübra: (telefonda səsi gəlir) - Bilirdim, axırda sən kürd düşəcəksən. Elə yumurtaların üstündə otur, 21 günə cücə çıxararsan. (dud..dud..dud)

Səhnə 37

Sevdanın evi. Gündüz.

Xanımların kefləri kökdür. Sevdə bakalı əlinə götürüb, söz demək istiyir və birdən kövrəlir.

Sevdə: - Deyirəm, qızlar, kənardan hamı bizə bəxtəvərçilik verir, dərdsiz, qəmsiz, problemsiz, xoşbəxtlər adlandırırlar bizi, amma bilmirlər ki, hərəmizin özümüzdən də böyük dərdimiz var. Məsələn, elə götürək məni. Nə gün gördüm, hə? Sizdən soruşuram, nə gün gördüm?

Vəfa: - Yaxşı da, Seva, hamımız onsuz da dərdliyik, amma dərdimizi içimizdə boğub, həyata meydan oxuyuruq. Bu gün kədərənmiyəciyik, söz ver.

Sevdə: - Hə düz deyirsən. Onsuz da gecələr səhərədək çəkdiyimizi çəkirik.

İlhamə: - Amma rəhmətliyin viskisi əla idi. Beləsi çətin ələ düşür. Mən şəxsən beləsini içməmişdim.

Sevdə: - Hə, görüb gördüyüm elə bu oldu. (gülüşürlər) Evləndik rəhmətliklə, iki ay sonra məni evdə qoyub, könüllü getdi döyüşə, düz 6 gün döyüşdü, sonra da 10 il sroka getdi.(kövrəlir)

Səhnə 38

Sevdanın yaşadığı binanın qarşısı. Gündüz.

Üç cavan oğlan Vəfanın maşınına baxa-baxa maşının ətrafında dövrə vururlar. Molla oğlanlardan şübhələnir, onlara yaxınlaşır.

Molla: - Siz niyə maşınıma baxırsız, başa düşmədim.

Oğlanlardan biri (mollanı süzür): - Sənin maşınındır?

Molla: - Həə, oxşamır?

Bu dəfə oğlanlar mollanı dövrəyə alır. Cavab vermədən bir-birilərinə baxışla işarə edir, gedirlər. Molla onların arxasınca şübhəylə baxır.

Səhnə 39

Sevdanın evi. Gündüz.

Sevdə: - Rəhmətlik altı gün əsgərlik çəkib, icazə alır ki, gedib valideynləri ilə görüşsün. Silahlarını da çiyinə salıb gəlir evlərinə. Həyətdə anası ilə söhbət edirmişlər. Söhbət tankdan düşəndə arvadı başa sala bilmir ki, tank nədi. Axırda həyətdəki dəmir tualeti göstərib deyir ki, bax, elə dəmirdən,

yeriyən qorxulu bir maşındı. Arvad əl çəkmir, bəs onu nə ilə vurursunuz, deməzmi? Rəhmətlik də erinmir, qranatını götürüb tualeti nişan alır. "Bax, ana, elə bil o tankdı, üstümüzdə gəlir, deyib atəş açır. Tualet bir anda yerlə-yeksan olur. Arvad əl atıb üzün cırır ki, evimiz yıxıldı. "Nooldu, ay ana, evimiz niyə yıxılır?" Məlum olur ki, kişi tankın içindəymiş

İlhamə (Əliylə burnunu tutur): - Off, dəhşət. Bəs onu kim yuyub?

Vəfa: - Kim yuyacaq? Yəqin aparıblar hansısa moykaya.

Səhnə 40

Sevdanın binasının qarşısı. Gündüz.

Molla blokun qabağında var-gəl edir. Birdən görür orta yaşlı bir kişi Vəfanın maşınına yaxınlaşır, maşının içinə boylanıb telefonunu çıxardır. Molla cəld oğlana yaxınlaşır.

Molla: - Sənin bu maşınla nə işin var?

Oğlan: - Mən ayıq sürücüyəm. Zəng vurdular, gəlmişəm.

Molla: (bir anlıq düşünür) - Mənə bax, qardaş, səhv olub. Elə biliblər mən uzaqdayam, sənə zəng vurublar. Neçiyə danışmışdız?

Kişi: - Altı manata.

Molla: - Al sənə üç manat verim, get. Bağışla, əziyyət çəkmisən.

Kişi: - İmkan ver onda zəng vurum. Xəbər verim xanıma.

Molla: (təşvişə düşür) - Bəs mən burda niyə durmuşam? Elə səni gözləyirdim də. Xanım dedi ki, get onu yola sal, gözləməsin. Həm də bir az ləngiyəcək.

Kişi: (pulu götürmək istəmir, molla məcbur üç manatı cibinə qoyur, binaya girir. Kişi mollanın arxasınca baxır, başını bulayır) - Gicdir, nədir? Gözləyim görüm, nə olur.

Səhnə 41

Sevanın evi. Gündüz.

Seva: - On il yatdı heç nədən, amma elə belə yatmadı. Deyirdi, avtoritet olmuşam türmədə.

İlhamə: - Avtoritet nə olan şeydi?

Kübra: - Yəqin türmənin avtomobillərini yuyurmuş da yazıq.

Qapının zəngi çalınır. Seva durub qapını açır. Molla içəri daxil olub dabanlarını biri birinə vurub fərəqət dayanır və məruzə edir.

Molla: - Respublikanın ən sayılıb-seçilən ayıq sürücüsü Dəmqulu sizin əmrinizlə gəlmişdir.

İçəridən İlhamənin və digər səslər gəlir.

İlhamə: - Seva, çağır onu içəri.

Molla Sevdadan cavab gözləməmiş ayaqqabısını soyunub içəri keçir.

Vəfa: - Adə, sən deyirsən respublikanın ən ayıq sürücüsün, özün də deyirsən Dəmqulu... içmişən, adə?

Molla: - Siz nə danışsınız, xanım? Mən içkini altı ildi tərgitmişəm. Dəmqulu mənim "klickamdı". Mənim əsl adım Kəmqucludu, vaxtından əvvəl dünyaya gəlmişəm üçün, adımlı kəmqulu qoymuşdular. Sonra qurşandım arağa, hər gün içdim "piyan oldum, yəni dəm oldum, adımlı qoydular Dəmqulu. (ha... ha... ha... ha... sonra ciddiləşir) İndi daha içmirəm, işimlə əlaqədar...

Vəfa: - Adə, de görüm, normal maşın sürə bilirsən?

Molla: - Əslində, mən üstünlüyü avtobusa verirəm. Amma öyrətsəniz, sürərəm.

Kübra: - Ə düdük, bizi iş yerinə aparmaq istiyirsən?

Gülsurə: - Sənin iş yerində bizim adamlarımız var, sifariş edərik səninçün çox pis olar.

İlhamə: (mollaya yaxınlaşıb üz-üzə dayanır. Molla əliylə spirt iyini qovur) - De görüm, sən məni həqiqətən sevirsən?

Molla: - Həqiqi sevməsəydim, burda nə işim vardı, İlhamə xanım. Sənin hər şıltaqlığına dözərəm. Sənin yolunda günaha batıb cəhənnəmə belə getməyə hazırım.

İlhamə: - Doğrudan?

Molla: - Əlbəttə.

İlhamə: - İnanıram sənin səmimiyyətinə, mənəim əziz Dəmquluşkam. Əgər dediklərin doğrudursa, bu camaatın içində bunu sübut elə və bu dəqiqə rədd ol burdan cəhənnəmə.

Molla: - Yoldaşsız maraqsız olar, axı İlhamə xanım? (irəşir) İstiyirsən, bilet alım, ikimiz birlikdə uçaq.

İlhamə Mollanın yaxasından turur, qapıya tərəf itələyir.

İlhamə: - Əlim-ayağım dəyməmiş rədd ol burdan. Başdan xarab.

Qadınlar gülüşür. Molla qapının ağzına gəlir. Qapını açır, amma evdən çıxmır. Qapını örtür. Xanımlar elə bilir ki, molla gedib.

Gülsurə: - Qızlar, sanatoriyaya getməyək. Rəhmətliklə istirahət mərkəzinə getmişdik. Orda bir tanışım işləyir. Meşəyə də yaxındır. Sanatoriyaya getsək, gərək bir həftə qalaq oralarda. İki gün dincəlsək bəsimizdir.

Vəfa: - Adı nədir o istirahət mərkəzinin adı?

Gülsurə istirahət mərkəzinin adını deyəndə molla eşitdi. Molla onu da bildi ki, xanımlar sabah tezdən yola çıxacaqlar.

Səhnə 42

Sevdanın binasının qarşısı. Gündüz.

Molla binadan çıxanda bəyaq üç manat verdiyi sürücünü görür. Pərt halda binadan uzaqlaşır. Öz-özünə danışır.

Molla: - Nahaqdan üç manatım da getdi. İndi gedib istəsəm, verən deyil. Üstəlik, mənə borclu çıxaracaq.

Molla binadan uzaqlaşır.

Səhnə 43

Kübranın evi. Axşam.

Kübra evə gələndə kefi kökdür. Bir az da sərxoşdur. Kürəkən yenə divanda oturub Avropa kanalına baxır. Qızı da yanında, meyvə dilimləyir.

Kübra gülümsəyir, yataq otağına tərəf gedir. Səmayla Nadir təəccüblə bir-birilərinə baxırlar.

Nadir: - Əzizim, sən məndən incimə, rəhmətlik kişi gedəndən maman birtəhər olub.

Səhnə 44

Vəfanın evi. Axşam.

Vəfa yatağına uzanıb, paltarını dəyişməyə halı da yoxdur. Ərinin şəklinə baxır, kədərli baxır.

Vəfa: (şəklə) - Əvəz, sən mənə indi lazımsan e...

Səhnə 45

Gülsurənin evi. Axşam.

Gülsurə əlindəki pullara baxır. Kədərli. Nə fikirləşirsə, pulları yerə səpələyir. Pulları səpələyir, oğlu Fuad qapıdan içəri girir. Gülsurə hamama girəndə oğlu yerə səpələnmiş pulları yığır, qoyur cibinə.

Səhnə 46

Vəfanın evi. Səhərdir.

Vəfanın çamadanı hazırdır. Vəfa evdən çıxmamışdan əvvəl oğluyula telefonda danışır.

Vəfa: - Hə, mama qurban. İki günlük gedirik. Bazar günün axşamı qayıdacağım. Sən də öyninə qalın geyin. Özünü soyuğa verib eləmə. Allah qoysa nə vaxt gəlibsən? Hmm, bilmirsən? Yaxşı balam, qayıdanda əlaqə saxlayacam. Öpürəm balam.

Vəfa çamadanını götürür, evdən çıxır.

Səhnə 47

Sevdanın evi. Gündüz.

Sevda qarıdan çıxmaq istəyir, mobilnisinə zəng gəlir.

Sevda: - Alo. Bəli, Sevda xanımdır. Bəli, bəli, psixoloq, baş həkim Sevda xanım. Aha, öz evimdə qəbul edirəm. Mən indi təcili rayona getməliyəm. Qaynanamın vəziyyəti ağırdır. İki gündən sonra qayıdacam şəhərə. Nömrənizi qeyd edərəm, gələndə sizinlə şəxsən özüm əlaqə saxlayacam. Sağ olun.

Sevda: (telefona adboy verir) - Bu internet nə yaxşı şeymiş. O dəqiqə xəstələr bir-bir üzə çıxır.

Səhnə 48

Kübranın evi. Gündüz.

Nadir Kübranın çamadanını qarının ağzınacan daşıyır. Kübra da kartını stolun üstündən tələsik götürür.

Nadir: - Allah qoysa, nə vaxt qayıdırsız, Kübra xanım.

Kübra: - Nədir? Darıxacaqsan mənim üçün?

Nadir: - Yooox. Bilmək istəyirəm neçə gün avropa kanallarına rahat baxıb dincələcəm.

Kübra: - İlimiz on iki ay dincəlibsən də. İşlədiyin gün olub ki.

Səma: - Doğrudan, ana, nə vaxt qayıdırsan?

Kübra: - Bir-iki günə evdəyəm. Ədə (kürəkənə deyir), sən də işıq pulunu sabah ödə. Yoxsa mənsiz də kanallarına baxa bilməyəcəksən. Yaxşı, sağ olun. Qarını da naçalnikdən başqa heç kimə açmayın.

Səma: - Mama, elə danışdın, elə bil uşaq qoyub gedirsən.

Kübra: (kürəkəninə baxır) - Uşaq qoymuram. Quzunu qurda tapşırıb gedirəm. Yaxşı, qızlar aşağıda məni gözləyir.

Kübra evdən çıxır.

Səhnə 49

İlhamənin evi. Gündüz.

İlhamə iki çamadan, bir idman sumkasını götürür, sürüyə-sürüyə qarının ağzına gətirir, dərindən nəfəs alır, belini tutur.

İlhamə: - Belə!... Mən hazır.

Qarı döyülür, İlhamə qarını açır. Vəfa və digər qızlar qarının ağzındakı çamadanı görəndə təəccüblənirlər.

Vəfa: - İlişka, bu nədir, iki günlük gedirik, bir aylıq hazırlaşmısan.

İlhamə: - Canlar, mən subay, ərə getməmiş qızam. İndi adamı geyimlə qarşılayıb, danışığıyla yola

salırlar. Sizi də çağırıdım ki, kömək edəsiz. (gülümsəyir)

Gülsurə: - Ər həsrəti bu qızı birtəhər edəcək.

Səhnə 50

Mollanın evi. Gündüz.

Molla pal-paltarını tələm-tələsik köhnə idman sumkasına səliqəsiz yığır. Mollanın telefonuna zəng gəlir, deyilərək telefonu cibindən çıxarır. (burda molla öz-özünə danışır ilhamənin arxasınca) zümzümə edir.

Molla: - Sənin eşqin məni gətirdi dilə. (sonra yarımçıq saxlıyıb keçir başqa mahnıya) Ay ilk məhəbbətim, son məhəbbətim... Sənin canın yanmasın, qız, məni Məcnun eliyib saldı bu istirahət mərkəzlərinin canına.

Bu zaman mollaya zəng gəlir.

Molla: - Qaçacaqın vaxtında bircə sənin zəng eləməyin çatmırdı. Allo. Yox, qardaş. Mən məzuniyyətdəyəm. Başqa molla axtarın. (pauza) Necə yəni molla nədir, məzuniyyət nədir? Başa düşmədim, sənin ölün məzuniyyətə çıxıb bilir, ezamiyyətə gedə bilir, bülleten götürə bilir, planlaşdırılmamış vaxt ölə bilir, molla məzuniyyətə gedə bilmir?

Molla: (adboy verir) - Axmağın biri axmaq.

Molla sumkasını götürür, evdən çıxır. Bir-neçə saniyədən sonra qayıdır, molla olduğunu bildirən papağını götürüb başına qoyur, təzədən evdən çıxır.

Səhnə 51

Yoldur. Vəfanın maşının içi. Gündüz.

Vəfa maşını sürür. Yolun kənarında abidəni görür, maşını saxlayır.

Gülsurə: (təəccüb və təşvişlə) - Qızlar, o nədir orda elə?

Seva: - Elə şeyləri Kubradan soruş, o bilər.

Kubra: - Mən bu yolu birinci dəfədir gedirəm. Bir də gedəndə nə soruşsanız, bitdə-bitdə sayaram.

İlhamə: - Başqa yerdə deyib camaatı bizə güldürməyin. O abidə kompleksidir - Türk mehmetciyinin abidəsi. Vəfa, ziyarət edəcəyikmi?

Vəfa: - Heç sözdür! Şəhid mehmetciyin abidəsini ziyarət etmədən bu yolu keçməkmi olar?

Vəfa abidənin yaxınlığında maşını sağa verib saxlayır. Maşından düşüb abidənin önünə gNadirlər. Orda bir yaşlı kişi dayanıb, abidəyə baxır.

Gülsurə: - Yazıq mehmetcik. Görəsən, burda nə edirmiş? Kim onu öldürüb? Niyə öldürüb? Yazığın günahı nəymiş?

Seva: - Sənə dedim axı, elə şeyləri Kubradan soruş.

Kubra: - Dədəmin goru haqqı burda birinci dəfədir oluram. Gələn dəfə soruşsanız...

Vəfa: - Qızlar... kənar adam var...

Kişi bir az onlara yaxınlaşır.

Kişi: - Mənim adım Vaqifdir. Bu yolu tez-tez gedirəm. Hər dəfə yolda dayanıb mehmetciyi ziyarət edirəm.

Gülsurə: - Onda, zəhmət olmasa, bizə bir az ondan danışın da... Mehmetciyi burda niyə öldürüblər? Görəsən, arvad-uşağının xəbəri varmı? Gəlib ziyarət edirlərmi?

Vəfa: - Ay qız. (əlını sıxır)

Gülsurə: - Nədi e, ay Vəfa. Soruşuram da. Mən də burdan birinci dəfədir keçirəm. Bilmək istiyirəm, görüm mehmetcik burda nə eliyirmiş? Niyə onu öldürüblər, sonra da abidə ucaldıblar.

Kubra: - Bizimkilər elədi də... Atalar nahaqdan deməyib: "Dədəmi öldürdüm ki, goruna and içim!"

Elə bunun kimi. (Əli ilə abidəni göstərir)

Vaqif: - Mehmetciyi bizimkilər öldürməyib.

Kubra: - Bəs onda kim öldürüb?

Vaqif: - 1918-ci ildə olub bu hadisə. Türk qoşunları Bakını rus-daşnaq quldurlarından təmizləmək üçün bizimkilərə köməyə gNadirblər. Buralarda böyük savaşı olub, çoxlu əsgər və mehmetcik qırılıb... vətən yolunda. Ümumiləşdirib bir abidə qoyublar - Mehmetcik abidəsi...

İlhamə: - Yanaşı iki abidə qoysaydılar, lap yaxşı olardı; Mehmetcik və Əsgər abidəsi.

Vəfa: (müzakirəyə yekun vurmaq istəyir) - Vaqif müəllim, ətraflı məlumat üçün çox sağ olun. İndi icazənizlə ziyarətimizi yekunlaşdıraraq. Mehmetciyin şəhid ruhuna siz bir "Fatihə" oxuyun.

Vaqif: - Mən "Fatihə" oxumağı bilmirəm. Sadəcə "Allah rəhmət eləsin" deyib keçirəm.

Kubra: - Necə oxuya bilmirsiniz? Bəs...

Vaqif: - Bəli, xanımlar. Mənim işimlə əlaqədar "Fatihə" oxumağa ehtiyac duyulmayıb. Odur ki...

İlhamə: - Eh! Mollabaş burda olsaydı, indi bir "Fatihə" oxuyardı ki...

Bu vaxt yolda təkər disqi və əyləclərin baraban cingiltisi eşidilir. Vaqif kişi də, qadınlar da təəcüblə dönüb yola baxırlar. Vaz-07 maşını onların maşınının yanından keçib azca öndə saxlayır.

Vəfa: - Qızlar, tez maşına. Görək 07 maşına dəymədi ki...

Qadınlar maşına tərəf tələsirlər ki, görsünlər 07 onların maşınına toxunmadı ki...

07 maşına dəyməmişdi, amma molla maşından düşür, xanımların üzünə dişlərini ağardır.

Molla: - Xoş gördük, xanımlar.

İlhamə: - Molla, sən burda neynirsən?

Molla: - Rayona gedirəm.

Vəfa: (mollanın qolundan tutur) - Yaxşı edirsən. əvvəlcə səninlə işimiz var. Qərribə də olsa, bu dəfə sənə işimiz düşüb.

Sevda: - Amansız həyat, bizi sənə möhtac eləyib indi.

Rəfiqələr mollanı abidənin qarşısına gətirirlər.

Vəfa: - Tez ol, vaxtımız yoxdur, fatihə oxu.

Molla mehmetçikin abidəsinə baxır.

Molla: - Şəhidlərimizin, mehmetciklərimizin ruhları şad olsun.

Hamı bir ağızdan "Amin" deyir.

Molla Fatihəsini oxuyub bitirəndən sonra rəfiqələr ona təşəkkür edir.

Vəfa: - Çox sağ ol, mollacan. Yolun açıq olsun.

Molla: - Necə yolu açıq olsun. Mən necə gedəcəm bəs?

İlhamə: - Çox sadə. Yolun kənarında gözləyərsən, səni aparan maşın mütləq tapılacaq.

Rəfiqələr mollayla sağollaşır, ondan uzaqlaşdılar. Maşına minib getdilər. Mollanın mindiyi 07 də çoxdan sürüb getmişdi.

Səhnə 52

Yoldur. Gündüz.

Vəfanın maşının içində qızlar Polad Bülübüloğlunun "Gəl ey səhər" mahnısını oxuyurlar.

Qəfildən maşının qarşısından it keçir. Vəfa cəld əyləci basır, maşın qəfildən dayanır. Rəfiqələr hamısı qorxur.

Kübra: - Ürəyimə dammışdı. Pis nəysə olacağını mənə demişdilər.

Vəfanın gözləri dolur.

İkinci hissənin sonu

ÜÇÜNCÜ HİSSƏ

Səhnə 1

Yol. Gündüz.

Vəfa qorxa-qorxa maşınından düşür, bir-iki addım qabağa gəlir. Sevda da maşından düşəndən sonra digər rəfiqələri də maşından düşür.

Vəfa: - İt yoxdur.

İlhamə dizlərini yerə qoyur, maşının altına baxır. Maşının altında heç nə yoxdur.

İlhamə: - Altında da yoxdur.

Gülsurə: (əsbəbləşir) - Ay qız nə olacaq e. İt-zad vurmamışıq. Qorxusundan qaçıb.

Kübra: - Xata-balamız bunla da keçdi. Şükür, ay allah.

İlhamə: (zarafat eləmək istəyir) - Bəlkə içkinin təsirindən ayılmamışıq? Gözümüzə ona görə it görünür, qızlar? Nə deyirsiniz?

Sevda: (əsbəbləşir) - İlhamə!

İlhamə: - Neynim e? Yersiz stresi canımızdan çıxarmaq üçün zarafat elədim.

Vəfa dərindən nəfəs alır. Həyəcanı hələ də keçməyib. Sevda Vəfaya yaxınlaşır.

Sevda: - Yaxşısan? İstəyirsən maşını mən sürüm, sən bir az dincəl.

Vəfa: - Yox-yox, keçdi. Özümü yaxşı hiss edirəm. Çatmağımıza onsuz da az qalıb. Gedək qızlar. Heç olmasa, nahar vaxtı orda olaq.

Vəfadan başqa hamı maşına minir. Vəfa yenə ətrafa baxır. Qızların eşitməyəcəyi tərzdə deyir.

Vəfa: - Bu it hara getdi, axı?!

Vəfa maşına minir.

Səhnə 2

Abidənin qarşısı. Gündüz.

Molla yolun kənarında dayanır. Uzaqdan gələn bir-neçə maşını saxlayır. Avtobusları da saxlayır. Heç bir maşın, avtobus saxlamır.

Molla: (sonunda yorulub əlini yelləyir) - Ehh, rəfiqələr, başıma oyun açdız da...

Səhnə 3

İstirahət mərkəzinin qarşısı. Gündüz.

Vəfa maşını saxlayır. Qızlar maşından düşürlər. Qeydiyyatdan keçmək üçün otelə girirlər.

Gülsurə: (Kübraya) - Kübra, sənə, buralarda nəysə sata bilərəm?

Kübra: (təəccüblənir) - Satmağa nəysə gətirmisən?

Gülsurə: - Bir-neçə gümüş gətirmişəm. Görüm kimi tapıram, satmağa.

Kübra: - Elə mən də kartımı gətirmişəm.

Vəfa qeydiyyatdan keçmək üçün Kübrayla Gülsurəni çağırır.

Vəfa: - Qızlar.

Kübrayla Gülsurə qeydiyyatdan keçirlər, Vəfa otelin qapısından meşəyə baxır. Meşə.

Sevdayla Vəfa ikinəfərlik, Gülsurə, Kübra, İlhamə üçnəfərlik otaq götürürlər. Vəfa oteldən çıxır, qarşı tərəfdə oteldən uzaq olmayan rəngbərəng meşəyə baxır.

Səhnə 4

Yol kənarı. Gündüz.

Molla yerdə uzanır. Özünü ölü kimi aparır. Bir-neçə maşın onun yanından ötüb keçir. Heç kim saxlamır. Uzaqdan bir maşın gəlir. Mollanı görür, saxlayır. Maşından iki oğlan düşür. Mollaya yaxınlaşanda molla gözlərini açır, oğlanların üzünə dişlərini ağardır. Oğlanlar bir anlıq qorxurlar, cəld maşınlarına minirlər və uzaqlaşır.

Molla: (maşının arxasınca qaçır) - Heyyy, dayanın. A kişi, ölməmişəm.

Mollanın papağı başından az qala düşə. Molla əliylə papağını tutub saxlayır.

Səhnə 5

İstirahət mərkəzi. Vəfayla Sevdanın otağı. Gündüz.

Sevda Vəfayla otağına girən kimi özünü yatağın üstünə atır.

Seva: - Off Vəfa, bura nə qəşəng yumşaqdı.

Vəfa: - Buralarda ilan-zad olmaz ki?

Sevda: - Yox. Niyə soruşdun ki?

Vəfa: - Ay qız, necə yəni yox? Hər tərəf meşəlik deyil? Meşədə də ilan olar də.

Sevda: - Boş ver. Katejdər yaxşıdır, hər yerdən bağlıdır. Bura ilan yox, heç kərtənkələ də keçə bilməz. Bir də, belə olsa, kim bura istirahətə gələr. İndi hamı qazancını bilir. Odur ki...

Vəfa: - Niyə uzandın?

Sevda: - Bəs nə edim?

Vəfa: - Paltarlarını yerbəyer elə. Bir də de görüm nə gətirmisən?

Sevda: - Sumkanın birin yeməklə doldurmuşam.

Vəfa: - Köhnə vərdisindir, onu bilirəm (gülümsəyir). Qız, yeməkdən doymursan?

Səhnə 6

Sevdanın evinin qapısı. Gündüz.

Yaşları təxminən 25-30 arası olan bir gəlinlə oğlan yaxınlaşır qarıya. Oğlan qapının zəngini basır. Qapını açan olmur. Oğlan yenə qapının zəngini basır. Bu dəfə mobilnisindən harasa zəng edir.

Səhnə 7

Sevdanın evi.

Sevdanın ev telefonu zəng çalır.

Səhnə 8

Sevdanın evinin qapısı.

Oğlan: - Evdə heç kim yoxdur.

Qız: - Atana zəng elə. Əvvəlcə qonşunun birindən soruşaq.

Oğlan digər qapını döyür.

Səhnə 9

Otel. Sevdagilin otağı. Gündüz.

Sevda ayağa qalxır, sumkasının ağzını açır. Balaca qazanı götürür, ağzını açır. Qazanın içində

kotlet var. Və gülümsəyir.

Bu zaman Sevdanın telefonu zəng çalır.

Sevda: (telefonuna baxır, həyəcanlanır) - Oy da qayınanamdır. Neyniyim?

Vəfa: - Odboy ver, qurtarsın getsin.

Seva: - Nə danışsın? Müharibə başlasın?

Sevda telefona cavab verir.

Sevda: - Sizin psixoloji durumunuz qənaətbəxş deyil. Ona görə də mən sizə resept yazacam və siz...

(Telefonda qaynananın səsini eşidirik): - Az mənim psixologiyam pozulub? Mənəm dəli? İndi də məni ələ salırsan?

Sevda: (Vəfaya göz vurur) - Aaa, sizsiniz? Üzr istiyirəm, xəstəm var yanımda, onunla danışdım. Bağışlayın, siz Allah.

Telefondakı səs: - Az, indi də mənə nömrə gəlirsən? Guya işdəsən? Şənbə, bazar iş olur? Guya mən bilmirəm, sən şəhərdə deyilsən? Gözlüyərdin heç olmasa ərinin kəfəni saralardı, sonra gedərdin də keyfə.

Sevda: - Ayıbdı, yanımda adam var, eşidir səsinizi. Mən sizə zəng vuraram.

Telefondakı səs: - Ayıb sizinkilərə olsun. Allah bilir, hansı lotunun yanındasan.(dud dud dud)

Sevda: (Vəfaya) - Görürsən mənə nələr deyir?

Vəfa: - Günah səndədir. O qədər qabağında qul-qaravaş oldun ki, axırda da səni dişinə vurdu. Bilir ki, cavab qaytarmayacaqsan. Nə işə... Unut bu söhbəti. Biz istirahətə gəlmişik, qəm çəkməyə yox. Dur hazırlaş, paltarlarını sNadirqəyə sal, qızların yanına gedək. Sonra da meşəyə gəzməyə gedərik.

Sevda: - Bəs, nahar etməyə?

Vəfa: - Nahara çox var. Yemək yesək, ağırlaşacağıq. Biz hazırlaşası, meşəyə gedəsi... Qaranlıq düşəcək e. Nədir, vəhşi heyvanlara şam yeməyi olmaq istəyirsən?

Sevda: - Qaynanam?

Vəfa: - Onu sonra həll edirik. Tez ol, vaxt itirməyə.

Sevda: - Yemək yeməsəm, ayağımı da atmaram.

Vəfa Sevdanın inadkarlığına bələd olduğu üçün təslim olur.

Vəfa: - Offf, yaxşı.

Səhnə 10

Yol kənarı. Gündüz.

Molla dilxor oturub sumkasının üstündə... Bu zaman bir betonqarışdıran maşın gəlir. Mollaya çatanda saxlayır. Sürücü molla tərəf olan qapını açır.

Sürücü: - Salam-əleyküm.

Molla: (sevincək sumkasını götürür) - Əleyküm salam. Məni apararsan, qardaş?

Sürücü: - Baxır hara getməyinə.

Molla: (sevinci yoxa çıxır) - Sən hara gedirsən ki?

Sürücü: (qaşqabaqlı) - Nəyinə lazımdır? Hesabat verməliyəm sənə?

Molla pərt olur, udqunur.

Sürücü: (qəhqəhə çəkir) - Gəl, gəl otur görüm. Burda istəyirsən axşamacan qal, xeyri yoxdur. Məndən başqa çətin kimisə tapasan, səni apara.

Molla yenidən sevinir, maşına minir.

Molla: - Amma ayıb da olsa soruşacam. Sənin maşınının dalı niyə fırlanır? (gülümsüyür) Yoxsa dovğa bulalıyırısan?

Sürücü: (gülür) - Yox, beton daşıyıram. Fırlanmasa, beton quruyar.

Molla: - Birdən "rezbavoy" olar, açılıb düşər, xəbərimiz olmaz. (gülür)
Sürücü: (səsli gülür) - Hələ sənin kimi mırt oğlan görməmişəm.
Sürücü maşını işə salır.

Səhnə 11

Otelin restoranı. Gündüz.

Vəfa və rəfiqələri yemək yeyirlər. Aralarında zarafatlaşırlar. Bəzən də İlhaməyə sataşırlar.

Sevda: - İlhamə, gəlsənə, sənin mollabaşın burayacan gəlib çıxax?

İlhamə: (üzünü turşudur) - Allah vurmuşdu onu. Bircə onunla anbardar Məmmədخانın yeri çatışmır.

Gülsurə: - Az noolub ona? Konfet kimi oğlandı

İlhamə: - Mən şirin şey yemirəm. Bəlkə səni verək ona? Qəndə, pesoka pul verməzsən. Elə bütün günü şirin çay içərsən. (gülüşürlər)

Vəfa: - Qızlar restorandayıq. Bir az ağır olaq. Tez yeyək, meşəyə tez gedək.

İlhamə: - Vəfa düz deyir. Hələ paltarımı dəyişməliyəm. Şəkil çəkib axşam mütləq facebooka qoymalıyam. Ya da siz yeyin, mən paltarımı dəyişim gəlirəm.

Sevda: - Barı, qalın geyin. Yay deyil, payızdır.

Səhnə 12

Kübranın evi. Gündüz.

Kübranın ev telefonuna zəng gəlir. Telefonu qızı götürür.

Səma: - Alo.

Telefondan kişi səsini eşidirik.

Kişi səsi: - Kübranın evidir?

Səma: - Bəli.

Kişi səsi: - Kübrasan, nəsən, bilmirəm, aqlını başına yığ, səhvini düzəlt. Yoxsa sənün üçün yaxşı olmayacaq.

Səma: (həm təəccüblənir, həm də qorxur) - Başa düşmədim? Hansı səhvi deyirsiniz?

Kişi səsi: - Sən yaxşı bilirsən hansı səhvi deyirəm. Məndən demək. Özün də rola girib eləmə. (qud... qud... qud...)

Səma dəstəyi yerinə qoyur, ağlayır. Səmanın ağlamasına əri Nadir gəlir.

Nadir: - Səma, nə olub? Sən niyə ağlayırsan?

Səma: - Bir kişi zəng edib məni hədələdi. Deyir ki, Kübrasan, nəsən, səhvini düzəlt.

Nadir: (bir qədər düşünür) - Bu kübra xala da ağ edib. Yüz dəfə demişəm, ev telefonun nömrəsini heç kimə vermə. Bu evin də bir kişisi var, ya yox?

Səma: - Mamam görəsən, hansı səhvi edib?

Nadir: - Mamanın hansı düzü var ki?

Səma: - Mən nə danışırım, sən nə deyirsən? Nadir, Qorxuram.

Nadir: (bir qədər düşünəndən sonra) - Bəlkə atamgilə gedək?

Səma: (hirsələnir) - Nə danışırısan Nadir? Mamamı tək qoya bilmərəm. Tez anama zəng elə, tez.

Nadir mobilnisini cibindən çıxarır, Kübranı yığır. Kübranın telefonuna zəng çatdır.

İkisinin də narahatçılığı artır.

Səhnə 13

Gülsurənin evi. Gündüz.

Fuad evdə təkdir. Qapı döyülür. Fuad qapını açır. Arvadıyla bir qadın qapıdan içəri girir.

Fuad: - Harda qaldız, Lalə?

Lalə: - Mənsurə xalanı gözləyirdim. (Mənsurəyə) Mənsurə xala, yoldaşımdır. Keç, qapının ağzında dayanma.

Mənsurə qonaq otağına keçir.

Qapının ağzında Lalə Fuada deyir: - Görürsən də anana necə oxşayır?

Fuad: - Oxşayır nədir, elə bil bir almanın iki üzüdülər. Çox pul istədi?

Lalə: - Pul məsələsini özün danışarsan. Çayın var?

Fuad: - Narahat olma e, dəmləmişəm. Mixək də atmışam.

Səhnə 14

İstirahət mərkəzi. Gündüz.

Vəfagil meşəyə getdikləri üçün maşından düşən mollanı görmədilər.

Molla: (sürücüyə) - Çox sağ ol, qardaş. Allah razı olsun.

Sürücü: - Sən yaxşı oğlansan. Sabah bu vaxtı sənə zəng edəcəm.

Molla: - Vallah, ömür boyu sənə duaçı olaram.

Sürücü: - Hə. Nə deyirəm ki, molla qardaş.

Sürücü gülür. Onsuzda görünüşcə iri olan sürücü, gülüşüylə tamaşaçıya ayını xatırladır.

Səhnə 15

Meşə. Gündüz.

Vəfagil meşəni gəzirlər. Sevda çörəyin arasında kotlet yeyir. İlhamə meşənin ətrini ciyərlərinə çəkir. Gülsurə əlindəki çubuqla kolu aralayıy ki, paltarını cızmasın. Vəfa ağacın yarpaqlarına sığal çəkir

Sevda: - Gözəldir, vallah, adam doymaq bilmir.

İlhamə: - Kotlet-çörəkdən?

Sevda: (gülür) - Yox, ay qız, təbiəti deyirəm.

Vəfa: - Seva, bəsdə də, bir az yeməyini azalt günü-gündən (əl işarəsilə şar üfürür).

Seva: - Vəssəlam, qayıdan kimi dietaya başlayıram, bir həftəyə nərmə-nazik bir qız olmağıma söz verirəm.

Qızlar gülüşürlər. Sevda da gülür, çörək yeməyi dayandırır, çörəyi ağ kloka bükür.

Səhnə 16

Vəfagil it hürüşməsinə eşidirlər. Səsə tərəf gedəndə iki-üç cavan oğlan əllərində ağac qurusu, iti döymək istəyirlər

Vəfa: - Ay qızlar, bunlar iti öldürəcəklər. Gedək, imkan verməyək.

Rəfiqələr oğlanlara tərəf qaçırlar. İlhamə döyüş vəziyyəti alır. Rəfiqələrindən qabağa keçir.

İlhamə: - Uzaq durun itdən. Yoxsa sizin üçün yaxşı olmayacaq.

Oğlanlar bir-birilərinə baxırlar.

Cavan oğlan 1: - Bibi, biz bunu döyməsək, bizi dişləyər

İlhamə pərt olur.

İlhamə: - Bibi? Bibi sənənin bibindir. Nəzərinizə çatdırım ki, hələ otuz yaşım tamam olmayıb. (bu dəfə xanım-xatın görkəmi alır)

Kübra: - Eləmiyin bala, it yaxşı heyvandı. Özü də insanın dostudu.

Cavan oğlan 2: - Yox, nənə. Səninlə razı deyilik. Ata, itə, arvada etibar yoxdu.

Rəfiqələr təəccüblənir.

Vəfa: - Qızlar, mən həmişə humanist olmuşam. Bilirsiniz də. Amma ədəbsiz və qəddar insanlara hövsələm yoxdur.

Sevda: - Mən müşahidə elədim. Cavanların psixoloji durumu yerində deyil.

Vəfa Kübraya baxır.

Kübra: - Mənə baxma. Kosmos savadlı insanları qəbul edir.

Vəfa: - Qərar verilmişdi. Hücuum!..

Səhnə 17

Otel. Gündüz.

Molla qeydiyyatdan keçmək üçün ondan əvvəl qeydiyyatdan keçən kişini gözləməli olur. Kişi ci-bindən dollarları çıxardır. Mollanın gözü az qala kəlləsinə çıxır. Gözlərini dollardan çəkə bilmir..

Mollanın pullara baxdığını görən kişi əsəbləşir.

Kişi: - Niyə baxırsan? Dollar görməmişən?

Molla: - Niyə görməmişəm, lap çox görmüşəm, amma bu qədər pul görməmişdim, onu da gördüm, inşaallah.

Kişi: - Nə danışırısan, ə, sən?

Molla: - Heç nə qardaş. Deyirəm, icazənlə mən də gedib dincələrdim. Dincəlməyim üçün qeydiyyatdan keçməliyəm.

Kişi: (qeydiyyatçıya) - Burda oğurluq, quldurluq və başqa insana yaraşmayan hərəkətlər olmur ki?

Qeydiyyatçı qız: - Xeyr, müəllim, indiyə qədər belə bir hadisə baş verməyib. Güman edirəm, heç vaxt olmaz da. Əgər narahatçılığınız varsa, əmanətlərinizi bizim dəmir seyfdə saxlaya bilərsiniz.

Kişi: - Yox, özüm daha etibarlıyam.

Səhnə 18

Meşə. Gündüz.

Cavanlar Vəfagilə güc gələ bilmirlər. İt də cavanların üstünə hürür. İlhamə oğlanların ikisinə qolunu dolayır, sıxır. Sonunda oğlanlar dözmür, qaçirlar.

Sevda itin başını sıgallayır. Əlindəki çörəklə, kotleti itə yedirzdirir. Sonra qızlar birlikdə itlə şəkil çəkdirirlər.

Səhnə 19

Kübranın evi. Gündüz.

Kübranın qapısı döyülür. Nadir və Səma qorxur.

Səma: - Nadir, qapını aç.

Nadir: - Vallah, aç bilmərəm. Can şirin şeydi.

Qapı yenə döyülür.

Səma: - Heç olmasa, polisə zəng vuraq.

Nadir: - Bilmirik kimdir? Sakit, danışma. Bir azdan gedəcək. Yaxşısı susaq.

Səhnə 20

Otel. Gündüz.

Vəfagil otelə girəndə mollayla rastlaşırlar.

Vəfa: (rəfiqələrinə) - Bax, bu əla oldu. Günümüz şən keçəcək.

Molla qayıtmaq istəyəndə qızlar onun qarşısını kəsirlər.

Kübra: - Sən də istirahətə gəlmisən?

Molla: - Qismət olsa...

Gülsurə: - Bizi deyib gəlmisən?

Molla: - Yox, qismət gətirib məni bura.

İlhamə: - Ay tülkü.

Molla: - Mən şir oğlu şirəm, tülkü nədi, İlhamə xanım? Burada olmağım təsadüfən qismətdir.

Sevda: - Fəlsəfi cümlə olmadı, mollabaş.

Vəfa: - Neçə ildir yazıçıyam. Belə əndrabadi cümlə nə eşitdim, nə də yazdım.

İlhamə: - Çoxbilmiş qapının ağzında bizim danışdıqlarımızı eşidib.

İlhamə: (sağ əlini yumruq büküb, sol əlinin içinə vurur) - Məncə səni bura qismət yox, əcəl gətirib. Deməli, bizi güddün, hara gəldiyimizi eşitdin hə? Hansı pulnan gəlmisən?

Molla: - Ay töbə. Vəfat etmiş adama fatihəni nətər oxudumsa, yaxınları tökülüşüb cibimə çoxlu pul basdılar ki, sənə təcili istirahət lazımdı və bura istirahətə göndərdilər. Hətta, məni özlərinə ailə mollası götürdülər.

Vəfa: - Böyük nəşildilər? Bilmirsən, Şəcərələri haqda kitab yazdırarlar?

Gülsurə: - Kəfən materialı gətirsəm, alarlar?

Sevda: - Psixoloji durumları yerindədi?

İlhamə: - Subaydılar?

Molla: - Hər şeyləri var. Pulları, mülkləri, dövlətləri. Bircə ağılları yoxdu. (İlhaməyə bic-bic baxır) Bir də subayları. Hamısı evlidi vicdansızların.

İlhamə: - Nifrət edirəm də subay olmayanlara.

Molla: - Mən xalis subayam.

İlhamə: - Sən öləsən elə.

Molla: - Özünüz bilərsiz. İcazənizlə, xanımlar, bir az gəzib, təbiətin qoynunda dincəlməliyəm. Axşam istəsəz, xəbər edin, birlikdə şam edək. Hələlik.

Molla rəfiqələrin arasından keçib gedir.

Səhnə 21

Kübranın evi. Axşam.

Səma və Nadir Kübranı yığırlar. Kübraya yenə zəng çatmır. Nadir ehtiyatla pəncərədən küçəyə baxır. Küçədə bir maşın var. Maşının içindən bir kişi onların pəncərəsinə baxır.

Nadir: - Səma, bura gəl.

Səma: (da pəncərədən baxır) - Nadir, gəlsənə, gecə yatdığımız yerdə, gəlib bizi öldürə bu adam?

Nadir: - Cəhənnəm, maman da yoxdur ki, bir az ürəyimə su səpilə.

Səma: (əsəbləşir) - Başa düşmədim. Mamam olanda nə olur ki?

Nadir: - Misal üçün deyirəm, əzizim. Yoxsa Kübra xalaya canım qurban. Telefonlarımızı əlimizdə saxlayaq. Nəysə eşitsək, polisə zəng edərik. Sən taxtın altını bir dəfə sil.

Səma: - Niyə?

Nadir: - Axşam taxtın altında gizlənəcəm. Birdən kimsə bizi öldürməyə gələr.

Səma: (qorxur) - Bəs mən?

Nadir: - Sən balacasan, şkafda gizlənərsən.

Səma: - İşşş, zibilə düşdük də.

Nadir: - Hə ürəyim, mamanın zibilinə.

Səhnə 22

Otelin restoranı. Axşam.

Rəfiqələr restoranda oturub axşam yeməyini yeyirlər. Molla da başqa stolda oturub, təkbaşına yemək yeyir. Üzbüzdülər. Molla gözlərini İlhamədən çəkmir. Rəfiqələr də gözlərini ondan çəkmir.

İlhamə: - Qızlar, gəlin sabah mollaya elə bir oyun quraq ki, bir də bizi görəndə şəhərin o biri başına qaçsın. Deməli, mən sabah mollayla meşəyə gəzməyə gedirəm, on dəqiqə sonra siz gəlersiniz....

Molla onun haqqında danışdıqlarını başa düşür.

Mollanın daxili səsi: - Yaxşı, görərik kim kimə üstün gəlir.

Səhnə 23

Otel. İlhamənin otağının qarşısı. Gündüz.

İlhamə qapını açır, molla əlində qərənfil, diz çöküb qarşısında, gülü ona uzadır.

Molla: - Sənin üçün bu gülü o boyda şəhərdən gətirmişəm.

İlhamə: (kөнүlsüz gülü alır) - Allah bilir, hansı qəbrin üstündən gətirmisən.

Molla: - Yox-yox, sənin üçün qırx qəpiyə şəxsən almışam. Düzdür, bir az əzilib-büzülüb. Əsas odur, təmiz sevgiyə verirəm.

İlhamə kədərlidir. Mollayla danışmağa halı yoxdur. Gülü əzir, qapını da mollanın üzünə çırpır.

Molla: (pərt ayağa qalxır) - Yox, bu gülnən həll olunası iş deyil.

Molla gedir.

Səhnə 24

İlhamənin otağı. Gündüz.

Vəfayla Sevda da İlhaməgilin otağındadır.

İlhamə: - Qızlar, adam elə bil super kleydi. Qop ki, qopardasan.

Vəfa: - Sənə doğrudan könlü düşüb.

İlhamə: - Qələt edib.

Gülsürə: - Niyə, qız? Tək yaşamaqdan ki, yaxşıdır. Vəfa gözünü elə ağartdı ki, Vaqifin telefon nömrəsini də götürə bilmədim.

Vəfa: - Xoşun gəldi ondan?

Kubra: - O, sənə tay deyil. Hər halda ulduzlar belə deyir.

Gülsürə: - Hə, xoşuma gəldi, gözləyin, bu dəqiqə elçi göndərəcəm qapısına. (gülüşürlər)

Vəfa: - Bəs neynirsən Vaqifin telefonunu?

Gülsürə: - Rəhmətliyin kostyumunu satacaydım ona.

Gülüşürlər.

Kubra: - Hə, doğrudan, ikisi də bir boyda olardı.

Gülsürə: - Bəs nə? Mənim gözümdən heç nə yayınmaz.

Vəfa: - Normal insana oxşayırdı. Bəlkə də bu tərəf kəndlərdəndir.

Gülsürə: - Görmədin paltarı köhnə idi? Yəqin buralarda ferma saxlayır.

İlhamə: - Mənəccim dura-dura siz niyə mənəccimlik edirsiniz.

Kubra: (kartlarını çıxarır) - Gəlin, bekarçılıqdır. Bir-bir fəlmizə baxım.

Səhnə 25

Kübranın evi. Gündüz.

Nadirlə Səma evdən tələsik çıxırlar, evin qapısını bağlayırlar.

Bu zaman naçalnik onlara yaxınlaşır.

Naçalnik: - Sabahınız xeyir.

Nadir: - Sabahınız xeyir.

Naçalnik Nadirlə Səma gedənə qədər onları süzür. Nadirlə Səma getməkdən çox elə bil qaçırlar.

Səhnə 26

Meşə. Gündüz.

İlhamə meşəyə tək gəlib. Ağacların birinin yanında dayanıb xəyala dalır. Kədərlidir.

İlhamənin daxili səsi: - Mən axı pis qız olmamışam. Heç pis adam da olmamışam. Düzdür, bir az, bəlkə də daha çox sadələvhəm, hər deyilənə inanıram. Hamını özümə yaxın bilirəm. Bəlkə də belə olmalı deyil. Amma nə etməliyəm, özüm-özümü dəyişə bilmərəm ki... Yazı yazan... nə olardı, mənə də bir tale yazardı... Kişimi əysiylə gələcəkdi Yaradanın? Nə olardı..., onlardan bircəciyini də mənə yazardı. Mən də cəmi subay qızlar kimi əynimə gəlinlik paltarı geyərdim, başıma fata qoyardılar, belimə kəmərlər bağlayardılar, ayağımın altında buynuzlu qoç kəsərdilər... Mən də özümü xoşbəxt sanardım. Axı mən də qadınam. Mənim də xoşbəxt olmaq haqqım var. Niyə bu haqqı məndən alırsan? Hə, cavab ver də? Qarşıma bir neçəsini çıxartmısan. Birinin ayağına geyməyə corabı olmayıb, qara ilə göyü taykeş geyib, neynirəm onu! Başqa birini çıxartmısan, evlidir. Başqa arvadın əri mənim nəyimə gərəkdir. Neynirəm onları! Birini sevmişdim, o da ki... Nə isə...

İlhamə səs eşidir. Səs gələn tərəfə baxır. Kolluğun arxasında nəysə xışıldayır. İlhamə qorxur.

Öz-özünə təsəlli verir.

İlhamə: - Qorxma, İliş, yəqin dovşandır.

Kolluğun arxasından ayı nərildəyir.

İlhamə: - Bu vaxtı ayının biz tərəfdə nə işi var? Ay aman, məni parçalayaq.

Uzaqdan molla əlində qalın ağac qurusu qaça-qaça gəlir.

Molla: - Qorxma, İlhaməm. Qoymaram səni ayı parçalaya. Mən olan yerdə heç nədən qorxma. Qaç, əzizim, mən onun payını indi verərəm.

İlhamə mollanın qolundan tutur, saxlayır.

İlhamə: - Ölü deyil e, payını verəsən.

Molla: - Lap əjdaha olsun. İndi onu bir günə salım, sən də bax.

Ayı yenə nərildəyir.

Molla: (əmrilə) - Dedim, qaç.

İlhamə bir az aralanır. Həyəcədən titrəyir. Molla sanki son dəfə baxırmış kimi İlhaməyə baxır.

Molla: - Mən qayıdacağam, İlhamə!

Səhnə 27

Meşə. Gündüz.

İlhamə beş-on metr qaçıb dayanır. Əlinə yerdən budaq götürür, kolluğa tərəf baxır. Molla kolun arxasına keçir, ayı və insan səsləri biri birinə qarışır. İlhamə yalnız kolun və ağacların tərənəməsini görür, sonra qaçmağa başlayır. Yolda qızlarla rastlaşır.

Dili tutulan İlhamə: - mo mo mo... aaa ...yedi.

Sevda: - Toxtaq ol, sakit ol. Nə baş verir?

Vəfa: - Ay qız, tez danış, nə olub, molla sataşdı sənə?

İlhamə: - Ayı, ayı yedi, yedi mollanı.

Gülsurə: - Ay aman, nə danışırısan? Harda yedi, necə yedi?

Kübra özündən gedir. Sevda onu silləliyib ayıldır.

Vəfa: - Gəlin ehtiyatla gedək, ora baxaq, yəqin ayı çıxıb getmiş olar. Ayıların xüsusiyyətini mən bilirəm, onlar yedişini yeyir yemədiyini basdırır torpağa, sonra gəlib yenə yeyir.

Hərəsi əlinə bir çubuq, kiçik daş götürüb irəliləyirlər.

Səhnə 28

Meşə. Kolun arxası. Gündüz.

Molla və dostlaşdığı sürücü oturub söhbət edirlər.

Molla: - Sağ ol, dost. (gülümsəyir) Əsil ayısan ki, ayı. Səsin ayı səsinə çox oxşuyurdu, az qala özüm də inanırdım.

Sürücü: - İndi sən ayıyla boğuşdun, di gəl üstün-başın qan deyil.

Molla: - Düz deyirsən? Qan məsələsini necə həll edək?

Sürücü: - Qəssab dostum var, gedərik yanına. Qan onda nə qədər desən, var.

Molla: - Əla.

İkisi də ucadan gülüşürlər.

Bəyaqdan kolluğa yaxın yerdə dayanan rəfiqələr hər şeyi eşidirlər... xanımlar gülüş səsinə ürək-lənib yaxınlaşırlar və məsələdən agah olurlar...

İlhamə: - Zəhmət çəkmə, səni elə döyərəm ki, paltarlarında təbii qan olar.

Molla: (özünü itirir) - Neynim? Qapını üzümə çırpmasaydın, bu hərəkəti də eləməzdim. Başa düşürəm, mənim sizə nə pisləyim keçib axı, məni görməyə gözüünüz yoxdur? Bəlkə yaxşı adamam?

İlhamə: - Səndən yaxşı adam olmaz.

Vəfa: (aranı sakitləşdirməyə çalışır) - Qızlar, mən hesab edirəm, bu Kəmqulunun daha heç bir kəm-kəsiri qalmadı. Təklif edirəm ki, Kəmqulunu öz kompaniyamıza qəbul edək. Qoy bizim kollektivimizin fəxri üzvü olsun. Kim razıdır əlini qaldırsın.

Hamı əlini qaldırır. İlhamə tərəddüd edir.

İlhamə: - Qızlar, sizcə, tələsmirsiniz?

Sevda: - İlk gördüyüm gündən müşahidə edirəm. Peşəkar psixoloq kimi deyirəm, öz kruqumuza qəbul eləmək olar. Heç bir təhlükəsi yoxdur.

İlhamə məcbur qalır, əlini qaldırır.

Vəfa: (üzünü sürücüyə tutur) - Ayı qardaş, tamaşa qurtardı. Sən də dur get evinə. Sevda, sən də yeni üzvümüzün psixoloji durumunu təzədən yoxlamağı unutma.

Molla İlhaməyə baxır. İlhamə mollaya göz süzür.

Səhnə 29

İstirahət mərkəzi. Mollanın otağı. Gündüz.

Molla hamamdan təzə çıxır. Bu zaman qapısı döyülür. Molla qapını açır. Sahə müvəkkilini və ondan əvvəl oteldə qeydiyyatdan keçən kişini görəndə təəccüblənir. Sonra molla o kişinin adının Zəfər olduğunu öyrənmişdi.

Molla: - Buyurun.

Zəfər: (sahə müvəkkilinə) - Budur oğru. Mənim pullarımı bu adam oğurlayıb.

Molla: (şok olur) - Bir dəqiqə. Pul nədir, oğru nədir?

Sahə müvəkkili: (Zəfərə) - Sakit olun, vətəndaş, hər şey nəzarətimizdədi. Sizin pullar tapılacaq.

(mollaya) Siz də bizimlə bölməyə gəlməlisiz.

Zəfər: (mollaya) - Elə bilirsən, başa düşməmişdim? Qaytar mənim dollarımı. Xahiş edirəm, otağını yoxlayın. Buralarda bir yerdə gizlədib.

Molla: (əsəbləşir) - Mənim dollarla işim olmaz. Milli pulumuza daha çox üstünlük verirəm. Yənə də buyurun. Otağımı yoxlaya bilərsiniz.

Sahə müvəkkili molların otağını yoxlayır. Heç nə tapmır.

Zəfər: - Ağıllı adamdır, burda gizlətməz.

Molla: - Nə oxuyardım fatihəni.

Sahə müvəkkili: - Zəhmət olmasa, paltarınızı geyinin. Bizimlə gəlməlisiz.

Molla: - Yaxşı. Nahaqdan otağımı da yoxladız.

Səhnə 30

İstirahət mərkəzi. İlhaməgilin otağı.

Xidmətçi qrafində su gətirir, dolabın üstünə qoyur.

Gülsurə: (xidmətçiyə) - Az Qəmzə, buralarda alver olmur ki?

Qəmzə: - Buralarda belə şeylərə icazə vermirlər. Hərçənd oğurluq da olmazdı, oldu. İnsanları tanımaq olmur ki. Baxırsan ki, normal adamdı, Əli-ayağı var. İşləmək yerinə, oğurluq edir. Özü də harda? İstirahət mərkəzində. (gülsurəyə) Dediysin molla həqiqətən haqqın yolunu tapıb.

Vəfa: - Nə olub ki?

Qəmzə: - Sizinlə otele girən molları apardılar bölməyə. Müştərilərdən birinin dollarını oğurlayıb.

İlhamə (yatdığı yerdən sıçrayır): - Onu kim deyir?

Sevda: - Bölmə çox uzaqdır?

Qəmzə: - Əksinə, yaxındır.

Rəfiqələr hazırlayıb çıxırlar.

Səhnə 31

Polis bölməsi. Gündüz.

Müstəntiq: (Zəfərə) - Siz niyə məhz Kəmqulu bəydən şübhələnirsiniz?

Zəfər: - Çünki mənim dollarlarımı ancaq o görmüşdü. Neçə dəqiqə gözlərini bərəldib baxmışdı.

Molla: - Mən oğru deyiləm, cənab müstəntiq. Dollarımı cibindən görməmiş adamlar kimi çıxartdığı üçün baxmışdım.

Müstəntiq: - Zərərçəkən Zəfər müəllim deyir ki, otağında balışın altında qoyduğu pul, yəni dollar tezdən saat 10 radələrində yoxa çıxıb. Yəni zərərçəkən meşədə olanda pulları oğurlanıb. Siz o vaxtı harda olmusuz?

Molla: - Mən o vaxtlar öz rəfiqələrimlə (lənət şeytana), yəni, qadın dostlarımla meşədə gəzintiyə çıxmışdıq. Zəfər bəy meşədə qarşımıza çıxmayıb.

Müstəntiq: - Bunu xanım dostlarınız təsdiqləyə bilər?

Molla: - Xahiş edirəm onları bu məsələyə qatmayın.

Bu zaman Vəfagil qapını döyür, içəri girirlər.

Vəfa: - Cənab müstəntiq, olarmı?

Müstəntiq: - Siz kimsiz?

Vəfa və rəfiqələri içəri girir. Gülsurə qapını örtür.

Vəfa: - Biz dostumuzun günahsız olduğunu sübut etməyə gəlmişik.

Müstəntiq: - Bayırda gözləyin, lazım gəlsə, özüm çağıracam.

Vəfa: - Siz bilən məsləhətdi, amma biz gəlmişdik sizə kömək əlimizi uzadaq. Razı olmadınızsa,

bizi narahat etməyin. Buna sizin haqqınız da yoxdu. Gedək, qızlar.

Müstəntiq: (nəyə düşünür) - Üzr istiyirəm, hörmətli xanımlar, buyurun, əyləşin, birgə əməkdaşlıq etməyə hazırım.

Gülsurə: - Hazırsız.

Müstəntiq: - Bəli. Nə bilirsiniz, buyurun deyin.

Vəfa: - Yox belə olmaz. Əvvəlcə biz istintaq qrupu yaratmalıyıq. O qrup artıq fəaliyyətdədir. Kübra, sən orda otur və yuxarıları əlaqə saxla. Seva, sən də bir psixoloq kimi verilən cavabların düzgün olub-olmadığını təyin elə. Siz də, qızlar, gedişatla əlaqədar suallarınızı ünvanlaya bilərsiniz. Başlayaq.

Vəfa: - Adınız nədir, hörmətli zərərçəkən?

Zərərçəkən: - Adım Zəfər müəllimdi.

Vəfa: - Zəfər müəllim, sizin nə qədər pulunuz itib?

Zəfər: - On min dollar. Özündə itmiyib oğurlanıb.

Vəfa: - Seva, düz deyir?

Seva: - Hələ ki bir söz deyə bilmərəm, davam edin.

Vəfa: - Siz o pulu bura nə məqsədlə gətirmişdiniz?

Zəfər: - Pulu nəyə gətirərlər, xərcləməyə.

Vəfa: - Seva düz deyir?

Sevda: - Hələ davam edin, mən müşahidəmi davam etdirirəm.

İlhamə: - Evlisiniz?

Zəfər: - Bəli.

İlhamə: (öz-özünə) - Nifrət edirəm evli kişilərə.

Gülsurə: - Zəfər müəllim, on min dollarla iki günlük istirahətə gələnin belə geyimi olmur.

Vəfa: - Siz pulu harda saxlayırdınız və onu kimlər gördü?

Zəfər: - Mən bura gələndən bax bu (mollanı göstərir) məni izləyirdi və bilirəm ki, 100% pullarımı o, oğurlayıb. Mən mərdiməzar adam deyiləm. Elə zərərimin iki minini qaytarsın, mən də bağışlayım onu, çıxıb getsin.

Vəfa: - Cənab müstəntiq, bu adamın təqsirləndirdiyi şəxs səhər doqquzdan nahara qədər bizimlə bir yerdə olub. Deməli, oğru başqa adamdı.

Kübra: (Vəfaya yaxınlaşır pıçıltıyla) - Vəfa, yuxarıdan verilən məlumata görə, bu adamın pulu itməyib və heç pulu olmayıb.

Vəfa: - Seva, düz deyir?

Seva: - Qoy davam eləsin.

Vəfa: - Siz bilirsinizmi başqasına şər atmaq cinayətdir?

Zəfər: - Mən pulumu tələb edirəm. Bu adamdan başqa heç kim bilmirdi məndə o qədər pul var.

Vəfa: (Kəmqulu yaxınlaşır, pıçıltıyla deyir) - Sevanın gözlərinə bax.

Molla Sevdanın gözlərinə baxır.

Sevda: (mollanın gözlərinin içinə baxır) - Qətiyyə. Onun gözləri elə safdır ki... Dup-duru sular axır sanki gözlərindən.

Molla: (Vəfaya yaxınlaşır) - Sizə bir söz demək istiyirəm. Mən əvvəllər bir az "ekshance"də işləmişəm. Saxta dolları uzaqdan tanıyıram. Bu adamın pulları saxta idi. Ona görə də çox diqqətlə baxırdım.

Zəfər: - Sən bunu sübut eləməlisən

Sevda: (rəisə) - Mən psixoloq kimi qəti deyirəm. Bu adam yalan danışır

Müstəntiq: - Artıq mən də bu qənaətdəyəm.

Bu vaxt içəri bir oğlan girir: - İcazə olar?

Müstəntiq: - Nə lazımdı?

Oğlan: - Məlumatım var. Sizə lazım olacaq.

Müstəntiq: - Hamı da yaman məlumatlı çıxıb. Buyur, görək.

Oğlan: (Zəfəri göstərir) - Bu adamı mən tanıyıram. İki ay əvvəl, başqa bir istirahət evində də eyni tamaşanı oynadı və bir nəfərdən min beş yüz dollar alıb getdi.

Vəfa: - Aha, istintaq komissiyası qərar verir. Kübranın verdiyi məlumatlarla Kəmçulunun məlumatları və bu vətəndaşın dedikləri üst-üstə düşür. Deməli, bu adam saxta dollar cibinə qoyub istirahət mərkəzlərini gəzir, pulunu adamlara göstərib, sonra oğurlandığını deyir. Özünə qurban seçir, şərləyir, ondan pul alaraq tufeyli həyat sürür. Cənab müstəntiq, işin ardını özünüz davam edin. Artıq hər şey məlumdu. Biz getdik.

Müstəntiq: - Təşəkkürlər, hörmətli xanımlar. Kəmçulu müəllim də bu gündən bizim dostumuz hesab olunur. Nə vaxt yolunuz bu tərəflərə düşsə, zəng vurun, qonağımız olun.

Gülsurə (eşidilməyəcək tərzdə): - Allah eləməsin.

Səhnə 32

Yol. Axşam.

Vəfagil qayıdır. Molla yenə baqajdadır. Şəhərə girəndə mollanın üstünü örtürlər ki, kameraya düşməsinlər.

İlhamə: - Deyirəm, ay Kəmiş, biz olmasaydıq, indi səni salmışdılar qoduxluğa.(gülüşürlər)

Molla: - Nə fərqi var? Onlar salmadı, siz saldınız da. Elə bura ordan heç nəynən fərqlənir.

İlhamə: - Kəmiş, sən orda da olmusan?

Molla: (gülür) - Hə, vur-tur 15 sutka.

Gülsurə: - Neynəmişdin ki, Kəmo?

Molla: - Əşşi, heç nə. Çoxdan olub, içən vaxtlarımda.

Kübra: - Kəm, bir oturuma nə qədər içirdin?

Molla: - Altı adamın normasını (gülüşürlər).

Vəfa maşının tormuzunu qəfildən basır. Molla arxadan az qala İlhaməgilin qucağına düşə. Qızlar onu güclə saxlayır.

Vəfa: - Bu kimdir?

Seva: - Nə olub, Vəfa? Maşını niyə saxladın?

Vəfa: - Görmürsüz? Adam ölüb?

Maşının içindəkilər yolun kənarında ölmüş adama baxırlar. Molla da İlhamənin çiyindən tutur, başını çıxarır. Yol kənarındakı qaraya bürünmüş adam hamısını qorxudur.

Üçüncü hissənin sonu

DÖRDÜNCÜ HİSSƏ

Səhnə 1

Yol. Maşının içi. Axşam.

Hər kəs Yolun kənarında uzanan adama baxır.

Sevda: - İndi nə edək, Vəfa?

İlhamə: - Sür gedək, Vəfa. (Tərs-tərs mollaya baxır) Onsuz da bir dəfə polisə düşmüşük. Bu dəfə düşsək, canımızı çətin qurtaraq.

Molla: - İki daşın arasında mənə söz atmağına bax. Mənlə orda yatmış meyidi bir tutursan?

İlhamə: - Yenə də uzaq sayılmarsız.

Vəfa: (əşəbləşir) - Bəsdirin. Orda yatan adamın ölüb ölmədiyini bilmirik. Həm də polisə niyə düşək? Biz ki vurmamışıq? Kəmqulu, düş maşından. Ölüb ölmədiyini öyrən, bizə xəbər elə

Molla: (düşünmədən) - Olmaz. Meyiddən qorxuram.

Gülsürə: - Ə, molla adamsan, nədən qorxursan?

Molla: - Ay sağ ol, mollayam, mürdəşir deyiləm.

Sevda: - Mən yoxlayaram.

Hər kəs sevinclə razılaşıır.

Sevda: - Amma hamınızla bir yerdə.

Vəfa: - Düşdük.

Səhnə 2

Hamı bir-bir maşından düşür. Qorxa-qorxa meyidə yaxınlaşırlar. Molla xanımların arxasında dayanır. Telefonunu çıxardır, ətrafa işıq saçıır. Kübra bunun fərqi varır.

Kübra: - Neynirsən, ədə?

Molla: - Görüm bizi kimsə izləyir?

Kübra: - Küçədə kifayət qədər işıq var, işığı yığışdır. (sakit deyir) Allah eləməsin, kamera varsa, şahidə ehtiyac yoxdur.

Vəfayla Sevda adama yaxınlaşırlar. Yerdə uzanan qadındır. Geyimindən irandan gəldiyi bilinir.

Sevda: - Bizim ölkənin adamı deyil.

Vəfa: - Nə bilirsən?

Sevda: - Geyimindən.

Molla: - Bizdə də çarşab geyinənlər var. Siz ola bilər fikir verməmişiz, xanımlar. Mən bilirəm. Danışsaydı, bilərdik kimdi.

Səhnə 3

Gülsürənin evi. Axşam

Fuad, Lalə və Mənsurə oturublar. Mənsurə qol çəkilməmiş vərəqə baxa-baxa qolun kopyasını çəkməyə çalışır. Fuad çəkdikləri qola baxır, üzündən narazı olduğu bilinir.

Fuad: - Mənsurə xala, ə - yin quyruğunu çox uzatma. Qısa elə. Qolun tam oxşamalığıdır. Ver mənə, çəkim, bax.

Fuad qələmi Mənsurədən alır, çəkir. Lalə baxır.

Lalə: - Heç sən də çəkə bilmədin.

Fuad: - Mən çəkə bilməsəm də olar. Əsas Mənsurə xaladır.

Mənsurə: (Laləyə) - Sən bir stəkan çay gətir, ciyərim yanır. Yoruldum, özümə gəlmişəm, çəkəcəm.
Fuadla Lalə bir-birilərinə baxırlar.
Lalə: - Yaxşı, Mənsurə xala, yaxşı.
Lalə mətbəxə getmək üçün ayağa qalxır.

Səhnə 4

Yol kənarı. Axşam.

Yerə uzanmış qadın zarımağa başlayır: - Oooof, qoluum.

Vəfagil sevinir.

Vəfa: - Yaşayır. Ölməyib.

Çarşablı qadın: - Xahiş edirəm, kömək edin.

Sevda: - Narahat olmayın, kömək edəcəyik sizə. Təcili Yardıma zəng etmək lazımdır.

Molla: - Olmaz.

Qadınlar mollaya baxırlar.

Molla: - Çəkilin, deyəcəm niyə?

Molla çarşablı qadına yaxınlaşır.

Molla: - Bacım, bizə də görək, niyə bu vəziyyətdəsiniz?

Çarşablı qadın: - Kömək edin, qolumu tərpedə bilmirəm. Oyy, oyy, qoluum.

İlhamə mollanın qolundan tutur, kənara çəkir.

Molla: - Qadın az qala ölür, verdiyi suala bax. Qızlar, ən yaxşısı, özümüzlə aparaq xanımı. Biz təcili yardım çağırması, təcili yardım gələsi, birdə gördük səhər açıldı. Xəstəxanaya da apara bilmərik. (sevdaya) Sənin tanışın var. Adı nəydi, ay allah? (adını tapmağa çalışır)

Sevda: - Qənimət.

İlhamə: - Ay sağ ol, Qənimətin yanına gedərik. Ya da çağırırıq. İnanmıram bu vaxtı klinikada olsun. Heç olmasa polisə düşmərik. Yox, əgər vəziyyəti ağır olsa, aparırıq xəstəxanaya. Yerə baxın, qan da yoxdur. Deməli, vəziyyəti hardasa yüngüldür.

Gülsurə: - İlhamə düz deyir. Allah qoysa, gözünü açar, kim olduğunu bilərik, onda polisə özümüz gedib hər şeyi danışırıq.

Sevda: - İlhamə, tibbi oxuyub eləməmişən? Halaldır vallah.

Hamı yerdəki çarşablı qadına baxır.

İlhamə çarşablı qadının qolundan tutanda, qadın qışqırır. İlhamə tez qadının ağzını yumur. Hər kəs təlaş keçirir, içini çəkir qorxusundan.

Səhnə 5

Vaqifin evi. Axşam.

Vaqif evində tək yaşayır. Telefonla danışır.

Vaqif: - Mənə görə narahat olma oğlum. Əsas soruluşası sənin vəziyyətdindir. Bu il qış sərt keçəcək, deyirlər. Əynini qalın geyin ki, xəstələnməyəsən. Gecələr siqaret də çəkmə. (pauza). Nə bilim, ata ürəyidir (kövrəlik, amma oğluna telefonda bildirmir). Anandan sonra yeganə adamsan ki, rahat danışsın. Fermaya getmişdim. Hə, bugün qayıtmışam. Mənə görə narahat olma. Bir az hava alıb, qayıdacam. Evdə ürəyim sıxılır.

Səhnə 6

Vəfanın maşının içi.

Sevda telefonla danışır.

Sevda: - Hə doktor, sağ qolu çıxıb. Qoluna toxunanda qışqırdı. Aha,aha düzdür. İndi mən sizə ünvanı mesajla atıram. Çox sağ olun, Dilqəm doktor. Çox sağ olun.

Səhnə. Vəfanın yaşadığı binanın qarşısı. Axşam.

Vəfa maşını saxlayır, maşından düşür. Molla baqajdadır. Çarşablı qadın arxa oturacaqda qadınların qucağında uzanıqlı haldadır. Qadının üstünü pencəklə örtüblər. Vəfa ətrafa baxandan sonra arxa qapını açır.

Vəfa: - Tez olun, kimsə görməmiş, aparaq mənim evimə.

Səhnə 7

İlhamə maşından düşür. İlhamə Kübrayla çarşablı qadının belindən tutur yerə uzadır. Digər qapıdan Gülsurə düşür, qadının ayağından tutur, binanın girişinə gətirirlər.

Sevda maşından axırda düşür.

Səhnə 8

Maşının içi.

Molla belini tuta-tuta arxa oturacağa düşür.

Molla: (öz-özünə) - Ay anam, belimi bükməkdən birtəhər oldum. Yaxşı ki, incə-mincəyəm. Çamadanların arasında hansı toppuş dözərdi ki?

Molla maşından düşür.

Səhnə 9

Binanın içi.

Molla binaya girir. Qadını yerdə uzanıq vəziyyətdədir.

Molla: (təəccüblə və astaca) - Bunu niyə yerə qoyduz?

Vəfa: (astaca) - Nədir? Belimizdə biz daşıyaq?

Mollanın az qala gözü kəlləsinə çıxa.

Molla: (astaca) - İnsafınız olsun. Bir ona baxın, bir də mənə. Xanımın da maşallahı var.

İlhamə: (astaca) - Qorxma, əzilmərsən. Kömək edərəm

İlhamə qadının ayağından tutur

İlhamə: (astaca) - Tut belindən.

Molla: (dərindən nəfəs alır, astaca) - Allah eləməsin, ölüb eləsə, barmaq izimdən tapacaqlar məni.

Gülsurə əlini yellədir.

Gülsurə: (astaca) - Molladır ki, molla.

Səhnə 10

Gülsurənin evi. Axşam.

Mənsurə qolu çəkir, Fuad baxır.

Fuad: - Bir az oxşayır, Mənsurə xala. Bir az da məşq elə, gəlirəm.

Fuad ayağa qalxır, mətbəxə gəlir.

Səhnə 11

Gülsurənin evi. Mətbəx.

Lalə çayı dəmləyir.

Fuad: - Bu qadın hər stəkana bir qol çəksə, axşamacan burdayıq da.

Lalə: - Heç olmasa, oxşada bilir?

Fuad: - Oxşadır. Lalə, düzü bir az qorxuram. Tutduğumuz iş cinayətdir.

Lalə: - Yüz dəfə demişəm nəhs gətirmə. İş qururuq da... Ananı ki, quru yurdda qoymuruq. Hər ay banka pulu köçürərsən, ruhu da bilməz.

Səhnə 12

Gülsurənin evi. Qonaq otağı.

Mənsurə ayağa qalxır, otağı süzür. Şkafın içində parıldayan nəysə görür. Mənsurə şkafın qapağını açır. Meyvə qabın içində üç qızıl üzüklər var. Mənsurə qapıya yaxınlaşır, mətbəx tərəfə boylanır. Sonra şkafın yanına qayıdır, üzüklərin birini götürür, stulun başına asdığı əl sumkasının içinə atır, yerində oturur.

Səhnə 13

Mətbəx.

Fuad: - İndi olmadı elə, oldu belə. Birdən bankın pulunu ödəyə bilmədik. Necə olacaq?

Lalə: - Sən papama arxayın ol. Kişi hər halda bizim üçün edir. Qızını pis vəziyyətdə qoymaz papam. Birdə ki mamana görə niyə narahat olursan e? Səndən də, məndən də fərəsətlidir. Biz cüt, o tək. İki-mizi də sussuz aparar, sussuz da gətirər. Ağılna da pis heç nə gətirmə. Get, get arvadın yanına, tək qoymayaq. Mənsurə xala deyirəm, ancaq zərrə qədər etibarım yoxdur.

Lalənin axırıncı cümləsi Fuadı qorxudur. Tez mətbəxdən çıxır.

Səhnə 14

Vəfanın evi. Axşam.

Çarşablı qadını Vəfanın yatağında uzadırlar. Çarşabını üstündən çoxdan çıxarmışdılar.

İlhamə: - Görəsən, ailəsi var?

Kübra: - Yoxdur.

Molla: - Kübra bacı, şeytanların əsl poçtalyondur.

Kübra: - Şeytana elə özün oxşayırsan.

Qapının zəngini eşidirik.

Sevda: - Mən açırım.

Bir az keçir Sevda Dilqəm həkimlə yataq otağına gəlirlər.

Səhnə 15

Sevdanın qapısının ağzı. Axşam.

Yaşı altmışa yaxın yaşı olan, Sevdanın qaynanası Şahnaz nənə, arxasında da gündüz gəlmiş cavan oğlanla qız. Şahnaz nənə qapını açarla açır, cavan qızla oğlana evə keçmək üçün yol verir.

Şahnaz nənə(sevinclidir): - Evinizə xoş gəldiz.

Oğlanla qız evə keçir. Şahnaz da evə girir, qapını örtür.

Səhnə 16

Gülsurənin yaşadığı binanın qabağı.

Fuad, Mənsurə, Lalə binadan çıxırlar, yola tərəf gedirlər.

Səhnə 17

Vəfanın evi. Axşam.

İlhamə mətbəxdə sup bişirir. Vəfayla Sevda mətbəxə gəlir.

Vəfa: - İliş, nə bişirirsən?

İlhamə: - Qadına sup bişirirəm. Birdən oyanıb eləyər. Bəlkə acdır, yüngül yemək yeyib yatar.

Sevda: - Sabahacan inanmıram ayıla. Dilqəm doktor iynə vurub, sabahacan yatacaq.

Gülsurə mətbəxə gəlir.

Gülsirə: - Mən də inanmıram. Görəsən başına nə gəlib? Kimlərdəndir?

Vəfa: - Ayılanda biləcəyik. Qızlar, biz də yataq, sükan arxasında oturmaqdan belim tutulub. Sabah biləcəyik, başına nə gəlib

İlhamə: - Qazanın altını söndürüb gəlirəm.

İlhamədən başqa hamı mətbəxdən çıxır.

Səhnə 18

Bankın qabağı. Gündüz.

Fuad, Lalə, Mənsur bankın qarşısına çatırlar. Üçü də banka baxırlar.

Fuad dərinədən nəfəs alır

Fuad: - Sağ-salamat pulu götürə bilsəydik...

Lalə: (tərs-tərs Fuada baxır) - Belə həyəcanlansan, bizi ələ verərsən. Onda da sağ-salamat dəmir barmaqlılar arasında nəfəs alırıq.

Mənsurə: - Səhər-səhər şom ağız olmayın. Getdik.

Mənsurə onlardan qabağa düşür, banka tərəf gedir. Ər-arvad bir-birinə baxır, sonra Mənsurənin arxasınca gedirlər.

Səhnə 19

Vəfanın evi. Gündüz.

Vəfagil süfrə arxasındadırlar. İranlı hələ də yatır.

Kübra: - Qızlar, sizcə, niyə oyanmadı? Birdən ölər, xəbərimiz olmaz.

Sevda: - Ölsə, bədəni buz kəsərdi. Ayılmamağı doktorun vurduğu iynədəndir. Bəyaq yoxlamışam, hələ də yaşayır.

Vəfa: - Bugün ayılmaq ehtimalı var?

Sevda: - Əlbəttə. Kim olduğunu biləndən sonra qalanları asandır.

Kübra ayağa qalxır.

Kübra: - Qızlar, mən çıxıram. Qonağımı ayılsa, mənə zəng edərsiz.

Gülsurə də ayağa qalxır; - Mən də Kübrayla çıxıram, axşam qayıdacam.

Vəfa: (İlhaməylə Sevdaya) - Siz də gedirsiniz?

İlhamə: - Mən yox.

Sevda: - Mən də yox.

Səhnə 20

Qəbirstanlıq. Gündüz.

Molla fatihəni oxuyub qurtarır. Təkdir.

Molla: - Qaldı bir ölü. Ona da oxuyum, sonra qızların yanına gedərəm.

Səhnə 21

Mənsurənin evi. Gündüz.

Fuad arvadıyla Mənsurəni evinə gətirir. Mənsurə ona verilən min manata razı olmur.

Mənsurə: - İnciməyin, min çox azdır. Yaşlı qadınam. Sabah üstü açılsa kim arxamda dayanacaq? Üstəlik, rayona gedəcəm. Uzun müddət Bakıya da gəlmək fikrim yoxdur.

Fuad: - Mənsurə xala, rayon yerində min manat yaxşı puldur. Əvvəldən danışırdıq axı.

Mənsurə: - Mən bilmirəm. İki min verirsinizsə, verin. Verməsəz də məndən inciməyin.

Fuad Lalənin qulağına deyir: - Bir dəli şeytan deyir, boğ, çıx get.

Lalə: - Səyləmə. Bircə qatil olmağımız çatmırdı. Yaxşı, Mənsurə xala, iki mini veririk. Sonra nə sən bizi tanı, nə də biz səni. Fuad, min də ver.

Fuad min manat da verir.

Fuad: (hirsə) - Al, xeyrinə işlət.

Mənsurə: - Mənə sifət eləmə. Sabah üstü açılsa ən çox yatan özüm olacam. İndiyə evimdən çıxın.

Laləylə Fuad evdən çıxırlar.

Kübra binanın qarşısında rəislə (müstəntiqlə) rastlaşır.

Rəis: - Salam, Kübra bacı. Çoxdandı görünürsüz. Ev sakinləri səssiz gedib, səssiz gəlibsiz. Xeyirdimi.

Kübra: (gülür) - Ev sakinləri? Deyəsən, qapıları döyməkdən bizi başqa ailələrlə sahv salmışan ha, naçalnik. Sən allah, yorğunam, məni söhbətə tutma.

Rəis: - Yooox, səhv salmamışam. Siz gedəndən sonra qızınızla kürəkəniniz də gedib.

Kübra bir-neçə saniyə naçalnikə baxır, telefonunu sumkasından çıxardır.

Kübra: - Zaryadkası yoxdur. Belə edək, sən mənə kömək elə, çamadanı götür.

Rəis: - Kübra bacı, mənim işim çamadan daşımaq deyil axı.

Kübra: - Centilmen olmaq lazımdır. Sonra ayın axırı qapımı döyəcəksən. Bilmirsən hörmət hörmətə bağlıdır? Əl əli yuyar, əl də üzü? Davay, getdik .

Kübra qabağa düşür, molla da onun arxasınca gedir.

Səhnə 22

Kübra qapını açır, çamadanı qapının ağzında naçalnikdən alır. Sağ ol deməmiş, qapını naçalnikin üzünə çırpır.

Naçalnik - Mən də sağ olum.

Kübra telefonunu zaryatkaya taxır, sonra yandırır. Baxır ki, qızından, ev telefonundan çoxlu zəng gəlib. Qızını yığmaq istəyir, qapı döyülür. Kübra telefonu yerə qoyur, qapını açmağa gedir. İki iri cüssəli kişi içəri girir. Biri girən kimi Kübranın ağzını əliylə yumur, o biri də əlində bıçaq, qapını örtür. Kübranın ağzını yuman adam deyir: - Sakit, qışqırma. Yaxşı?

Kübra başıyla sakit olacağını bildirir.

Səhnə 23

Vəfa komputer arxasında romanını yazır, İlhamə idmanını edir. Sevda yataq otağında xəstənin başı üstündədir. İranlı qadın gözlərini açır. Yataqdan qalxmaq istəyir, bacarmır.

Sevda: - Dayan.

Sevda qadının yataqdan qalxması üçün kömək edir, Qadın ayağa qalxır.

Qadın: - Siz kimsiz? Mən burda neynirəm?

Sevda: - Narahat olmayın. Biz yaxşı insanlarıq. Sizi yolda tapmışıq. Mümkünsə, qolunuzu çox oynatmayın. Gipsdədir. Adınızı xatırlayırsız? Kimsiz, kimlərdənsiz?

Qadın: (əliylə başını tutur) - Mən Təbrizdən qonaq gəlmişəm. Adın Şəhrəbanudur. Qardaşlarımın yanına gəlmişəm.

Bu zaman Vəfayla İlhamə də yataq otağına gəlir.

Şəhrəbanu: - Bəs, qardaşlarım hanı? Siz qardaşlarımın arvadlarısınız?

Rəfiqələr təəccüblə bir-birilərinə baxırlar.

Səhnə 24

Küçə. Gündüz. Şəhər görüntüləri.

Nadir: - Əzizim, gəl qayıdaq. Kübra xala bərk arvaddır... Vallah heç nə olmaz ona.

Səma: - Sən məni başa düşürsən, Nadir? Anama zəng çatmır. Bəlkə biz evdən çıxandan sonra evə gəlib? Bəlkə anamı öldürüblər?

Nadir: - Ay sağ ol, bəlkə Kübra xalanı öldürənlər qapının arxasında gizləniblər, bizi gözləyirlər. İndi Kübra xala yaşadığını yaşayıb da. Biz ki, cavanıq.

Səma: - Nadir, əsəbləşirəm ha.

Nadir: - Zarafat edirəm ürəyim. Sən də düz eləmirsən, mamana zəng çatmır, rəfiqələrini yığ. İstirahətə onlarla gedib də.

Səma: - heç birinə zəng çatmır.

Nadir: - Baxarsan, telefon zəngi də, evə baxan kişilər də mamanın hoqqaları çıxacaq. 100% məni qorxutmaq üçün belə edir. Yenə yığ mamanı.

Səma: - Nə qədər danışırsan, Nadir.

Səma anasının mobilnisini yığır.

Səhnə 25

Kübranın evi. Gündüz.

Kübra divanda oturub, ağlayır.

Kübra: - Ay qardaş, mən səni tanımıram. Üzünü birinci dəfədir görürəm. Üstünə niyə şər atmalıyam axı?

Əlində bıçaq olan kişi: - Ona görə məni yanına gələn qohumuma oğru kimi göstərdin?

Kübra: - Nə?

Bu zaman Kübranın mobilnisinin zənginin səsi eşidilir. Digər kişi telefonu yerdən götürür. Telefonda "qızım" yazılmışdı.

Kişi: - Qızı zəng edib.

Kübra: - cavab verməsəm, şübhələnəcəklər.

Əlində bıçaq tutan kişi: - Telefonu gətir, qızıyla danışsın. Bizi ələ versən... (əlindəki bıçağı göstərir)...

Kübra: (telefonu alır, cavab verir) - Hə, Gülnar.

Səma: (təəccüblənir) - Gülnar kimdir, mama?

Kübra: - Şükür, şükür indi gəlmişəm. Nadir oğlum necədir?

Bayaqdan qulağını telefona diriyən, Kübranın dediklərini eşidən Nadir şübhəylə arvadına baxır.

Səma: - mama, sən balam Nadirə deyirsən? Günəş hardan çıxdı?

Kübra: - Hə, məndən salam deyərsən.

Nadir: (telefonu Səmadan alır) - Kübra xala, evdə səndən başqa kimsə var?

Kübra: - Yaxşı, oğlum, özünüzə yaxşı baxın.

Adam telefonu Kübranın əlindən alır.

Kübra: - Mənə nə edəcəksiz?

Əlində bıçaq olan adam: - Başını kəsəcəm.

Kübra: (əsir) - Cavansan, özünə yazığın gəlsin. Həm sənin oğru olduğunu mən deməmişəm heç kimə. Qohumun qadın mənə dedi ki, səndən şübhələnir. Mən də tələsirdim. Dedim ki, kimdən şübhələnirsənsə, elə odur. Mən nə bilim səni nəzərdə tutur.

Əlində bıçaq olan adam: - Tələsmə, bir azdan onu da gətirəcəklər.

Səhnə 26

Gülsurənin evi.

Gülsurə açarlarla qapısını açır, evə girir.

İçəri keçən kimi mətbəxə girir, çayı hazır dəmlənmiş görür. Sonra sumkasından telefonunu çıxardır, yandırır. Qazı yandırır, çayniki qazın üstünə qoyur. Kübranın telefonuna zəng gəlir.

Kübra: - Hə, Səma. Maman evə indi getdi, qızım.

Səhnə 27

Səma: (ağlayır) - Gülsurə xala, mamamın başı bələdadır. Biz bilmirik nə edək. Xahiş edirəm, kömək elə.

Gülsurə: - Nə olub? Aha (pauza). Aha (pauza) Aha (hər dəfə ahaları elə tonda deyir ki, tamaşaçı hiss edir ki, Gülsurəyə Səma hər şeyi danışır)

Gülsurə: - Sən polisə zəng elə, mən də gəlirəm.

Səhnə 28

Şəhrəbanu: - İki oğlan beləcə sumkamı alıb qaçdılar. Məni də itələdilər.

Vəfa: - Bəs, qardaşların harda yaşayır?

Şəhrəbanu: - Qardaşlarım? Bilmirəm ki. Biri subaydır, oteldə qalır. Amma otelin də ünvanını bilmirəm. Azərbaycana da subay qardaşımınla gəlmişəm.

Subay qardaş sözü eşidəndə İlhamənin gözləri parıldayır.

İlhamə: - Subaydır? Qardaşınız dəqiq subaydır?

Vəfa İlhaməyə gözünü ağardır.

İlhamə: - Şəhrəbanu xanım, qardaşınız nə işlə məşğuldur?

Şəhrəbanu: - Xalça biznesiylə məşğuldur. İrandan xalçalar gətirir, satır.

İlhamə: (yumruğunu birləşdirir) - Yessss.

Şəhrəbanu: (maraqla İlhamədən soruşur) - Siz niyə sevindiz?

Sevda: (İlhamənin yerinə cavab verir) - Tez-tez istifadə elədiyi cümlədir. Yəni sizi qardaşlarınıza təhvil verəcəyik, ona görə sevinir.

Şəhrəbanu: (təəccüblənir) - Mənim qardaşlarım kimdir?

Vəfa: (gülümsəyir) - Bunu siz bizə deyəcəksiz.

Sevda: - Qardaşlarınızın adı nədir?

Şəhrəbanu xeyli fikirləşəndən sonra çiyinini atır.

Şəhrəbanu: - Bilmirəm. Vallahi bilmirəm.

İlhamə: - Şəhrəbanu xanım, bir daha soruşuram. Sizin dəqiq subay qardaşınız var?

Sevda: (Vəfanın qulağına pıçıldayır) - Vəfa, deyəsən, qonağımızın yaddaşsızlıq problemi var. Belə olsa, bizim üçün yaxşı olmayacaq.

Vəfa: - Hmm, mənə də.

İlhaməyə zəng gəlir

İlhamə: - Həə, Gülü. Nə?(qışqırır)

İranlı qonaq da, Vəfagil də oturduqları yerdən dik atılır.

İlhamə: - Gəlirik, gəlirik.

Sevda: - Nə olub, ay qız?

İlhamə: - Kübranın evinə quldurlar basqın ediblər. Gülü ora gedir. Biz də gedək.

Vəfayla Sevda ayağa qalxır, bir anlıq duruxurlar.

Vəfa: - Şəhrəbanu xanım necə olacaq? İlhamə, bəlkə sən qalasan?

İlhamə: - Mümkün deyil. Rəfiqəmi quldurların əlindən qurtarmalıyam. (Vəfaya yaxınlaşır). Həm də dəqiq bilmirəm, subay qardaşı varmı, yoxmu.

Vəfa: - Sənin ər dərdin bizi öldürəcək. Yaxşı, qonağı da özümüzə götürürük.

Sevda: - Məncə də götürək, Vəfa. Şəhrəbanu xanımın yaddaşsızlıq problemi var.

Şəhrəbanu: - Xeyr, Sevinc xanım. Mənim yaddaşım güclüdür. Qəlbimə dəyirsiz.

Sevda: - Üzr istəyirəm, Şəhrəbanu xanım. Yeri gəlmişkən, adım Sevdadır. Qıyası, Seva deyərsiz.

Buyurun, qabaqda siz gedin.

Qapın döyülür. İlhamə qapını açır. Molladır.

Molla: - Əzizimin sabahı xeyir.

İlhamə: - Nə xeyir, mollabaş? Getməliyik, mane olma.

Molla: - Yenə nə oldu?

İlhamə: - Maşının yanında gözlə, gəlirik. Yolda başa salaram.

Səhnə 29

Kübranın yaşadığı binanın qarşısına polislər, insanlar toplaşır. Qızı da, kürəkəni də ordadır. Gülsurə taksidən düşür. Polis bölməsində əvvəlcədən onları çağıran rəisi görür. Rəis də onu görür.

Rəis: - Alverçi xanım, siz burda xeyirdimi?

Gülsurə: - Əsir götürülən mənim rəfiqəmdir.

Rəis: - Adı?

Gülsurə: - Kübra

Rəis: - İşi?

Gülsurə: (ətrafına baxır, rəisə bir az da yaxınlaşır) - Başını qatmaq üçün arada fala baxır.

Rəis: - Başını qatmaq üçün... Onu sonra biləcəyik.

Rəis binaya girir. Yanında da iki polis. Kübranın qapısını döyür. Qapının arxasından kişi səsi gəlir.

Kişi: - Kimdir?

Rəis: - Polisdir. Danışmağa gəlmişəm. Əlinizdə tutduğunuz xanıma görə dəfələrlə şikayət gəlidiyi üçün onsuz da tutacaqdıq. Siz də silahlarınızı atın yerə, xanıma bizə təhvil verin.

Qapı rəisin üzünə açılır.

Qapını açan kişi: - Rəis, nə silahı? Xanımın yanına fala baxmağa gəlmişdik. Düz demirəm, Kübra xanım?

Kübra: - Bıy, rəis, xoş gəlmisiz? Niyə zəhmət çəkdiz? Zəng edərdiz, özüm gələrdim.

Rəis: (gülümsəyir) - Əziyyət deyil, xoşdur. (ciddiləşir) Dolamırsınız məni? Qızınız zəng edib, həyatınızın təhlükədə olduğunu deyib. Sizdə deyirsiniz, fala baxıram.

Digər kişi: - Rəis, vallah, falıma baxmağa gəlmişdim. Fala baxmağın cinayət olduğunu bilsəydim, gəlməzdik.

Rəis: - Hamı bir nəfər kimi bölməyə. Marş.

Səhnə 30

Polis bölməsi. Rəisin otağı.

Otaqda Rəfiqələr və onların iranlı qonaqları, molla, iki kişi, Səma və Nadir var.

Rəis: (Səmaya) - Səma xanım, siz niyə fikirləşdiniz ki, ananızın başına pis hadisə gəlib? Səma bir anasına baxır. Kübra gözüylə işarə edir, rəis görür.

Rəis: - Kübra xanım, qaş-gözünüzə sahib çıxın.

Sevda: - Bilirsiniz rəis, Kübranın əsəbləri yerində olmadığı üçün qaşları öz-özünə oynamalı olur.

Rəis: - Sizə söz verilmədi. Sualım cavabsız qaldı, Səma xanım.

Səma: - Bir-neçə dəfə nömrəsinə zəng vurdum, zəng çatmadı. Ağılıma pis şeylər gəldi, qorxdum.

Rəis: - Deməli, qorxduz. Hər qorxanda polisə zəng eləmək lazımdır?

Kübranın evinə basqın edən kişilərdən biri: - Rəis, biz burda çox qalacağıq?

Rəis: - Mən gedəndə gedəcəksiz. Tələsməyin.

Rəis: (otaqdakılara nəzər salır, gözü mollaya sataşır) - Hörmətli Dəmqulu bəy, yenə xanımlardan şikayətə gəlmisiz?

Molla: - Yox, rəis. Təsadüfən keçirdim, qatdız qabağımıza gətirdiz bura.

Şəhrəbanu: (hamıya qəribə-qəribə baxır) - Bağışlayın, ağam, mənə niyə gətirmisiz bura?

Rəis: - Siz kimsiz?

Vəfa: - Qonağımızdır. Təbrizdən gəlib.

Şəhrəbanu: - Yalan danışır. Mən bu xanımları heç tanımıram. Yanlarında nə isim var, onu da bil-mirəm.

Rəfiqələr və molla Şəhrəbanuya baxırlar. Rəis elə bil bu vəziyyətə şad olur.

Dördüncü hissənin sonu

BEŞİNCİ HİSSƏ

SƏHNƏ 1

Polis bölməsi. Rəisin otağı.

Rəis: - Siz məndən nəyi isə gizlədirsiniz.

Vəfa: - Biz sizdən heç nə gizlətmirik. Şəhrəbanu xanım Cənubi Azərbaycandandı. Yolda yıxılı vəziyyətdə huşsuz halda tapmışıq. Bu da bizim xeyirxahlığımız!

Rəis: - Niyə bizə məlumat vermirdiniz? Nəyə görə götürüb dərhal polis bölməsinə gətirmirdiniz?

Vəfa: - Bölmədə huşsuz adama tibbi yardım göstərəcəkdiniz, yoxsa sınımış-çıxmış qoluna gips qoyacaqdınız..?

Sevda: - Yoxsa yaddaşını bərpa edəcəkdiniz?..

Rəis: - O artıq sizlik deyil. Mən sizə atçot verməli deyiləm. İndi isə nəzarətə götürülürsünüz. (selektorun düyməsini basır) İranlı ilə bağlı hər şey aydınlaşana kimi burda qalmalısınız...

Növbətçi: - Bəli, rəis.

Rəis: - Təcili yanıma gəl.

Növbətçi: - Oldu, rəis.

Vəfa: - Bu bizə qarşı hörmətsizlikdi. Bu qanuna etimadsızlıqdı. Biz olanları sizə danışdıq. Görürsünüz ki, biz sizə inanırıq. Bir şey lazım olanda zəng edirik, özümüz gəlirik. Bu nə hörmətsizlikdi bizə qarşı? Anlamıram sizi...

Rəis: - Bəs bu hardan çıxdı? Bunu niyə deməmişiniz? Bu kimdir? Mən bunların hamısını araşdırana kimi sizi saxlamalıyam. Qanun bunu məndən tələb edir.

Qapı döyülür.

Rəis: - Gəlin.

Qapı açılır və növbətçi polis içəri daxil olur.

Növbətçi: - Eşidirəm, rəis.

Rəis: - Əvvəlcə de görüm, bu qadın xəbərsiz mənim otağıma necə keçib.

Növbətçi: - Bilirsiniz, rəis, mən jurnala yazı yazırdım, yəni, qeydlər aparırdım. Gördüm çöldə bir qadın gəzişir; hərdən bölmənin qapısının ağzına gəlir, hərdən də qayıdıb gedir maşının yanına. Bildim ki, özgə adam deyil, sizin yanınızdakı (əli ilə qadınları göstərir) qadınlardan biridir. Yəqin ki, sizin ondan xəbəriniz var. Odur ki, əhəmiyyət vermədim. Bir də baxanda gördüm yoxdur. Mənim başım jurnala qeydlər aparmağa qarışanda gəlib keçib.

Rəis: - Ə, yaramaz, necə yəni başım qarışanda.., necə yəni gəlib keçib..? Ay sənin... Olmazdı qadınlar.., mən bilərdim... səni necə... Ə, sən bizi belə qoruyursan? Bəlkə heç qadın deyil, casusdur, terrorçudur.

Növbətçi: - Rəis, gördüm axı.., qadındı... (azca irişir)

Rəis: (hiddətlənir) - Yağlı töhmət elan edirəm.

Növbətçi: (Əlini qulağının dibinə dirəyib təzim edir) - Oldu yağlı töhmət.

Rəis: - Qadınları apar kameraya, saxlanılırlar.

Növbətçi: - Oldu, rəis. Jurnala yazım..? (rəis gözünü necə ağardır) Oldu, oldu, oldu. (üzünü qadınlara tutur) Durun, düşün qabağıma. (iranlıni da aparmaq istəyəndə rəis işarə verir)

Rəis: - O qalsın.

Növbətçi qadınları aparır

SƏHNƏ 2

Ofis. Gündüz. Natura.

“VƏFA” nəşriyyat evi.

Üzü pəncərəyə tərəf oturmuş, 22-25 yaşlarında olan yığıcı qız Lamiyə kompyuterdə mətn yığır. Otağın digər tərəfində, yenə də kompyuter arxasında oturmuş, 30-35 yaşlarında olan Zahid isə dizayn işləri ilə məşğuldur. Telefona zəng gəlir.

Lamiyə: - Alo, eşidirəm. Bəli, “Vəfa” nəşriyyat evidir. Şənbə, bazar günlərindən başqa hər gün səhər saat doqquzdən axşam saat altıyadək işləyirik. İstədiyiniz vaxt buyurub gələ bilərsiniz. Amma yaxşı olar ki, gəlməmişdən öncə zəng vurasınız. Əlimizdə çox vacib işlər olar, sizə vaxt ayıra, sifarişinizi qəbul edə bilmərik. Bir də yaxşı olar ki, gələndə mətnlərinizi yığdırıb gətirin. Necə, necə? Ağsaqqal indi nə zəmanədir? Kim əlyazmalarla işləyir. Necə, necə?

Əlaqə kəsilir, Lamiyə telefonu yerə qoyur.

Zahid: - Lamiyə, zəng vuran kim idi.

Lamiyə: - Bilmirəm, tanışlıq vermədi.

Zahid: - Bura tanışlıq bürosu deyil, ay qız, bura rəsmi nəşriyyat evidir. Bura olunan hər zəng qeydə alınmalıdır. Sənə neçə dəfə demişəm?

SƏHNƏ 3

Polis bölməsi. Rəisin otağı.

Rəis: - Bütün olub keçənləri bircə-bircə danış. Bax ha, yalan desən, səni zindana göndərtirəcəm. Düzünü danışsan, azad edəcəyəm.

İranlı: - Arazqırağı kənddənəm, Süceylidən. Şura hökuməti aranı bağlayana kimi nənəmin xalası bu tərəfə ərə gəlib. Bunu mənə nənəm danışib.

Rəis: - Kim hara ərə gedib, kim kimi siğə eliyib, onlar sizin öz işinizdir. Bunların mənə dəxli yoxdur. Mənə danış görüm, bu taya necə keçmişən? Sənədlərin necolub? Qolunu kim sındırıb? Bayaqlı qadınlarla nə əlaqən var? Tez danış. Özü də bir az müxtəsər elə...

İranlı: - Elə mən də onları danışacaqdım ki, sözümlü kəsdiniz. Mən Süceylidə məktəbdə məllim işləyirəm.

Rəis: - Nə müəllimi?

İranlı: - İctimaə, yəni haqqı, hüququ başa saleyrəm.

Rəis: - Sizde də haqq, hüquq var?

İranlı: - Bəyəm biz adam-zad dəyilik... Bizim haqqımız, hüququmuz olammazzz...?

Rəis: - Yaxşı, danış.

İranlı: - Ərim, sizdə nacır deyəllər, uşaxlarımın dədəsi, tacırdı. Düyü əkir. Dedi ki, Arazın o tayında sahıbsız yerrar çoxdu, gedax, ordan da yer alax, düyü əkax. Bir də bir məllim yoldaşım var, adı Kərimdi. Allah heç onu Kərim eləməsin. Kərimlə mənəm ərim irmi gundu ki, addıyblar Arazın bu tayına.

Rəis: - Hardan addıyblar? Sən onların addadığı yeri mənə göstərə bilərsən?

İranlı: - Hara var, hardan addasınlar, Arazdan.

Rəis: - Hə də. Elə mən də onu deyirəm. Allah özü səni öz ayağınla mənə yetirib. (selektorun düyməsini basır)

Növbətçi: - Bəli, rəis.

Rəis: - De, sürücü maşını hazırlasın, indi çıxıram. Firad da hazırlaşsın, mənəmlə gedəcək.

SƏHNƏ 4

Ticarət Mərkəzi. Paltar mağazası.

Vaqif mağazaya daxil olur, Yusiflə Firuzə onu qarşılayırlar. Vaqif mağazanın sahibidir. Yusiflə Firuzə isə satıcıdırlar.

Vaqif: - Hər vaxtınız xeyir.

Yusif: - Ağbətiniz xeyir.

Vaqif: - İşlər necədir? Alver gedirmi?

Firuzə: - Yaman zəiflikdir. Rubl bahalaşandan sonra dağıstanlılar, çeçenlər biznən alver eləmir-lər.

Vaqif: - Səbəbi nədi? Bəlkə xətiirlərinə dəymisiniz?

Yusif: - Yox e., Vaqif müəllim. Kimsə onları aparıb dadandırır topdansatışa. Day bundan sonra bizə yaxın gəlmirlər.

Vaqif: - Mən sizə dedim axı. Onlarla ehtiyatlı davranmaq lazımdır. Malın üstünə gərək çox qoy-mayaydınız. Yaxşı, de görüm, Trabzondan payız sifarişimiz gəlibmi?

Yusif: - Gəlib. Bağlamaları hələ açmamışıq. Sizi gözləyirdik.

Vaqif: - Yaxşı, indi baxarıq.

Mağazanın içindən keçərək arxa tərəfə - bağlamalar olan tərəfə gedir. Yusif də onun dalınca.

SƏHNƏ 5

Polis idarəsi. Növbətçinin otağı.

Növbətçi rəisin yanından gəlir.

Növbətçi: - (köməkçisinə) Vüqar, get, Firad müəllimə de, gəlib silahını götürsün. De ki, rəisin əmridir. İndi harasa çıxacaqlar.

Növbətçinin köməkçisi otaqdan çıxıb gedir. Növbətçi piramidanı açıb kitabı götürür. Rəisin və Firadın silahlarını kitabçaya qeyd edir. Köməkçi və Firad gəlirlər.

Firad: - Nədi yenə? Nə xəbərdi?

Növbətçi: - Qol çək, silahını götür. Rəis dedi ki, hazırlaşsın, çıxırıq.

Firad: - (növbətçinin uzatdığı qələmlə kitabçada qol çəkir. Sonra yaxınlaşıb tabel silahını götürür, ora-burasına baxır və gödəkçəsinin qolunun altındakı kaburaya yerləşdirir) Bir hadisə-zad baş verməyib ki?

Növbətçi: - Bilmirəm. Qadınlar rəisin yanına şikayətə gəlmişdilər. Nə məsələdirsə rəis onları sax-ladı.

Firad: - Belə edir ki, heç kim bizimlə ünsiyyət saxlamaq istəmir. Adam öz ayağı ilə şikayətə gəlsin, sən də onu tut saxla.

Növbətçi: - Biri hələ də rəisin otağındadır. Söhbət edirlər.

Firad: - Yaxşı, mən otaqda olacam. Rəis çıxanda xəbər edərsən.

(Gedir)

SƏHNƏ 6

“VƏFA” nəşriyyat evi.

Zahid: - Lamiyə, dilim-dodağım təpidi.

Lamiyə: - Nə oldu?

Zahid: - Deyirəm, dilim-dodağım təpidi.

Lamiyə: - Hə, başa düşdüm, indi salfetka gətirərəm.

Lamiyə əl sumkasından nəm salfetka çıxardıb Zahidə yaxınlaşır.

Lamiyə: - Al, dodağının rəngini sil. (əlindəki salfetkanı uzadır)

Zahid: - Ay qız nə rəng? Sən nə danışırısan?

Lamiyə: - Özün dedin də. İndicə dedin ki, katriçin çerneli bulaşib dodağına. Mən də salfetka gətirdim ki, dodağının çernelini siləsən.

Zahid: - Ay qız, sən doğrudan başa düşmədin ki, mən nə deyirəm?

Lamiyə: - Ee, noolsun ki, rayon qızıyam. Mən şəhərdə doğulmuşam, şəhərdə də böyümüşəm. Sizin o rayon sözlərinizi başa düşmürəm.

Zahid: - Off Lamiyə, Lamiyə. Get qazı yandır, çayı qoy üstə. Amma o günkü kimi eləmə haa.. Qoy yaxşı-yaxşı qaynasın. Yoxsa.., keçən dəfəki kimi, qaynamamış suyu içizdirərsən, yenə bir həftə ədəbxanadan çölə çıxammırıq. İşlərimiz də tökülüb qalar. Di nə durmusan, get. Susuzluqdan dilim-dodağım təpidi.

Lamiyə: - Belə de də.

Dönüb getmək istəyir. Bu vaxt telefona zəng gəlir. Lamiyə yaxınlaşıb telefonu götürür.

SƏHNƏ 7

Polis bölməsi. Müvəqqəti saxlama kamerası.

Qadınlar bir cərgə oturmaqda oturublar.

Sevda: - Biz gərəkdir ki, iranlı xanımı dərhal xəstəxanaya aparaydıq.

Vəfa: - Seva, sən axı tədbirli xanımsan. İranlının huşu özündə deyildi. Qanı da maşına tökülmüşdü. Polis dərhal bizim yaxamızdan yapışacaqdı. Onda heç nə edə bilməyəcəkdik.

Sevda: - Guya indi yaxamız polisin əlinə keçmədi?

Vəfa: - İndi vəziyyət başqa cürdür. İranlının ağı başında, huşu özündədir. Bir az beyni tərpənib, o da sənlidir.(gülür)

Gülsurə: - Qoymadınız da telefonunu götürüm. Vaqifin telefonun götürsəydim, indi xəbər edərdim. Bəlkə... dostdan, tanışdan... polisə kimisə işləyir.

İlhamə: - Yaxşı görək sən də... Vaqif.., Vaqif... Nə görmüsən e.., Vaqifdə...

Gülsurə: - Ay qız, heç olmasa sən danışma. Sən ki, bilmirsən kişi nədir. Geydirəcəydim ərimin kostyumunu ona... Baxacaqdım... Olacaqdı şikil kimi adam...

Kubra: - İndi olardı kartım burda, sən bir falına baxardım. Tapıb görərdim bu Vaqif kimdir..?

Vəfa: - Kiri, aaz kiri. Eşidib-eliyən olar, gedib rəisə deyər. Bir zibildən qurtarmamış o biri zibilə keçərik. Bayaq özün söz verdin ki, kartla, falçılıqla birdəfəlik qurtardın.

SƏHNƏ 8

“VƏFA” nəşriyyat evi.

Zahid telefonla danışır.

Zahid: - Bilirsiniz, Vəfa xanım bu gün olmayacaq.

Kişi səsi: - Bəs sabah?

Zahid: - Çox güman ki, sabah da olmayacaq. Bəlkə də bir müddət olmayacaq. Vəfa xanım yaradıcılıq məzuniyyətindədir.

Kişi səsi: - Mən Vəfa xanımın iş yoldaşyam, Akademiyada bir yerdə çalışırıq. Yaradıcılıq məzuniyyəti götürdüyündən xəbərim var. Mobil telefonuna zəng çatmır deyə iş yerinə zəng elədim. Axı nəşriyyat evi onun şəxsi şirkətidir. Şəxsi şirkətindən də məzuniyyətə çıxmıyacaqdır ki.

Zahid: - Bilirsiniz, hərdənbir zəng edib işlə maraqlanır. Onsuz da yeni sifarişlər qəbul etmirik. Hələ ki, köhnə sifarişlərimiz var, ayın sonunadək onları yekunlaşdırmaq istəyirik.

Kişi səsi: - Vəfa xanımla mənim birgə elmi işimiz var. İndi imkan yaranıb, onu Cibutidə bir elmi

jurnalda dərc etdirə bilərik. Sonra o imkan olmayacaq. Vəfa xanım zəng etsə, siz ona mütləq deyın, təcili mənimlə əlaqə saxlasın.

Zahid: - Xahişinizi... mütləq çatdıraram. Zəng etsə...

Danışan şəxs sağollaşmadan telefonu söndürdü. Dud..., dud..., duud...

Zahid: (söndürülmüş telefonu bir qulağından aralayıb o biri qulağına tutdu) - Sağ... ol...un!!!
Hə...lə...lik... (sonra öz-özünə) Kişi boyuna örkən dolayım, adını alim qoyub. Camaat Avropanın, Amerikanın, ən azı Rusiyanın elmi jurnallarında çap olunur, bu da Cibutidə, yox bir Madaqasqarda. Hələ bir utanmaz-utanmaz da pulunu Vəfa xanımdan qoparmaq istəyir.

Qeyd: Səhnəni Əli bəy Azəri hazırlayıb.

SƏHNƏ 9

Polis bölməsi. Rəisin otağı.

Rəis: - Hə, xanım, indi biz sənənlə gedəcəyik Araz qırağına. Siz orada yeri göstərə biləcəksinizmi?

İranlı: - Hansı yeri?

Rəis: - İndicə demədinizmi ki, ərinizlə Kərim müəllim ordan keçib gəlirlər.

İranlı: - Hə də, elə mən özüm də ordan keçib gəldim.

Rəis: - Ay məşallah! Mən də onu soruşuram. Deməli, tanıyırsınız.

İranlı: - Əlbəttə, tanıyıram.

Rəis: (nə fikirləşdisə) - Xatirinizdə deyil, o yerin adı necə idi?

İranlı: - Hansı yerin?

Rəis: - İrandan Araz çayını biz tərəfə keçdiniz ha..., bax oranı deyirəm. Daşburundu, Qaradiziydi, Babıydı, Yağlıvəndiydi, harıydı?

İranlı: - Biz Araz çayını görmədik ki!

Rəis: - Bəs hardan keçdiniz?

İranlı: - Hamı hardan keçir, biz də ordan.

Rəis: - Pff... Sən, deyəsən bizi doluyursan ha... Sənə dedim ki, düzünü danış, yoxsa zindana saldıraram.

İranlı: - Əbülfəzl-Abbas haqqı, düz danışırım.

Rəis: - Yaxşı, onda danış.

İranlı: - Hə, ərimlə Kərim məllim irmi günüydü bitaydıydılar, düyü əymax üçün yer gəzərdilər. Bir gün Kərim qayıdıb gəldi. Dedim, Kərim, bəs bizim kişi hanı? Dedi, səsini çıxartma, sənənin ərin qaldı o tayda. Dedim, bəs sən nə yaxşı gəldin? Dedi ki, düyü əymax üçün otuz hektar yer tapmışıx; on beşi sizin, on beşi mənim. Yaxşı yerdə, Arazın suyundan vurub suvaracağıq. Bol məhsulumuz olacaq, yaxşıca qazanc götürəcəyix. Mən gəldim ki, pul aparam. Ərin dedi ki, evə de, pul göndərsinlər. Soruşdum nə qədər. Dedi ki, adama əlli milyon tükən. Düzü, mənim bu Kərimdən gözüm su içmir. Düz-əməlli adam deyil, cərdü-cürdə adamdı. Dedim mən saa pul verəmməmm. Dedi onda hazırlaş, bir yerda gedax. Mən də pulu sayıb hazırladım, tezdən çıxdıx. Gəldix keçidə. Ordan da addadıx bu tərəfə. Axşam şevinik vuranda gəldix Bakıya.

Rəis: - Yolda Kərim heç kimə zəng vurmadı?

İranlı: - Yox. Niyə zəng vurmalıydı ki?

Rəis: - Bu tərəfə keçəndə demədin ki, mən ərimlə danışmaq istəyirəm?

İranlı: - Dedim.

Rəis: - Kərim bəs niyə səni ərinlə danışdırmadı?

İranlı: - Dedi ki, buralarda telefon danışığı dinlənilir. İşimiz pozula bilər. Allah qoysa, axşama ərinlə qucaq-qucağasan.

Rəis: (selektorun düyməsini basır) - Növbətçi.

Növbətçinin səsi: - Bəli, rəis.

Rəis: - Firada də, qadınları otağıma gətirsin.

Növbətçinin səsi: - Oldu, rəis.

Rəis: (üzünü iranlıya tutur) - Sonra nooldu?

İranlı: - Day nə olacaq. Gəldix Bakıya. Kərim bir taksi tutdu. Dedi Muşviqa gedacıyix. Ərinlə orda ev tutmuşux, orda qalırax. Maşınla bir xeylax getdik. Mən tanımıram, buralarda birinci dəfədir oluram. Sonra maşını saxladı, düşdük. Pulunu verib yola saldı. Maşın gedəndən sonra mənə dedi ki, burda gözlə. Ərin burda bir ev var, orda olmalıdı. Çağırım gəlsin, gedax bina evinə. Gecəni orda qalacağıq. Qaranlıq düşmüşdü. Yolun qırağında gözləyirdim ki, xapdan məni itəliyib yıxdılar yolunan gedən maşına tərəf. Day bilmirəm nə olub, necə olub.

Qapı döyülür.

Rəis: - Buyurun!

Firad və qadınlar otağa girirlər. Qadınlar sol tərəfdə bir cərgə düzülür, Firad isə onlarla üzbəüz sağ tərəfdə durur.

İranlı: - Ayılanda gördüm ki, bu xanımbacı mənə yemax yedir. Qolum da bağlıdır.

Rəis: - Vəfa xanım, bəs deyirdiniz Şəhrəbanu xanım qardaşı ilə o biri qardaşının yanına gəlib?

Vəfa: - Rəis, Şəhrəbanu xanım bizə nə danışırdısa, biz də onu sizə dedik.

Rəis: - Yox, belə deyil. Şəhrəbanu xanımın əri biz tərəfdədir, özü də çox faydalı işlərlə məşğuldur. İnşallah, biz onu tezliklə taparıq.

Sevda: - Rəis, Şəhrəbanu xanımda hələ ki, yaddaşsızlıq problemi...

Rəis: - (onun sözünü kəsir) Sizə böyük hörmətimiz var. Belə şeyləri görək bizdən gizlətməyəy-diniz.

Vəfa: - Rəis, bizim gizlətmək fikrimiz yoxuydu. Qadın huşunu itirmişdi. Huşu özünə gələndən sonra da heç nə xatırlamırdı. İki gündür Sevda xanım onu müalicə eləyir. Axır ki, nisbətən yaddaşı özünə qayıdıb, o da elə belə, gah gedir, gah qayıdır. Üstündə nə sənədi vardı, nə də pulu. Pislik elə-məmişik ki. Yaralı vəziyyətdə yoldan götürmüşük, yardım etmişik, müalicə etmişik. Bir də gözlə-yirdik, görək əri, ya Kərim müəllim bunu axtaracaq mı?

Rəis: - İndi onun ərinin və dələduz Kərim müəllimin axtarışı ilə artıq biz məşğul olacağıq. (üzünü Firada tutur) Firad, apar otağına. Kərimin məlumatlarını dəqiqləşdir. Xanımların əl telefonunu, dəqiq ünvanını götür. İran səfirliyinə təcili məlumat ver. İranlı xanım da hələlik bunların yanında qalsın.

Firad: - Ayardır.

Firad və qadınlar rəisin otağından çıxırlar.

SƏHNƏ 10

Möhtəşəm bir binanın qabağı. İkitərəfli şosse.

Qadınlar Vəfanın maşınında gedirlər.

Sevda: - Vəfa, burda maşını saxla. Evə dəymək istəyirəm.

Vəfa: (maşını yolun sağında saxlayır) - Bizə gedərdik. Yorğun və üzgünsən. Sonra qayıdardın.

Sevda: - Yox, Vəfa. Alik rəhmətə gedəndən sonra əlim heç işə yatmayıb. İndi evə getmək istəyirəm. Bu gün planlarımı qaydasına qoyum. Sabahdan mütəmadi işlə məşğul olmaq istəyirəm. Zəng edənlərim var. Neçə vaxtdır yazılıblar, imkan tapıb qəbul edə bilməmişəm.

Vəfa: - Düz eliyirsən, get. Allah Alikə rəhmət eləsin. Yaxşı insan idi. Amma nə etməli? Ölənlə ölmək olmur axı... Yaşamaq lazımdır... İşləməsən də... yaşaya bilməzsən. İş yaşamağın yarısından çoxudur.

Sevda: - Yaxşı. Hələlik. Görüşərik.

Maşından düşüb gedir. Vəfa maşını yerindən tərpədir və yollarına davam edirlər.

SƏHNƏ 11

Beşmərtəbəli binanın qabağı.

Qadınlar məşındadır.

Gülsurə: - Bıy, bura ki, bizim evin qabağıdır.

Kubra: - Elə danışsən ki, elə bil birinci dəfədir burdan keçirsən.

Gülsurə: - Elə danışacam də... Sən belə danışmazsan? Polis idarəsində başım elə xarab olub ki... evimizin qabağını da tanıya bilmirəm.

Vəfa: - Yaxşı, yaxşı, bir-birinizə dəyməyin. Gülsurə, evə getmək istəyirsən, deynən evə getmək istəyirəm. Yoxsa, başımı xarab ediblər..., nə bilim nə...

Gülsurə: - Day niyə xətrinizə dəyir. Başım xarab olacaq də. Mənimki alverdir, puldur. (əlləri ilə göstərir) Pul ki, olmadı baş da xarab olar, hələ desən...

İlhamə: - Düş get, pulunu qazan.

Vəfa məşını saxlayır, Gülsurə düşüb gedir.

SƏHNƏ 12

Sevdanın evi.

Sevda qapını açıb evə girir. Dəhlizə daxil olan kimi qeyri-adi hiss onu bürüyür. Gödəkçəsini çıxarıb asır və mətbəxə keçir. Qazı yandırır çayı isitmək istəyir. Əlini çaynıqə vuranda görür ki, istidir.

Sevda: - Mən gedəndə qazı söndürməmişəm? Çaynıqə niyə istidir? Bəs qaz necə sönüb? Yox.

Qonaq otağından səs gəlir. Sevda dərhal qonaq otağına yollanır. Televizor çox zəif səslə işləyir. Cəfərlə arvadı Firuzə divanda oturub jurnala baxırlar.

Sevda: - Salam.

Cəfər: - (astadan) Salam.

Firuzə: (durub görüşmək istəyir) - Ay əleykümə salam, Sevda xanım, xoş gördük. (nədənsə dayanır)

Sevda: - Nə yaman belə sakit oturmusunuz?

Firuzə: - Şahnaz xanım yatıb...

Sevda: - Şahnaz... xanım... yatıb..? Harda?

Firuzə: - Sizin yataq otağınızda...

Sevda dərhal yataq otağına yollanır...

SƏHNƏ 13

Gülsurənin evi.

Gülsurə evə daxil olur. Özünü piss hiss edir, elə bil yad bir yerə düşüb. Güzgünün qabağına keçib özünə baxır.

Gülsurə: - Eh, ötən günlər, ötən günlər. Hər gün yaşımızın üstünə yaş gəlir, deməli, problemlərimiz də artır. İndi mən hardayam? Öz doğma evimdə özümü rahat hiss edə bilmirəm. Yəni, bu polis bölməsinin zəhmi belə ağırdır? Yoxsa qızlarla bir-birimizə belə öyrəşmişik? Elə ondan olacaq. Son vaxtlar bir-birimizə elə öyrəşmişik ki, bir anlıq ayrılıqda darıxırıq bir-birimizçün. (gülümsəyir) Bəlkə yuyunub bir az yatım? Yorğunluğum çıxsın. Ticarət mərkəzinə sabah da gedə bilərəm...

İçəri otağa keçir. Şkafı açır. əlindəki üzükləri çıxarıb meyvə qabına qoyur.

Gülsurə: - Bəs üzüyün biri hanı..? (başqa meyvə qablarına baxır) Bəlkə başqa yerə qoymuşam. Yox. Yox. Üzükləri ancaq bura yığırdım. Bəs necolub? Bəlkə... Yox, ola bilməz. Onun nəyinə gərəkdir. Birdən... Bəlkə də... Hə, hə, elə o, olacaq.

Telefonunu çıxarıb oğlu Fuada zəng edir.

SƏHNƏ 14

Fuadın qaynanasının evi. Fuad divanda oturub televizora baxır. Telefonuna zəng gəlir. Telefonu götürüb baxır, anasıdır. Dərhal pultu götürüb televizorun səsini alır.

Fuad: - Hə, mama, eşidirəm.

SƏHNƏ 15

Gülsurənin evi.

Gülsurə telefon qulağında danışa-danışa o tərəf-bu tərəfə var-gəl edir.

Gülsurə: - Oğlum, Fuad, indi gəlmişəm evə.

SƏHNƏ 16

Fuadın qaynanasının evi.

Fuad: - Mama, səsin niyə birtəhər gəlir? Nəsə olub?

SƏHNƏ 17

Gülsurənin evi.

Gülsurə: - İstədim... üzükləri çıxardıb... qoyam yerinə, bir az uzanıb dincələm, rahatlanam. Çox yorğunam. Baxdım ki, üzüyün biri yoxdur?

SƏHNƏ 18

Fuadın qaynanasının evi.

Fuad: - Hansı üzük? Nə üzük? Mama..., sən nə danışırısan?

SƏHNƏ 19

Gülsurənin evi.

Gülsurə: - O bahalı üzük, brilyant qaşlı üzük. Deyirəm... bəlkə... birdən... lazımın olar, sən... götürərsən...

SƏHNƏ 20

Fuadın qaynanasının evi.

Fuad: - Başın xarab olub sənin? Sən nə danışırısan, mama? Doğma oğlundan şübhələnirsən? Qadın üzüyü mənim nəyimə gərəkdir. (telefonu söndürüb yanına atır) Deyəsən, bu arvadın doğrudan başı xarab olub e...

SƏHNƏ 21

Gülsurənin evi.

Gülsurə: - Fuad, oğlum... (telefonda fit səsi gəlir; dud, dud, duud...) Dilim, ağzım qurusun. Mən niyə belə dedim? Adam da öz doğma oğlundan şübhələnər? Doğrudan da, qadın üzüyü Fuadın nəyinə gərəkdir? Divana yaxınlaşır, tirtap üzüqoylu divanın üstünə uzanır.

SƏHNƏ 22

Möhtəşəm binanın qabağı.

Girişdən bir az qabaqda 75-80 yaşlarında iki qoca söhbət edirlər. Bu vaxt Vəfanın maşını gəlib dayanır və qadınlar maşından düşürlər. Qocalar qadınlara həddən artıq maraqla baxırlar.

Kubra: - Vəfa, gərək məni də yolda düşürərdin, evə gedərdim.

İlhamə: - Evin çox uzaqdadı e.., piyada gedə bilməzsən.

Kubra: - Sənin kimi cavan vaxtlarımda mən də yorulmaq nədi bilməzdim. Şəhərin bu başından vurub o başından çıxardım. Gəzmədiyim park, bulvar qalmamışdı.

Vəfa: - Yağ qazanın daşmaz. Qalxaq yuxarı. Bir stəkan çay içək, gedərsən.

Kubra: - Yox e.., ay Vəfa, getsəm yaxşıdır. Çox yorğunam, bir az yatıb dincəlmək istəyirəm.

Vəfa: - Onda qarını möhkəm-möhkəm bağla. Heç kimə də açma.

Kubra: - Yaxşı. (ayrılıb gedir)

Vəfa, iranlı qadın, arxada da İlhamə binanın girişinə doğru addımlayırlar. Qocalar daha həsədlə onlara baxır.

İlhamə: - Nə belə həsədlə baxırsınız?

Qoca: - Həə? (özünü eşitməməzliyə qoyur)

İlhamə: - Deyirəm ki, (səsini ucaldır) sizin indi mərmər başdaşılardan boylan vaxtınızdır. Siz isə hələ də ağzınızın suyunu yığışdırı bilmirsiniz.

SƏHNƏ 23

Sevdanın evi. Sevdanın yataq otağı.

Şahnaz xanım yataqdadır. Qəfildən qapı açılır və Sevda xanım daxil olur. Onun gəlişinə Şahnaz oyanır.

Şahnaz: - Sevda.., gəldin..? Hara getmişdin..?

Sevda: - Şahnaz xanım...

Şahnaz: - Nədi, Sevda? (səsinin tonunu qaldırır) Söz soruşuram, cavab ver.

Sevda: - Sizə hesabat verməliyəm?

Şahnaz: - Demirəm hesabat ver. Söz soruşdum axı...

Sevda: - Polis bölməsinə getmişdim... Qane elədi..?

Şahnaz: - Sənin polisdə nə itin azıb?

Sevda: - Bunun sizə dəxli yoxdur... Siz deyın görüm niyə mənim yatağında yatmışınız..?

Şahnaz: - Əcəb eləmişəm. Bura həm də oğlumun yatağıdır.

Sevda: - Oğlunuz yoxdur... başa düşürsünüz... yoxdur... Yataq indi tək mənə məxsusdur... Orda məndən başqa heç kimin ixtiyarı yoxdur yatmağa. Heç sizin də...

Şahnaz: - Olmıya oğlumun ili çıxmamış ər sevdasına düşmüşən..?

Sevda: - Özünüzdən hoqqa bəzəməyin. Mənim üçün Aliki heç kim əvəz edə bilməz. Yaramın qaysağını qopartmayın... Qəhərlənir...

Şahnaz: - Yaxşı, yaxşı... Gözlərinin qorasını sıxma... Yatmışam, bir də yatmaram. Evdən də çıxardıb qovmayacaqsan ki...

Sevda: - Sizə nə deyirəm ki... İstədiyiniz vaxt gəlin... Bəs bunları nəyə gətirmisiniz..?

Şahnaz: - Boy, Sevda, sən dəəsən cızığından çıxırsan ha..? Cəfər özgədi..? Bu ev onun doğmaca əmisinin evidi. Gətirmişəm, mən gətirmişəm. Onlar burda qalacaqlar.

Sevda: - Qalmayacaqlar!!!

Sevda geri qayıdıb mətbəxə gedir. Qazı yandırır çayı isidir...

SƏHNƏ 24

Fuadın qaynanasının evi. Fuad divanda oturub televizora baxır.

Fuad: (öz-özünə) - İşə düşdük də... Mamam elə-belə zəng eləməz. Görünür, doğrudan da üzük itib. Bəlkə Mənsurə götürüb? Axı o nə vaxt götürdü? Nə vaxt imkan eləyib götürdü ki, mən görmədim? Hər şey ola bilər. Bəlkə zəng edib soruşum? (telefonu götürüb Mənsurənin nömrəsini axtarır, tapır) Zəng eliyib nə soruşum? Üzüyü o, götürübsə də boynuna alarmı? Heç vaxt! Telefonda heç vaxt boynuna almaz. Onu duyuq salmaq olmaz. Dərhal başının üstünü alıb üzbəsurat soruşmaq lazımdır. Lap evini də axtarmaq olar. Yaxşısı budur, gedim. (ayağa durub evdən çıxır)

SƏHNƏ 25

Qəbiristanlıq. Molla müşahidə aparır. Qəbirlərin arası ilə gedən bir gənc oğlan onun diqqətini çəkir.

Molla: (öz-özünə) - Bu gün nahaq gəldim. Çətin ki, kimsə rəhmətliklərini ziyarət etməyə gələ.

Oğlan gedir, mollaya maraqa üstün gəlir, yeniyetmənin dalınca yollanır. Yeniyetmənin əlində nə isə var - qutuya oxşayır.

Molla: - Eh, mənəm də. Bilə-bilə ki, birinci günlər qəbiristanlığa heç kim gəlmir, yenə də durub qaçmışam bura. Ya yatıb dincələrdim, ya da çamadanımın dalınca gedərdim. Ehh, şeytan qadınlar, huşumu başımdan necə çıxartdınsa, çamadanım, dəyişik alt paltarlarım, elə o sevimli güllü tumanım da maşında qaldı.

SƏHNƏ 26

Sevda xanımın evi.

Sevda xanım mətbəxdə oturub çay içir. Telefonuna zəng gəlir.

Qadın səsi: - Salam, Sevda xanım.

Sevda: - Salam.

Qadın səsi: - Süsəndi narahat eliyən.

Sevda: - Hansı Süsən?

Qadın səsi: - Ayın əvvəlindən qəbulunuza yazılmışam. Hələ keçən həftə də zəng vurdum. Dediniz əlaqə saxlayım. Evdə olsanız gələrəm. İndi gələ bilərəmmi?

Sevda: -Hə, hə, gəlin, evdəyəm.

SƏHNƏ 27

Qəbiristanlıq. 20-22 yaşında gənc atasının qəbrinin qarşısına gəlir. Cibindən dəsmalını çıxarıb baş daşının sifətini silir.

Gənc: - Ehh, ay ata! Sənə nə var ki... Ölüb getdin, canını bu dünyanın ölümdən betər məşəqqətlərindən qurtardın. Gör indi biz nələr çəkirik. Yaxamız qalıb dilbilməzlərin əlində. Nə qandıra bilirlik, nə də... Nə isə... Allah sənə rəhmət eləsin. Bəlkə də bizi qoyub belə tez getməzdin qara torpağın altına. Ancaq... nə bilmək olur. Sənin əlində deyildir ki... Bir də kim nə tapıb qara torpağın altında ki, sən də tapasan... Özün bilirsən də... mən bu molla tayfasıynan yoxam. Öz ana dilimizin hərflərini tanımayanlar ərəb hərfləri ilə nə oxuya bilərlər... Bir də nə bilim e..., olanımız budur, gedib ərəbistandan molla gətirəsi deyilik ki... O günü bir mollanın səsini yazdırmışam. İndi gətirdim ki, sənin qəbirinin üstündə səsləndirir...

Gənc qoltuğundakı maqnitofonu sinə daşının üstünə qoyub düyməsini basır.

Molla səsi: - Bismillahir rəhmanir rəhim...

SƏHNƏ 28

Qəbiristanlıq. Bir qəbir önündə dayanan gənc. Sinə daşının üstünə qoyulmuş maqnitofon. Moqnitofondan mollanın səsi eşidilir. Molla bunu görcək özünü saxlaya bilmir, yaxınlaşır.

Molla: - Siz bu qəbirdə yatan rəhmətliyin nəyisiniz?

Oğlan ya eşitmir, ya da özünü eşitməməzliyə vurur.

Molla: (ucadan öskürür) - Allah rəhmət eləsin.

Oğlan indi görürmüş kimi mollaya baxır və yalnız başı ilə ehtiramını bildirir.

Molla: - Deyirəm ki, siz bu qəbirdə yatanın nəyisiniz?

Oğlan əli ilə işarə verir ki, maqnitofonda quran oxunur. Səbrli ol, indi danışarıq.

Molla: (əlini uzadıb maqnitofonu keçirir) - Ay oğul, mərhuma belə hörmətsizlik olmaz.

Gənc: - A kişi, nə hörmətsizlik? Atamın qəbridir, üstündə quran oxutdururam.

Molla: - Quranı molla oxumalıdır, maqnitofon yox.

Gənc: - Bəs maqnitofonda oxuyan kimdir? O da molladır.

Molla: - Maqnitofonda oxuyan molladır, molla deyil, bilmirəm. Qəbir üstündə quranı mütləq canlı oxumaq lazımdır, yoxsa oxunan quran qəbul olmaz. Maqnitofona isə evdə də qulaq asa bilərsən.

Gənc: - Xahiş edirəm, mane olmayın. (maqnitofonun düyməsini basır, quran oxunur, molla öz səsinə tanır)

Molla: - Ədə, bu ki, mənəm. Sən mənim səsimi hardan yazdırmısan?

Gənc: - İndi deyir görürəm, bu oxunan quran qəbuldur, ya yox?

Molla: - Əlbəttə, qəbuldur. Oğlum, əgər pulun yoxdursa, deyərdin, mən elə pulsuz da oxuyardım.

Gənc: - Nə bilim e...

Molla: - Sən heç narahat olma. Gələn cümə gələrsən, yadıma salarsan, atovun ruhuna salavat çevirərəm, fatihə verərəm.

Gənc: - Gəlməyə gələ bilməyəcəyəm. Görürəm, xeyirxah mollasınız. Cümə günü özünüz oxuyarsınız, Allah xətrinə...

Gənc bunu deyib gedir. Molla başdaşından ona boylanın kişiyə baxır.

Molla: - Xeyrulla kişi, uşaq böyütməmişən e..., bic-bicəngə qoyub getmişən. Görmürsən, mollaya da kəf gəlir. Ədə, aləmə kəf gələn biz... bizə də kəf gələn varıymış...

Molla başını bulayıb gözlərini bərəldir

SƏHNƏ 29

Sevdanın evi.

Qapı döyülür. Sevda gedib gözlükdən baxır. Qapıda qadın görünür.

Sevda: - Kimdir?

Qadın səsi: - Mənəm, Sevda xanım, Süsən.

Sevda: qapını açır) - Buyurun, içəri.

Süsən: - Hər vaxtınız xeyir. (içəri keçir)

Sevda xanım onu öz otağına aparır. Dəhlizdən keçərkən qonaq otağının qapısı açıq olduğundan Şahnazın onlara zillənmiş gözləri Süsəni narahat edir.

Sevdanın otağına keçib oturlar.

Süsən: - Siz Allah, bağışlayın. O yaşlı qadın kimdir?

Sevda: - Qaynanamdır. Necə ki?

Süsən: - Gözlərini elə zilləyib baxırdı ki, elə bil adam görməyib.

Sevda: - Siz ona fikir verməyin. Yaşlı qadındır.., oğul itirib.., sinəsi dağlıdır...

Süsən: - Sevda xanım, bilmirəm dərdimi necə danışım...

Sevda: - Danışın, danışın, sizi nə narahat edir, onu danışın.

Süsən: - Bilirsiniz...

Bu vaxt qapı açılır, Şahnazın başı görünür, tez də örtülür., amma bu nə qədər tez olsa da Süsən görür.

Sevda: - Danışın, danışın, siz fikir verməyin. Elə təsəvvür edin ki, biz ikimizdən başqa burda heç kim yoxdur.

Süsən: - Axı... o, burdadır. Mən necə təsəvvür edə bilərəm...

SƏHNƏ 30

Sevdanın evi. Qonaq otağı.

Şahnaz, Cəfər, Firuzə oturublar. Cəfər lap zəif səslə televizora baxır. Şahnaz ilə Firuzə astadan söhbət edirlər.

Şahnaz: (televizorda nə görürsə) - Cəfər, ona xod ver.

Cəfər: (təəccüblə) - Evdə qonaq var, olmaz. Sevda xanım müştəri qəbul edir.

Şahnaz: - Nə? Müştəri? Müştəri nədi., bu da bizim gözümüzdən pərdə asmaq üçündür. Mən adamı bir ağaclıqdan gören kimi tanıyıram, bilirəm nə yuvanın quşudur. O, Sevdanın bacı-cicisidir. Yəni nə planları var, çəkiliblər xəlvətə, xıssın-xıssın qiybətləşirlər. Ay qız, Firuzə.

Firuzə: (astadan) - Hə...

Şahnaz: - Dur get bax, gör onlar neyniyirlər.

Firuzə durub gedir, Şahnaz pultu Cəfərdən alıb televizorun səsini qaldırır.

Qonaq otağı

Şahnaz Firuzə güdürlər

SƏHNƏ 31

Sevdanın evi. Qonaq otağı. Sevda xanım ilə müştərisi Süsən nə barədəsə ciddi-ciddi söhbət eləyirlər.

Sevda: - Siz nədən şübhələndiniz ki, əriniz sizdən soyuyub? Əvvəlki kimi sizi xoş dindirmirdi? Yoxsa evə bazarlıq eləmərdi? Tez-tez yersiz yerə evdə dava-dalaş salırdı?

Süsən: - Yox. Adamın üstündə Allah var. Bunlar hamısı öz yerindədir.

Sevda: - Bəs nə olub ki, aranızdan qara pişik keçib?

Süsən: - Qonşuya falçı gəlmişdi. Arvadlar hamısı gedib fala baxdırırdılar, mən də getdim. Canıyanmış ərimin şəklini gören kimi dedi ki, uyy, ərinin dörd tərəfi arvadlarla doludur. Lap dəqiqini bilmək istəyirsənsə, axırda dedi, indi ərin iki arvadın arasında qalıb.

Qapı açılır, Firuzə görünür.

Sevda: (acıqlı-acıqlı) - Nədi, Firuzə?

Firuzə: - Heçç...

Sevda: - Onda nəyə gəlmisən?

Firuzə: - Şahnaz xanım dedi ki, get bax., gör neyniyirlər....?

Sevda: - Ört qapını! Şahnaz nənəni də demişdim, səni də...

Süsən: - (ayağa qalxır) Adam bu evdə dəli olar ki...

Deyib gedir.

SƏHNƏ 32

Sevdanın evi. Qonaq otağı.

Şahnaz və Cəfər oturub televizora baxırlar. Televizorun səsi yüksəkdir. Firuzə gəlir, onun dalınca da Sevda.

Sevda: - Bu nə hərəkətdir, eliyirsiniz?

Şahnaz: - Nə hərəkət?

Sevda: - Necə nə hərəkət? İmkan verməzsiniz müştərimə qəbul edim? Mən axı həkiməm, psixoloqam.

Şahnaz: - Narahat olduq də... Dedik birdən içəridə... Axı sənənin yanına normal adam gəlmir... Psixmsix, kim var....

Sevda: - Lazım deyil... Mənim qayğıma qalmaq lazım deyil. Mən öz müştərilərimlə bilirəm necə dil tapmaq lazımdır...

Yenidən mətbəxə gedir. Qapını örtüb özünə çay süzür.

SƏHNƏ 33

Sevda xanımın evi. Mətbəx.

Sevda xanım çay içir. Bu zaman telefona zəng gəlir.

Sevda: - Alo.

Qadın səsi: - Sevda xanımdır?

Sevda: - Bəli, mənəm, eşidirəm.

Qadın (Müştəri) səsi: - Sevda xanım, salam.

Sevda: - Əleykümə salam. Eşidirəm sizi.

Qadın (Müştəri) səsi: - Sizi and verirəm yeri-göyü yaradan o gözəgörünməzə, mənə yox deməyin.

Sevda: Buyurun, sözlünüzü deyin.

Qadın (Müştəri) səsi: -Sizi and verirəm 124 min peyğəmbərin cəddinə, sözümü yerə salmayın.

Sevda: - Sizi dinləyirəm.

Qadın (Müştəri) səsi: - Sizi o əzizlərinizin əziz canı, məni çıxılmaz vəziyyətdə buraxmayın.

Sevda: - Mən sizi dinləyirəm.

SƏHNƏ 34

Beşmərtəbəli binanın qarşı tərəfi. Yan-yanə tikilmiş həyət evləri, darvazalar.

Fuad Mənsurənin evinin qabağına gəlir. Darvazanı döyür.

Fuad: - Ay Mənsurə xala...

İçəridən hay verən olmur. Bir neçə dəfə təkrarlayır. Sonra qonşunun darvazasını döyür. İçəridən səs gəlir.

Qadın səsi: - Kimsiniz? Nə istəyirsiniz?

Fuad: - Mənsurə xanım lazımdır.

Qadın səsi: - Görməmişəm, bilmirəm.

Fuad: - İndi o, harda ola bilər?

Qadın səsi: - Mənasibətimiz yoxdur. Əl telefonuna zəng edin.

Fuad: - Qayıdıb gedə-gedə öz-özünə danışır) Şəhərin də belə atkeçməz işləri olmaya də... Deyək ki, bina evlərdə belədir. Bəs həyət evlərinə sözlünüz nədir? Qapıbir qonşudular, deyir mənasibətim yoxdur. Bəlkə deyəsən tanımıram!

Telefonu çıxardıb zəng edir.

Operatorun səsi: - Bu nömrəyə zəng çatmır.

Fuad: - Görəsən o, ində haralardadır?

Bu zaman avtobus dayanacağından ona tərəf gələn bir nəfərlə qarşılaşır. Fuad onu görcək təlaşa düşür.

SƏHNƏ 35

Kubranın evi.

Qapı açılır, Kubra içəri daxil olur.

Kubra: - Ölmədik, qaldıq, bu günümüzü də gördük. İndi öz evimizə gəlməyə ehtiyat edirik. Öz evimdə mən rahatlıq tapa bilmirəm. Hər an səksəkədəyəm. Kimsə gələr, indi gələr, bir saatdan sonra gələr. (devikə-devikə keçib otaqlara göz gəzdirir, pəncərələrə baxır) Yox, ay Kubra. Bu da bir iş idi. Sən heç kimdən, heç nədən qorxma. O güc ki, səndə var hamının ağzını bağlayacaqsan.

Hamama keçir, əl-üzünü yuyur, məhrəbanı götürüb qurulanır. Güzgüdə özünə baxır. Kubra: - Çox yorğunam, üzgün görünürəm. Gedim bir-iki saat yatıb dincəlim.

Yataq otağına keçir. Yorğanın böyrün qaldırır ki, uzansın, qapının zəngi çalınır. Vahiməli-vahiməli dayanıb qulaq asır. Qapının zəngi aramsız çalınır. Kubra ehtiyatla ayağının ucunda qarıya yaxınlaşır. Gözlükdən baxanda qızı Səmanı görür. Dərindən nəfəs alıb toxtayır. Sonra bir də baxır ki, görsün səhv etməyib. Səma ilə başqa kimsə gəlməyib ki? Gözlükdən baxır, baxır, kürəkəni ilə qızından başqa heç kimin olmadığına əmin olur və qapını açır.

Birinci Səma daxil olur.

Səma: - Mama... Mamoçka... (anasının boynunu qucaqlayır)

Kübra: - Ürəyim qırılmışdı. Zəng vurub xəbər edə bilməzdiniz?.. Mən də deyirəm qapının zəngini basan kimdir... Dedim bəs yenə onlardan kimsə gəlib.

İçəri keçirlər.

Kürəkən: - Mamulya, sən heç nədən qorxma. Biz sənənləyik. Sənə heç kim heç nə edə bilməz.

Otağa keçirlər. Yan-yana divanda otururlar.

Səma: - Necə istirahət etdiniz? Yaxşı keçdimi? Meşədəydiniz?

Kubra: - Heç qoydunuz ki, istirahət edək? Gah sən zəng elədin, gah Əli. Demişdim axı, telefona cavab verməyin. Özüm gəlib işlərimi sahmana salacam.

Kürəkən: - Bax indi biz Amerikada olsaydıq, orda heç kim sizin üstünüzə hücum çəkə bilməzdi.

Kubra: - Yenə Amerika? Ədə, sən yenə Amerikadan danışırısan? Sən heç burda başını gırləyə bilmirsən, sən Amerikada baş çıxaransan. Ədə, Amerikada məni sən qoruyacaqsan? Qoruyan oğul hər yerdə qoruyar. Bir zəng olmamış qaynananın evin qoyub qaçmısan, sən Kubra qoruyansan. Durun, durun keçin öz otağınıza. Yorulmuşam. İmkan verin bircə saat dincəlim.

Səma ilə Əli tez durub öz otaqlarına keçirlər.

Kubra: - Ehh, Kubuş, Kubuş, hələ görəcəyiniz günlər qabaqdadır.

SƏHNƏ 36

Vəfanın evi.

Vəfa, İlhamə və İranlı qadın mətbəxdə oturublar. Çay içirlər.

Vəfa: - Bu gün çox ağır gün oldu.

İlhamə: - Nə bilim, budu da.

İranlı: - Mən bilseydim ki...

İlhamə: - Nəyi bilseydin? Sənə dedik ki, otur maşında, gəlirik.

İranlı: - Ay bacı, maşında bir saat otururlar, iki saat otururlar... Yaram ağrıdı..., ürəyim sıxıldı... gəldim. Burda nə var ki? Mən bilseydim ki, sizin sərbazlar... qadına belə hörmət qoyullar..., heç ora gəlməzdim.

İlhamə: - Sizdə belə deyil ki..?

İranlı: - Yox, bacım, bizdə belə deyil. Bizdə qadın hörmətli xanımdır, onun sözü hər yerdə keçər. Sərbazdan şikayət etsə onu da işdən çıxararlar.

Qapı döyülür.

Vəfa: - Eee, yenə görəsən kimdi? Bu gün bizə rahatlıq verməyəcəklər rahat çayımızı içək. (ayağa durmaq istəyəndə İlhamə qoymur)

İlhamə: - Mən baxaram. (qapıya gedir, gözlükdən baxır və Mollanı görür)

Qayıdır.

İlhamə: - Molladır.

Vəfa: - Aç, gör nə istəyir.

İlhamə qapıya qayıdır və açır.

Molla: - Əssəlami-ələykim.

İlhamə: - Xeyirdimi?

Molla: - Vəfa xanımı görmək istəyirəm.

İlhamə: (içəri səslənir) - Vəfa xanım, sizi istəyirlər.

Vəfanın səsi: - De, gəlsin, görüm nə istəyir.

Molla içəri keçir. Başı, gözü ilə İlhaməyə eyhamlı işarə vurur: “Gördün?” Ayaqqabısını çıxardır və mətbəxə gəlir.

Molla: - Səlamlar olsun!!!

Vəfa: - Əyləş çay iç.

Molla dərhal əyləşir. İlhamə çay süzüb mollanın qabağına qoyur.

Vəfa: - Xeyirdimi?

Molla: - Pal-paltarım qalib maşında.

İlhamə: - Özün götürməmişən ki, geri qayıdasan.

Vəfa tərs-tərs İlhaməni süzür, Molla acıqlansa da bürüzə vermir.

İranlı: - Hə, bizdə belədir. Qardaşımın da işi olanda sərbaza mən gedirəm.

İlhamə: - Qardaşın nə işinə baxır?

İranlı: - Namdarı deyirsən?

Vəfa: - Qardaşının adı Namdardı?

İranlı: - Hə.

İlhamə: - Deməli, onu soruşuram.

İranlı: - Namdarın böyük dükkanı var, orda hər şey satır.

İlhamə: - Sərbazlıq nə işləri olur.

İranlı: - Oley də. Bir arvadı ilə boşananda mən gedirdim onun işlərinin dalınca. Bir də dükan işlərində şikayət-filan...

İlhamə: - İndi qardaşın boşdu.

İranlı: - Hə, boşdu. Deyir evlənmirəm. Evlənsəm də şuravi ilə evlənəcəm.

Vəfa: - Maraqlıdır, o niyə elə?

İranlı: - Bizdə xanımların başlıq pulu zillətdir. Namdar on ildi arvadın talağını verib, hökumət hələ indi boşuyub. Otuz beş min dollar başlıq parası ödəyib. Namdar buralara gəlib gedir. Deyir bir şurəvi qız alacam. Azərbaycanda da onun adına bir dükən açacam. On beş gün gedib Azərbaycanda qalacağıq, ordakı dükana nəzarət edəcəyik, on beş gün də burda.

İlhamə az qalır İranlının ağzının içinə girsin, qabağına xurma qoyur, çayını təzələyir, ləbləbi gətirir. Molla bundan əsəbləşir.

Molla: - Vəfa xanım, yaxşısı budur, mən gedim.

Vəfa: - İlhamə, açarı götür, maşının baqajını aç. Molla pal-paltarını götürsün.

Molla ilə İlhamə çıxır. İki dəqiqədən sonra İlhamə qayıdır. Maşının açarını masanın üstünə qoyur. Əl atıb masanın üstündəki telefonunu götürmək istəyir ki, zəng gəlir. Telefonun ekranında “mama” yazılır. Bunu gördükdə hər ikisinin gözləri bərəlir.

SƏHNƏ 37

Vəfanın evi. Vəfa ilə iranlı mətbəxdə oturub çay içirlər. Masanın üstündəki İlhamənin telefonuna zəng gəlir.

Vəfa: - İlhamə...

İlhamə: - Vəfa xanım...

Şəhrəbanu: - Noolub sizə...

Vəfa: - Heççə...

Şəhrəbanu: - Bəs niyə təəccübləndiniz?

Vəfa: - Nə gözünü döyürsən? Telefona cavab ver.

İlhamə: (özünü cəmləşdirir, telefonu götürüb onlardan aralanır) - Hə, mama. Necəsiniz? (pauza) Hə... Hə. Yaxşı. Özüm əlaqə saxlayaram. Dilək necədir? Yaxşı. Mütləq... əlaqə saxlayacam...

Vəfa: - İlhamə.

İlhamə: (onların yanına gəlir) - Hə, Vəfa xanım.

Vəfa: - Maman? Bəs..?

İlhamə: - Bibimdir, bizdə bibiyə mama deyillər. Bəs sizdə?

Vəfa: - Hə, belə de... Mən də az qala şoka düşəcəkdim. Allah rəhmət eləsin. Axı sən anan da, atan da Allah rəhmətinə gediblər.

İlhamə: - Allah önlərinə rəhmət eləsin.

Vəfa: - Bəs o Dilək kimiydi, soruşdun?

İlhamə: - Bibimin nəvəsidir. O vaxt ona İlhamə adı qoymaq istəyirdilər, mən qoymadım. Dedilər onda adın sən qoy. Mən də Dilək qoydum. Hərdən kömək eliyirəm.

Vəfa: - Niyə ayaq üstündə durmusan, gəl otur.

İlhamə: - Yox, Vəfa xanım, daha gecdir. Mən gedim.

(Geyinib çıxır)

SƏHNƏ 38

Sevda xanımın evi.

Sevda xanım mətbəxdə çay içə-içə müştəri ilə telefonla danışır.

Sevda: - Buyurun, danışın.

Qadın səsi: - Mən çıxılmaz bir dərdə düşmüşəm. Dərdimə əlac edin.

Sevda: - Mən psixoloqam, siz bəlkə xəstəxanaya müraciət edəsiniz...

Qadın səsi: - Yox, yox, mən bilirəm hara zəng etmişəm. Bizə sizin yardımınız lazımdır.

Sevda: - Xəstə kimdir? Sizin neçə yaşınız var? Xəstə sizin övladınızdırımı?

Qadın səsi: - Bilirsiniz, xəstə mənim qaynatamdır.

Sevda: (gülümsünür) - Xanım...

Qadın səsi: - Xahiş edirəm, sözümlə kəsməyin. Məni dinləyin. Mənə bu çıxılmaz vəziyyətdən çıxmağa kömək eləyin.

Sevda: - Xanım, uşaq və yeniyetmələr üzrə mütəxəssisəm. Qadınlara da baxıram. Amma kişiləri qəbul etmirəm.

SƏHNƏ 39

Sevdanın evi

Şahnaz ilə Firuzə qapının arxasından qulaq asır.

Şahnaz: - Görürsən? Dəli şeytan deyir gir içəri bu ləçəri saşda...

Firuzə: - Şahnaz xala, səbr elə. Görürsən deyir ki, kişiləri qəbul etmirəm.

Şahnaz: - Ay qız, bu onların paroludur. Sən belə şeyləri hardan biləsən, dünən yumurtadan çıxmış (əlini büzüb göstərir) bappalaca cıvcıv cücəsən...

SƏHNƏ 40

Sevdanın evi.

Sevda xanım mətbəxdədir, telefonla danışır

Sevda: - Xanım, mən müştərimi evdə qəbul edirəm. Xidmət də ödənişlidir, dövlətin vergisini ödəyirəm. Sizin əgər xəstənizi klinikaya aparmağa pulunuz yoxdursa, biz heç cürə kömək edə bilmərik. Tem bolee, qaynatanız... Neçə yaşı var onun?

Qadın səsi: - Onun səksən yaşı on gün əvvəl tamam olub. Səksən yaşı olmasına baxmayın, elə uşaq kimidir. Bilirsiniz, ərim indi evdə yoxdur. Gəlib məni öldürəcək. Elə biləcək ki, mən onun atasına baxmamışam. Daha demiyəcək ki... (qadın qəhərlənir)

Sevda: - Yaxşı, onda sabah gətirərsiniz, onunla profilaktik iş apararıq.

Qadın səsi: - Mən onu gətirə bilməyəcəyəm. (ağlayır)

Sevda: - Niyə?

Qadın səsi: (hönkürür) - O, yataqdan qalxmır.

Sevda: - Xəstəliyi elə ağırdır..? Bəlkə təcili yardım çağırırsınız..?

Qadın səsi: - Sizə qurban olum, Sevda xanım, ayaqlarınızın altında ölüm. Bir qadın, bir ana kimi məni başa düşün. Siz əgər kömək etməsəniz.., ərim gəlib məni öldürəcək.

Sevda: - Mən sizə necə kömək edə bilərəm..?

Qadın səsi: - Bizə gəlin. Onu ayağa qaldırsanız, ancaq siz qaldıra bilərsiniz...

Sevda: - Yaxşı, ünvanı deyin... (qələm götürüb yazır) Əlaqə nömrəniz... Oldu, sabah gələm.

Qadın səsi: - Sabaha saxlamayın, qurbanınız olum... Bu gün gəlin, ayağınızın altında ölüm...

Sevda qarını açıb çıxmaq istəyir. Görür ki, Şahnazla Firuzə qarıda onu pusurlar.

Sevda: - Heç ayıbınıza gəlmir? Utanıb yerə girmirsiniz? Bayaq bəhanə gətirdiniz ki, xəstə, psix, nə bilim, nə, mənə hücum çəkə bilər, bəs indi sözünüz nədir? Yaxşı, mən indi xəstə üstünə gedirəm. Mən gəlincə... şələ-şüpütünüzü yığışdırın. Məni rahat buraxın. Onsuzda mənə olan olub.

Gödəkçəsini geyib çıxır

SƏHNƏ 41

Beşmərtəbəli binanın qabağı. Fuad avtobus dayanacağından ona tərəf gələn evlərini girov qoyub kredit götürdüyü bangın kredit üzrə mütəxəssisi Kamandarla qarşılaşır.

Fuad: (çaşqınlıq içində) - Salam, Kamandar müəllim.

Kamandar: - Siz də burada yaşayırsınız? (cavabını gözləmədən) Nə probleminiz olsa, çəkinməyin, müraciət edin.

Fuad: - Çox sağ olun, Kamandar müəllim. Bir dostum burda kirayədə yaşayır...dı... Onu görməyə gəlmişdim.

Kamandar: - Kimdir? Bəlkə tanıyıram? Utanma, de, ona da kömək lazım olsa, gəlin.

Fuad: - Tələbək dostumdur, Eyvaz. Qonşu binada yaşayır, səhfən bu həyət evlərində axtarmışam...

Kamandar: - Gedək, qonağım ol.

Fuad: - Çox sağ olun, getməliyəm.

Ayrırlar, Fuad gedir.

Fuad: (gedə-gedə öz-özünə) - Bu nədir? Hara gedirəm, qaraya ürcah oluram. Kamandar müəllim yaxşı ki, bilmədi nəyə gəlmişəm. Görəsən o, Mənsurəni tanıyırmı? Daha geri qayıda bilmərəm. Ehh, Mənsurə, Mənsurə... Mama, sən də üzüyünü itirməyə vaxt tapdın...

SƏHNƏ 42

Vəfanın evi. Vəfa mətbəxdə iranlı qadın Şəhrəbanu ilə söhbət edir.

Vəfa: - Deyirsən ki, Əbülqasım Firdovsidən məktəblərdə dərs deyirsiniz?

Şəhrəbanu: - Nizami Gəncəvidən də deyirik. O da bizim şairdir.

Vəfa: - Bizim, yəni kimin?

Şəhrəbanu: - İranın şairidir.

Vəfa: - İranda Gəncə adında şəhər, qəsəbə, heç olmasa 7-8 evlik babbalaca yaşayış məskəni varmı?

Şəhrəbanu: - Onu mən bilmərəm, bacım. İran böyük ölkədir, olmamış olmaz.

Vəfa: - Nizami böyük Azərbaycan şairidir. Dünyəvi biliklərə malik filosofdur. Gəncə şəhərində doğulub, böyüyüb, yaşayıb, yaradıb və ölüb. Qəbiri, məqbərəsi Cəncədədir. Gəncəvi təxəllüsünü də yaşadığı şəhərə görə götürüb. Dünya miqyasında qəbul olunmuş şairdir. İndiki sivilizasiyanı səkkiz yüz il əvvəl yaradıb. Fars və ərəb dillərində divanı var. Əlyazmaları Drezden, Vatikan kitabxanalarında qorunub saxlanılır.

Şəhrəbanu: (baxır, baxır) - Kimi deyirsən? (fikrə gedir) Gəncə Qarabağdır?

Vəfa: - Qarabağı tanıyırsanmı?

Şəhrəbanu: - Eşitmişəm. Sizin kilər orda ermənilərlə birgə yaşayırmışlar. Dava düşən kimi köçüb gediblər, niyə?

Vəfa: - Qarabağ bizim canımızdır. Ona mahnı da bəstələmişik. Eşitmişəm?

(Vəfa diski qoşur, "Can Qarabağ" mahnısı səsləndirilir)

SƏHNƏ 43

İlhamənin evi.

İlhamə qapını açıb içəri girir. İşığı yandırır. Üst geyimini çıxarıb asır.

İlhamə: (öz-özünə) - "Eh, İlhamə, İlhamə. Sən də bir gün görmədin. Elə bildin ki, şəhərə gəlməklə cənnətə düşəcəksən, amma şəhərdə yaşamaq da elə cəhənnəm əzabı çəkmək kimi bir şeydir. Yalnız bircə fərqi var; kənddə çəkdiklərin əzabları hamının gözü qabağındadır, çünki hamı səni tanıyır, şəhərdə isə heç kim bilmir və görmür, bilib görsələr belə sənin cəhənnəm əzabın heç kimin vecinə deyil".

Keçib qonaq otağında divanda oturur, televizorun pultunu götürüb əlində tutur, amma düyməni basmır, eləcə boz ekrana baxır və xəyallara dalır. Ekranda onun xatirələri kino lenti kimi fırlanır.

"Həmin müəllim. Hardan gəlib çıxdı o? Onsuzda aşağı siniflərdə ingilis dili keçməmişdik. Sənəncü sinifdə bizə ingilis dilimi lazımdı? Bir çox kənd məktəblərində olduğu kimi bizim kənddə də ingilis dili fənni tədris olunmurdu. Onsuzda Sovet hökuməti dağılandan, rus dili öz qüdrətini zəiflədəndən sonra heç kim bilmirdi əsas hansı xarici dili öyrənsin. İngilis, fransız, nə bilim alman, çin, yunan, hətta ərəb, fars dillərinə də diqqət çəkməyi təklif edirdilər. Həmid müəllim də gələn kimi dedi ki, hamısı yalandır, əsas ingilis dilidir, dünya dili ingilis dilidir! Həmid müəllimin mənə marağı nə vaxt və hardan yaranmışdı, bilmirəm. Bircə onu bilirəm ki, lövhədə nəşə yazan kimi tez dönüb mənə baxardı. Skripka, artıqlıq deyən kimi mənim tələffüzümə fikir verirdi. İş-gücünü ancaq mənim do-daqlarımı oynatmaqda. Filan sözü belə tələffüz elə, dodağını azca da büz, dilini bir az da yuxarı qaldır, damağına bərk sıx! Son vaxtlar lap utanmağa başlamışdım, amma o, əl çəkmirdi. Mən utandıqca o, mənimlə daha çox oynayırdı".

SƏHNƏ 44

“Vəfa” nəşriyyat evi. Zahid və Lamiyə işlə məşğuldurlar. Qoltuğunda qəzet və jurnalla dolu qovluq olan yekəpər bir kişi içəri daxil olur.

Yekəpər: - Salam.

Zahid: - Salam.

Yekəpər: - Yəqin ki, tanışlıq verməyə ehtiyac yoxdur.

Zahid: - Bağışlayın, sizi tanımadım.

Yekəpər: - Necə yəni tanımadım? Siz necə mətbəə işçisisiniz ki, məni tanımırırsınız? Siz məni gören kimi tanınmalıydınız... Məni postmornist şairəm, postmodernist şairlərin ən böyüyüyəm, lap ən yekəsiyəm. Azərbaycanda məndən yekə şair yoxdur.

Zahid: - Hə, görünür...

Yekəpər: (qoltuğundakı qovluğu göstərir) - Mənim şəkilm qəzetləri, jurnalları bəzəyir. Heç palaz-palaz şeirlərimi, poemalarımı demirəm. İnternet saytları bir nöqtəmə, vergülümə dəymədən, bir hərifimə düzəliş vermədən şeirlərimi yerləşdirirlər. Nanay şairlərin hamısı mənim şeirlərimi oğurlayır. Çünki mənim hər misram yox e., hər sözüm məntiqdir.

Zahid: - Başa düşdüm. İndi eşidirəm sizi.

Yekəpər: - Mən hələ qurtarmamışam. Mən gecə-gündüz yazıram. Hətta ədəbxanada oturanda beynimə gözəl fikir gəlsə salfetkanın, tualet kağızının, nəyin üzərində olsa, yazıram.

Zahid: - Eşidirəm sizi...

Yekəpər: - Siz mənim növbəti kitabımı çap eləməlisiniz. Yüksək keyfiyyət, nəfis tərtibat və böyük tirajla. Mən heç, məni tanıyırlar, mənim kitabım sizə böyük uğur gətirəcək. “Vəfa” nəşriyyatı mənim kitabımla Ərəbistanda, Orta Asiyada, Afrika cəngəlliklərində belə məşhur olacaqdır.

Qeyd: Səhnəni Əli bəy Azəri hazırlayıb.

SƏHNƏ 45

Gülsurənin evi. Oğlu Fuad gəlir.

Fuad: - Axsamın xeyir, mama.

Gülsurə: - Gəl, Fuad. Məni düzgün başa düş, oğlum.

Fuad: - Mama... (az qaldı nə isə desin, amma özünü saxladı)

Gülsurə: - Bilirəm, oğlum. Bu sənlik deyil, amma bilmirəm hara qoymuşam, bəlkə də hardasa salıb itirmişəm. Bir də ki, heylə üzüklər telinə qurban olsun. De görüm, necəsiniz? Lalə ilə münasibətiniz...

Fuad: - Yaxşısı budur, mən bir müddət burda qalıam. Olarmı?

Gülsurə: - Niyə olmur, oğlum. Ürəyin istədiyi qədər qal.

Fuad: - Bilirsən, mama. Düzdür, Lalə ilə bir problem yoxdur, amma anası çox müdaxilə edir. Qoy mən bir müddət burda qalıam, mənim üçün darıxsınlar. Sonra... vəziyyətə baxarıq...

SƏHNƏ 46

Ev. Qapı döyülür. Qadın gedib gözlükdən baxır və qapını açır.

Qadın: - Siz Allah, bağışlayın. Çox əziyyət verirəm, yanınızda xəcalətliyəm. Amma başqa əlacım da yoxdur. Mənə kömək eliyin.

Sevda: (içəri keçir) - Narahat olmayın. Yəqin nədənsə depressiyaya düşüb. Söhbət edib, aydınlaşdırırıq.

Qadın: - Çox inaddır.

Sevda: - Son vaxtlar ailənizdə nə baş verib?

Qadın: - Heç nə... Elə... birdən-birə...

Sevda: - Yaxşı, qaynatanız hansı otaqdadır?

Qadın: - Keçək.

Otağa keçirlər.

SƏHNƏ 47

Amerika. Azərin evi.

Azər çöldən pəncərələri bərkidir.

Azər: (öz-özünə) - Hökumət boş-boşuna xəbərdarlıq eləməz. Deyirlərsə, deməli şiddətli tufan, qasırğa olacaq. Əlli kilometrlik, bəlkə də böyük bir ərazini cənginə alacaq. Xoşbəxt o adamdır ki, orta şəhərlərdə yeri var qalmağa, qohumu var qonaq getməyə, bəs mən nə edim. Eh, Vəfa, Vəfa. Papa canı, sənin üçün elə darıxmışam ki... İndi bu soyuqda, bu tufanda bişirib tökəcəkdin qabağıma, mən də yeyib özümçün uzanacaqdım divanda, televizorun qabağında.

Bu zaman evdən bir gənc qız çıxır.

Gənc qız: - Azer, qood bay, ay əm kom. (Azər, hələlik, mən getdim) (ing. dəqiqləşdirərik)

Azər: - Qood, qood. (qız gedir) Sənə nə var e.., Elza. İndi yerin harda isti olacaq, ora qaçacaqsan. Hardan biləsən ki... e... (pəncərənin taxtasını bağlayıb evə keçir.

SƏHNƏ 48

İlhamənin evi.

İlhamə divanda oturub televizora baxsa da xəyallara dalıb. Ekranı xəyallarını görür.

İlhamə: (xəyallar) - "Həmid müəllim sanki mənə güdüdü. Mağazadan ərzaq alıb gəlirdim, qəflətən yandan çıxıb kömək edirdi. Poçta, ya harasa gedirdim, qarşıma çıxırdı.

Bu, bəlkə də atam qəzaya düşüb dünyasını dəyişəndən sonra oldu. Həmid müəllimin təklifi ilə anam məktəbdə xadimə düzəldi. Mən göz qoyurdum. Məktəbdə hamı anamla ünsiyyətdən qaçırdı, onunla qarşılaşmaq istəmirdi. Bircə Həmid müəllim...

Anam çox təmizkar qadındı. Məktəbin limonlarına bir qulluq edirdi ki, gəl, görəsən. Yarpaqlarını bir-bir yuyurdu. Həmid müəllim də ona ana deyirdi, baxmayaraq ki, aralarında 6-7 yaş fərq olardı.

Deyirlər, Allah-taala hər şeyi görən.., bilən... və qoşub-düzəndir. Yəni, Rəbbim rəhimli və səxavətlidir, adil və ədalətlidir. Bəndələrinə qarşı lütfkar və düzgün yol göstərəndir.

Mən yeniyetmə, çiçək kimi pak bir qızımdım. Mənim də parlaq tale yaşamaq, ailə qurmaq həm arzum, həm də haqqımdı. Bəs onda niyə bu ələmlərin rəbbi mənə haqqıma çatdırmadı? Tale yazan, mənim günahım nəydi ki, mənə belə tale yazıldı..?"

SƏHNƏ 49

Orta təmirli ev. 80 yaşlı qoca, xəstə kişi çarpayıda uzanıb, gözlərini tavana zilləyib.

Qabaqda gəlin, arxasınca da Sevda içəri keçirlər.

Qoca: (gəlinindən soruşur) - Bu kimdir? Nəyə gəlib?

Qadın: - Həkimdir, sənə baş çəkməyə gəlib.

Qoca: - Mənim həkimlik bir işim yoxdur.

Üzünü o tərəfə çevirmək istəyir. Sevda qadına çıxmaq işarəsi verir. Qadın çıxır. Sevda yaxınlaşıb kişinin çarpayısının yanında qoyulmuş stulda əyləşir. Əl atıb kişinin biləyindən tutur.

Sevda: - Dayıcan, bəs sizin işiniz kiminəndir?

Qoca: (dartıb əlini Sevdanın əlindən çıxarır) - Mən ölmək istəyirəm. Məni rahat buraxın. Mən

yaşamaq istəmirəm.

Sevda: - Niyə, ay dayı? Paltarını yumurlar, yeməyini bişirmirlər, səninlə xoş davranmırlar?... Yoxsa, dərdin nədir? Şikayətin kimdəndir?

Qoca: - İndiyə kimi yüzlərlə intihar edən olub. Özünü qatarın, maşının altına atıb öldürən olub. Onlardan soruşan olubmu ki, niyə yaşamaq istəmirsən?

Sevda: - Hər hadisənin konkret araşdırması olur. Hər cəhdə mütləq bir səbəb tapılmalıdır. İnsan öləndən sonra ondan soruşub tam həqiqəti aşkar edə bilməsək də, hər halda ölümün səbəbləri gec-tez müəyyənləşdirilir. Amma siz ağıllı, kamallı, dərrakəli bir insansınız...

Qoca: - Ay sağ ol... Elə ona görə də gecə hamı yatandan sonra durub kəndiri boğazıma keçirmirəm. Özümü pəncərədən atmıram. Gedib metroda qatarın altına uzanmıram. Sakitcə uzanmışam yatağıma, ölümümü gözləyirəm.

Sevda: - Axı buna da bir səbəb olmalıdır. Niyə bu gözəl, işıqlı, gen dünyada, Tanrının verdiklərinə şükr edib yaşamaq istəmirsiniz?

Qoca: - Elə mənim işim Tanrı ilədir. Bundan sonra onun verdiklərinə necə şükr eliyib yaşaya bilərəm. İyirmi ildir ki, arvadımı əlimdən alıb məni yetim qoyub. Sən bilirsənmi hamama gedəndə mən gəlinimdən dəyişməyə məhraba, alt paltarı istəyəndə kimi nə qədər xəcalət təri tökürəm? Bil-mirsən... Beş il qabaq şahveçə oğlumu əlimdən aldı... Bacılarımı apardı... (doluxsunur, qəhərlənir) Keçən il nəvəmi şəhid elədi. Mənə oğul, nəvə xeyratı yeməyi qismət elədi... (hönkürdü) Bunamı şükr eliyib yaşamağım?... Bu dünyada mən haqq-hesab çəkə bilmirəm. Mənim işim o dünyada onunlardır. Bundan sonra mənim yaşamağım kimə lazımdır.., nəyə lazımdır..? (qoca elə qışqırdı ki, gəlini gəldi) Yaratdıqlarına niyə zülm eliyir bu yeri-göyü yaradan? Xəbəriniz yoxdur, deyə sakit oturmusunuz. Okeanın o tayından - Amerikadan üzübəri sunami gəlir. Hər yeri basacaq. Amerikanın özün qasırğa cənginə alıb...

SƏHNƏ 50

Vəfanın evi. Gecə.

Vəfa iranlı ilə oturub çay içirlər.

Vəfa: - Şəhriyarı tanıyırsınızmı?

Şəhrəbanu: - Məhəmməd Şəhriyar bizim ən sevimli şairimizdir.

Vəfa: - Elə bizim də ən sevimli şairlərimizdən biridir. Burda hamı onun "Heydərbabaya salam" poemasını oxuyub.

Şəhrəbanu: - Hə, biz də onu səvə-səvə oxuyuruq. "Heydərbaba, ildırımlar çaxanda..."

Vəfanın telefonuna zəng gəlir.

Vəfa: (iranlıya) - Bir dəqiqə bağlışlayın... (telefonu götürür) Hə, Sevda, eşidirəm...

Necə? Amerikanı qasırğa bürüyüb? "Xəbərlər"də bir söz demiyiblər axı...

Tez televizoru yandırır.

"İndi isə xarici xəbərlərə qoşuluruq. Amerika Birləşmiş Ştatlarının bir neçə ştatında hökumət "fövqəladə vəziyyət" elan edib. "Viktoriya" qasırğası Atlantik okeanı sahillərindən materikin ortalarına doğru irəliləməkdədir. Qabağına çıxan hər şeyi yerlə yeksan edən qasırğa getdikcə şiddətlənir. Hökumət gün ərzində ərəzidən yüz mindən çox adamın köçürülməsinə nail olub".

Vəfa əl atıb telefonu götürür və oğlu Azərin nömrəsini yığır. Operator ingiliscə nömrəyə zəng çatmadığını bildirir.

Vəfa telefon qulağında vahimə içində ekrana baxır...

Beşinci hissənin sonu

ALTINCI HİSSƏ

Səhnə 1

Amerika. Azərin evi. (Vəfanın oğlu)

Azər çöldən pəncərələri bərkidir.

Azər: (öz-özünə) - Hökumət boş-boşuna xəbərdarlıq eləməz. Deyirlərsə, deməli şiddətli tufan, qasırğa olacaq. Oyy my god. İndi mən neyləyim? Əlli kilometrlik, bəlkə də böyük bir ərazini cənginə alacaq. Eh, Vəfa, Vəfa. Papa canı, sənin üçün elə darıxmışam ki... İndi bu soyuqda, bu tufanda bəşirib tökəcəkdin qabağıma, mən də yeyib özümçün uzanacaqdım divanda, televizorun qabağında.

Bu zaman evdən bir gənc qız çıxır.

Gənc qız: - Azer, qood bay, ay mast go

Azər: - Bay-bay (qız gedir) Sənə nə var e..., Elza. İndi yerin harda isti olacaq, ora qaçacaqsan. Hardan biləsən ki... e... (pəncərənin taxtasını bağlayıb evə keçir.) Belə olmaz, nə qədər ki aeroport işləyir, qaçım xalamın yanına.

Səhnə 2

Sevdanın evi. Mətbəx.

Sevda çay içir, qaynanası haqqında fikirləşir

Sevdanın daxili səsi: - Bu arvadla dalaşmaqla heç nə əldə edə bilmərəm. Yaxşısı dil tapım. Yoxsa birdəfəlik nəslini-kökünü evə yığacaq. Ay allah, bircə bu çatmırdı. Əsəblərim də tar-mar olub bir tərəfdən. Deyəsən, mənə dəlixanaya salmaq istəyir. İfritənin biri, ifritə.

Sevdaya zəng gəlir. Baxır ekrana. Tanımadığı nömrədir.

Sevda: - Alo

Qadın səsi eşidirik: - Sevda xanımdır?

Sevda: - Bəli, mənəm, eşidirəm.

Qadın səsi: (ağlayır) - Sizi and verirəm yeri-göyü yaradana, o gözəgörünməzə, mənə yox deməyin.

Sevda: - Xanım, həyəcanlanmayın. Özünüzü ələ alın. İndi sakit sözlünüzü deyın.

Qadın səsi: - Mən çıxılmaz bir dərdə düşmüşəm. Dərdimə əlac edin.

Sevda: - Mən psixoloqam, siz bəlkə xəstəxanaya müraciət edəsiniz...

Qadın səsi: - Yox, yox, mən bilirəm hara zəng etmişəm. Bizə sizin yardımınız lazımdır. Problem mənim qaynatamdır. Siz qaynatama lazımsız.

Bu zaman Şahnazla Firuzə mətbəxə asta addımlarla yaxınlaşırlar.

Sevda: (gülümsünür) - Mən yaşlı kişiləri qəbul eləmirəm axı. Həm də bişbaşə evə qəbul edirəm. Düzdür, yaxında başqa yer götürəcəm. Onda yaş söhbəti olmayacaq.

Səhnə 3

Şahnazla Firuzə təəccüblə bir-birilərinə baxırlar.

Şahnazın daxili səsi: - Əzəl gündən bilirdim, oğlumay xəyanət edirsən. Yaxşı, Sevda, maskanı cırmaq boynumun borcu olsun. Namusumuzu ikiqəpiklik elədin, pozğun. Dəli şeytan deyir, gir içəri, olmayan saçlarından tut, sürü yerdə. Lənətə gələsən səni.

Səhnə 4

Mətbəx.

Sevda: - Yaxşı, onda sabah gətirərsiniz, onunla profilaktik iş aparırıq.

Qadın səsi: - Mən onu gətirə bilməyəcəyəm. (ağlayır)

Sevda: - Niyə?

Qadın səsi: (hönkürür) - O, yataqdan qalxmır.

Sevda: (çarəsiz qəbul etməli olur) - Yaxşı, ünvanı deyin... (qələm götürüb yazır) Əlaqə nömrəniz... Oldu, sabah gələrəm. Narahat olmayın, sabaha ordayam.

Sevda mətbəxin qapısını açır, qaynanasıyla Firuzəni görür. Başa düşür ki, onu pusurlar. Başını yelləyir.

Səhnə 5

İlhamənin evi. Gündüz.

İlhamə: (divanda oturur, ağlayır, öz-özünə danışır) - Eh, İlhamə, İlhamə. Sən də bir gün görmədin. Elə bildin ki, şəhərə gəlməklə cənnətə düşəcəksən, amma şəhərdə yaşamaq da elə cəhənnəm əzabı çəkmək kimi bir şeydir. Yalnız bircə fərqi var; kənddə çəkdiklərin əzabları hamının gözü qabağındadır, çünki hamı səni tanıyır, şəhərdə isə heç kim bilmir və görmür, bilib görsələr belə sənə cəhənnəm əzabını heç kimin vecinə deyil.

Səhnə 6

Kənd. Gündüz.

İlhamə səhəng daşıyır. Əyninə kostyum geyinmiş hündür oğlan ona yaxınlaşır.

Oğlan: - Ağır olar sənə. Ver, özüm daşıyacam.

İlhamə: - Axı, siz müəllimsiniz, iş görməmişsiniz. Sizə də ağır olacaq.

Müəllim: - Sən özünlə məni bir tutursan? Ver, ver bura, az danış. Adam da müəllimin sözündən çıxar? (ikisi də gülümsəyir)

Səhnə 7

İlhaməgilin evi. Gündüz

İlhamə: - Mən utandıqca, o daha çox oynayırdı mənə. İndi çıxardın da qabağıma. İndi çıxardın.

Səhnə 8

Sədərək. Gündüz.

Gülsurə malların qiymətinə baxa-baxa gedir. Hər dəfə dayanıb mallara baxanda yanında bir yarasıqlı kişinin dayandığını görür. O biri polkaya keçib dayanır, kişi də dayanır. Gülsurə əl çantasını açıb pullarına baxmaq istəyəndə, kişi onun çantasına bir vizit kartı atır və uzaqlaşır. Gülsurə bir xeyli donmuş şəkildə yerindən tərpənmədən kişinin ardınca baxır və bu vaxt telefonuna zəng gəlir.

Gülsurə: - Hə, bacı, yaxşıyam, yox, indi aeroportdayam, Türkiyəyə uçuram. İki-üç günə qayıdacam. Hə, mallar hazırdı orda, gedim pulunu ödəyim, qayıdacam. Hə, mütləq, sən razmerləri, rəngini votçapla at mənə, alım gətirim. Yox az, nə kitay, təmiz türk malları gətirəcəm. Yaxşı, gözləyirəm.

Gülsurə sonra böyük bir mağazinə girir. Mallara baxarkən Vaqif də onu görür, yaxınlaşır.

Vaqif: - Salam.

Gülsurə: (Vaqifə baxan kimi tanıyır) - Siz? Necəsiniz? Sizi görən kimi tanıdım. (Gülsurə özünü yandırdığının fərqi vardı) Siz o yolda görüşdüyümüz müəllimsiniz?

Vaqif: - Bəli, xanım, adım Vaqifdir

Gülsurə: - Lap yaxşı, siz də nəşə alırsız?

Vaqif: - Yox, xanım, mən bu dükanın sahibiyəm. Adınızı da demədiniz.

Gülsurə: (içini çəkir) - Doğrudan bura sizindir? Adım Gülsurədir.

Vaqif: (gülümsəyir) - Bəli, Gülsurə xanım, bu cərgənin hamısı mənimdir. (Əliylə işçilərə çay gətirmələrini işarə edir) Buyurun, əyləşin.

Gülsurə: - Yox-yox, çox sağ olun, yaxşı düşməz. Mən getsəm yaxşıdır.

Vaqif: - Xahiş edirəm, Gülsurə xanım, əyləşin.

Gülsurə istər-istəməz əyləşir. Stola çay qoyurlar.

Vaqif: - Deyəsən, malları biri-birindən yaxşı ayırd edə bilərsiniz?

Gülsurə: - Hə, artıq peşəkaram, malları uzaqdan tanıyıram, toxunmadan.

Vaqif: (gülümsəyir) - Hiss elədim, Gülsurə xanım. Sırr deyilsə, nə işlə məşğulsuz?

Gülsurə: (ironiya ilə) - Pərakəndə satışla məşğulam.

Vaqif: - Ailəniz böyükdü?

Gülsurə: (xeysi susur) - Hə, rəhmətlikdən sonra ağırlıq mənim üstümdədi. Yox e, Vaqif müəllim, getsəm yaxşıdır.

Vaqif: - Əyləşin, xahiş edirəm, heç olmasa beş dəqiqə. Bilirsiniz, mən bir psixoloq kimi...

Gülsurə: - Zəhmət çəkməyin, Vaqif müəllim, bizim öz psixoloqumuz var.

Vaqif: - Yox, mən psixoloq deyiləm, amma psixologiyamı çox gözəl bilirəm və sizi əmin edirəm ki, sizin gözəlliyinizə, saflığınıza baxmayaraq, mən sizə eşq elan etmək fikrində deyiləm. Mən sizi çox-müşahidə elədim və belə bir qənaətə gəldim ki, siz xanımlar çox saf insanlarsınız.

Gülsurə (təəccüblənir): - Siz bizi harda müşahidə edirdiniz ki?

Vaqif: (gülümsəyir) - Hər yerdə, amma siz məni heç vaxt görmürdünüz. Köhnə peşəmin ən üstünlüklərindən biri də, elə odur ki, özüm gözə görünmədən, hər şeyi görürəm.

Gülsurə: - Vaqif müəllim, mən sizdən qorxmağa başladım.

İkisi də gülür.

Səhnə 9

Vəfanın evi. Axşam.

Vəfa: (əlində telefon divanda oturub, həyəcanla gözləyir) - Az qalıb, görüm kim qabağa düşəcək?

Səhnə 10

Yataq otağı. Təbrizli qonağı şirin yuxudadır.

Səhnə 11

Qonaq otağı.

Biz saatı görürük. On ikinin tamam olmasına saniyələr qalıb.

Vəfa: - 5.4.3.2.1. aha.

Heç kim zəng eləmir. Vəfa məyus qalır.

Vəfa: - Beş qızdan biri niyə təbrik eləmir. Aaa, maraqlıdır.

Bu zaman Vəfaya zəng gəlir. Ekranı Lamiyə oxuyuruq.

Vəfa: - Lamiyə.

Lamiyə: - Axşamınız xeyir, Vəfa xanım. Daha doğrusu, gecəniz xeyir. Müdürümün ad gününü bi-

rinci mən təbrik etmək istədim.

Vəfa: (sevinir) - Çox sağ ol, Lamiyə. Elə birinci sən təbrik elədin məni. İmkan vermirlər ki, xəttə adam var. Yaxşı gözəlim, çox sağ ol. Mən zəngə cavab verirəm.

Vəfa telefonu adboy verir.

Vəfa: - İşçim hamısından vəfalı çıxdı ki.

Səhnə 12

Sevdanın evi. Qonaq otağı.

Seva çox əsəbidir, evdə böyük gərginlik var, gözaltı kreslodə qaş-qabaqlı oturmuş qayınanasına baxır. Sonra gözünü divardan asılmış kəfkirli saata zilləyib kəfkirin hərəkət istiqamətini gözləriylə izləyir. Qayınansı Sevanın hərəkətlərini gözlərilə izləyir və Seva ona tərəf baxanda, tez gözlərini yumub özünü mürgüləyirmiş kimi göstərir.

Qayınana: (öz-özünə) - Kül başına sən, yenə huşa getdi. Allah bilir yenə nə zibil qaynadıb. Heyf mənə o cür oğluma ki, gəlib bunun kimisinə ilişmişdi. Canını götürüb getdi o dünyaya bunun əlindən. İnşallah tezliklə gedərsən onun dalınca. Budey hər şey qoyub gedib, ev-eşik, şərait, pul, mal, dövlət. Bu da harın at kimi bütün günü kişniyir. Bu ev-eşiyi sən əlindən almasam, adımları Şahnaz qoymam.

Seva gözünü saatdan çəkib qayınanasına tərəf çönür. Onu gözüaçıq tutur.

Sevda: - Şahnaz xala, çay süzüm sənə?

Şahnaz: (hikkəylə) - Mən boyat çay içmirəm.

Seva: - İndi dəmləmişəm, meyilin çəkirsə, kofe də dəmləyə bilərəm.

Şahnaz: - Lazım deyil, su içmişəm. (kənara) O kofeni də, oturub durduğun, o özün kimiləri var e, ləçərlər, onlara içirdərsən.

Seva: - İstiyirsən yerini hazırlayım, bir az istirahət elə, deyəsən, yuxun gəlir.

Şahnaz: (hikkəylə) - Nədi, gedən yerin var, mənə indidən yatızdırmaq istiyirsən?

Seva: - Mən hara gedirəm gecə vaxtı. Gündüzlər hərdən qızlarla görüşüb dərldəşirik də.

Şahnaz: - Bilirəm necə dərldəşirsiniz, hamınız ərsiz qızmışsınız.

Sevda görür ki, qayınanasıyla dil tapa bilməyəcək, otaqdan çıxır.

Səhnə 13

Səhərdir. Bakının mənzərəsi.

Səhnə 14

Kübranın evi. Gündüz.

Kübra oturub divanda çox əsəbidi və əsəbdən tez-tez burnunu çəkir. Telefonu zəng çalır... Götürüb baxır və söndürür. Yenə zəng gəlir, yenə söndürür.

Kübra: - Sırtıqlığın dərəcəsinə bax e, falına baxdırır, sonra da üstümə quldur göndərir.

Yenə zəng gəlir. Bu dəfə cavab verir.

Kübra: - Nədi ay Xırdaxanım, indi nə planın var? Elə bildin qorxdum, göndərdiyin o kişiye oxşar şeylərdən? Yoxsa elə bilirsen bizim evdə kişi yoxdu.

Bu vaxt Nadir qarnını tuta-tuta tələsik tualetə soxulur.

Kübra telefonu çiyni ilə boynuna sıxıb iki əllə bir, kül başına işarəsi verir.

Telefondakı səs: - Kübra xanım, nəyə desən and içərəm ki, mən onları tanımıram, mən göndərməmişəm. Onlar kimdisə, səni soymağa gəlirlər və əvvəlcə variant işlədirlər ki, özün könüllü pulların verəsən və polis də bilməyə.

Kübra: - Ola bilər, inandım sənə. Məni dolamısan? Adamlar sənə qoyduğun şəkli qoydular qa-bağıma. Daha məni narahat eləmə. Fala-mala da baxmıram. Tövbəkaram. Sağ-salamat. Sağ ol. Ay qız, əl çək də....

Kübra telefona adboy verir.

Kübra: - Elə bil zəlidir.

Səhnə 15

Kübranın evi. Hamam.

Nadir tualetdən çıxıb hamama girir, ayağı nəyəsə ilişir və tappıltı səsi gəlir.

Kübra: (əlləri ilə üzünü tutur) - Of... of... of. Bu kola ilişən hardan gəlib çıxdı bu qızın qismətinə?

Nadir hamamdan axsaya-axsaya çıxıb, üz-gözünü turşudaraq divana yayxanır.

Kübra: (rişxəndlə) - Nooldu, yumurtaların soyudu, cücələrin nə vaxt çıxır?

Nadir: (əsəbi halda) - Bu evləri doldurmusan mənfə enirjilərlə, nə canımız sağdı, nə günümüz gündü. Yeriyyəndə də yıxılırdıq, qarını açmağa da qorxuruq, küçəyə çıxmağa da. Gündə biri basqın edir evə, çörəyimizdə zəhərə dönüb.

Səsə Səma gəlir.

Kübra: (üzü dönür əsəblərinə hakim ola bilmir) - Ədə, abşsan, şşasan, nəsən bilmirəm, məni cin atına mindirmə haa... Sən bu evə çörək qazanmısan ki, zəhərə də dönə...

Bu an Səma müdaxilə edir.

Səma: - Mama, qurban olum bədi, noolar mənim xətrimə dinmə.

Nadir: - Görmürsən, əzizim, yıxılıram, lağ edir. Vallah, daha bezmişəm, paltarlarımı da götürüb, birdəfəlik çıxıb gedəcəyəm.

Kübra: - Ayə qoymuyun ayə, üstümə İrasim gələr. Amanın bir gününü getmə, yoxsa qırılarıq acından.

Səma: (ayaqlarını yerə vura-vura) - Bəsdirin. Siz nə qədər dalaşırsız. Olarmı, mama, bir-birinizi ümumiyyətlə danışdırmayasız?

Səma Nadirin qolunu boynuna keçirib otaqlarına tərəf aparır.

Səhnə 16

Səmagilin yataq otağı.

Səma: - Canım, indi ayağına yod sürtüb sarıyaram. Sən sakitləş.

Nadir: - Mən olmasaydım indi quldurlar ananı, elə kartları biçimdə doğruyub, pullarımızı da apar-mışdılar.

Səma: - Mamamın üstünə getmə. Sən də az aşın duzu deyilsən. Sənin pulun var? Yaxşısı budur, danışma.

Səhnə 17

İlhamənin evi. Gündüz.

İlhamə idman edir. Stolun üstünə qoyduğu telefonuna zəng gəlir. İlhamə idmanını dayandırır, te-lefona cavab verir.

İlhamə: - Həə, can mama. Nə olub, mama, haran ağrıyır? Dərdlərin mənə gəlsin, özünü qoru sən mənim bircəmsən. Dilək necədi? Səni çox incitmir ki? Yox, mama, Bakıya gəlmə, mən özüm gəlib orda səni həkimə apararam. Yox e, mama, nə danışırısan, bəyənmişən nədi, sənə kimi mamaya canım qurban olsun. Sadəcə, qorxuram yolda təyziqin çox qalxar. Alo, alo, alo, mama, alo.

İlhamə tez yenidən anasını yığır lakin anası telefonu açmır.

İlhamə: - İncidi yenə. Uşaqla da danışa bilmədim.

Səhnə 18

Vəfanın evi. Mətbəx. Gündüz.

Vəfa Şərabanu ilə toyuq bişirirlər.

Vəfa: - Şəhrəbanu, yenə də qardaşalrının adını xatırlamadın? Belə də pis deyilsən, huşun tez qayıtdıya özünə, yoxsa nə edəcəyimizi bilmirdik. Bölmədə deyirəm.

Şərabanu: - Nə vaxt qayıtdı ki, mənim quşim? Çantam da getdi, o ciyəri yanmışlar apardı.

Vəfa: (gülümsüyür) - Sənin huşun çantada olur?

Şərabanu: - Bəs harda oler? Siz şalvar geyərsiz, cibinizə qoyarsız, biz də çantamızda gəzdirərix. Amma yaxşı quşi idi, şumarəsi də cüt-cüt gələrdi.

Vəfa: (heyretlənir) - Şərabanu, sən yaxşısan? Axı yazıq, Seva sənə ən yaxşı dərmanları verdi ki, huşun tez qayıtsın.

Şərabanu: - Dərmanın quşi qayıdər? Sizdə hər şeyə inanərsız.

Vəfa: (bir az düşünüb) - Ay qız, sən huşun qayıtdı deyəndə nə başa düşürsən? Mən yaddaşını nəzərdə tuturam.

Şərabanu: (şaqqanaq çəkir) - Mən də elə bilirəm quşimi deyirsən. Quşi bizdə telefona deyirlər. (ikisidə ürəkdən gülürlər) Vəfa bacı, bi söz soruşum. Sizin toyuqlar nəmənə belə şişmandılar?

Vəfa: - Hə, bizim toyuqlar da yeyib-içəndilər, ona görə belə şişmandılar... (gülüşürlər)

Şərabanu: - Amma bizimkilər dieta saxlayırlar. Vəfa bacı, sizin kişilər niyə hamısı qara geyinir?

Vəfa kədərlənir, susur. Şəhrəbanu söhbəti dəyişir.

Şərabanu: - Bizim kişilər o vaxt urus saldatlarından yayınıb Azərbaycana bilərsən nə cür gələrdilər?

Vəfa: - Yox, maraqlıdır, danış.

Şərabanu: - Deməli, torbaya pişik qoyerdilər, sərhəddə yaxınlaşanda urusdar itləri buraxırmış bunların üstünə ki, qayıtsınlar geriye. Bizimkilər də torbadan pişiyi çıxarıb buraxırmışlar. İtlər də adamları qoyub düşürmüşlər pişiklərin dalınca, bunlar da qaçıb sərhəddə keçirmişlər. (ikisidə şaqqanaq çəkib gülürlər) Hələ bu harasıdır. Bir dəfə də qardaşım əmioğlum gederlər Qubadlıya, fəmillərin tapmağa. Dəmirkəsən qayçı ilə məftilləri kəsə-kəsə gəlib çıxerlər Horadizə. Orda da camaat bunları tutub tənbeh edirlər ki, bütün üzüm sahəsinin məftillərini kəsib qoymusunuz yerə. Bunlar da elə bilermişlər ki, kəsdixləri sərhəd məftilləridi. (yenə gülüşmə). Ay Vəfa, o televiziyanı ver konsertə də, nə görmüşsən bu xəbərlərdə.

Vəfa: - Hə, bu dəqiqə. (əllərini silib pultu götürür və bu vaxt aparıcının dediyi sözlər onu dayandırır)

Aparıcı: - Amerikanın Nevada ştatında güclü qasırğa böyük təlafata səbəb olub. Minlərlə insan evakuasiya olunub, ölənlər və yaralananlar var. Elektrik verilişi tam dayandırılıb. Ölənlərin və itgin düşənlərin sayı dəqiqləşdirilir.

Vəfanın əlləri əsə-əsə telefonla nömrə yığır, lakin zəng çatmır.

Vəfa: - Ay Allah, sən oğluma kömək ol, onu xəta-bələdan qoru.

Vəfa dayanmadan yığır amma zəng çatmır.

Vəfa: - Ay Şəhrəbanu, mən neyniyim?

Şərabanu: - Bacı, sənin oğlun Amrikada yaşayır? Qaldığı yer taxta evdi, yoxsa daş?

Vəfa: - Daş evdi daş, üç mərtəbə.

Şərabanu: - Heç qorxub eləmə. Dağın taxtalı evlərdi, görmədinmi?

Vəfa: - Ay qız, heç taxta, daş evin yeridir? Uşağa zəng çatmır, çatmır.

Səhnə 19

Taksinin içi. Gündüz.

Gülsurə arxa oturacaqda oturub. Telefonla Kübranı yığır.

Gülsurə: - Kübra, az qalıb, çatıram. Bir də evə girməyim, düş aşağı, taksidəyəm. Dediyim məsələni həll edək bu gün.

Kübranın səsi: - Yaxşı, düşürəm.

Səhnə 20

Kübranın yaşadığı binanın qarşısı. Gündüz.

Taksi saxlayır, Kübra maşına oturur.

Səhnə 21

Maşının içi.

Kübra: - Vəfaya zəng eləməmişən?

Gülsurə: - Yoox, bəs sən?

Kübra: - Eləməmişəm. Sevanı da yığdım. Seva deyir, işim var, ordan gələcəm.

Gülsurə: - Lap yaxşı, biz gedək hədiyyələri götürək.

Səhnə 22

Küçə. Gündüz.

Sevda küçəylə gedir. Muradın onu izləməyindən xəbəri yoxdur. Sevda binanın qarşısında dayanır. Binaya baxandan sonra binaya girir. Murad da binaya girir. Sevda üçüncü mərtəbəyəcən qalxır. Qapıların birinə yaxınlaşır. Qapını döyür. Qapın açılır. Sevda içəri keçir. Qapı örtülür. Murad hər şeyi görür.

Səhnə 23

Vəfanın evi. Qonaq otağı.

Vəfa otaqda o başa, bu başa gedir. Şəhrəbanu da divanda oturub onu izləyir. Vəfa yenə oğlunu yığır, zəng çatdır.

Vəfa: - Bacımı, bacımı yığacam. Leninqradda yaşayır.

Vəfa bacısını yığır: - Alo, Validə. Validə Azərə zəng çatdır. Baxdın xəbərlərə? Oğluma zəng çatdır. Oralar da alt-üst olur, oğluma zəng çatdır. (pauza, Vəfa doluxur) Necə, Azər yanındadır? Offf, ürəyim ağzıma gəlmişdi. İndi hardadır? Hmm, dostlarıyla əylənməyə getdi deməli. Gələndə də, mütləq mənə zəng eləsin. Köpəyoğlu qorxutdu məni.

Səhnə 24

Maqazin. Gündüz.

Gülsurəylə Kübra maqazindədilər. İlhamə də maqazinə girir. Rəfiqələr hədiyyə seçirlər. İlhamənin telefonuna zəng gəlir. Zəng edən molladır.

İlhamə: - Hardasan?

Səhnə 25

Küçə.

Molla: - Küçədəyəm. Vəfa bacı zəng eləmişdi mənə, cavab vermədim. Mən hansı maqazinə girim. Hə, hə qabağındayam.

Səhnə 26

Vəfanın evi. Gündüz.

Vəfa: (nə fikirləşirsə, çırtma vurur) - Dur, dur hazırlaş, gedirik.

Şəhrəbanu: - Bəyaqdan o tərəfə, bu tərəfə gedirsən, başım da gicəlləndi. Barı, hara gedirik, onu de.

Vəfa: - Bu gün mənim ad günüdür. Birlikdə ad günümü qeyd edəcəyik.

Şəhrəbanu: - Bəs, yoldaşların, Vəfa bacı?

Vəfa: (kədərlənir) - Onların yadına düşürəm ki? Səhərdən bircəyi də yığıb məni təbrik eləməyib. Mənəm e, hər il on iki tamam olan kimi onları birinci təbrik edirdim. Nə isə... Dur, dur hazırlaş.

Səhnə 27

Maqzin. Gündüz.

Kübrəgil aldıqları hədiyyələri bağlatdırırlar.

Gülsurə: (mollaya) - Sən hədiyyələri İlhaməylə aparırsan dediyimiz yerə. Sonra Vəfagilə gələrsən. Sonra...

Gülsurəyə zəng gəlir. Zəng edən Vaqifdir. Gülsurənin üzü gülür. Rəfiqələrindən bir az aralaşır.

Gülsurə: - Bəli, Vaqif müəllim. Yaxşıyam, siz necəsiniz? Mən rəfiqələrimlə Vəfanın ad gününə hazırlıq görürük.

Səhnə 28

Sədərək. Gündüz.

Vaqif: - Belə çıxır ki, bu gün görüşə bilməyəcəyik, hə?

Səhnə 29

Maqazin.

Gülsirə: - Niyə ki? İstəyirsinizsə, siz də gəlin ad gününə. Sizi dəvət edirəm. Onsuz da özümüzük. Day hamımızla tanışsınız.

Səhnə 30

Sədərək ticarət mərkəzi

Vaqif: - Harda olacaq. Aha, tanıyıram. Saat dördə orda olacam. Təşəkkür edirəm.

Səhnə 31

Maqazin.

İlhamə: - Sən kişini dəvət elədin ad gününə?

Gülsurə: - Neyniyim? Üç obyektinə mən nəzarət edəcəm. Hörmətsizlik edim?

Molla: - Burada işdən çox başqa söhbətdir.

Kübra: - Mən də sənə kimi fikirləşirəm, molla qardaş. Fala baxanda biləcəm.

Kübra: (Vəfaya zəng edir) - Vəfacan, hardasan?

Səhnə 32

Şirniyyat dükanı. Gündüz.

Vəfa: - Şirniyyatlardayam. Şəhrəbanu da yanımdadır. Elə-belə. Bizə gəlmək istəyirdin?

Səhnə 33

Maqazin.

Kübra: - Hə, qızlar da yanımdadı. İstəyirik, sizə gələk. Yaxşı, gəlirik.

Səhnə 34

Şirniyyat dükanı.

Vəfa və Şəhrəbanu mağazindən tort və şirniyyat alıb çıxırlar.

Şəhrəbanu: - Ay Vəfa bacı, sizin kişilərin niyə hamısının qulaqları bürüşükdü? Valah, bizim kişilər bütün günü dingildiyer.

Vəfa: - Öz aramızdı, Şəhrəbanu. Gələndən bizim kişilərə yaman fikir verirsən ha. Gedək. Qızlar bir azdan bizə gələcək.

Səhnə 35

Yaşlı kişinin evi. Gündüz.

Sevda əlində armudu stəkan yaşlı kişini dinləyir.

Yaşlı kişi: - Həyatın hər üzünü görmüşəm, Sevda xanım. Nəvəm oğlumun yadigarıydı. Onu da itirdim. Yaşamağımın mənası varmı, sizcə?

Sevda: - Mən də yoldaşımı yaxınlarda itirmişəm. Bizim övladımız heç vaxt olmadı. Yenə də yaşamaq xoşuma gəlir. Bilirsiz niyə? İnsanlarla danışmağı sevirəm. Belə baxanda dərdlərimiz eynidir. Sadəcə, fərqli prizmadan yanaşırıq.

Yaşlı kişi: - Siz müharibədə olmusuz?

Sevda: (susur) - Nə müharibə?

Yaşlı kişi: - Amma mən olmuşam. Əllərim düşmənin, ayaqlarım əsgər yoldaşlarımla qanına batıb. Heç birinin halvasını yeməmişəm. İndi qabağıma halva qoyurlar ki, ye, savabdır. Mən o halvanı yesəm ölərəm, Sevda xanım, ölərəm. Amma siz yeyin. Yeyin deyirəm.

Kişi gözlərini necə bərəldirsə, Sevda qorxur.

Sevda: - Əlbəttə, sizin xətrinizə dəymərəm.

Sevda halvadan bir qaşığı yeyir. Özünü boğulmuş kimi hiss edir.

Sevda astaca ayağa qalxır, mətbəxə keçir.

Səhnə 36

Mətbəx.

Sevda suyu içib stəkanı gəlinə verir.

Sevda: - Siz, yaxşısı budur, bu kişinin üstünə çox düşməyin. Seans vaxtı bitdi, mən getməliyəm.

Gənc qadın: - Gözləyin, pulunuzu gətirim.

Sevda: - Lazım deyil, məndən pay olsun. Uşağın da ruhu şad olsun. Özünüzə yaxşı baxın. Sağ olun, sağ olun, sağ olun.

Sevda nəzakətlə paltosunu geyinir. Gənc qadın pulu onun cibinə qoyur. Sevda bunu görsə də əhəmiyyət vermədən tələsik qapıdan çıxır.

Səhnə 37

Vəfanın evi Gündüz.

Stolun üstündə çay və tort qoyulub. Kübra Gülsurənin falına baxır. İlhamə telefonla oynayır.

Vəfa: - Xanımlar, nə olub sizə? Kübra, fala baxmağa gəlmisən?

Gülsurə: - Mane olma, Vəfa. Vaqiflə görəcəyimiz işə baxır.

Vəfa: (İlhaməyə) - İliş, bəlkə imkan verəsən telefon dincələ.

Şəhrəbanu: - Siz heç soruşmursuz tortu nə üçün alıb rəfiqəniz.

Qadınlar Şəhrəbanuya baxır. Vəfa tələsik cavab verir.

Vəfa: - Bəzi şeyləri xatırlayıb Şəhrəbanu. Ona görə qeyd etmək istədik.

Qapı döyülür. Sevdadır gələn. Vəfa qapını açır.

Seda: - Salam. Necəsən?

Vəfa: - Hardasan? Dünəndən səsin çıxmır.

Sevda: - Başıma iş gəlib. Keçək içəri, danışacam hamısını.

Səhnə 38

Qonaq otağı.

Vəfayla Sevda otağa gəlirlər.

Gülsurə: - Seva da gəldiyinə görə sizə bir xəbərim var. Deməli, Vəfa abidənin qabağında gördüyümüz kişi vardı ha. Bax, onunla qaşılaşdım, mənə iş təklifi elədi.

Kübra: - Falda da qiismət kimi çıxdı, amma...

Gülsurə: - Yaxşı da Kübra. Boyumu keçən uşaqlarım var. Bu yaşımdan sonra ər mənim harama yaraşır.

Kübra: - Nə olub az yaşına? On beşdə ərə getməsəydin, indi uşaqların orta məktəbi güclə qurtarırdı. Sənin tayların heç ərə getməyib.

İlhamə tərs-tərs Kübraya baxır.

Kübra: - Sözü özünə götürmə. Sən Güldən üç yaş balacasan.

Şəhrəbanu: (İlhaməyə) - İlhamə bacı, sən deyəsən, ailə istəyirsən.

İlhamə: - Sənin nə vecinə. Ələyin ələnilib verilib əlinə. Qızlar, məni fikir götürüb. Mamam məndən küsüb.

Hamı: (Vəfayla Şəhrəbanudan başqa, təəccüblə) - Maman? (bir ağızdan deyirlər)

İlhamə: - Yəni, bibim. Dəhşətsiniz e.

Qapının zəngi yenə çalınır. Vəfa qapını açmağa gedir. Vəfa qapını açır. Az sonra mollayla qonaq otağına gəlirlər.

Molla: - Bonjua, madamlar və madmazenlər.

Səhnə 39

Sevdanın evi.

Murad Şahnaza hər şeyi danışır.

Şahnaz: - İfrıtə cadı, psixoloq adıyla evlərə gedir. Heç olmasa, oğlumun ilini gözləyərdin də, ay meymunça. Vsyo, sabahdan vəkil axtarıyıq. Görüm əlimdən hara qaçırsan, ay Sevda.

Səhnə 40

Vəfanın evi.

Molla tortla çay içir.

İlhamə: (sataşır) - Yavaş, boğularsan.

Vəfa: - Kəmqulu, o cür salamlaşmağı hardan öyrəndin?

Kəmqulu: - Atam almandı, anam fransız, özüm də orda doğulmuşam, Sanjerməndə (baş barmağı ilə arxaya işarə edir) (Gülüşmə)

İlhamə: (ironiyalı) - Mixaylonun sözləridi.

Şərəbanu: - Ağeyi Kəmqulu, düzünü de, heç pul almamış kiməsə savab etmişən? (məclis şənəlməyə başlayır)

Kəmqulu: - Niyə olmuyub, lap çox olub. (Əlini üzünə çəkib, davam edir) Bir dəfə kimsəsiz biri ölmüşdü, onun meyidini nəqliyyatla aparmağa heç kim pul vermədi. Axırda mən təklif elədim ki, məndə kart var, gəlin metroynan aparacaq. (hamı gülür)

Şərəbanu: - Doğru söyləyirsən, baba?

Kəmqulu: - Zarafat eliyirəm, xanım. (birdən Şərəbanuya baxıb), Nə baba? Üzr istiyirəm, Şərəbanu xanım, xanımdan yaş soruşmazlar, amma mən məcburam. Siz neçənci ilin doğuluşusunuz?

Şərəbanu: - Baba, mənim doğuluşum 1401 ci ildi. (Hamı birdən içini çəkir)

Kübra: (başını bulayıb kədərlə) - Yenə yaddaşını itirdi.

İlhamə: - Olmaya, Vampirсэн? Onlar yaman uzunömürlü olurlar.

Vəfa: - Qızlar özünüzü əla alın. Şəhrəbanu hicri tarixiylə deyir

Molla: - Aha (telefonunu çıxarıb kalkulyatorda hesablayır, 2017 çıxacaq 1401 bərabərdir 616) ay nənə sən mənim ulu nənəmdən də böyüksən. Hazırda 616 yaşın var, Ginnesin rekordlar kitabına düşməlisən. Məşədə sənənin tayın ağac qalmayıb, hələ bir nənə baba da deyirsən... (gülüşmə)

Gülsurə: (zarafatla) - Amma yaxşı qalmısan, Şərəbanu, maşallah, göz dəyməsin. (gülüşmə)

Şərəbanu: - Ağeyi Kəmqulu, baba bizdə müraciət formasıdır. Siz yoldaş deyərsiz, cənab deyərsiz, bəy deyərsiz, biz də baba deyəriz.

Seva: (ayağa durur) - Qızlar, mən getməliyəm, qayınanam yenə qırılmışların yığıb evə. Başıma oyun açır.

İlhamə: - Lazımdırsa, gəlirəm çırpım onu.

Molla: - Vallahi-billahi, bu qızın əli öyrəşib. Eləcə adam döymək istəyir. Yaxşı ki, anam rəhmətə gedib. Yoxsa zərbə hər iki tərəfdən dəyərdi.

İlhamə: (əşəbləşir) - Nə mənada?

Molla: (çəkinir) - Heç əşsi, zarafat elədim.

Kübra: - Mən də gedim, ABŞ nümayəndəsilə danışıqlar aparmalıyam.

Gülsurə: - Hə, mən də Vəqif müəllimlə görüşməliyəm.

İlhamə: - Mənim qalmağımın da mənası yoxdur. Yola çıxmalıyam. Rayona gedəcəm.

Molla: - Hansı rayona?

İlhamə: - Sənə nə. Yola salacaqsan?

Qızlar Vəfayla görüşürlər, çıxırlar. Vəfa qapını bağlayıb, Kəmquluya baxır.

Vəfa: - Yenə də xatırlamadılar.

Molla: - Nəyi xatırlamalılar?

Şəhrəbanu: - Bu gün Vəfa bacının doğum günüdür. Rəfiqələri təbrik eləmədi.

Molla: - Pay attonan. Nə etibarsızdılar.

Vəfa: - Eybi yoxdur. Üçümüz qeyd edərək. Bizim həmişə getdiyimiz restoran var. Gedərik ora, üçümüz də qeyd edərək. Bax ha, Kəmqulu, dilini dinc saxla və heç kimə heç nə demirsən. Saat altı tamamda restoranın qabağında ol.

Molla: - Altı gecdir axı. Saat dörd olsun. Ya da beşə işləmiş. Hə beşə işləmiş olsun. (irişir) Mən satqın deyiləm kərbalayı, ee üzr istiyirəm Vəfa xanım. O vaxt müharibədə əsir düşəndə... (Vəfa onun sözünü kəsir)

Vəfa: - Yaxşı. Beşə işləmiş.

Şəhrəbanu: - Ağam, bir zəhmət kömək elə, qab-qaşıqları mətbəxə aparacaq.

Kəmqulu: - Mən başa düşürəm, ağa nədi, qab-qaçaq daşımaq nədi? Özünüz də mənə ləngitmiyin, mənim saat beşə işləmiş zabitlə görüşüm var. Eşidirsinizmi, saat beşə işləmiş...

Vəfa: (gülümsəyir) - Anjelika.

Səhnə 41

Restoranın qarşısı.

Kəmqulu cangüdənlərə məxsus, hərəkət və baxışlarla ətrafı nəzərdən keçirir. Vəfayla Şəhrəbanunun gəldiyini görüb, tez telefonunu çıxarır, Huystonun cangüdənlərindəki musiqini qoyub onlara tərəf gedir.

Vəfa: - Söndür ə, onu. (Kəmqulu tez musiqini söndürür)

İçəri keçirlər. Ofsiant tez onlara yaxınlaşır.

Ofsiant: - Xoş gəlmisiniz, xanımlar. (sonra üzünü Kəmquluya tutub) Siz də xoş gəlmisiniz)

Vəfa: - Çox sağ olun. Harda oturacağıq?

Ofsiant: - Buyurun bu kabinetə. (deyib irəlində gedir və kabinetə göstərir, qapını açıb geri çəkilir) Buyurun içəri.

Səhnə 42

Kabinet.

Vəfa ayağını içəri qoyan kimi alğış və gülüş səslərilə qarşılaşır. Ardınca şampan partlayır. Gülsurə, Kübra, İlhamə və Seva ayaqüstə "Ad günün mübarək" oxuyurlar. Vəfa sevincindən çaş-baş qalır, gözləri yaşarır, çönüb Kəmquluya baxır. Kəmqulu sağ əlilə üzünə bir şillə çəkir, amma şillə bərk dəydiyindən üzünü ovuşdura-ovuşdura.

Kəmqulu: - Bunu qəbirə qoyasan, mən heç kimə heç nə deməmişəm.

Seva: - Ay qız, bir televizora da bax da.

Divardakı televizorda Vəfa oğlu ilə

Azər: (ekrandan) - Can mama, ad günün mübarək. İcazə verirsən, biz də sizinlə... (Azər əlində balaca şam olan tortu göstərir) Elə bildin unutmuşuq?

Vəfa: - Elə bildim unutmusuz. (kövrəlir)

Azər: (skupe-dən tortu stolun üstünə qoyur, yanan şamları göstərir) - Mazə, üfür sönsün, mən də xalamla gedirik sənə ad gününü qeyd etməyə.

Vəfa üzünü televizora tutub üfürür və Azərin gizləncə üfürməsilə şamlar sönmür. Hamı əl çalır, Vəfa gözlərinin yaşını silib stula əyləşir.

Vəfa: - Qızlar, çox sağ olun. Vaqif bəy, siz də burdasınız?

Gülsurə: - Mən dəvət eləmişəm.

Vəfa: - Yaxşı eləmişən. Amma bir şərtim var. Əvvəla hamı telefonunu söndürsün. İkincisi də bu günkü məclisimizin tamadası Kəmqulu olacaq. Başla, Kəmqulu.

Kəmqulu: (sevincək) - Nə bildiniz ki, mən üç il tamada işləmişəm? Ancaq məclis içkisiz olacaq.

İlhamə: (əşəbləşir) - Ə, sən bizi nə hesab eliyirsən ə, yoxsa birdən-ikiyə bizi kafedə, restoranda içən görmüsən?

Kəmqulu: - Əstəğfərullah, elə demək istəmədim, dedim birdən olar da.

Sevda: - Kəmqulu, başındakı molla papağını çıxart, sonra danış. Özümü yasda hiss edirəm.

Molla: - Olmaz. Vizit kartımdır.
Hamı gülüşür.

Səhnə 43

Məclisin axırı.

Ofisiantı çağırırlar, bizim hesabımızı gətir.

Ofisiant: - Vəfa xanım, sizin hesabınız çatıb. (Vaqifi göstərir)

Vəfa: - Vaqif bəy, xəcalət verirsiniz.

Vaqif: - Xahiş edirəm, elə danışmayın. Xəcalətli düşməniniz olsun. Zövqünüzdən bixəbər olduğum üçün hədiyyə ala bilmədim. Məndən sizə hədiyyə olsun.

Vəfa: - Çox sağ olun. Məclisimizdə iştirakınız özü hədiyyədir. Yaxşı, qalxaq, gecdi. Kəmqulu, sən İlhaməni yola sal, sonra gedərsən evinə.

Kəmqulu (sevincək): - Gözlərim üstündə apararam İlhamə xanımı, qoymaram bir didili, mığ-mığa keçsin qarşımızdan.

İlhamə: (Kəmquluya tərs-tərs baxıb) - Düş qabağıma, ə.

Səhnə 44

Küçə. Axşam.

Küçə ilə piyada gedirlər. Kəmqulu dil boğaza qoymur.

Kəmqulu: - İlhamə xanım, siz mənə özünü cəngüdə götürsəniz, peşiman olmazsınız. Mən xüsusi təyinatlı qoşunlarda xidmət eləmişəm, beş nəfərlə çox asanlıqla bacarıram.

Tini dönüb yarıqaranlıq yerə çatanda, 07 jiqulidən üç nəfər düşür və mollanı bir yumruqla yerə sərrib, İlhaməni maşına basıb, sürətlə uzaqlaşırırlar.

Altıncı hissənin sonu

6-cı seriya üçün ƏLAVƏ

SƏHNƏ

Avtobus dayanacağı.

Gülsurə gəlib-gedən avtobuslara, minib-düşən sənişinlərə baxaraq avtobus gözləyir.

Gülsurə: (xəyalında) - Noolub maa, buna da şükür. Mən yaşda qadınlar var ki, naznaz xanım kimidirlər. Heyvan kimi hortahortla yeyib-içməyi, kor yapalaq kimi yatmağı bilirlər. Allahın avtobusuna da minib-düşə bilmirlər. Ayaqlarını pilləkənə qoyan kimi nəfəsləri çiyinlərindən çıxır. Min ilin əzabı gözlərindən üzəsağı axıb gəlir, boğazlarının altında bağladığı xortumda əriyib buxarlanır. Ay balam, bir hərəkət eliyin də... Eeh, kimə deyəsən! Elə bil milləti qaramat yuxusu basıb!

Dispetçer: - Xanım, elə bil, siz nə isə soruşdunuz...

Gülsurə: - Yox, yox, mən heç nə soruşmadım... Sizə kim dedi ki, mən nə isə soruşdum? Mən şəhəri yaxşı tanıyıram, yolumu da özüm bilirəm. Səndən niyə soruşuram?

Dispetçer: - Xanım, day niyə acığınız tutur? Qulağıma səs gəldi, elə bildim, nə isə soruşursunuz.

Gülsurə ondan bir az aralanır.

Gülsurə: - Ooy, bu gün mənə nə olub? Mən niyə özümdə deyiləm. Oğlumun qaynanası ilə arası dəyib dəyib də... Bunun mənə nə dəxli var? Böyük adamdırlar, özləri bilirlər... (birdən nə fikirləşirsə) Buy, başıma xeyir. Səhərdən durmuşam burda, Ticarət Mərkəzinə gedən avtobusu soruşmuram da.

Gülsurə: (öz-özünə) - O, hardan bildi ki, mən nə isə soruşmaq istəyirəm? Deyəsən bunların hamısı bala Kubra olub, falabaxanlıq eləyirlər.

Dispetçerə yaxınlaşır.

Gülsurə: - Zəhmət olmasa, deyərdiniz. Ticarət Mərkəzinə burdan nə ilə getmək olar?

SƏHNƏ

Ticarət mərkəzi. Vaqifin paltar mağazası.

Müdir Vaqif müəllim və iki satıcı: 20-25 yaşlarında ucaboy oğlan və elə o yaşda da qız. Vaqif müəllim mağazanın dib tərəfinə keçib yeni gətirdikləri mallara baxır. Satıcılar müştərilərə vitrindən asılmış kişi və qadın geyimlərini göstərirlər. Bir tərəfdən kişi kostyumları, digər tərəfdən qadın donları, kostyumları asılıb.

Vaqif: - Yusif. (satıcı oğlana) Bunun üçün mağazanı bağlamağa ehtiyac yoxdur. Müştərilər seyrək olanda içəridəki paltoları bir-bir vitrinə çıxart. Qoy gəlib-gedənlər görsün. Artıq payızdır.

Yusif: - Bəs kostyumları neyləyim?

Vaqif: - Yay kostyumlarını içəriyə yığışdır. Onsuzda bundan sonra onları alan olmayacaq. Bir də qaldı gələn ilə.

Yusif: - Oldu, Vaqif müəllim. Nahardan sonra müştəri az olur. Elə bu gün başlayaram.

Vaqif kişi mağazanın içində o tərəf-bu tərəfə var gəl edir. Birdən gözü Gülsurəyə sataşır. Gülsurə bir qadınla mağazaların arası ilə gedir.

Vaqif: - Yusif, Yusif.

Yusif: (yaxın gəlir) - Eşidirəm.

Vaqif: - Yusif, mən burdayam, mağazaya nəzarət edərəm. Sən o qadını görürsənmi?

Yusif: (diqqətlə baxır və əli ilə göstərir) - Onumu deyirsiniz?

Vaqif: - Əlini aşağı sal, kənardan görürlər. Başqa şey fikirləşərlər. Hə, onu deyirəm. Arxasınca get. Elə elə, səni görməsin. Hara gedir, kiminlə görüşür, nə edir, gəlib mənə deyərsən.

Yusif: - Oldu. (deyib gedir)

SƏHNƏ

Ticarət mərkəzi. Topdansatış.

Gülsurə anbara daxil olur.

Gülsurə: - Qızlar, salam. (içəridə torbalara mal yığanlara əlini yelləyir, kassada oturan qıza yaxınlaşır) Oy, canım, ciyərim, mənim gözəl Nigarım. Necəsən?

Qucaqlaşib öpüşürlər.

Nigar: - Yaxşıyam. Siz necəsiniz? Alver gedirmi?

Gülsurə: - Hamısı nisyədədi. Dava-dalaşman, birtəhər yığıram.

Nigar: - Nisyə dedin, nisyə yadıma düşdü. Elə sən özün də keçən dəfə bizdən nisyə mal götürmüşdün. Pulunu gətirdinmi? (kompüterdə Gülsurənin adını axtarır) Hə, iki min manat.

Gülsurə: - Hə, qadan alaram. İndi min yeddi yüzünü ödəyəcəm. Üç yüzünü yaz təzə tarixdən götürəcəyim malların üstünə.

Nigar: - Olmaz. Müdir mənə bir gün də burda işləməyə qoymaz.

Gülsurə: - Bacın sənə qadanı alsın. Bura bizim təndirimizdi, çörək bişirilən ocağımızdı. Dolanı-şığımız burdan çıxır. Buranı qoyub qaçası deyilik ki. Yaz, başına dönüm sənə, yaz. (on manatı Nigarın gödəkçəsini cibinə dürtür)

Nigar: - Bax, sənə də... Bu dəfə yazıram, amma elə elə ki, müdir bilməsin. Gələn dəfə borcunu ayın axırınadək ödə.

Gülsurə pulu sumkasından çıxarıb sayır və Nigara ötürür. Nigar bir də sayıb kassaya qoyur. Kompüterdə qeyd edir: "ödənilmiş".

Gülsurə: - Nisyə olmasa, alver olmaz. Biri maaşını gözləyir, biri alacağını nəzərdə tutub alır, hə-rənin bir cür problemi var.

Nigar: - Yaxşı, indi nə götürəcəksən, tez götür. Bu gün günortayadək işləyirik.

Qeyd: Əlavə səhnələri Əli bəy Azəri hazırlayıb.

YEDDİNCİ HİSSƏ

Səhnə 1

Yarıqaranlıq küçə. Axşam.

Molla əliylə başını tutub ayılır və durub oturur. Ətrafa baxır, nəyisə xatırlamaq istiyir, dumanlı da olsa nəysə xatırlayır. Ətrafa baxanda yerdə İlhamənin əl çantasını görür. Ayağa qalxıb ləngərliyir, birtəhər çantanı və papağını yerdən götürür.

Molla: - Vay dədəm, vay, indi mən neyniyim?

Molla bir az irəliyə, maşının istiqamətinə tərəf qaçıb dayanır.

Molla: - Neynirsən ə, Keyqulu. Onlar atlı, sən piyada, hara gedirsən? Ən yaxşısı, qızlara xəbər verim. Bu vəziyyətdə özbaşına iş görməyim.

Səhnə 2

Maşının içi.

Arxada iki oğlan İlhaməni güclə saxlayırlar. Hətta, İlhamə adamların birinin əlini dişləyir, sonra başına yumruq vurur, maşının şüşəsini cəld aşağı salır, başını çölə çıxardır, qışqırır.

İlhamə: - Kömək edin, məni qaçırırlar. Kömək edin. Mollaaa.

Maşının sürücüsü: (digər oğlanlara) - Qaçırırlar nədi? Ədə, onu sakitləşdirə bilmirsiniz?

İlhamənin bayaq başına yumruq vurduğu oğlan bıçağı onun boğazına dirəyir. İlhamə o dəqiqə səsinə kəsir.

Oğlan: - Qışqır, boğazını üzüm də. Niyə susdun?

İlhamə: (udqunur, bıçağa baxa-baxa gülümsəyir) - Qışqıra bilmərəm. Səs tellərim çox nazikdir.

İlhamə iki oğlanın arasında sakit oturur.

Əlində bıçaq olan oğlan: (maşının şüşəsini qaldıra-qaldıra) - Əli nə yaman ağırdı, başım ağrıdı. Ifritə.

İlhamə gözünü süzdürür, sağında oturan oğlana baxır. Oğlanın yaraşığı olmağı onun diqqətini çəkir.

Səhnə 3

Maşının içi.

Sürücü (skoçu oğlanlara uzadır): - Hər ehtimala qarşı, bağlayın.

Səhnə 4

Kafenin həyəti. Axşam.

Rəfiqələr, Təbrizli qonaq və Vaqif söhbət edirlər. Molla tənqənəfəs onların yanına çatır. Bir-neçə dəfə dərindən nəfəs almağa çalışır. Hamısı təəccüblə ona baxır.

Gülsurə: - Nə olub, ədə? Olmaya İlhamə yenə səni döyüb?

Molla: (tövşüyə-tövşüyə) - Qızı... qızı götürüb qaçırdılar. Bir ağ 07 də.

Hamı elə bilir ki, Kəmqulu zarafat eliyir, ona görə də inanmırlar mollaya.

Kübra: - Adə, bəs, səhər saat yeddidəni niyə demirsən? (gülüşürlər)

Kəmqulu: (əsəbləşir) - Nə vaxtsa məni ciddi qəbul edəcəksiz, ya yox? Mən zarafat eləmirəm, bax orda, o yolda qəflətən məni vurub yerə sərdilər. Ayılanda gördüm İlhamə yoxdu, təkə sumkası qalmışdı.

Vəfa: - Sən nə danışırısan, Kəmqulu? Qızlar, bu zarafat edənə oxşamır. Hadisə harda oldu? Bizi apar ora, tez ol.

Molla qabağa düşür, Vəfagil də onun ardınca.

Səhnə 5

Yarımqaranlıq küçə. Axşam.

Darvaza açılır və 07 həyətə girir. Darvazanı açan sürücü o tərəf, bu tərəfə boylanıb, darvazanı bağlıdır. İlhamənin qolları və ağzı skoçla bağlıdır. İlhamənin yanında oturan oğlanlar onu güclə məşindən dartıb çıxarırlar. İlhamə nə qədər cəhd eləsə də onlardan qurtula bilmir. Əlində bıçağı olan oğlan bıçağı yenə İlhaməyə göstərir. İlhamə sakit dayanır. Anlayır ki, sakit dayanmağa, onu qaçıranların dediklərini eləməyə məcburdu.

Səhnə 6

Boş otaq. Axşam.

İlhaməni stula otuzdururlar. Ayaqlarını və qollarını stula skoçlayırlar.

Oğrulardan biri (ən yaraşıqlısı digər yoldaşları otaqdan çıxandan sonra): - Dediklərimizi eləsən, hər şey yaxşı olacaq. Bizim məqsədimiz sənə xətər yetirmək deyil. O boyda uzaq yol gəlmişik. Xatabala bizim haramıza yaraşar. Başa sala bilirəm səni?

İlhamə başıyla oğlanın dediklərini təsdiqləyir.

Səhnə 7

Gülsurənin qudasının evi. Axşam.

Fuad: (qaynatası Fazilə) - Heç vaxt ağılıma gəlməyəcək məbləğ qoymuşam bu işə. Birdən, Allah göstərməsin, nəse olsa, biz neyniyərik?

Fazil: - Ağılına pis şeylər gətirmə, adam etibarlı adamdı. Bacarıqlıdı, əli hər yerə çatır. Çoxdandı görüşmürdük, bu işlə əlaqədar görüşdüm. Elə həmin adamdı, heç dəyişilməyib, sadə təvəzökar, xoş-sifət.

Fuad: (cibindən siyahı çıxarır) - 1200 kv m-lik ferma, 840 qoyun, iki traktor, otbiçən, lafet, 4 ədəd böyük ot tayası, 1,5 ton arpa. Yayda qoyunları çöldə saxlamaq üçün ağıl, axurlar. Suyu, işığı, qazı daimidir. Xırda-para şeyləri yazmadım. Qoyunlar da uzağı bir-iki aya doğmalıldı.

Fazil: - Ərəstun müəllim olmasaydı, o qiymətə bu qədər qoyunu ala bilməzdik.

Fuad: - Fazil əmi, amma verdiyimiz pul da az pul deyildi.

Fazil: - Məncə, bir ilə bu pulu çıxardacağıq.

Fuad: - Çıxarda, əmi. Yoxsa, qızın dul qalacaq. Mamam pul məsələsində həssasdır. Övladiyam, mən bu barədə ikinci yerdəyəm.

Səhnə 8

Küçə. Axşam.

Polis rəisi və köməkçisi hadisə yerinə çatırlar. Polis rəisi Vəfagili görən kimi təəccüblənir.

Rəis: - Sizin bir gün də olsa macərəsiz gününüz olur?

Vəfa: - Sizə rast gəldiyimiz gündən yox.

Rəis Vəfanı süzür.

Vəfa: - Nə isə, hirsimdən zarafat edirəm. Xahiş edirəm, rəis, dərhal təhqiqata başlayın. Biz rəfi-qəmizə görə çox narahatıq. Quldurlar onu oğurladılar.

Rəis: - Quldurların sayı qırx deyildi?

Kəmqulu: - Rəis, o boyda 07-yə qırx quldur necə yerləşsin?

Rəis: (öskürür) - Şahid var?

Kəmqulu: - Var, rəis. Mənim yanımda oldu hər şey. Ancaq mən heç nə görmədim.

Rəis: (fısıldayır) - Ayə, hadisəni mənə danış. Necə oldu, nə vaxt oldu, niyə oldu, nə məqsədlə oldu, kim səni qorxutdu, kim gözlərini bağladı?..

Kəmqulu: - Yumruq, cənab rəis, yumruq. Necə vurdularsa, nəinki gözlərim, hətta həyatım bağlandı.

Rəis: - Səni kim vurdu?

Kəmqulu: - Görmədim, rəis, 07-dən düşdü və düşən kimi də vurdu.

Rəis: - Hara yıxıldın?

Kəmqulu: (iki addım gedir və dayanır) - Bax, bura yıxıldım, rəis.

Rəis: - Necə yıxılmışdınsa, elə də uzan.

Sevda: - Rəis, məgər adam öldürüblər ki, Kəmqulu uzanır?

Rəis: (Sevdanı saymır, Mollaya deyir) - Vətəndaş, uzanın.

Kəmqulu asfalta uzanır. Köməkçisi Rəisin işarəsilə, təbaşiri çıxarıb molların xəritəsini asfalta çəkir.

Sevda: - Rəis, bu Kəmqulu o qədər də vacib deyil, əsas İlhamədi, ona aid izləri götürün də.

Rəis: - Yoldaş psixoloq, əgər mən sizin xəstəniyə, norsulfazol, yaxud biometsin dərmanları məsləhət görsəydim, sizin reaksiyanız nə olardı?

Seva: - Yoldaş rəis, sizin dediyiniz o dərmanları laap çoxdan istifadədən çıxarıblar.

Şərəbanu: - Ağeyi rəis, bizdə qız qaçıranı bilersən tutub neyniyellər?

Rəis: - Sizdə bilmirəm, bizdə həbs edirlər.

Şərəbanu: - Elə bizdə də.

Rəis: - İndi isə gedirik şöbəyə, hadisəni təfəsilatı ilə yazılı şəkildə, izahat formasında sizdən almalıyam. Hamı bir nəfər kimi. Marş.

Gülsurə: (rəisin eşitməyəcəyi tərzdə) - Başına daş düşsün. Bir şey olmamış, əsgər kimi sıraya düzür bizi. Marşı da dilindən düşmür.

Vaqif: - Ömrümdə belə məzəli rəis görməmişəm.

Gülsurə maraqla Vaqifə baxır, gülümsəyir.

Səhnə 9

Kübranın evi. Axşam.

Səma mətbəxdə yemək hazırlayır. Nadir yataq otağında telefonla kiminləsə yazışır. Biz sosial şəbəkədə bir xanımla yazışdığını görürük. Səma bu zaman yataq otağına gəlir. Hətta televizorda türk kanalında kino gedir. Səma bir televizora, bir də Nadirə baxır.

Səma: - Nadir, kimlə yazışırsan?

Nadir: (özünü itirmir) - Yazışmaq? Əzizim, baxmağa maraqlı kino axtarıram. Yazışmaq nədir? Xahiş edirəm, məni başqa kişilərlə səhv salma.

Səma: - Başqa kişilər necədir, Nadir? Ver telefonu.

Səma ərinə yaxınlaşır, telefonunu qəfildən əlindən alır, baxır. Görür ki, youtubda filmə baxır.

Nadir: - Başa düşmədim, sən mənə inanmırsan?

Səma: - Həmişə sən zarafat eləməyəcəksən ki? Yaxşı, küsmə. Yemək hazırıdır.

Nadir boylanır, qonaq otağındakı stolun üstünə baxır.

Nadir: - Hanı? Süfrədə heç nə yoxdur.

Səma: - Burda yemirik.

Nadir: - Televizora baxmayım?

Nadir bəyaqdan türk kanalına baxdığını indi dərk edir, səhvini anlayır.

Nadir: - Əşşi, fərqi nədir? Mətbəx yaxşıdır. Sənə də əziyyət olmur.

Səma qabaqda, Nadir də onun arxasınca gedir.

Səhnə 10

Rəisin otağı. Axşam.

Vəfa: - Rəis, izahat da götürdünüz bizdən. Biz burda qala bilmərik.

Rəis: - Onsuz da sizi saxlamaq fikrimiz yoxdur. Bizdə darısqallıqdır, siz də çoxsunuz.

Sevda: - Rəis, biz İlhaməgilə gedək. Çünki telefonu burda qalıb. Ola bilər ki, bu oğru terroristlər evinə zəng edib tələblərini açıqlasınlar.

Rəis: - Adam baxdırmağa gəlir, adını terrorist qoyursuz. Rəfiqənizi qaçırlar...

Kübra: - Oğurlayıblar, rəis.

Rəis: - Olsun, oğurlamaq... O boyda evdə qalmış qızıdır. Allahınıza şükür edin ki, qaçırlar. Sözümlə canı odur ki, xanımlar, hər hadisəyə terrorçu donu geyindirməyin.

Vaqif: - Rəis, indi siz nə məsləhət görürsünüz? Qızı qaçıranları axtarmaq istəmirsiniz?

Rəis: (Vaqifi süzür) - Siz kimsiz, vətəndaş?

Gülsurə: (bir addım qabağa gəlir) - Müdüdü, rəis.

Rəis: - Maşallah, siz də kimi tapırsız, öz kruqunuza calayırsız. Son vaxtlar tez-tez rastlaşırıq. Allah xeyrə calasın.

Rəis: (furaqasının üstündən başını qaşır) - Hörmətli Vaqif müəllim, istər qızınızı qaçırsınlar, istəyir lap oğurlasınlar, hər iki halda, cinayətdir. Mən də, köməkçim də sizinlə gedirik. Çox baş, bir başdan ağıllıdır. Vaxt itirmək olmaz.

Vaqif: (Gülsurəyə) - Siz gedin, mən sizinlə telefon vasitəsilə əlaqə saxlayaram. Yenə də nə lazım olsa, mənə zəng edərsən.

Gülsurə: - Yaxşı.

Səhnə 11

Oğruların evi. Axşam.

Oğrular çay içirlər. Yaraşlıq olan Samir yoldaşları Mirzəyə və Sərdara deyir.

Samir: - Biz burda çay içirik, yazıq orda susuzluqdan bəlkə də ölür.

Mirzə: - Samir, səndə yeganə yaxşı bir şey varsa, o da boyun-buxunundur. Ə, bayaqları əlimi dişləyib, başımın da ağrısı hələ keçmir. Zalım qızı elə bil Taysondur. Yumruğunu qaytarmadımsa, alaçağımız pula görəydi.

Sərdar: - Bahadır niyə gəlmədi e?

Mirzə: - Danışmışam, sabah gələcək.

Samir: - Heç olmasa, yerə uzandıraq. Səhərəcən stulda otursa, beli qırılar. Yazıqdır, vallah.

Sərdar: - Bu yerdə Samirlə həmfikirəm. Oğurladığımız elə-belə qadın deyil. Güngörmüş, varlı qadındır. Ömür boyu əziyyətin nə olduğunu bilməyib.

Mirzə: (yoldaşlarıyla razılaşmağa məcbur qalır) - Necə istəyirsinizsə, elə də edin. O ifritəni görməyə gözüm yoxdu.

Samirlə Sərdar bir-birilərinə baxırlar.

Sərdar: - Çayımızı içək, sonra uzandırırıq.

Səhnə 12

Sevdanın evi. Qonaq otağı. Axşam.

Şahnaz yerdə oturub, ayaqlarını qatlayıb, qoz sındırır, hikkəylə yeyir. Onun bu hərəkəti nəvəsi və gəlinin diqqətindən yayınmır.

Murad: - Nənə, Firuzə sənə dərman gətirsin. Allah eləməsin, ürəyin dayanıb eləyər. Sonra Sevda bizim yaxamızdan tutduğu kimi atar bayıra.

Şahnaz (coşur, dirsəyini göstərir): - Budey atdı. Gərək onda meydimin üstündən keçsin, kopaqızı. Sən dəqiq yad evə girdiyini gördün?

Murad: - Ay nənə, neçə dəfə demək olar, görmüşəm. İnanmırsansa, bir dəfə də sənle izləyərək.

Şahnaz: - Lazım deyil, inanıram. Gör saat neçədir, evin qapısı yadına düşür. İt qızının yiyəsi-zadı da yoxdur, deyək, qabağını alsınlar. Yiyəsiz yetimcə.

Firuzə: - Bacısı, qardaşı da yoxdur?

Şahnaz: - Bir qardaşı var, o da allah bilir, hansı ölkədə özü üçün veyillənir. Sən belə söhbətlərə qarışma. Gəlin sən, gəlin yerini bil. Dur, mənə kofe gətir.

Gəlin pərt olur, otaqdan çıxır. Şahnaz Murada tərəf əyilir.

Şahnaz: (astaca) - Bizdə qızlar toy gecəsindən hamilə qalırlar. Bu da üç aydır gəlib, hələ də hamilə qalmayıb.

Murad: - Başımız açılsın, allah qoysa, gedəcəyik həkimə.

Səhnə 13

Oğruların evi. Axşam.

Samirlə Sərdar İlhaməni saxladığı otağa girirlər. İlhamə əvvəlcə qorxur. Başıyla, baxışlarıyla “yox” demək istəyir. Oğrular İlhamənin ayağındakı və qolundakı skoçu kəsirlər.

Samir: - Sakit dayan, sənə heç nə etmirik. Səhərəcən oturduğun yerdə qala bilməzsən. Belin, boyun tutular, sonra ömür boyu bizi qarğıyarsan.

Sonra İlhaməni yerə uzadırlar. Ayaqlarını, biləklərini skoçla bağlayırlar. İlhamə gözüylə onlara ağzını işarə edir.

Sərdar: - Nəysə başa düşdün?

Samir: - Fəhlə adamam. Him-cim nədir, qanmıram.

Samir İlhamənin ağzındakı skoçu qopardır.

İlhamə: (ağzını əyir, elə bil keyliyini açır, bir neçə dəfə dərinədən nəfəs alır) - Ohhh, həyat budur e. Xahiş edirəm, ağzıma skoç vurmayın. And içirəm, and içirəm bizi yaradana, səsini çıxartmayacam.

Sərdar: (Samirə) - Nə deyirsən?

İlhamə: - Nəfəs ala bilmirəm. Ölsəm, neyniyəcəksiz? Ölüyə pul verildiyini görmüsüz?

Bu zaman Mirzə otağa girir.

Mirzə: - Neynirsiz?

Mirzə skoçula İlhamənin ağzını bağlayır.

İndidən səsi o biri otağa gəlir. Bahadır bilsə, bizim üçün yaxşı olmayacaq. Ağzını açarsınız ki, bizi dişləsin? Elə bil dişləri vampir dişidir.

İlhamə başının işarəsilə yox deyir. (Yəni vurmaram və dişləməyəm)

Samir: - Yaxşı, gəlin onda səsə qoyaq. Kim bu xanımın nəfəs almasına razıdır, əlini qaldırsın.

Sərdar da, Samir də əlini qaldırır.

Mirzə: (məcbur qalır, o da əlini qaldırır) - Açın, amma səsini çıxarsa, birdəfəlik yumacam.

Samir İlhamənin ağzındakı skoçu qopardır. Skocu ağzından qoparılandan sonra İlhamə müxtəlif dodaq və burun hərəkətlərini yenə təkrarlayıb skoçun yerlərinin qırışığını açır.

İlhamə: - Söz verirəm, bir də sizi dişləməyəcəm.

İlhamə dərinədən nəfəs alanda qışqıraraq - Ohhhhh - deyir, oğrular maraqla ona baxır.

Səhnə 14

İlhamənin evi. Axşam.

Qapı açılır. Rəis hamını geri çəkilməyə məcbur edir.

Rəis: - Evə birinci mən girməliyəm, siz də sakitcə keçib əyləşin. Heç kim heç nəyə toxunmasın. Tərəfimizdən evə baxış keçiriləcək.

Qadınlar sakitcə keçib, divanda və kreslolarda oturlar. Rəis diqqətlə evi nəzərdən keçirir. Öncə hamamı, sonra İlhamənin yataq otağını yoxlayır.

Rəis gülümsəyir, öz-özünə danışır.

Rəis: - Təmizkardı, səliqəlidi, əsl evlənilişi qızıdır.

Rəis: (Kəmqulunu çağırır) - Kəmqulu, İlhamə xanımın telefonunu bura gətir.

Kübra: - Hörmətli rəis, bir dəqiqə mətbəxdə kartlara baxa bilərəmmi?

Rəis: (otaqda şkafı yoxlaya-yoxlaya) - Bu, bizim qanunlara zidd olsa da, xətrinizə dəymək istəməzdim, buyurun. Bəlkə bizə də bir köməyi dəydi.

Səhnə 15

İlhamənin evi. Rəis telefonu molladan alır, qonaq otağına gəlir.

Şərəbanu: - Ağeyi rəis, İlhaməni indi burda axtarassan?

Rəis: - Böyük təəssüf hissiylə, nəzərinizə çatdırmaq istəyirəm ki, sizin sualınızı cavabsız buraxmaq məcburiyyətindəyəm.

Şərəbanu: - Bu evin hər yerin gəzdiz, hətta termosun qapağını qaldırıb, içinə də baxdız. Elə bil ki, İlhamə bacı cin olub, termosun içinə girib.

Rəis: - Siz axtarışa mane olursunuz....

Şərəbanu: - İlhamə bacı başqa harda ola bilər?

Rəis: - Sevda xanım, bu xanımın psixoloji durumunu yoxlamağı sizdən rica edirəm. Mən hər bir kiçik detalı, sizin üçün mənasız görünə bilən, hər bir incəlikləri nəzərdən keçirməliyəm. Ona görə də mənə mane olmamağınızı bir daha rica edirəm.

Rəis İlhamənin telefonunu açır və gəlib-gedən zənglərə baxır. Telefonda yalnız, mama, Kübra, Seva, Mollabaş, Vəfadan başqa ad yoxdu. Telefonu stolun üstünə qoyur.

Rəis: - İlhamə xanımı yetim, kimsəsiz bilirdim.

Kəmqulu: - Bibisidir, rəis. Bölgələrimiz var ki, bibilərə mama deyirlər. Elə biz tərəfdə də bibiyə mama deyirlər, rəis.

Rəis: - Kəmqulu, istintaqda bizə kömək etmək istəyirsinizsə, susun və sakit oturun.

Kəmqulu rəisə əsəbləşir.

Rəis: - Məndən başqa heç kim telefona əlini vurmasın.

Səhnə 16

İlhamənin evi. Mətbəx. Axşam.

Kübra qışqırır.

Səhnə17

İlhamənin evi. Qonaq otağı. Axşam.

Hamı dik atılır. Rəisin köməkçisi də qorxusundan qışqırır. Rəis köməkçisinə gözlərinə ağardır, qızlar hamısı mətbəxə qaçır.

Səhnə 18

İlhamənin evi. Qonaq otağı.

Kəmqulu ev telefonunun yanındakı bloknotu götürüb baxmaq istəyəndə, onun altında bir dəftər

gözünə sataşır və götürüb baxanda bu dəftərin gündəlik olduğunu görür. Ətrafa baxıb hamının mətbəxə keçdiyindən arxayın olur və dəftəri paltarının altından kəmərinə soxub gizlədir.

Səhnə 19

Mətbəx. Axşam.

Kübra: - Qızlar, İlhamə sağ-salamatdı, amma çox xəlvət bir yerdədi, özü də yerə uzanlı vəziyyətdədir.

Kəmqulu: - Necə, necə?

Kubra: - Kartımda belə çıxdı. Qorxmayın, biz onu xilas edəcəyik.

Rəis də gəlir.

Rəis: (əşəbləşir) - Bu informasiya sizdə hardandı?

Kübra: - Kartlar göstərdi, rəis, muştuluğumu sizdən alacam.

Rəis: - Bu dəqiqədən sonra mən sizə karta baxmağı qəti qadağan edirəm. Yoxsa gecəni nəzarətdə keçirəcəksiniz?

Qızlar: (bir ağızdan) - Biz də?

Rəis: - Xeyir, təkcə baxıcı xanım.

Kübra kartı sumkasına atır.

Səhnə 20

Sevdanın evi. Axşam

Şahnazın təzyiği qalxıb, əli başında zəriyə-zəriyə qalıb.

Şahnaz: - Offf, öldüm, ay allah. Yüz faiz, ifritə kofeyə dərman qatıb. Ölməyimi istəyir.

Firuzə: - Nənə, çox tünd içdin e, özdə çox... Yəqin o qaldırdı.

Şahnaz: - Yox, yox, onun bir cadugər padruqası var. O cadu-piti eliyib bu kofeyə. Həmişə çalışırdı ki, mən içim, amma mən şübhələndiyimdən içmirdim. İndi də nəfsimi saxlaya bilmədim. O, hələ qanmır, Şahnaz pəkdi, safdı, ona cadu təsir eləməz. Gəl, bir az boynumun dalını ovuşdurun.

Firuzə də, Murad da Şahnazın boynunu ovuşdururlar.

Murad: - Necədir, nənə?

Şahnaz: - Ovuşdurun.

Səhnə 21

Fuadın qaynatasının evi. Axşam.

Fazil və Fuad qabaq-qabağa domino oynayırlar. Bu vaxt Fazilin telefonuna zəng gəlir.

Fazil: - Bəli, Ərəstun müəllim, axşamınız xeyir olsun. Çox sağ olun, Ərəstun müəllim.

Telefondakı səs: - Mənim işim çıxdı, Fazil. Mən bir həftəlik ezamiyyətə getməliyəm, xaricə. İnşallah, qayıdan kimi gedirik təhvil-təslimə. Bir də əgər narahatsızsınızsa, etibarınız yoxdursa, pulu gətirim özünüzdə qalsın, qayıdanda götürərəm.

Fazil: - Nə danışırsınız, Ərəstun müəllim? Sizə etibar etməmək? Sağ-salamat gedin. Qayıdınızda danşarıq.

Telefondakı səs: - İngiltərəyə uçuram, nəyəsə bir şeyə ehtiyacınız varsa, çəkinmiyin deyın, gələndə gətirim.

Fazil: - Sizin sağlığınız bizə bəsdı. Oldu, müəllim, hələlik. (üzünü kürəkəsinə tutur) Deyirəm necə sadə adamdır e, elə bil ki, heç o boyda vəzifə bunun deyil. Məndən sənə əmanət, belə dostları həmişə əlində saxlamağa çalış. Oyna, sən gəlirsən.

Fuad: (əlindəki daşları yerə qoyur) - Fazil əmi, nədənsə, mən bu adama inanmıram. Gərək gedib

pulları alardın.

Fazil: (daşları əlinin arxasıyla geri itələyir) - Sən nə danışırısan? Belə saf adamlar Azərbaycanda çox azdı. Ürəyini buz kimi saxla. Onun haqqında dediyin sözlərin sonra peşimançılığını çəkəcəksən. İnşallah, bir həftədən sonra gedib qoyunlarımızı ferma qarışıq təhvil alacağıq.

Fuad: - İnşallah. Təki siz deyən olsun, mən yanılıam. Adam haqqında artıq-əksik danışdığım üçün də xəcalət çəkim.

Fazil: - Həmişə yaxşı şeylər haqqında düşün ki, işlərin də yaxşı getsin. Növbə sənindi. Bizə çay gətirin. (səslənir)

Səhnə 22

Kübranın evi. Yataq otağı.

Nadir: - Səmacan, incimə, bir söz deyim. Maman son vaxtlar ağ eliyib. Gecələr evə gəlməmək nədir? Söz deyəndə də adamı yaman təhqir eliyir. Gah cücəli toyuq deyir, gah ABŞ deyir. Həmişə də işsizliyimi üzümə vurur. Elə bilirsən mən işləmək istəmirəm? Bircə iş tutsaydım, başlayardım işləməyə, bu tənələrdən də uzaq olardım.

Səma: - Universiteti yarımçıq qoymusan. Bitirmiş olsaydın, yenə bir sv göndərerdik...

Nadir: - Qoyacam da. Pulluya düşmüşdüm, ödəyə bilmədim. Amma indiki vaxtda fəhlə işləyə bilmərəm, müdir də ki, qoymazlar. Sən mamaya de, qoy rəfiqələrinə desin, onlar mənim kimi oğula mütləq bir iş tapacaqlar.

Səma: - Fəhləlik istəmirsən, müdir də qoyası deyillər. Nə işi tapaq sənə onda?

Nadir: - Bir rəfiqəsi var e, adı Vəfadır, nədir. Demirsiz varlıdır, mənə bir iş tapsın da. Müdir olmasam da, ona oxşar bir şey olsun.

Səma: - Sabah mamama deyərəm, danışar Vəfa xalayla.

Səma üzünü çevirir, yatır.

Nadir: - Mamanı gözləmirsən?

Səma: - İlhamə xala xəstələnib. Mama onun yanında qalacaq. Gecən xeyrə.

Nadir: - Xeyrə qarşı.

Nadir: (telefonu sakitcə götürür, Səmaya baxır. Səma gözlərini yummuşdu. Əli sosial şəbəkəyə girir və yazır) - "Gecən xeyrə qalsın. Tez yatmalıyam. Sabah görüşmək ümidiylə, şirin xanım.

Nadir üstəlik xanıma gül şəkli də göndərir. Sonra smsləri pozur.

Səhnə 23

İlhamənin evi. Yataq otağı. Axşam.

Şərəbanuyla Kübra yerdə oturublar, yatağa söykənilər. Vəfa, Sevda uzanıblar. Gülsurə də onların ayağı tərəfdə uzanıbdır. Hamısının yuxusu gəlir. Gözlərini bağlamaq istəməsələr də gözləri yumulur.

Səhnə 24

İlhamənin evi. Qonaq otağı. Gecə.

Rəis divanda uzanıb, köməkçisi də kresloda mürgüləyir. Köməkçinin xorultusunu eşidirik.

Səhnə 25

İlhamənin evi. Qonaq otağı. Gecə.

Stolun üstünə qoyulan telefona zəng gəlir. İlhamənin telefonunun musiqisi o qədər gürdür ki, elə

bil qorxulu filmə baxırsan, musiqi də səni həyəcanlandırır. Rəis də, köməkçisi də hövlank, qorxaraq yerlərindən dik atılırlar.

Səhnə 26

İlhamənin evi. Yataq otağı. Gecə.

Telefonun səsindən qızlar da oyanır. Hamısı uzandıqları, oturduqları yerdən dururlar, qonaq otağına tərəf qaçirlar.

Səhnə 27

İlhamənin evi. Qonaq otağı. Gecə.

Biz telefonun ekranında “mama” adını oxuyuruq. Rəis telefonu götürür.

Vəfa: - Cavab verməyin. Bibisi narahat olacaq. Elə bilsinlər, yatıbdı.

Telefonun zəngi dayanır.

Səhnə 28

Rayon. Birotalıq ev. Axşam.

İlhamənin maması Kamilə telefonu cibinə qoyur.

Kamilə: - Bu da mənmin min bir əziyyətlə böyüdü, boya-başa çatdırdığım İlhamə. Yaman dəyirsən xətrimə, İlhamə. Heç zənglərimə də cavab vermirsən. Mən sənə pis ana oldummu? Axı mən səni qayğısız böyütdüm, səndən heç nə əsirgəmədim. Amma sən, səni böyüdən ananı yanına gəlməyə qoymursan, cəhənnəm hamısı, heç olmasa zəngimə cavab ver.

Dilək: (Kamiləylə üzbəüz oturub) - Gecədi, yəqin ki, indi mama yatıbdı.

Kamilə: - Dayan e, bir dəqiqə, bəlkə elə balamın başında bir qəza var, mən də bildim-bilmədim, başlamışam qeybətə. Sən də pal-paltarını yığ, sabah məktəbdən icazə alarsan.

Dilək: - Niyə?

Kamilə: - Şəhərə gedirik. Bir-iki günlük icazə alarsan

Dilək: (sevinir) - Oho!

Kamilə: - Dişlərini ağartma, yıxıl yat.

Səhnə 29

Mollanın evi. Axşam.

Kəmqulu yatağında uzanıb, İlhamənin dəftərini oxuyur. Gülümsəyir. Sonra mollanın yuxusu gəlir, əsniyir, dəftəri örtür, yastığının altına qoyur. Başını yastığa qoyur.

Molla: - Səni tanıyandan sonra ürəyini fəth eləmək çətin olmayacaq, İliş.

Mollanın yadına İlhamənin oğurlanması düşür. Yatdığı yerdən qalxır.

Molla: - İliş, birdən səni doğrudan qaçırsalar, necə olacaq? O adama ərə gedəcəksən? İmkan vermərəm. Nətəri vermərsən əəə? Qızı qaçıırıblar e. Yuxum da qaçdı e. Barı, dəftəri axıracan oxuyum. Kişinin qızı da elə bil roman yazıbdı.

Molla dəftəri yastığın altından götürür, qatladığı vərəqi açır, oxumağa davam edir.

Səhnə 30

Şəhərin gözəl mənzərəsi. Gündüz.

Səhnə 31

Oğruların evi. Gündüz.

İlhamə gözlərini açanda Samir nimçədə ona dönər və ayran gətirmişdi. Samir İlhamənin oyandığını görür.

Samir: - Sabahın xeyir. Sənə yemək gətirmişəm. Yeyərsən.

İlhamə: - Sənin də sabahın xeyir. Həm də mən səhər-səhər dönər yemirəm. Bilsəydim qaçırılacam, işdən də icazə alardım.

İçəri Mirzə girir, İlhamənin dediklərini eşidir.

Mirzə: - Həəə, icazə alıb bizi gözləyəcəkdin, axı. Buna çox üz verməyin, dönərini yedizdir. Bahadur əmi zəng eləmişdi. Deyir beş-on dəqiqəyə gələcək.

Mirzə otaqdan çıxır. Samir dönəri İlhaməyə uzadır.

İlhamə: - Uzandığım yerdə yeyim? Barı ayağımı aç, stulda oturum, yedizdir. Amma ondan əvvəl tualetə getməliyəm.

Samir: - Tualetə apara bilmərəm.

İlhamə: - Qulağını bəri ver.

Samir bir az da yaxınlaşır.

İlhamə: - Sənin böyrəklərin sözünə baxır?

Samir: - Bir dəqiqə onda.

Samir otaqdan çıxır.

Səhnə 32

İlhamənin evi. Qonaq otağı. Gündüz.

Rəis və köməkçisi süfrə arxasındadırlar. Vəfa süfrəyə çörək gətirir, gedir. Sonra Gülsurə tavada qayğanaq gətirir, Kübra iki fincan çay rəislə köməkçisinin qabağına qoyur. Sevda da əlində iki çay qaşığı, şəkər qabını gətirir. Kənardan hər şeyi izləyən Şərəbanu gülümsünür.

Rəis: - Pendir yoxdu?

Vəfa: - İlhamə idman müəlliməsidir. Pendir yemir, kökəldir.

Rəisin köməkçisi: - Bal da yoxdu?

Rəis tərs-tərs köməkçisinə baxır.

Şərəbanu: - Ağam, ola bilər yeri yoxdur, amma mən çox narahatam. Siz bizim səfirliklə əlaqə saxlamısınız?

Rəis: - Saxlamışam. Çox güman sizin adınız Şərəbanu deyil.

Sevda: - Necə yəni? Şərəbanu, adını dəqiq xatırlayırsan?

Şərəbanu: - Dəqiq yadımdadır, bacım. Ağa rəis, mənimlə zarafat edir.

Rəis: - Sizin adınız özünüzkü olsaydı, inandırırım sizi, çoxdan xəbər çıxmışdı. Bilmirik, sizin Bakıda olan qohumlarınız qardaşlarınızdır, ya ərinizdir.

İlhamənin telefonuna yenə zəng gəlir. Zəng edən mamasıdır.

Rəis: - Bu qızın maması nə qədər zəng vurur?

Kübra: - Bəlkə cavab verək.

Rəis: - Telefona toxunmaq olmaz. Bibisinə deyəcəksiz, sonra bütün qohumları peyda olacaq. Siz təcürbəsiz adamlarsınız. Ona görə də başınıza hər cür iş gəlir. (sonra xanımları bir-bir süzüb) Razı olsaydınız, hər gün birinizin evinə gəlib, sizinlə fərdi proflyaktik söhbət aparardım.

Seva: - Mənim evimdə qayınanam var, ona görə də qəti etirazımı bildirirəm.

Vəfa: - Cənab rəis, mən İlhamənin yaxın rəfiqəsi kimi, zərərçəkən birisi kimi sizdən İlhamə haqqında məlumat istiyirəm. Deyin görüm, hələ İlhamədən təzə bir xəbər yoxdu ki?

Rəis: - Mən sizin təşvişinizi başa düşürəm, amma siz də məni başa düşün. Biz burda boş-boşuna oturub, günümüzü keçirmirik. Yeni məlumat alan kimi dərhal sizi xəbərdar edəcəyik.

Şərəbanu: - Ağeyi rəis, siz burda oturmaqla onu nə cür tapacaqsınız?

Kübra: - Rəis, İlhamə aciz qız deyil. O, harda olsa, özünü xilas edib, qaçıb gələcək. Bunu kartlar da təsdiq edir.

Rəis köməkçisi: - Sizinçün fərqi nədir, biz burda oturduq, ya idarədə? Onsuz da axtarışımızı aparırıq.

Kubra: - İdarədə də bu cür axtarış aparırsınız?

Rəis: - Mən başa düşürəm sizin kartlarınız varsa, daha bu polis idarələrinə nə ehtiyac var. Yeri gəlmişkən, mənim o əlli manatımı qaytarın özümə. Dediklərinizin heç biri təsdiqini tapmadı. Nə rütbəm qalxdı, nə katibəm oldu, nə də yeni geniş kabinetim.

Kübra: - Darıxmayın, rəis. Hələ dediklərim səhv çıxmayıb. Özümə çay süzüm, gəlirəm.

Kübra qonaq otağından gedir.

Səhnə 33

Oğruların evi. Gündüz.

İlhamə tualetdən çıxanda Sərdarla Mirzə əllərində taxta, döyüşə hazır vəziyyətdədildilər. İlhamə təəccüblənir.

İlhamə: - Döyəcəksiz məni?

Mirzə: (Samirə) - Samir, əlini skoçla.

İlhamə: - Barı, yeməyimi yeyərdim, sonra.

Samir yoldaşlarına baxır.

Sərdar: - Hər ehtimala qarşı.

Samir İlhamənin əllərini skoçlayır. İlhaməni otağa gətirirlər. İlhamə stulda oturur. Bu zaman qapı döyülür. Mirzəylə Sərdar qapıya tərəf gedirlər.

Samir dönəri İlhaməyə verir. İlhamə dönərdən bir dişlək alır.

İlhamə: - Mən sənə daxili və xarici siyasətini bəyənirəm, dəstəklidirəm. Yəqin məni özünə qaçırmısan.

Samir: - Yox, mən ailəliyəm.

İlhamə: - Neçə yaşın var?

Samir: - 35 yaşım var.

İlhamə: - Məni niyə oğurladı? Cəhənnəm, evlənmək üçün də qaçırmadız.

İlhamə elə bil bərk acmışdı. Ağzı doluydu.

İlhamə: - Ayrı ver.

Samir ayrıranın ağzını açır, İlhaməyə içirdir.

İlhamə: - Niyə qaçırdınız məni?

Samir: - Xahiş edirəm, sual vermə. Cavab verə bilmirəm.

Samir otaqdan çıxır, qapını örtür.

Səhnə 34

Samir oğurluğu planlaşdıran Bahadurla görüşür.

Bahadur: - Qadına yaxşı baxırsız? Elə bilin ki, əlinizdəki sərvətdir. Yaxşı baxaq ki, yaxşı da pul alağ. Neynir içəridə?

Mirzə: - Dönər yeyir. Sən zəng eləmişən ailəsinə?

Bahadur: - Zəng edirəm, götürən yoxdur. Bu qadının evində qulluqçusudamı yoxdu? Yenə zəng edəcəm. Nə yeyir dedin? Əli, ayağı bağlıdırsa, dönəri necə yeyə bilər? Gedək, madmazelə bir də biz baxaq.

Bahadır İlhamənin saxlandığı otağa girir, İlhamən stolda oturmuş, dönərini yeyir.

Bahadır İlhaməni görəndə gözü kəlləsinə çıxır az qala. əsəbləşir, otaqdan çıxır.

Bahadır: - Sizin başınıza daş düşsün. Başqa qadını oğurlamırsız. Bu kimdi?

Mirzə və yoldaşları təəccüblənir.

Mirzə: - Mümkün deyil. Bir həftədir, hansı qadını göstərdin onu da izlədik. Düzdür, qadını yaxından görməmişdik, amma ...

Bahadır: - Əəəə nə amması? Daha pulu-mulu yaddan çıxardın. Allah bilir, rəfiqələrinin hansını qaçırmırsız. Dediym qadının rəfiqəsidir.

Sərdar: - Bəlkə bu da pulludur. Demirlər ki, pullu pulluyla, kasıb kasıbla oturur-durar?

Bahadır: - Yaxşı ə!... 21-ci əsrdir e. Dostluqda nə varlı, nə kasıb?

Sərdar: - Onda bizim niyə bir dənə də olsun varlı dostumuz yoxdur?

Mirzə: - Zarafatı boşlayaq. İndi nə edək?

Bahadır: - Ə zarafat nədi? Bu işin zarafatlıq tərəfi qalmadı. Hamımızı damlıyaçaqlar.

Səhnə 35

Oğruların evi. Gündüz.

İlhamə ayağı bağlanmadığı üçün qapıya yaxınlaşır. Danışığı dinləyir.

Səhnə 36

Oğruların evi. Gündüz.

Sərdar: - İndi fikrin nədir? Qadını ömür boyu saxlayasız deyilik ha.

Mirzə: - Saxlamayacağıq. Tərslikdən üzümümüzü də gördü.

Bahadır: - Hələ fikirləşirsiniz? Öldürün, getsin. Məni də gördü.

Samir: (əsəbləşir) - Təkcə özünü fikirləşirsən. Səndən əvvəl bizi görüb. Amma biz öldürməyi fikirləşmirik. Səni görən kimi deyirsən öldürək? İncimə, biz qatil-zad deyilik. Kiməsə görə kimisə öldürən də deyiləm. Əzəldən başqa cür danışıbmışdıq.

Bahadır: - Özüm öldürərəm.

Sərdarla Mirzə də qarışır.

Sərdar: - Biz qıza heç nə eləmiriksə, sən də etməyəcəksən.

Mirzə: - Qızı buraxırıq, sonra hamı izini itirir.

Bahadır: - Sizin üçün iz itirməyə nə var ki? Maşını da oğurlayan mənəm, planı da quran mənəm, üstəlik rəfiqəsinin qonşuluğunda işləyən də mənəm. Bu gün, ya sabah rəfiqəsigilə gəlsə, təsadüfən məni görsə, necə olacaq?

Sərdar: (məyus olur) - Səni tutacaqlar, sən də bizi satacaqsan.

Bahadır: - Yox əşi, sizə görə özümü qurban verəcəm. Aqlınızı başınıza yığın. Onsuz da buracan (əlini boğazına aparır) günaha batmışıq. Adam öldürməklə nə dəyişəcək? Hə, nə deyirsiniz?

Mirzə və dostları bir-birilərinə baxırlar.

Mirzə: - Bizə bir az vaxt ver.

Bahadır: - Özünüz bilərsiz. Axşam sizdən xəbər gözləyəcəm.

Bahadır qapıdan çıxır, sonra qapını çırpır.

Samir: (Bahadurun arxasınca) - Əclaf.

Səhnə 37

Mollanın evi. Gündüz.

Mollanın gözləri şişdir, elə bil səhərəcən ağlayıb. Pəncərədən küçəyə baxır. Gözləri elə bil yol çəkir.

Mollanın telefonuna zəng gəlir. Zəng edən Sevdadır. Molla telefona cavab verir.

Molla (səsi kədərli): - Hə, Sevda bacı?

Telefondan Sevdanın səsini eşidirik: - Kəmqulu, hardasan?

Molla: - Evdəyəm. İlhamədən xəbər var?

Sevdanın səsini eşidirik: - Qaçırdıqları maşın oğurluq imiş. Vəfa deyir, işin yoxdursa, sən də gəl.

Bibisi səhərdən yığır. Heç birimiz cavab verə bilmirik. Əlimiz-ayağımız dolaşib bir-birinə.

Molla: - Gəlirəm, gəlirəm.

Səhnə 38

Hüquq məsləhətxanası. Gündüz.

Şahnaz və nəvəsi Murad vəkillə üzbəüz oturublar.

Şahnaz: - Dərdim böyükdü, oğlum. Oğlum rəhmətə gedəndən sonra gəlin bizi evdən çıxarıb atdı çölə. Abırımıza qısıldıq, dedik dinmiyək, danışmıyaq, eldən-obadan, qonşudan, qohumdan ayıbdı. Min bir zəhmətnən ev qurdu, içini doldurdu, gəlin də onu yola vermirdi, üzr istiyirəm, sən də mənim balam, ayağın yığıb yığışdıra bilmədi, nələc qalıb boşadı. Kişi dünyasın dəyişən kimi gəlib, yiyəlikləndi evə.

Vəkil: - Gəlinizin evdə qeydiyyatı var?

Şahnaz: - Xeyr.

Vəkil: - Oğlunuzun gəlinizdən övladı var?

Şahnaz: - Eləsinin uşağı olmur ha, dərdin alım.

Vəkil: - Siz o evdə qeydiyyatdasınız?

Şahnaz: - Mən elə şeyləri bilmirəm. Onu bilirəm ki, o gəlini hazır evə gətirdi və boşanandan sonra çıxıb getdi. Məni yandıran o deyil e, məni yandıran onun bizi saya salmadan, evi əxlaqsızlıq yuvasına döndərməsidir. Mənim oğlumun ruhu gəzir o evdə, heç olmasa ruhun incitməsin.

Vəkil: - Evin sənədləri sizdədi?

Şahnaz: - Yox e, ay bala, gizliyə hardasa, üzə çıxarmır. Özü də altdan-altdan nəşə iş görür.

Vəkil: - Yaxşı, indi mən sizin dedikləriniz əsasında, bir ərizə yazacam, siz qol çəkərsiniz, sonra sorğu göndərərək. Əgər siz deyənlər həqiqət olsa, heç narahat olmuyun, məhkəmə vasitəsilə evi alıb verəcəyik sizə.

Şahnaz: - Ay sənin başına dönüm. Çox sağ ol, balam mənim. Bilirsən, mən evi də ona qurban edərdim. Amma əxlaqsızlığı qəbul edə bilmərəm. Hələ axşam da məni zəhərləyib öldürmək istiyirdi. Bu qız olmasaydı çoxdan ölmüşdüm.

Vəkil: - Mən sizə kömək edəcəyəm, amma bir az vəsait, yəni, pul lazım olacaq.

Şahnaz: - Puldan narahat olma, tapıb verəcəm. Təki sən evi mənə qaytar.

Vəkil: - Tamam, hər şey yaxşı olacaq. Elə bilin ki, ev sizindi.

Səhnə 39

Kübranın evi. Gündüz.

Nadir ayaqqablarını geyinir. Səma qapıya yaxınlaşır.

Səma: - Gözləyərdin mənə gələrdi, danışardı Vəfa xalayla. İndi əsgər yoldaşınla işi hardan tapacaqsız?

Nadir: - Axtaran tapar, əzizim. İş tapan kimi sənə xəbər edəcəm. Canım-gözüm, qaynanama heç nə demə. İş tapım ki, sürpriz olsun. Sevincdən oynasın özü üçün.

Səma: (gülür) - Yaxşı. Allah işini avand eləsin.

Nadir: (Səmanın üzündən öpür) - Sənin kimi mələyi olan kişi uğursuz olar heç? Ya allah, uğur olsun.

Səhnə 40

İlhamənin evi. Gündüz.

Qapı döyülür. Qapını Kübra açır. Gələn molladır.

Kübra: - Səndən çıxmayan iş. Biz zəng eləməmiş nə əcəb gəlmədin? Sənin gözlərinə nə olub? Ağlamısan, ədə? Caan, İlhaməyə görə ağlamısan? Kəmqulu, vallah, mən sənin təmiz eşqinə inanıram. İlhamə sağ-salamat gəlsin, deyəcəm. Qoy başa düşsün ki, onu bu dünyada sevən yeganə kişi sənsən.

Molla Kübraya heç nə demir, qapının yanından uzaqlaşır, otağa gedir. Kübra qapını örtür, uzaqlaşmaq istəyəndə, yenə qapı döyülür. Kübra qapını açır. Gələn Vaqifdir.

Kübra: - Sizsiz, Vaqif müəllim?

Vaqif: - Sabahınız xeyir.

Vaqif içəri keçir.

Vaqif: - Sabahınız xeyir. İlhamədən xəbər var?

Kübra: - 07 oğurluq maşınmış.

Vaqif: - Belə də bilirdim.

Səhnə 41

Oğruların evi. Gündüz.

İlhamə kefsiz oturur stulda. Təkcə əli bağlıdır. Samir, Sərdar, Mirzə yanındadır. Üçü də İlhaməyə baxır.

İlhamə: - Məni öldürəcəksiz?

Mirzə: - Bircə bu çatmırdı. Sən bizi pis adam bilmə. Səni bilsən niyə oğurlamışdıq, niyə bu işə qol qoyduq, başa düşərsən. Yəqin başa düşərsən.

Samirin mobilnisinə zəng gəlir.

Samir: (telefona cavab verir) - Hə. Üstümdə pulum yoxdur, axı. Hardan alım? Süd? Yaxşı, nəyə fikirləşərəm.

Mirzə: (Samirə) - Evdəndi?

Samir: - Uşağın südü qurtarıb.

Sərdar: - Bax, buna görə oğurladıq səni. Bəxtimiz gətirsə, bir-iki gün fəhlə işləsək, evə pul aparırıq. Samirin oğlu da, yoldaşı da birotaqlı, işiği olmayan evdə yaşayırlar. Mənlə Mirzə qəbiristanlığa yaxın yerdə qalırıq.

Mirzə: (sakitcə) - Bu da sırımizi açdı.

Samir: - Bir-iki dəfə məcbur qalıb marketdən ancaq pampers, süd oğurlamışam.

İlhamə: - Sizi başa düşürəm, amma oğurluğunuza haqq qazandırmıram. Az müddət də olsa, sizləri müşahidə elədim. Oğurluq sizlik deyil. Birinci, o sifət yoxdur sizdə. Ancaq sizi bu işə vadar edən o əclafda o sifət vardı.

İlhamə: (Samirə) - Mənim sol cibimdə pul var, amma sən ora əlini sala bilməzsən. Buna ixtiyarın çatmır. Əllərimi aç, mən o pulu çıxarıb sənə verim.

Samir Sərdarla Mirzəyə baxır. Sonra İlhamənin qoluna bağlanmış skoçu Mirzə bıçaqla kəsir. İlhamə: (cibindən əlli manat çıxarır) - Üstümdə bu qədərdir.

Samir: - Borc götürürəm.

İlhamə: (gülümsəyir) - Deyirsən qaytaracaqsan?

Samir başını aşağı salır, dinmir.

İlhamə: - İndi rəfiqələrim aləmə car çəkiblər. Siz belə edin, nömrəni götürün. Sizdən daha nömrə istəmirəm. Mənə inanmayacaqsız.

Sərdar: - İslanmışın yağışdan nə qorxusu? Çay istəyən var? Ciyərim yanır, çay içəcəm.

İlhamə: (gülümsəyir) - Əla olar. Dönərə istiot çox vurmuşdular. Mənim də ciyərim yanır.

Səhnə 42

İlhamənin evi. Gündüz.

İlhamənin telefonuna yenə zəng gəlir. Zəng edən mamasıdır. Molla telefona baxır. İlhamənin mamasının nömrəsini oxuyur.

Rəis: (mollaya) - Heç kim telefona toxunmayın, vətəndaş.

Şərəbanu: (Vəfaya baxır) - Az bacı, bu niyə belə eliyir?

Vəfa: (çiyinlərini çəkir) - Rəis, cavab versək nə olar ki?

Rəis: - Hər şey ola bilər. Bunlar hamısı sizin təhlükəsizliyiniz üçündür.

Şərəbanu: - Deirəm, ay Vəfa bacı, bu yekalıxda şəhərdə cəmi bir polis var, o da belə.

Kəmqulu: - Rəis, icazə verin, mən çıxım, binanın ətrafını nəzərdən keçirirəm. Şübhəli bir şey olsa dərhal sizə xəbər verirəm.

Rəis: - İcazə verirəm.

Kəmqulu: (zarafat eləmək istəyir) - Havaydan iki il kriminalist işləməmişəm e.

Vəfa: (acıqlanır) - Kəmqulu!!!

Molla: - Zarafat eləmək istədim, o da alınmadı.

Səhnə 43

Rayon avtovağzalı. Gündüz.

İlhamənin maması Kamilə və on altı yaşlı qızı Dilək avtobusa minirlər.

Dilək: - Bacıya zəng vurdun, yenə götürmədi?

Kamilə: - Götürmədi. Narahat oldum. Deyəsən, doğrudan başına iş gəlib. Gözümlə görməsəm, ürəyim sakitləşməz.

Kamilənin telefonuna zəng gəlir.

Kamilə: - Bu kimdi, görəsən?

Kamilə: (telefona cavab verir) - Alo. Hə. Hə, anasıyam. Kimdi danışan? İlhaməyə nə olub? (həyəcanlanır) Nə danışsınız? Biz rayondayıq, avtovağzalda. Gəlirik Bakıya. Yaxşı-yaxşı, çatan kimi sizə zəng edəcəm. Hardasa, üç saata çatırıq. Elə də uzaqda qalmırıq.

Dilək: - Nə olub, mama?

Kamilə: - Tez elə, otur maşına. Ay qardaş, avtobus nə vaxt tərənir? Ya da lazım deyil. Balaca maşınla gedərik. Aynoyunlarımızı götür (Diləyə)

Dilək cəld nənəsinin dediyini edir.

Səhnə 44

Blokun içi.

Kəmqulu ətrafı nəzərdən keçirib, toqqasının altında gizlətdiyi İlhaməyə aid gündəliyi çıxarıb, sensorla olan işığın altında oxumağa başlayır. İşıq sönən kimi molla arxaya şillaq atır, əlini qaldıraraq havada yelləyir və işıq yanır. Dəftəri oxuduqca, Kəmquulunun üzündə kədəri tamaşaçıları açıq-aşkar görür.

Səhnə 45

Oğruların evi. Gündüz.

İlhamə: (əlindəki stəkanı stolun üstünə qoyur) - İndi qızlar bütün aləmə car çəkiblər. Yəqin polislər hər yerdə mənə axtarırlar. Mən getsəm yaxşıdır. Nömrəmi vermişəm. O adama da baş qoşmayın. Sizə

məsləhətim, nömrənizi dəyişin.

Samir: - Nəylə gedəcəksən?

İlhamə: - Taksiylə gedəcəm.

Mirzə: - Pulunuz yoxdur axı? Bizdə də...

İlhamə: (Mirzənin sözünü kəsir) - Evə çatanda verəcəm. Yaxşı, mən getdim. Heç olmasa, biriniz dayanacağıcan yola salın.

Samir: (qapını açır) - Buyurun.

Mirzə: - Bizi bağışlayın.

İlhamə: - Bağışladım. Sizdən çox şey öyrəndim.

Səhnə 46

İlhamənin yaşadığı binanın qarşısı.

Vaqif Kəmquluya yaxınlaşır.

Vaqif: - Mənimlə bir nəfərin yanına gedək. Sən ona əhvalatı danış, o bizə kömək edəcək, özü də tez bir zamanda.

Kəmqulu: - Vaqif müəllim, olar ki, axşam gəlirəm? Hara desəniz gedərik. İndi çox vacib bir işim çıxdı. Getməliyəm.

Vaqif: - Yəni, bundan da vacib?

Kəmqulu: - Sonra onsuz da hamı biləcək.

Vaqif: - Hamı nəyi biləcək? Yaxşısan, Kəmqulu?

Kəmqulu: - Siz qadın deyilsiniz ki, sizdən gizlədim. Elə şeylər var ki, onu tək mən bilirəm. Axşam burda olacam. Hara desəniz gedərik.

Səhnə 47

İlhamənin yaşadığı binanın qarşısı.

Vaqif oturub ətrafa baxır. Bu vaxt bir taksi dayanır və İlhamə maşından düşür. Vaqifi görüb ona yaxınlaşır. Vaqif təəccüblənir.

İlhamə: - Vaqif müəllim, sizə zəhmət, taksinin pulunu verə bilərsiniz?

Vaqif: - Əlbəttə.

Vaqif taksiyə yaxınlaşır. İlhamə sürətli addımlarla bloka girib, evinə qalxır. Vaqif də onun ardınca tələsik addımlayır.

Səhnə 48

İlhamənin evi.

İlhamə və Vaqif ard-arda evə girirlər. İlhaməni kim görür, təəccüblənir. Qızlar təəccübləndikləri qədər də sevinirlər. Rəfiqələri İlhaməni qucaqlayırlar. Rəislə köməkçisi bir-birilərinə baxırlar.

Rəis: - Siz necə xilas oldunuz, İlhamə xanım?

İlhamə: - Bəy evlənmək üçün qız qaçırmaq istəyib. Amma səhv qızı qaçırıblar. Hər şey üzə çıxdandan sonra mənə də buraxdılar.

Rəis: (gülür) - İlhamə xanım, həyat sizə gözəl fürsət vermişdi. Ayağınızı dirəyərdiniz, ev xanımı olardınız.

İlhamə: (gülür) - Rəis, mənə uşaq-muşaq lazım deyil.

Vaqif: (rəisə) - Rəis, bəlkə həyəətə düşək, qoy xanımlar bir az rahatlınsınlar.

Rəis: - Olar, lap yaxşı olar, ancaq mən izahat almıyam.

Vaqif: - Sonra alarsınız.

Çıxırlar

Səhnə 49

Şamaxinka tərəf. Gündüz.

Molla səbrsizliklə restoranın o tərəfinə, bu tərəfinə gedir, gəlir. Gah saata baxır, gah da arada papağını başından çıxarır, başını qaşır. Sonra satılan telefonlara baxır.

Səhnə 50

Şamaxinka. Yeməxana.

Molla yemək yeyir.

Səhnə 51

Şamaxinka. Küçə.

Molla yenə gözləyir. Telefonuna zəng gəlir. Molla cavab verir.

Molla: - Çatdız? (Molla sağa dönür, taksidən bir qadınla qızın düşdüyünü görür) Aha, gördüm sizi.

Molla telefona adboy verir, taksiyə tərəf qaçır.

Səhnə 52

İlhamənin evi. Gündüz.

Qapı döyülür.

Gülsurə: - Rəis də bezdirdi e adamı. Əşi, sabah gələr, izahat verər də. İndi nə vacibdi.

İlhamə: (ayağa qalxır) - İndi mən deyəcəm.

İlhamə qapını açır. Anası və bacısı içəri girir. İlhamə təəccüblənir.

İlhamə: - Bibi, sən burda neynirsən?

Dilək: - Bibi???

Molla da İlhaməni görəndə təəccüblənir. Hər kəs bir-birinə təəccüblə baxır.

Yeddinci hissənin sonu

SƏKKİZİNCİ HİSSƏ

Səhnə 1

İlhamənin evi. Gündüz.

Dilək: - Bacı, bibi?

Kamilə içəri girəndə qızının qoluna girmişdi. Qızının qolunu heç kimə hiss elətdirmədən sıxır. Dilək başa düşür, susur.

Molla: (rəfiqələrin şübhələnməməsi üçün deyir) - Həyəcandan mamasıgilnən görüşmək yadından çıxdı. Qız, görüşsənə.

İlhamə: - Hə, əlbəttə. Bağışla, mama. Kaş, biləsən başıma nə gəlib. Xoş gəlmisən.

İlhamə mamasıyla, bacısıyla görüşür. Dilək bacısıyla soyuq görüşür. İlhaməyə də hiss elətdirir.

Kamilə: (mollanı göstərir) - Qardaş bizə səni oğurladıqlarını demişdi.

Vəfa: - Oğurlamamışdılar. Yanlışıq olub. Buyurun, siz keçin. Biz sizə ətraflı izah edəcəyik.

Səhnə 2

Qonaq otağı. Gündüz.

Kamiləgil qonaq otağına keçirlər. Diləklə divanda otururlar.

İlhamə: - Mama, xəbər eləməmiş gəlmisən, kaxıxdım. Bir dəqiqə, siz Kəmquluyla gəlmisiz?

Kamilə: - Hə, bizi Kəmqulu qarşılıdı.

İlhamə: (Kəmquluyla) - Mamamın rayondan gələcəyini hardan bilirdin?

Kəmqulu: - Telefonundan nömrəsini götürmüşdüm. Həm də sən oğurlanandan sonra tez-tez zəng edirdi. Narahat olar deyə telefona cavab verə bilmirdik. Ona görə də hamıdan xəbərsiz zəng elədim.

Gülsurə: - Suyun lal axanı Kəmqulu üçün deyilib lap.

İlhamə: - Mama, sən yoldaşlarla söhbət elə, mən yemək bişirəcəm. Həm də yoldan gəlmisiz, yorğunsuz. Ay allah, gərək, bazarlıq da edim. İdmanla məşğul olduğumdan evə, demək olar, heç nə almıram. Gülü (Gülsurəyə), sən də mənəmlə gəl, marketə gedək.

Kəmqulu: (ayağa qalxır) - İcazə versəydiniz, mən də gedərdim.

Molla sağollaşmadan qapıdan çıxmaq istəyir. Mollanın hərəkəti Sevdanın diqqətini çəkir.

Kamilə: - Çox sağ olun. Qızımızın qarşılamağı qismət olmadı. Eybi yox, özü olmasa da, tanışı qarşılıdı.

Kəmqulu: - Nə vaxt lazım olsam, qulluğunuzda hazırım.

Səhnə 3

Molla qarıya yaxınlaşır. Sevda mollanın qolundan tutur.

Sevda: - Kəmqulu, sənə bu gün nə olub? Səhərdən sənə fikir verirəm. Elə bil rəng alıb, rəng verirən.

Kəmqulu: - Nə ola bilər, Sevda bacı? Məni görəndə niyə həkimliyin tutur, başa düşürəm. (gülümsəyir). Sevda bacı, sual verəcəm, amma səni and verirəm hipokratın goruna, səmimi cavab ver. Bax, sən həkimsən. Dünya insanları bir yana, həkimlər bir yana. Yəni, yalan danışmağa ixtiyarınız yoxdu.

Sevda: (gülür) - Kəmqulu, mollalığın daşını nə vaxtsa atsan, bu dəfə qələmə sarıl. Ver sualını.

İlhaməylə.

Gülsurə gəlir. Molla İlhaməni görəndə elə bil sevinci yoxa çıxır.

Molla: - Nə isə. Sualım da yadımda qalmadı.
Molla qapıdan çıxır.
Gülsurə: - Bunun niyə qaş-qabağı yer süpürür?
Sevda: - İnsandı da. Həmişə şən olmalı deyil ha.
İlhamə mollanın niyə belə etdiyini başa düşür, susur.

Səhnə 4

Oğruların evi. Gündüz.
Mirzə telefonu stolun üstünə atır.
Mirzə: - Yox e, zəng çatmır. Sizə deyirəm, gəlin aradan çıxacaq, eşitmirsiniz. O qoca qurtdur... yaxşı bilir qızı öldürən deyilik. Bəlkə də nömrəsini çoxdan dəyişdi.
Samir: - Gedək. Mən nömrəmi dəyişən deyiləm. Arada, bərədə bir-iki günlük də olsa, iş düşür.
Sərdar: - Mən də dəyişməyəcəm. Söndürəcəm, lazım olanda sizə özüm zəng edəcəm.
Mirzə: - Eynən. Durun gedək. Bizdən oğru çıxmaz. Bu fani dünyaya fəhlə gəlmişik, fəhlə də gedəcəyik.
Samir: - Orta məktəbdə müəllimim deyərdi ki...
Sərdar: (Samirin sözünü kəsir) - Elə danışır ki, elə bil inustutda da oxuyub.
Samir: (Sərdara fikir vermir) - Kimin əvvəli, kimin axırı. Gec-tez bizim də ulduzumuz parıldayacaq.
Mirzə: - Olsun, nə deyirik ki?...

Səhnə 5

Sevdanın evi. Gündüz.
Süfrə ətrafında qonaqlar oturur. (qadınlar da var, kişilər də) Halvayla çay içirlər. Qapı döyülür. Şahnaz qapını açır, gələn başqa qonaqları qarşılayır.
Qapıdan içəri girənlər bir-bir "Allah rəhmət eləsin" deyir. Şahnaz kövrəlir. Əvvəlcədən ağladığı da gözlərindən bilinir..

Səhnə 6

Şəhərin mənzərəsi. Axşam.

Səhnə 7

İlhamənin evi. Axşam.
Süfrə arxasında hamı yemək yeyir.
Kamilə: - Nahaq polisə yalan danışdın. Nə olsun insafa gəlib səni buraxıblar. Sabah başqasını oğurlayacaqlar. Belə-belə həmişə insafli olmayacaqlar ki.
Vəfa: - İliş deyir, oğlanları yoldan çıxardan yaşlı adamdı. Kimdirsə, mən qaldığım tərəfdə qalır.
İlhamə: - İşləyir.
Şərəbanu: - Vəfa bacı, indi bu adamlar səni oğurlamaq yerinə, İlhamə bacını oğurlayıb. Düz başa düşdüm?
Kübra: - Şərəbanu, qorxma, səni oğurlamağa qoymarıq. Kaş, məni oğurlayardılar. Fal baxmaq adıyla kürəkəni oğurladardım.
Qadınlar gülüşür.
Kamilə: - Kürəkəninizdən narazısınız?

Kübra: - Narazı deyəndə ki, pis insan deyil. Tənbəldi. Bir-iki gün oğrularla baş-başa qalsaydı, yaxşıca dərş keçərdilər.

İlhamə: - Təsəvvür elə, uşağa südü, pampersi ala bilmir, oğurlamağa məcbur qalır. Vəfa, sən ona iş tapa bilərsən?

Vəfa: (tərəddüd edir) - Düzünü deyim? Yox iş verə bilməyəcəm.

Gülsurə: - Şəxsən mən də iş tapa bilmərəm.

İlhamə: - Niyə axı?

Kamilə: - Çox safsan, qızım. Səndən əvvəl bir neçə dəfə oğurluq eliyən adam, qadın oğurlayan adam çətin adam olar. Əli oğurluğa öyrəşib bir dəfə.

İlhamə: - Məcbur qalmasıydılar, eləməzdilər. Əli oğurluğa öyrəşən onlar deyil, onları buna məcbur edən kişidir. Mən onlara söz vermişəm. Onlara iş tapacam.

Kamilə: - Sən birinci özünə gün ağla, sonra başqalarını fikirləşərsən. Bacını hazırlığa qoymaq lazımdır. Gələn il axırıncı sinifdədir. Ola bilsin, gələn il şəhərə, yanına köçək.

İlhamə anasının söz atmaqlarına cavab verə bilmir. Susur. Ayağa qalxır, boş boşqabları yığır. Gülsurə də kömək edir.

İlhamə: - Bir azdan çay da gətirəcəm.

Kübra: (ayağa qalxır) - Mən çay içməyəcəm. Qız mesaj yazmışdı. Kürəkən evdə yoxdur, tək qalıb.

Səhnə 8

Mətbəx. Axşam.

Gülsurə boşqabları mətbəx stolunun üstünə qoyur.

Gülsurə: (İlhaməyə) - Vaqif zəng eləsə gedəcəm.

İlhamə: - Güllü, Vaqiflə aranızda nəysə var?

Gülsurə: - Yooox, biz tək-cə həmkarlıq.

İlhamə: (gülümsəyir) - Həə, inandım.

Gülsurə: - Hələ ki.

Səhnə 9

İlhamənin yaşadığı bina. Axşam.

Vaqif binaya girir. Telefonuna zəng gəlir, binadan çıxır. Telefona cavab verir.

Vaqif: - Oğlum, axşamın xeyir.

Səhnə 10

Kazarma. Axşam.

Əsgərlər yatıb.

Əsgər: - Neynirsən, ata? Necəsən?

Səhnə 11

İlhaməğilin yaşadığı binanın qabağı. Küçə

Vaqif: - Mən yaxşıyam. Sənə görə narahatam.

Səhnə 12

Kazarma. Axşam.

Əsgər: - Narahat olma, ata. Burda yerim rahatdır. Dünən gecə yuxuda anamı görmüşəm. Ona görə imkan düşdü deyə zəng elədim sənə.

Səhnə 13

Küçə.

Vaqif kədərlənir.

Telefonda oğlanın səsini eşidirik: - Anam kədərliydi. Niyə bilmirəm? Qurban olum, ata, tez-tez baş çək.

Vaqif: - Hər həftə gedirəm. Arada mənəm də yuxuma gəlir. Gecə vaxtı ağlatmağa yığmısan məni, köpəkoğlu? Cəlal, bir də gizlicə yığma məni. İstəmirəm danlanasan.

Səhnə 14

Kazarma

Cəlal: - Yaxşı, ata. Sən də dərmanlarını vaxtında at. Gecən xeyrə.

Səhnə 15

Küçə.

Vaqif: - Xeyrə qarşı, bala. Allah amanında.

Vaqif binaya girəndə Kübrayla üz-üzə gəlir. Kübra qorxusundan qışqırır. Qarşısındakının Vaqif olduğunu görəndə dərindən nəfəs alır.

Vaqif: - Qorxmayın, mənəm.

Kübra: - Vaqif müəllim, barı səsinizi çıxardın. Az qala ürəyim ağzıma gəlirdi.

Vaqif: - Küçənin ortasında tək başıma səsimi niyə çıxardım, Kübra xanım? Siz niyə tez gedirsiniz?

Kübra: - Qız evdə təkdir. Gülsurə də sizi gözləyir.

Səhnə 16

İlhamənin evi. Axşam.

Qapı döyülür. Gülsurə paltosunu geyinir, sumkasını götürür, qapı ağzında hamıyla sağollaşır.

Gülsurə: - Hələ burdasız da, Kamilə xanım?

Kamilə: - İki-üç gün qalıb qayıdacağıq.

Gülsurə: - Onda baş çəkəcəm sizə. Gecəniz xeyrə qalsın. Allah amanında.

Gülsurə qapını açır, Vaqiflə qarşılaşır.

Səhnə 17

Mollanın evi. Axşam.

Kəmqulu yerində oturur. Əlində İlhamənin dəftəri, oxuyur. Axırıncı vərəqləri oxuyurdu. Dəftərdə molla haqqında da yazılmışdı. Biz İlhamənin səsiylə molla haqqında dediklərini dinləyirik.

Kəmqulunu əslində döymək fikrimdə yoxuydu. Qəfildən qarşıma çıxanda elə bildim odur. Ona görə var gücümlə qəsdən vurdum. O da keydir. Nahaqdan ona keyqulu demirik. Guya mənə gözü düşüb. Elə bilir ona ərə gedəcəm. Daha demir ki, milyon da versələr, ona ərə gedəsi deyiləm.

Molla burda oxumağı dayandırır. Öz-özünə danışır.

Molla: - Puah, mənə milyon versələr, səni almaram e. Minnətin olsun. Evdə qalmış. Anasını öldürən qızla dünya dağılar, mən də evlənmərəm.

Molla təzədən oxumağa başlayır. Sonra dəftəri bağlayır.

Molla: - Qəhrəmanımızın adı Məzahirdir demək. Eybi yox, Məzahiri özüm taparam.

Səhnə 18

Kübranın evi. Axşam.

Kübra qapıdan içəri girən kimi Səma qabağını kəsir.

Səma: - Mama, Nadirə neçə saatdı zəng çatmır. Narahat olmuşam. İş tapmaq üçün evdən səhərdən çıxıb. Bəlkə, başına iş gəlib? Polisə zəng edək.

Kübra sumkasını paltonu qarışıq şkafdan asır.

Kübra: - Narahat olma, qızım. Sən camaata görə qorx. Amerikada fırtına, ərində amerika eşqi. Mənəvi bir-birilərini tamamlayarlar.

Səma: - Mama, zarafatın yeri yoxdur. Başa düşürsən, Nadir itib. Kaş, buraxmazdım.

Kübra: - Yazıq qızım. Ömründə bircə dəfə ərin kişi olmaq istəyib, sevincdən başıboşluq edib buraxmısan. Kaş, buraxmazdım.

Kübra divana yaylanır.

Səhnə 19

Restoran. Axşam.

Nadir özündən təxminən on beş yaş böyük olan Ulduzla üzbəüz oturub şam edirlər.

Nadir: - Düzünü deyin, qaynanamla qohumsuz, yoxsa ...

Ulduz: - Allah eləməsin.

Nadir təəccüblənir.

Ulduz: - Deyəcəm, inanmayacaqsan. Sənin toyunda da iştirak eləmişəm.

Nadir: - Zarafat edirsiniz?

Ulduz: - Səninlə zarafatım oldu?

Nadir başıyla olmadığını bildirir.

Ulduz: - Səninlə toy şəklim də var. Mən özüm haqqımda sənə hər şeyi danışdım. Görünür, sən danışmaq istəmirsən, ona görə danışmamısan.

Nadir: - Əlbəttə, hər şeyi danışmışam, bir də danışaram. Evliyəm, uşağım da yoxdur. Qaynanamın evində onlarla yaşayıram. Yaşamağa məcburuydum. Səma anasına bağlıdı. Ayrıla bilmədi. Validəyinlərimlə, qardaşımğilnən yaşaya da bilməzdik. Qardaşımın ailəsi böyükdür.

Ulduz: - Onları bilirəm. Mənə iş barədə yalan danışdın. İşləmirsən, işləyirəm yazırsan.

Nadir tutulur. Utandığından sağ-sola baxır.

Nadir: - Mən... Mən... Məcbur qaldım. Bilsəydim məni tanıyacaqsız, işləmədiyimi deyərdim. Adam tanımadığı insana işsiz olduğunu deməyə utanır.

Ulduz gözlərini Nadirin gözlərindən çəkmir. Gülümsəyir.

Səhnə 20

Küçə. Axşam

Gülsurəylə Vaqif piyada gedirlər.

Vaqif: - Sabah şəxsiyyət vəsiqəni gətir, rəsmiləşdirək. Təkcə dildə deməklə işçi olmursan.

Gülsürə: - Gərək təzə şəxsiyyət vəsiqəsi düzəldim, qadan alım.

Vaqif: - Köhnəsinə nə olub?

Gülsürə: - Vallah, bilmirəm itirmişəmmi, oğurlatmışammi? Heç cür tapa bilmirəm. Oteldə də qeydiyyatdan keçə bilməmişdim. Qeydiyyat məsələsini də qızlar həll eləmişdi. Heç cür tapa bilmədim.

Vaqif: - Eybi yox. Gedərsən Asan xidmətə. On günə verirlər.

Vaqiflə Gülsürə binanın qabağında dayanırlar.

Vaqif: - Belə. Sabah gəlim aparım?

Gülsurə: - Onu sabah yuxudan oyananda biləcəyik. Əgər tələsmirsənsə, buyur, bir stəkan çayımızı iç.

Vaqif: - Pis çıxmaz?

Gülsurə: - Niyə pis çıxmalıdır? Çayımı içəcəksən, sonra qayıdacaqsan.

Vaqif: - Məmnuniyyətlə.

Vaqiflə Gülsurə binaya girirlər.

Səhnə 21

Vəfanın evi. Axşam.

Qapı açılır. Vəfa Şərəbanuyla evə girir. Vəfa qapını bağlayır, qapıdan uzaqlaşır. Şərəbanu dizlərini yerə qoyur, qulağını qapıya dirəyir.

Vəfa: - Şərəbanu, neynirsən?

Şərəbanu əliylə işarə edir ki, sussun. Vəfa da qapıya yaxınlaşır.

Vəfa: - Ay qız, neynirsən?

Şərəbanu: (astaca) - Elə bil bizi kimsə izləyir.

Vəfa: (qorxur) - Şərəbanu, dəqiq kimsə gördün?

Şərəbanu: - Sakit.

Şərəbanu ayağa qalxır, astaca qonaq otağına qaçır.

Səhnə 22

Vəfanın evi. Axşam.

Şərəbanu pəncərələrdən küçəyə baxır. Heç kimi görmür.

Vəfa: - Kimsə var?

Şərəbanu: - Yox, yoxdur. Amma hər an ola bilər. Sən sabah iki nər kimi pəhləvan tap.

Vəfa: - Pəhləvan nədi?

Şərəbanu: - İri-iri oğlanları qorumaq üçün işə götürürlər e. Adı yadımdan çıxıb.

Vəfa: - Həəə, cəngüdən.

Şərəbanu: - Ay sağ ol. Onlardan ikisini mütləq tap.

Vəfa: - Düz deyirsən, sabah bu işlə mütləq maraqlanacam. Sonra səfirliyə gedərik.

Şərəbanu: - Qapını yenə yoxla. Bu gecə birlikdə yataq. Güc birlikdədir.

Səhnə 23

Oğruların evi. Axşam.

Bahadır evdə heç kimi görmür. İlhaməni saxladığı otağa da baxır, heç kim yoxdur.

Bahadır Mirzəni yığır. Nömrəyə zəng çatmadığını eşidir, əsəbləşir.

Mirzədən sonra Sərdarın nömrəsini yığır. Yenə nömrəyə zəng çatmadığını eşidir, hirsindən telefonu yerə çırpır. Telefon hissələrə bölünür, arxası çıxır.

Bahadır: - Küçüklər, məni aldadıblar.

Bahadır telefonun parçalarını yerdən yığır, telefonu düzəldir. Bu dəfə Samiri yığır.

Səhnə 24

Samirin evi. Axşam.

Samir körpə qızıyla oynayır. Qızını güldürür. Mobilnisinin zəngini eşidəndə uşağı arvadı Gülşənə verir.

Samir: (arvadına) - Apar, yatızdır.
Samir telefona cavab verir.
Samir: - Eşidirəm.

Səhnə 25

Məkan.
Bahadır: - Üçünüz birləşib mənə kələk gəlirsiniz, kiçik?

Səhnə 26

Samir: - Danışığına fikir ver. Əzəldən sənə baş qoşandadır günah. İstəmirik. Get özün kimilərlə kimə nə edirsən, özün bilərsən. Məndən də, dostlarımdan da yüz km uzaq dayan. Xata-balanı uzaq tut bizdən

Səhnə 27

Bahadır: - Sabah sən də, yoldaşların da saat on ikidə burda olmasaz, məndən inciməyin. Prinsipə gedəcəm polisə, hamımızı ələ verəcəm. Mən yaşadığımı yaşamışam, özünü də gün ağlayın. Qızın atasız böyüyəndə, yetim qalanda deyəcəm sənə. Şərəfsiz yoldaşlarına da xəbər edərsən.
Bahadır telefonu söndürür.

Səhnə 28

Samirin evi. Axşam.
Gülşən: - Yenə odur? Nə istiyir sizdən?
Samir: - Saat on ikidə görüşməliyəm. Hədələdi məni. Görüşməsəm, üçümüzü də polisə verəcək.
Gülşən: - Heç kimə də şikayət etməyəcək. Oğurluğu təşkil edən özüyü. Bilmir ki, siz tutulsaz, o da tutulacaq?
Samir: - Prinsipə düşüb.
Samir yerdə yatan qızına baxır.

Səhnə 29

Sevdanın evi. Yataq otağı. Axşam.
Sevda Vəfayla telefonda danışır.
Sevda: - Bu qadını boğmaq istəyirəm, Vəfa. Məni özümdən çıxarmaq üçün hər şeyi edir. Qırılmışlarını bu gün toplamışdı. Öz evimdə özümü yad kimi hiss edirəm. Yaxşı ki, vaxtında qızilları sənə vermişəm. Allah bilir, indi oğurlayıb satmışdılar.
Vəfa: - Yaxşı eləmişən, canım. Amma nahaq qızilları mənə verdin. Hədəf İlhamə yox, məniydin. Birdən bizim evə basqın etsələr?
Sevda: - Deyirsən, polisə hər şeyin düzünü danışmaq?
Vəfa: - Bilmirəm. Özüm də tərəddüd edirəm.

Səhnə 30

Şahnaz Sevdanın yataq otağının qapısını açır. Qapının bağlı olduğunu görür. Qapını iki dəfə döyəndən sonra dilə gəlir.
Şahnaz: - Az çənə döy telefonda. Qabları yumaqda gəlinə kömək elə. Təzə gəlidir, beli ağrıyar.

Səhnə 31

Vəfanın evi.

Vəfa: - Eşidirsən? Kömək eləmə. Sayma. Guya yatmışan.

Səhnə 32

Sevdanın evi. Axşam.

Sevda: - Qonşulardan ayıbdı. Səsini atacaq başına, biabır olacam. Gedim gəlinə kömək edim. Gecən xeyrə.

Sevda qapını açır, Şahnazla üz-üzə gəlir. Heç nə demir, mətbəxə keçir.

Səhnə 33

İlhamənin evi. Axşam.

İlhamə hamamdan çıxmışdı. Saçı yaşıydı. Anasıyla üzbəüz divanda oturur.

İlhamə: - Bağışla, mama, qurban olum, bağışla məni. Sən “övladım deyilsən” deyəndə çarəsiz qalmışdım. Burdakı evimizə gəlməkdən başqa çarəm yoxuydu. Sonra idmana işə düzəldim. Neçə ildir peşəkar idman müəlliməsiyəm, bilirsən.

Kamilə: - Rəfiqələrinə anan olduğumu niyə demədin?

İlhamə: - Qorxdum. Sabah ən böyük sırımı öyrənəcəklərindən qorxduğum üçün gizlətdim.

Kamilə: - Kəmqulu bilir. Bilmirəm hardan öyrənib, doğma anan olduğumu bilir.

İlhamə: - Başa düşmüşdüm. Ona görə sifət edirdi. Demədi hardan öyrənib?

Kamilə: - Yox.

İlhamə: - Sabah polis bölməsinə izahat verməyə gedəcəm. Ordan çıxanda sizi həkimə apararam.

İlhamə nə fikirləşirsə, ayağa qalxır, telefonun altına baxır. Gündəliyini görmür. Kəmquulunun götürdüyünü başa düşür.

İlhamə: - Dəftərdən oxuyub. Hər şeyi bilir.

Kamilə qızının üstünə qışqırmaq istəyir, qışqıra bilmir. Dizlərinə döyür.

Səhnə 34

Yol. Axşam.

Nadir sükan arxasındadır. Ulduz da yanında oturub, onu qızıdırır. Nadir maşının sürətini artırır.

Ulduz: - Qorxma, ürəkli ol, Nadir. Heç kim yoxdu.

Ulduz qızıdırıdığca, Nadir maşının sürətini artırır. Sürür, sürür, sürür. Sürət getdikcə artır.

Ulduz: - Bir... iki... Üç...

Nadir qəfil əyləci basır, maşın yolda fırlanır. Nadir dərindən nəfəs alır.

Ulduz: - Nadir, möhtəşəmsən. Sabah da gələrsən.

Nadir: - Sabah gələ bilməyəcəm. Yoldaşıma nə deyəcəm?

Ulduz: - Qorxaq olma. Sabahdan iş başlayırsan. Mənim sürücüm olacaqsan.

Nadir sevincdən söz deyə bilmir.

Ulduz: - Mənə peşəkar sürücü lazımdır. Sən də peşəkarsan. Sabah evdən çıxanda mənə zəng elə, evin ünvanını deyim sənə. Bir şərtim var. İkimiz olanda “sizli, bizli” olmuruq. Yaxşı?

Nadir: - Olar.

Nadir: (ürəyində) - Nadir, bəxtli doğulmuşan. Xalaşkanı bişirə bilsən, Amerikanın qapıları üzünə açıqdır. Yes.

Səhnə 35

Gülsurənin evi. Axşam.

Vaqif Gülsurənin albomuna baxır. Fuadla lələnin şəklini görür.

Vaqif: - İndi yadıma düşdü. Səni o gün oğlunla gəlinin parkda gəzəndə görmüşdüm. Salam vermək üçün üzünə baxdım, məni tanımadın.

Gülsurə: (gülür) - Bəxtəvərəm elə. Oğlumla gəlin məni gəzdirsinlər. Bir il olar gəlinin üzünü görmürəm. Oğlum da işi düşəndən düşənə gələr, ya gəlməz.

Vaqif: - Mənim yaddaşım çox güclüdür. Məndəki yaddaş heç oğlumda yoxdur. Sizi doğrudan görmüşəm. Bank söhbəti edirdiz.

Gülsurə: - Yüz faiz yaşınız öz işini görür. Ömrümdə Banka ayağım dəyməyib. O ki, qaldı oğlum üçün pul götürürəm. Məni kiminləsə səhv salmısan.

Vaqif: - Nə bilim, bəlkə də.

Qapı döyülür.

Vaqif: - Kimsə gəlməliydi?

Gülsurə: - Məncə, yox.

Gülsurə ayağa qalxır. Qapıya yaxınlaşır. Vaqif də qapıya yaxınlaşır.

Gülsurə: - Kimdi?

Qapının arxasından səs eşidirik: - Mama, mənəm, Aynur.

Gülsurə qapını açır. Gələn yeznəsi Sakit, qızı Aynur, üç yaşlı nəvəsi Toğruldur. Toğrul Aynurun qucağında yatıb. Sakitin də əlində üç paltar sumkası var. Sakitlə Aynur Vaqifi görəndə təəccüblənirlər. Vaqif də özünü itirir.

Vaqif: - Axşamınız xeyir.

Sakit: - Axşamınız xeyir.

Gülsurə: - Qızım, gecə vaxtı xeyirdimi? Gələcəyinizi niyə xəbər eləmədiz?

Aynur: - Evimizi təmir edirik. Bir müddət sizdə qalacağıq.

Vaqif: - Mən getsəm yaxşı olar, Gülsurə xanım. (hamıya) Gecəniz xeyrə qalsın.

Gülsurə asmadan paltonu götürüb Vaqifə verir.

Gülsurə: - Xeyrə qarşı, Vaqif müəllim.

Vaqif sakitcə qapıdan çıxır.

Səhnə 36

Sevdanın evi. Mətbəx. Axşam.

Sevda axıncı qabı siləndə ağlayır. Sevdanın ağlaması Firuzəyə pis təsir edir.

Firuzə: - Sevda xala, ağlama. Şahnaz nənə yatıbdı. Qalan qabları özüm yığışdıraram.

Sevda: - Məni ağladan qab yumağım deyil ki. Heç vaxt məni qəbul eləmədi. Oğlundan əksik gördü. Məqsədi nədi, niyyəti nədi, bilinmir. Üç ayın gəliniydim uşaq deyə-deyə başımızın ətinə yedi. Bu bizi ayırdı, biz barışdıq. Ayırmaq üçün eləmədiyi günahlar qalmadı. Cadusunacan elədi. Sənə bir söz desəm, heç kimə demərsən?

Firuzə: - Yox, vallah, demərəm.

Sevda: - De mamamın canı, demərəm.

Firuzə: - Mamamın canı, demərəm.

Sevda Firuzənin qulağına sözünü deyir. Firuzə şokdadır eşitdiklərinə.

Firuzə: - Şahnaz nənə bilir?

Sevda: - Üçüncü adamsan bilirsən. Heç özüm də bilmirəm, niyə dedim sənə.

Firuzə Sevdaya baxa-baxa qalır.

Səhnə 37

Yol. Axşam.

Nadir maşından düşür. Ulduz da maşından düşür. Ulduz qarşıdakı hündür binaya baxır.

Ulduz: - Burda qalırsan?

Nadir: - Aha.

Ulduz: - Pis deyil. Sabah gözləyəcəm səni.

Ulduz Nadirin yanağından öpür.

Səhnə 38

Bu zaman binadan gələn uçaskovu Ulduzun Nadirin yanağından öpdüyünü görür, dayanır.

Səhnə 39

Nadir: (gülümsəyir. Ulduzun öpməyi ürəyincə olmuşdu) - Xeyrə qarşı, Ulduz xanım.

Ulduz gözaltı ona baxır.

Nadir: - Dil vərđişi... Gecən xeyrə, Ulduz.

Ulduz maşına oturur, sürüb gedir.

Səhnə 40

Maşının uzaqlaşdığını gören Nadir dodaqaltı mızıldanaraq binaya girir.

Səhnə 41

Kübranın evi. Axşam.

Qapı açılır. Nadir qonaq otağına gəlir. Səma Nadirə baxır, heç nə demir. Gözləri dolur, yataq otağına qaçır. Qapını çırpır. Nadir Kübraya baxır.

Kübra: (sakitcə) - Nadir, hardasan bu vaxtacan? İş tapmaq adıyla evdən çıxırsan, şəhəri gəzirsən?

Nadir: - Gözmək nədi, Kübra xala. İş tapmışam. Vallah, tapmışam.

Nadir yataq otağının qapısına yaxınlaşır, qapını döyür.

Nadir: - Əzizim, sənə şad xəbərim var. İş tapmışam.

Yataq otağının qapısı açılır.

Səma: - Düz deyirsən?

Nadir: - Papa canı, iş tapmışam.

Kübra: (yaxınlaşır) - Nə işidir, ədə? Kim risk edib sənə iş verib?

Nadir: - Sürücülük işidir. Cavan ailədir. Orta məktəbdə oxuyan uşaqlarını məktəbə aparacam. Özlərini də işə. Yoxladılar. Əsgər yoldaşımın maşın sürməyini bəyənmişdilər. Mənim maşın sürməyim xoşlarına gəlmişdi.

Kübra: - Yəni, uşaqlarını sənə etibar elədilər? Şir ürəyi yeyiblər ki.

Nadir: (inciyir) - Kübra xala, mənə etibar eləməyinizsə, qızınızla evlənməyimə niyə razı olduz?

Kübra: - Yanındakı olmasaydı, heç vaxt razı olmazdım. Yenə də xeyirli olsun. Yavaş-yavaş adam olursan.

Kübra qonaq otağına keçir.

Nadir: (Səmaya) - Əzizim, anan məni yenə alçaldır. Sən buna necə dözsən? Niyə bir söz demirsən?

Səma: - Əzizim, sən anama fikir vermə. Acsan? Yemək hazırlayım sənə?

Nadir: - Yox, iki dönər yemişəm. Yaxalanım, tez yatacam.

Səma: - Yaxşı

Səhnə 42

Qəbiristanlıq. Gündüz.

Kəmqulu qəbirlərin arasıyla gedir. Vaqifi uzaqdan qəbr daşının üstünə su tökdüyünü, sonra gül qoyduğunu görür. Kəmqulu Vaqifə yaxınlaşır.

Kəmqulu: - Allah rəhmət eləsin.

Vaqif: - Kəmqulu, sən burda işləyirsən?

Kəmqulu: - Bir il olar.

Vaqif: - Ona görə səni görməmişəm. Yoldaşımdır.

Kəmqulu: - Niyə öldü?

Vaqif: - Şəkərdən. Kəmqulu, özün öz ayağınla gəlmisən. Mən bacarmıram.

Kəmqulu hasarlanmış qəbrə girir, Yasin oxumağa başlayır.

Səhnə 43

İlhamənin evi. Gündüz.

İlhamə tələsik hazırlaşır.

İlhamə: - Mama, indi yadıma düşdü. Dediym həkim cüt günlər işləyir. Səni sabah aparacam.

Dilək: - Bu gün bütün günü evdə oturaq? Bizi harasa aparmayacaqsan, bacı?

Kamilə: (əsbəbləşir) - Bu soyuqda hara getmək istəyirsən? Qıçını sındır, otur oturduğun yerdə. Evdə un var?

İlhamə: (sevinclə) - Düşbərə bişirəcəksən?

Kamilə: - Hə. Arıqlayıb nə günə düşmüşsən. Bir az ətə, qana gəl.

İlhamə: (anasının üzündən öpür) - Sənin kimi anaya qurban olaram elə.

Dilək: - Ona görə rəfiqələrinin yanında bibi dedin? Bacın olduğunu inkar elədin?

Kamilə: (acıqlanır) - Dilək. Hələ uşaqsan, bilmədiyən çox şey var. Burnunu hər yerə soxma.

İlhamə: - Zamanı gələr, mənə haqq verərsən. Sabah mamamla səni həm də şəhərin ən görməli yerlərinə aparacam.

Dilək: - Bəs iş?

İlhamə: - Əvvəlcədən iki həftəlik məzuniyyət götürmüşdüm. Elə bil hər şeyi əvvəlcədən hiss edənlər kimi. Nə lazım olsa, market aşağıdadır. Diləyi göndərərsən alar.

İlhamə evdən çıxmaq üçün sapaşkisini geyinir.

Səhnə 44

Qəbiristanlıq. Gündüz.

Kəmqulu duaları bitirəndən sonra Vaqiflə qəbirlərin arasından keçə-keçə yola çıxırlar. Vaqif Kəm-quluya pul uzadır. Kəmqulu götürmür.

Kəmqulu: - Ayıb olar. Siz deməsəydiniz də oxuyacaqdım.

Vaqif pulu öz cibinə qoyur.

Vaqif: - Çox sağ ol.

Kəmqulu: - Dünən mənə harasa gedəcəkdiz, işim çıxdı, gələ bilmədim. Nə məsələydi?

Vaqif: - Heç, İlhamənin tapılmasıyla bağlı tanış adamlar vardı. Deyirdim onlarla görüşərdik. İlhamə özü gəlməseydi, rəis çətin tapardı qızı. Mən...

Kəmqlu: - Sizin tanışlar istənilən adamı tapır?

Vaqif: - Əlbəttə. Adımı, soyadımı deyirsən, qalanlarını özləri həll edirlər. Niyə soruşdun. Tapmaq istədiyini var?

Kəmqlu: - Var, müəllimdir. Köhnə tanışımdır. Neçə ildir xəbər ala bilmirəm. Narahatam. Maraqlana bilərsiz?

Vaqif: - Maraqlanaram. Adı nədir.

Kəmqlu: - Gedək içəri, iş otağım ordadı. Yazım vərəqə, birdən yaddan çıxar.

Səhnə 45

Oğruların evi. Gündüz.

Samir dostlarıyla Bahadurun dediyi vaxtda gəlirlər. Bahadur oğlanları görəndə kimi səs-küy salmır, yumşaq danışır.

Bahadur: - Oğlanlarım, siz niyə özünü uşaq kimi aparırsız? Bəlkə görəcəyimiz işin ciddiliyini başa düşmürsünüz? Biz adam oğurlamışdıq e, adam. Hanı o qadın?

Mirzə: - Getdi.

Bahadur: - Hara?

Mirzə: - Yəqin evinə. Kişi qızı kimi söz verib. Bizi satmayacaq.

Bahadur: - Siz də inandınız? Haqqınızda polisə çoxdan məlumat verilib.

Sərdar: - Verilsəydi indi burdaydılar.

Bahadur: (qorxur) - Siz qızı gətirəndə gözünü bağlamamışdınız? Hə də, sizə arxayın olandadır günah. Axmaqlar. Bu gün axırncı işimizi də görürük, ondan sonra üz-üzə gəlsək də bir-birimizə salam vermirik.

Samir: - Nə işidir?

Bahadur: - Qadının özünü oğurlaya bilmədik. Amma evini bu gecə oğurlayacağıq.

Sərdar: - Mən yoxam

Mirzə: - Mən də yoxam.

Bahadur: - Sizdən fikrinizi öyrənən yoxdu. Əgər üçünüzdən biri yox desə, bu iş də alınmasa, hamınızı içi özüm qarışıq, polisə danışacam. Mənim vecimə deyil, cavan olan sizsiniz. Başa düşürəm, adam oğurlamaq sizlik deyil. Siz də məni başa düşün. Bu qadının evində antik əşyalar, bahalı rəsm tabloları var. Birini atsaq, görün nə qədər qazanırıq.

Samir yoldaşlarının üzünə baxır. Onlar da Samirə.

Samir: - Razıyıq. Bir şərtim var. Ev sakinlərindən heç kim yaralanmayacaq.

Bahadur əllərini qaldırır. Razı olduğunu bildirir.

Səhnə 46

Ulduzun villası. Səhər.

Nadir Ulduzla süfrə arxasındadır.

Nadir: - Ulduz xanım...

Ulduz: - Danışdıq axı. Tək olanda xanımsız olacaq.

Nadir: (uduqunur) - Ulduz, evində belə vəziyyətdə... Evdəki xadimələr görsə, nə fikirləşərlər haqqımızda?

Ulduz: - Narahat olma onlar barəsində. Ağızları bütövdü. Nadir, qaynatan niyə rəhmətə gedib?

Nadir (çiyinini atır): - Hansısa xəstəlikdən ölüb. Özüm də dəqiq bilmirəm.

Ulduz: - Aydındır. Ruhu şad olsun.

Səhnə 47

Sevdanın evi. Səhər.

Sevda əlində kofe süfrədə əyləşir. Qaynanasıgil də süfrə başındadır.

Şahnaz: - Nə yaxşı?

Sevda: - Necə?

Şahnaz: - Nə yaxşı bizimlə bir süfrədə oturmağı özünə yaraşdırdın?

Sevda susmağı münasib bilir.

Şahnaz: - Onsuz da yaxınlarda fərqi olmayacaq.

Sevda: - Nəyin?

Şahnaz: - Səni məhkəməyə vermişəm. Yaxında kağızı gələr sənə.

Sevda: (mehribancasına) - Hansı haqla?

Şahnaz: - Lap belə analıq haqqımla. Uşaq doğmamısan, elə bilirsən, ev, qızillar sənə qalacaq?

Sevda: (ayağa qalxır) - Şahnaz xanım, susuram, elə bilirsən acizəm. Ya elə bilirsən qabağında küçə uşağı var? Bu evi heç vaxt əlimdən ala bilməyəcəksən. Alikə görə hər şeyimdən keçmişəm. Karyera, arzularım. Bunların nə olduğunu başa sala bilirəm sizi? Yox bir evimdən çıxaracaqmış...

(Sevda qonaq otağının qapısını açan gəlir) Əslində, yaxşı eləmişiz. Məhkəmə işi mənim də ağıma batdı. Sizin necə uduzmağınızı gözümlə görmək istəyirəm... Bax, uduzan günü, Şahnaz xanım, sizi ömürlüük bu qapıdan itirəcəm. Əlimə yaxşı fürsət verirsiniz. Çoox sağ olun. Axşam artıq adamları görməyim evimdə. Yoxsa, qapıdan qovacam.

Sevda qonaq otağının qapısını örtür.

Səhnə 48

Vəfanın evi. Axşam.

Evin qapısı sakitcə açılır. Samirlə Bahadur başlarına arvad corabları keçiriblər. İkisi də içəri girirlər.

Səhnə 49

Küçə. Axşam.

Mirzəylə Sərdar maşında Bahadurla Samiri gözləyirlər. Ətrafa baxırlar. Şübhəli adam görəndə xəbər eləsinlər deyər.

Səhnə 50

Vəfanın evi. Axşam.

Bahadur qabaqda getdiyi üçün Samir arxada dayanmışdı. Samir sakitcə qapını bağlayır. Bahadur qonaq otağına keçir. İşıqlar yanır, hər tərəfi polislər bürüyür. Rəis digər otaqdan çıxır, əlində silah.

Rəis: - Tərpənməyin. İkiniz də həbs olunursuz.

Səkkizinci hissənin sonu

DOQQUZUNCU HİSSƏ

Səhnə 1

Polis şöbəsi. Gündüz.

Müstəntiq Bahaduru danışdırır.

Müstəntiq: - Vətəndaş, məncə sizə izah etməyə ehtiyac yoxdur. İş üstündə yaxalanmışınız. İşin mahiyyətini gözəl bilirsiniz. Yaxşısı budur, hər şeyi səmimi etiraf edin. Bəlkə bizim də bir köməyimiz oldu. Ən azından hakim hökm çıxaranda yüngülləşdirici hal kimi nəzərə alacaq.

Bahadur: - Hər şeyi səmimi etiraf edəcəm. Bircə bilseydim oğurluq barədə hardan xəbər tutmuşunuz?

Müstəntiq: - Vətəndaş, həddinizi aşmayın. Burda sualları mən verirəm. İstintaq sizə məlumat verməyə borclu deyil.

Bahadur: - Əclaflar! Deməli, satıblar. Bircə bilsəydim, hansı satıb. Sonra mən bilərdim ona zonda nələr edəcəyəm...

Müstəntiq: - Yaxşı-yaxşı fikirləşin, hər şeyi olduğu kimi yazın.

Bahadurun qabağına vərəq və qələm qoyur.

Səhnə 2

Polis şöbəsi. Müstəntiqin otağı. Gündüz.

Müstəntiq Bahaduru danışdırır.

Müstəntiq: - Hər şeyi olduğu kimi yazdınız mı?

Bahadur: - Bəli, yazdım və yazdıqlarımın da arxasında dururam.

Müstəntiq: - Onda yaz: “Əlavə olaraq bildirirəm ki, heç bir əlavəm yoxdur. İzahatı özüm yazmısam. Mənə heç bir kənar təsir və təzyiq olmayıb. Doğruluğunu imzamlarla təsdiq edirəm. Aşağıdan imza və tarix”. (Bahadur deyildiyi kimi yazır, imza atır və vərəqi müstəntiqə uzadır) Hə, indi istintaqa başlaya bilərik. (selektorun düyməsini basır) Saxlama kamerasından üçünü də bura gətirin!

Səhnə 3

Polis şöbəsi. Müstəntiqin otağı.

Sərdar, Mirzə, Samir divar boyu üzə Bahaduru və müstəntiqə dayanıblar.

Müstəntiq: - Sizdən bircə kəlmə soruşacam. Cavab qısa və konkret olmalıdır, daha doğrusu “hə”, ya da “yox” olmalıdır. Başa düşdünüz də?

Üçü də başı ilə “hə” işarəsi verdi.

Müstəntiq: - Bahadur danışdıqları doğrudur, ya yox?

Sərdar: - Yox.

Mirzə: - Yox.

Samir: - Yox.

Bahadur: (ayağa qalxır, onlara qıcanır) - Necə yooxx?! Sizin ananızı ağlar qoyacam. Sizi dama basdıracam. Sizi məni tanıdığınıza peşman eliyəcəm.

Müstəntiq: (əlini masaya çırpır) - Sakit!

Bahadur: - Burda zakon mənəm. Mən nə desəm, o olmalıdır. Siz də mənə bərabər yatmalısınız. Siz qatilsiniz, siz adam oğrusunuz. Mən sizə zonda göstərəcəm jizn nədir.

Səsə iki polis nəfəri içəri girir.

Müstəntiq: (Bahaduru işarə verir) - Aparın.
Bahaduru aparırlar.

Səhnə 4

Polis şöbəsi. Müstəntiqin otağı.
Sərdar, Mirzə, Samir divar boyu üzü müstəntiqə dayanıblar.
Müstəntiq: (selektorla danışır) - Çağırın, gəlsin. (sonra təqsirləndirilən şəxslərə) Mənə yalnız həqiqəti danışacaqsınız. Bir kəlmə o tərəf-bu tərəf olsa, üçünüz də sroka gedirsiniz.
Növbətçi içəri gəlir.
Müstəntiq: - Sərdar qalsın. Mirzəylə Samiri apar, başqa-başqa kameralara sal. Çağıranda bir-bir gətirərsən.
Növbətçi: - Baş üstə. (deyir və Mirzəylə Samiri aparır)

Səhnə 5

Polis şöbəsi. Müstəntiqin otağı.
Müstəntiq Sərdarı danışdırır.

Səhnə 6

Polis şöbəsi. Müstəntiqin otağı.
Müstəntiq Mirzəni danışdırır.

Səhnə 7

Polis şöbəsi. Müstəntiqin otağı.
Müstəntiq Samiri danışdırır.

Səhnə 8

Polis şöbəsi. Müstəntiqin otağı.
Bahadur, Sərdar, Mirzə, Samir divar boyu dayanıblar.
Müstəntiq: (selektorun düyməsini basır) - Gətirin!
Qapı açılır. Qapıda polis serjantı görünür və İlhamə içəri girir.

Səhnə 9

Binanın qabağı. Gündüz.
Kubra binadan çıxıb getmək istəyəndə sahə müvəkkili ilə rastlaşır.
Polis: (sahə müvəkkili) - Sabahınız xeyir olsun, Kubra bacı.
Kubra: (tərs-tərs ona baxı, dodaqaltı öz-özünə deyir) - Camaatın qabağına it-pişik çıxar, mənim də qabağıma bu. Turalım ki, əleykümə salam. Ədə, sənin işin-gücün yoxdur? Səhər-səhər buralarda nə gəzirsən? Məni güdürsən?
Polis: - Day niyə açıqlanırsan? Səndən pul istəmədim ki. Sabahın xeyir elədim də.
Kubra: - Ədə, sənin pul istəmədiyən vaxt olub ki! İndi nəyə gəlmisən? Heç on beş gün deyil hesabımı alıb getdiyən. Yeri..., yeri.
Polis: - Sənin o kürəkənin var ha...

Səhnə 10

“Vəfa” nəşriyyat evi. Gündüz.

Zahid və Lamiyə kompyuterdə işləyirlər. Telefona zəng gəlir.

Zahid: - Lamiyə, telefonu götür.

Lamiyə: (kөнүlsüz) - İşş... (dəstəyi qaldırır) Bəli, “Vəfa” nəşriyyat evidir. Vəfa xanım yoxdur. Yaxşı... Oldu... Çatdırarıq...

Zahid: - Kim idi? Nə deyirdi?

Lamiyə: - Tarix Diyarşünaslıq muzeyindəndi. Deyirdi ki, bayraq günü ilə bağlı tədbir keçiriləcək. Vəfa xanım ora dəvətlidir. Həm də çıxış edənlər siyahısındadır.

Zahid: - Lap yaxşı. Burda nə var ki? Zəng elə, özünə çatdır.

Lamiyə: - Zahid, nə olar, sən zəng elə...

Səhnə 11

Binanın qabağı. Gündüz.

Kubra: - Onun da başına daş düşsün, sənin də... Kürəkənimlə nə işin?

Polis: - Sən onu bəyənmirdin..., amma o, çox gözəl bir xanımın yanında işə düzəlib.

Kubra: - Bundan sənə nə?

Polis: - Heeçç. Dünən gördüm. Xanım öz maşınında gətirib düşürdü. Düşürəndə də yanağından şirin bir “maç” elədi. (Kubra gözlərini bərəldib tərs-tərs baxdı ona) Özüm gördüm, həəə...

Kubra: - Qadın cavanıydı?

Polis: - Yoox, qocaydı bir az. Elə sən yaşda olardı.

Kubra: (hirsənir) - Ədə, mənə qoca deyirsən. Qoca belə sənin anondu, bacındı. Bildin! İndi yeri işinin dalınca.

Səhnə 12

Vəfanın evi. Gündüz.

Vəfa güzgünün qabağında özünə baxır, saçını sığallayır.

Vəfa: - Şərəbanu. (astadan) Adın batmasın, tez ol görək.

Şərəbanu: (yaxınlaşır) - Vəfa bacı, biz indi səfirliyə gedirik, həə...

Vəfa: - Hə.

Şərəbanu: - İndi səfirliyə gedib nə diyəcəyik?

Vəfa: - Gəl, gəl düş qabağıma. Səfirlikdə bilirsən nə deyəcəksən.

Səhnə 13

Gözəllik salonunun qabağı. Gündüz.

Maşın gəlib dayanır. Ulduz və Nadir maşından düşürlər.

Ulduz: - Madam ki, sən mənim etibarımı qazandın, deməli mən sənə hər şeyimi - bütün var-dövlətimi etibar edə bilərəm.

Nadir: - Mən gözü-könlü tox adamam. Evdə qaynanamın qızılı, nə qədər pulu olur-olsun, gözümün ucu ilə də baxmaram.

Ulduz: - Onda başlayaq gözəl olanlardan.

Nadir: - Buyurun!

Ulduz: - Biri elə bu (əli ilə göstərir) gözəllik salonu.

Səhnə 14

Asan xidmət.

Gülsurə nömrə götürmək üçün aparata yaxınlaşır. Könüllü gənc qız ona kömək etmək istəyir.

Könüllü: - Asan xidmətə xoş gəlmisiniz. Sizin müraciətiniz nə ilə bağlıdır?

Gülsurə: - Şəxsiyyət vəsiqəmi dəyişdirəcəm.

Könüllü əməliyyat növünü seçib düyməni basır. Aparatdan kağıza yazılı nömrə çıxır. Nömrəni Gülsurəyə uzadır.

Könüllü: - Bəyəndiyiniz yerdə əyləşib gözləyin. Tablodə (efir lövhəsini göstərir) nömrəniz yazılan kimi masaya yaxınlaşın.

Səhnə 15

Sevdanın evi. Gündüz.

Qapı döyülür.

Şahnaz: (Firuzəyə) - Eşitmirsən, qapı döyülür. Get, gör kimdir yenə, nə istəyir?

Firuzə: - Bu dəqiqə gedirəm. Sevdanı soruşsalar, nə deyim? Deyim hara gedib?

Şahnaz: - Denən evdə yoxdur. Bilmirəm hara gedib. (Firuzə gedir) Cərə gedib, cəhənnəmə gedib.

Firuzə qapının gözlüyündən baxır, gözlükdə 40- 45 yaşlarında gümrah bir kişi görünür.

Firuzə: - Sevdə xanım evdə yoxdur.

Kişi: - Mənə Sevdə xanım yox, Şahnaz xanım lazımdır.

Firuzə qapını açır, kişi içəri daxil olur. O, ayaqqabılarını çıxarana kimi Firuzə otağa gedir.

Firuzə: - Şahnaz xanım, sizin yanınıza gəlib.

Şahnaz: (təəccüblə) - Kim?

Səhnə 16

Sevdanın evi. Gündüz.

Şahnaz divandan ayağa qalxır, dəhlizə getmək istəyəndə kişi qapıda görünür.

Şahnaz: - Cavad, gəldin?

Cavad: - Hə, gəldim. Hər vaxtınız xeyir.

Şahnaz: - Aqibətin xeyir. Keç əyləş. (Firuzəyə) Bizə çay gətir.

Səhnə 17

Binanın qabağı. Gündüz.

Vəfa ilə Şərəbanu çıxırlar. İki enlikürək, hündürboy, 25-26 yaşlarında cavan oğlan onlara yaxınlaşır.

Oğlanlardan biri: - Vəfa xanım sizsiniz?

Vəfa: - Mənəm. Necə ki? Siz kimsiniz?

Oğlanlardan biri: - Siz heç narahat olmayın. Bizi mühafizə xidmətindən göndəriblər. Bu gündən sizə cangüdənlük edəcəyik.

Şərəbanu: (ağzını əyir) - Necə? Cangüdən..?

Vəfa: - Mən hələ qərarlaşdırmamışam. Yaxşısı budur, siz telefon nömrənizi mənə verin. Mən özüm sizinlə əlaqə saxlayaram.

Oğlanlardan biri: - Şirkətin nömrəsini yəqin internetdən götürüb zəng vurmusunuz?

Vəfa: - Hə.

Oğlanlardan biri: (vizit kartını uzadır) - Buyurun, bu da bizim vizit kartımız. Burda həm şirkətin, həm də bizim telefon nömrələrimiz var. Siz qərarlaşdırın kimi bizə zəng vurun.

Vəfa: (kartı alıb sumkasına qoyur) - Yaxşı.

Oğlanlar aralanıb gedirlər.

Şərəbanu: - Vəfa bacı, gör nə gözəl oğlanlardı, qaymaq kimi. Onları niyə əldən buraxdınız..?

Səhnə 18

Asan xidmət.

Gülsurə əyləşib gözləyir. Tablodan onun nömrəsi görünür. Tez durub masaya yaxınlaşır.

Gülsurə: - Mən şəxsiyyət vəsiqəmi dəyişməyə gəlmişəm.

İşçi qız: - Neçə günə dəyişdirmək istəyirsiniz?

Gülsurə: - Nə qədər tez olsa, bir o qədər yaxşıdır.

İşçi qız: - Bir günə dəyişdirmək istəyirsinizsə, əlli manat, iki günə qırx manat, beş günə iyirmi manat, yeddi və ondan çox günə on manat ödəniş etmək lazımdır.

Gülsurə: - Qoy olsun bir həftə. (sumkasından on manat çıxardır)

İşçi qız: - Buyurun, sənədlərinizi verin.

Gülsurə: - Hansı sənədləri?

İşçi qız: - Köhnə şəxsiyyət vəsiqənizi, dörd ədəd fotosəkil.

Gülsurə: - Köhnə şəxsiyyət vəsiqəm yoxdur, itib.

İşçi qız: - Onda şəxsiyyət vəsiqəsinin itməsi barədə qəzetdə verilmiş elan.

Səhnə 19

Gülsurənin evi. Gündüz.

Qapı döyülür. Aynur qapıya yaxınlaşır. Gözlükdə qardaşını görüb tez qapını açır. Fuad içəri keçir. Aynurla görüşürlər.

Fuad: - Aynur, mama evdədi?

Aynur: - Yox, şəhərə gedib.

Bu vaxt balaca Toğrul Aynura tərəf qaçır.

Aynur: - Toğrul, dayıdı. Tanıdın?

Toğrul Aynura qısılib başı ilə "hə" işarəsi verir.

Fuad: - Gəl, dayı səni maç eləsin. (Toğrulu qucağına götürüb öpür)

Aynur: - Siz otağa keçin, mən bir çay gətirim.

Fuad Toğrul qucağında otağa keçir. Cibindən Gülsurənin pasportunu çıxarıb meyvə qabına qoyur. Sonra keçib divanda əyləşirlər. Pultu götürüb televizorun kanalını dəyişir.

Səhnə 20

Asan xidmət binasının qarşısı.

Gülsurə: (telefonla danışır) - Vəfa, sənə elan verdirməyi xahiş etmişdim. Onu hansı qəzetdə yerləşdiriblər? O qəzetdən köşklərdə olur? Yaxşı, indi götürürəm.

Səhnə 21

Asan xidmət binasının qarşısı.

Binadan bir az aralı qəzet köşkü görünür. Gülsurə köşkə yaxınlaşır satıcıya pul uzadır və nə isə deyir. Gülsurə qəzeti alıb yenidən asan xidmətə qayıdır.

Səhnə 22

Vəfanın ofisi. Gündüz.

Zahidlə Lamiyə kompyuterdə işləyirlər.

Lamiyə: - Zahid, sən axı Vəfa xanıma zəng eləmədin...

Zahid: - Zəhmət çək, özün zəng elə.

Lamiyə: - Sən zəng etsən səs tellərin qırılar, yoxsa boğazdan qrija olarsan?

Zahid: - Ay qız, nə çərənliyorsən... Telefon məsələlərini Vəfa xanım sənə tapşırıb. Tez elə, zəng vur. Birdən tədbirə gedib çatmaz, sonra sən günahkar olacaqsan.

Lamiyə (zəng vurur): - Alo, Vəfa xanım, siz hardasınız?

Vəfa xanımın səsi: - İran səfirliyindən çıxmışıq, gəlirik.

Lamiyə: - İran səfirliyi...

Vəfa: - Ay qız, sən sözüvü de...

Lamiyə: - Tədbirlə bağlı zəng vurmuşdular.

Vəfa xanımın səsi: - Xəbərim var. İndi elə ora gedirik.

Səhnə 23

Sevdanın evi. Gündüz.

Şahnaz xanım qonağı Cavadla oturublar divanda, söhbət edirlər. Firuzə podnosda çay gətirir. Jurnal masasının üstünə qoyur. Özü də kreslodə əyləşib televizora baxır. Birdən gözü ona çəpəki baxan Şahnaz xanıma sataşır.

Firuzə: - Nəsə lazımdı?

Şahnaz: - Podnosu götür, apar mətbəxə. Mətbəxin də qapısının bərk-bərk bağla, ordakı işlərinlə məşğul ol. Nə vaxt mən çağırısam, onda gələrsən.

Firuzə podnosu götürüb narazı-narazı gedir.

Səhnə 24

Ticarət Mərkəzi. Vaqifin mağazası. Gündüz.

Vaqif mağazada baş tərəfdə əyləşib. Satıcı oğlan və satıcı qız, hərəsi bir tərəfdə müştəriləri geyimlərlə tanış edirlər. Gülsurə mağazaya gəlir, Vaqifə yaxınlaşır.

Gülsurə: - Bu da mən. Gəldim.

Vaqif: - Xoş gəldin. De görüm nə edə bildin?

Gülsurə: - Asan xidmətə getdim. Yaxşı ki, Vəfa şəxsiyyət vəsiqəsinin itməsi haqqında qəzetdə elan verdimişdi. Elə sənədin itdiyini eşidən kimi birinci elanı istədilər. Mən də Vəfaya zəng elədim, dedi köşkə yaxınlaş, qəzeti al. Asan xidmətin böyründə qəzet köşkü vardı, yaxınlaşdım, Şəkil çəkəndim, qan analizi götürüb qrupumu dəqiqləşdirdilər, vəssalam. Bir saatın içində həll elədim.

Vaqif: - Çox yaxşı. Bəs nə dedilər? Şəxsiyyət vəsiqəsinə dedilər nə vaxt gəlib götürə bilərsən?

Gülsurə: - Dedilər, bir həftəyə hazır olmalıdır. Uzağı on günə.

Vaqif: - Aydınır. İki dəfə getməyəsən deyə sən də on gündən sonra gedib götürərsən.

Gülsurə: - Olar.

Səhnə 25

Ticarət Mərkəzi. Vaqifin mağazası. Gündüz.

Vaqiflə Gülsurə söhbət edirlər.

Vaqif: - Hə, Gülsurə, bu gündən olursan mağazanın baş satıcısı. Amma işi tam öyrənmək üçün gərək mağazada nə var, nə vaxt gəlib, hardan gəlib, hamısını yerli-yataqlı öyrənəsən. Bu, özün bilir-sən, bir günün işi deyil.

Gülsurə: - Ticarət böyük elmdir.

Vaqif: - Ay sağ ol. Ticarəti hardan başlamaq lazımdır?

Gülsurə: - Mağazanın giriş qapısından.

Vaqif: - Ay maşallah. İndi göstər məharətini.

Gülsurə: - Bax, bu, mənim gözlərim üstə.

Səhnə 26

Ticarət Mərkəzi. Vaqifin mağazasının girişi. Gündüz.

Gülsurə aradan keçən müştəriləri mağazaya dəvət edir.

Gülsurə: - Mövsümü geyimlər bizdə. Hər modeldə, hər dəbdə.

Kamandar Gülsurəni görüb yaxınlaşır.

Kamandar: - Mübarək olsun, Gülsurə xanım.

Gülsurə: - Çox sağ olun. Buyurun, keçin baxın!

Kamandar: - Mən bilirdim ki, siz qoçaq xanımsınız. Halal olsun, belə tez bir müddətdə möhtəşəm mağaza açmışınız... İçini də, görünür, ən dəbdə olan geyimlərlə doldurmuşunuz.

Gülsurə: (gülür) - Siz deyəsən, məni kiminləsə səhv salmışınız...

Kamandar: - Yox, yox... Gülsurə xanım, siz nə danışırırsınız? Mən sizi görən kimi tanıdım. Deməli krediti nahaq götürməmişiniz, faydalı işə sərf etmişiniz...

Gülsurə: (qəhqəhə çəkib gülür) - Məzəniz olsun. Nə kredit.., nə sərfəli iş..? Mən burada adi işçi-yəm, satıcıyam. Allah sizi güldürsün, xeyli güldüm...

Səhnə 27

Ticarət Mərkəzi. Vaqifin mağazasının girişi. Gündüz.

Gülsurə ilə Kamandar söhbət edirlər. Vaqif yaxınlaşır.

Vaqif: - Kamandar müəllim, sizsiniz? Xoş gəlmisiniz. Buyurun, keçin baxın...

Kamandar: (təəccüblə) - Vaqif müəllim, siz də burdasınız..?

Vaqif: - Bu mağaza mənimdir.

Kamandar: - Belə deyin?! Mən də elə bildim Gülsurə xanımdır. Bizdən kredit götürmüşdü deyə belə fikirləşdim. Fikirləşdim ki, kredit götürüb mağaza açıb...

Gülsurə: - Mən heç bir kredit-filan götürməmişəm. Siz məni kiminləsə səhv salırsınız.

Kamandar: - Ola bilər. Yaxşı, mən gedim.

Kamandar onlardan aralanıb gedir.

Vaqif: - Kamandar müəllim, bir dəqiqə ayaq saxlayın. (Kamandar dayanır. Vaqif Gülsurəyə) Siz burda işinizlə məşğul olun. Mən hər şeyi dəqiqləşdirərəm. (Kamandarın yanına gedir)

Səhnə 28

Ticarət Mərkəzi. Gündüz.

Vaqiflə Kamandar söhbət edirlər.

Kamandar: - Hərçənd ki, mənə inanmırsınız, onda mənimlə banka gedək, orda bütün sənədlərlə tanış olun. Baxmayaraq ki, kənar adamlara sənəd göstərmək qadağandır, mən sizə etibar edirəm.

Vaqif: - Yaxşı olar, gedək.

Vaqif: (xəyalında) - "Gülsurə məni niyə aldatsın ki? Pul onun nəyinə lazım imiş? Yoxsa burda nə isə başqa bir əməl var?"

Səhnə 29

Tarix Diyarşünaslıq mərkəzi.

Orta hazırlıqlı bir zal. Başda Azərbaycan bayrağı asılıb. Ortada bir masa var. Masanın sol tərəfində kitab rəfi. Yuxarıdan klassiklərin şəkilləri. Masanın arxasında üç nəfər oturub. Ortada gənc qız - aparıcı, sol tərəfdə Vəfa, sağ tərəfdə başqa bir xanım.

Aparıcı: - Bayraq günü münasibətilə çıxış üçün söz verilir gözəl yazıçı, "Vəfa" nəşriyyatının sahibi Vəfa xanıma. Buyurun, Vəfa xanım.

Vəfa: (bayrağın yanındakı kürsüyə yaxınlaşır) - Bilirsiniz, həyatda elə şeylər var ki, onlar müqəddəsdir. Onları əmrlə sevdirmək olmaz. İnsan ruhu gərək onu hiss edə, duya, rəvnəqlənə, qanı cuşa gələ. Heç fərqi varmı sizə, küçə ilə gedəndə hansısa binanın üstündə, şəhid bulağının yanında halımız necə dəyişir. Qeyri-ixtiyari əhvalınız yüksəlir, özünüzdə bir ruh yüksəkliyi hiss edirsiniz, ovqatınız yaxşılaşır. İndi uşaqlar mağazaya girəndə valideynlərindən onlara oyuncaq almağı tələb etmirlər; ya bayraq aldırırlar, ya da oyuncaq avtomat. Oyuncaq avtomat - bəlli məsələdir, müharibə bitməyib, ermənilər tərəfdən işğal olunmuş əraziləri azad etmək borcumuzdur və bunu avtomatsız edə bilməyəcəyimizi uşaqlar da düşünürlər. Amma bayrağa olan mənəvi bağlılıq bir başqa aləmdir. Bu il məzunların bir çoxu bayraq parçasından özlərinə köynək tikdirmişdilər. Təsəvvür edirsinizmi, bayraq həyatımızın bir parçasına çevrilib. Bayraq indi bizim canımızdadır, ruhumuz bayrağa bürünüb.

Səhnə 30

Tarix Diyarşünaslıq mərkəzi.

Orta hazırlıqlı bir zal. Başda Azərbaycan bayrağı asılıb. Ortada bir masa var. Masanın sol tərəfində kitab rəfi. Yuxarıdan klassiklərin şəkilləri. Masanın arxasında üç nəfər oturub. Ortada gənc qız - aparıcı, sol tərəfdə Vəfa, sağ tərəfdə başqa bir xanım.

Aparıcı: - Bu il bayraq haqqında şeirlər, hekayələr yazılıb. Bayraq bir obraz olaraq ədəbiyyatda özünə yer tutub. Gənc şair Aygün Sadiq yazdığı şeiri təntənəli mərasimdə səsləndirib və mərasim iştirakçıları tərəfindən böyük coşqu ilə qarşılıb. Biz şairi bura dəvət etmişik. "Bayrağım" şeirini səsləndirmək üçün söz verilir şair Aygün Sadiqə.

Aygün Sadiq: - "Bayrağım" şeirini mən bütün varlığım ilə yazmışam. Nə qədər həyəcanlı olsam da onu bir daha səsləndirəcəm. Qoy, üçrəngli bayrağımız daima ucada dalğalansın.

"Bayraq" şeirini səsləndirir.

Səhnə 31

Tarix Diyarşünaslıq mərkəzi.

Orta hazırlıqlı bir zal. Başda Azərbaycan bayrağı asılıb. Ortada bir masa var. Masanın sol tərəfində kitab rəfi. Yuxarıdan klassiklərin şəkilləri. Masanın arxasında üç nəfər oturub. Ortada gənc qız - aparıcı, sol tərəfdə Vəfa x, sağ tərəfdə başqa bir xanım.

Aparıcı: - Milli musiqi alətlərini ecazkar səsləndirən sənətkarlarımız çoxdur. Ancaq onların aralarında elələri var ki, əvəzolunmazdırlar. Həbil Əliyev kimi kamançanı ifa edən ikinci bir sənətkarımız yoxdur. Bu danılmazdır. Amma bir sənətkar var ki, el arasında ona "Həbil Əliyevin şagirdi" deyirlər. Bu insan Qarabağ döyüşçüsü Cəmil Əsədovdur. Cəmil Əsədov kamançanı Həbil ruhuna uyğun ifa edir, necə deyirlər, elin ona verdiyi bu adı doğrultmağa çalışır. Buyursun Cəmil Əsədov.

Cəmil: (kamançaçalan) - Dədə Ələsgər deyib:

Bir şeyird ki, ustadına kəm baxa,

Onun gözlərində qan damar, damar.

Habil Əliyev hamımızın ustadıdır. Mən çalışıram ki, ustadın şagirdi adına layiq olam. (başlayır ifa etməyə)

Səhnə 32

Bankın binasının önü. Gündüz.

Maşın gəlib dayanır. Kamandarla Vaqif maşından düşürlər.

Kamandar: - Vaqif müəllim, bu da bank, gəlib çatdıq.

Vaqif: - Çox yaxşı.

Kamandar: - İndi sənədləri göstərərəm. Siz məni yaxşı tanıyırsınız. Mən bilmədiyim şeyi demərəm. Amma bəri başdan deyim ki, o qadın mənə qəribə təsir bağışladı, yəni mənim ondan gözümlə su içmir, heç düz adama oxşamır. Yaxşı, kredit götürmək nə vaxtdan qəbahət olub? Götürmüşən, götürmüşən, day niyə danırısan?

Vaqif: - Elə demə.

Kamandar: - Pul götürəndə də özünü qəribə aparırdı. Çox narahat idi, elə devikə-devikə qalmışdı. Danışa-danışa binaya daxil olurlar.

Səhnə 33

Bankın binası. Gündüz.

Kamandar şkafta sənədləri axtarır. Tapır və gətirib masanın üstünə qoyurlar.

Kamandar: - Mən çox müştərilərlə işləyirəm. Ola bilər ki, az məbləğdə kredit götürənləri yadda saxlamayım. Amma böyük məbləğ sahiblərini mütləq yadda saxlayıram.

Vaqif: - Sənədlər qaydasındadır. Bəs yaxşı... (xəyalında) Gülsurənin şəxsiyyət vəsiqəsi vardısı niyə mənə desin ki, itirib? Asan xidmətə gedib yenisini nə üçün alsın? Bəlkə məni də aldadır? Artistlik edir! Yox, burda nə işə var. Vaqif, düşün!

Kamandar: - Nə yaxşı..? Vaqif müəllim...

Vaqif: - Heç... Deyirəm... görüm... neçə gündür kredit götürülüb? Heç ödəniş olubmu?

Kamandar: - Tarix göstərilib. (hər ikisi tarixə baxır) Hə, heç yarım ay da deyil.

Vaqif: - Aha... Kredit götürülən gün... (xəyalında) Deyəsən, elə həmin gün idi, kredit götürülən... yox... bir gün əvvəl, biz türk mehmetciyinin abidəsində rastlaşdıq. Aha...

Kamandar: - Hə, nə deyirsiniz..?

Vaqif: - Kamandar müəllim, kamera görüntüləri saxlanılır?

Kamandar: - Bizdə kamera görüntüləri bir ay saxlanılır. Problemlı müştərilərin görüntüləri arxivə atılır, qalanları silinir.

Vaqif: - Görüntülərə baxa bilərik?

Kamandar: - Bunun üçün müdirdən icazə almalıyam. Siz gözləyin, mən gəlirəm. (deyib gedir)

Səhnə 34

Bankın binası. Gündüz.

Vaqif ora-bura baxır, özlüyündə nə işə fikirləşir. Kamandar içəridən gəlir.

Kamandar: - Müdirdən icazə aldım. Gedək baxaq. Amma bu barədə heç yerdə, heç kimə bir kəlmə də olsun.

Vaqif: - Kamandar müəllim, siz məni yaxşı tanıyırsınız..?

Kamandar: - Mən sizi yaxşı tanıyıram, amma xəbərdarlıq etmək vəzifə borcumdur.

İçəri keçib gedirlər.

Səhnə 35

Bankın binası. Gündüz.

Arxa otaqlardan biri. Bangın işçisi kompyuterdə kamera görüntülərini göstərir. Kamandarla Vaqif diqqətlə monitora baxırlar.

Vaqif: - Burda saxla.

Kamandar: - Gördünüzü? Odur, özüdür, sənədləri imzalayır.

Vaqif: - Bir az geri qaytar. Sənədləri imzalayanda yaxşı görünür. (görüntünü geri qaytarırlar, qadın doğrudan da təşviş içindədir, ora-bura baxır) Burda saxla. Ekranı böyüdə bilərsən? (ekran böyüyür) Yox...

Kamandar: - Nə yox..?

Vaqif: - Kamandar, bu qadın kimdirsə, Gülsurə deyil. Həddən artıq çox oxşayır, bəlkə də yaxşı qrimlənib, amma o, deyil. Gülsurə şəndir, çöhrəsi daima gülümsəyir...

Kamandar: - Bəlkə istəməyib kreditə girsin? Oğlu ilə gəlini məcbur ediblər? O üzəndən narahatdır? Narazıdır?

Vaqif: - Yox... Yüz faiz əminəm ki, ekrandakı Gülsurə deyil.

Kamandar: - Hələlik danışıdığımız kimi...

Səhnə 36

İlhamənin evi. Gündüz.

Kamilə, İlhamə, Dilək düşbərə yeyirlər.

İlhamə: - Mama, əllərin var olsun! Necə dadlı çıxıb.

Kamilə: - Nuş olsun, yeyin.

İlhamə: - Mən sənənin bişirdiyin yeməyi yüz ləvin nazü-nemətin içindən tanıyaram.

Dilək: - Belə çox istiyirsən mamamı?

İlhamə: - Mənim mamam dünyanın ən gözəl anasıdır.

Dilək: - Elə ona görə rəfiqələrinə bibin kimi təqdim elədin?

Kamilə: - Dilək!!!

Dilək: - Nədi, mama? Qoy, deyim də. İlhamə şəhərə gələndən sonra bizi unutmağa çalışıb. Qorxur ki, onun rəfiqələrinin yanında kəntoşlux eliyərik. Onu pis göstəririk.

Kamilə: - Dilək!!! (səsinin tonunu qaldırır)

Dilək: - Doğma bacısını bağrına basıb öpmək də istəmədi.

Kamilə: - Dilək, sən bilmədiyən məsələlər var!

Dilək: - Nədi o mən bilmədiyim sirr?

Səhnə 37

İlhamənin evi. Gündüz.

Kamilə, İlhamə, Dilək düşbərə yeyirlər.

Dilək: - Axır bir gün məni zooparka baxmağa aparacaqsınız, ya yox?

Kamilə: - Qızım, zooparkda nə var? Kənddə az mal-heyvan görmüsən?

Dilək: - Zooparkdakılar başqa heyvanlardır - vəhşi heyvanlardır. Kənddə biz istəsək də onları görə bilmərik.

İlhamə: - Yaxşı, zoopark, tak zoopark. Hazırlaşın, çıxaq.

Dilək: - Urra, yes! Yaşasın İlhamə bacım!

Masanın arxasından qalxırlar. İlhamə qabları yığıb mətbəxə aparır.

Səhnə 38

Ticarət mərkəzi. Gündüz.

Vaqifin mağazası. Gülsurəgil mağazanı bağlayıb çıxırlar.

Gülsurə: - Hələlik. Sabah görüşənədək.

Səhnə 39

Avtobus dayanacağı. Gündüz.

“Şamaxinka” deyilən avtobus dayanacağı. Dayanacaq adamla doludur. İlhamə, Kamilə, Dilək də onların arasındadır. Avtobus gözləyirlər.

Dilək: - İndi biz zooparka hansı avtobusla gedəcəyik?

İlhamə: - Özün görəcəksən. Avtobusların üstündə hara getdikləri yazılır.

Dilək avtobusların üstündəki yazıları oxuyur.

İlhamə: - Mən gedim karta pul yükləyim.

İlhamə beş-altı addımlıqdakı aparatda karta pul yükləməyə gedir. Orda növbədir, İlhamədən qabaqda üç nəfər var. Kamilə də gəlir.

Kamilə: - Bu aparatda telefona kontur yükləmək olar.

İlhamə: - Olar.

Kamilə: - Telefonun konturu qurtarıb. İki manatlıq da kontur yükləyəm.

İlhamə: - Yükləyərik. Amma məndə xırda pul yoxdur.

Kamilə: - Yaxşı, mən indi xırdaladıram. (Əlində pul aptekə girir)

Səhnə 40

Avtobus dayanacağı. Gündüz.

“Şamaxinka” deyilən avtobus dayanacağı. Dayanacaq adamla doludur. İlhamə növbədə durub ki, karta pul yükləsin, Kamilə aptekdə pul xırdaladı, Dilək də avtobusların üstün oxuyur. 83 nömrəli avtobus gəlir, üstündə “zooпарк” yazılıb.

Dilək: - Zooparka gedən avtobus gəldi. Getdik. (deyir və sevinə-sevinə avtobusa orta qapıdan minən adamların arasına girir)

Səhnə 41

Aparatın qabağı. İlhamənin növbəsi. İlhamə ora-bura baxır, narahatdır və kartı qoyub pul yükləyir.

İlhamə: - Bu arvad hara yoxa çıxdı. Gəlsəydi telefonuna kontur yükləyərdik.

Kamilə tələsik gəlir.

Kamilə: (tövşiyə-tövşiyə) - Al. Xırdaladım. Bu da iki manat. Yüklə.

İlhamə pulu alıb yükləyir.

Səhnə 42

Avtobusun içi.

Avtobusun içi adamla doludur. Dilək narahatdır, ora-bura vurnuxub qabaq tərəfə boylanır, İlhamə ilə Kamiləni axtarır.

Səhnə 43

Avtobus dayanacağı.

İlhamə ilə Kamilə Diləyi axtarırlar.

İlhamə: - Dedim ki, Diləyi yanından buraxma. Ay allah, bu qız hara yoxa çıxdı?

Kamilə: - Deyirsən indi səsimi başıma atım? Əlimi qulağımın dibinə qoyub haraylıyım?

İlhamə: - Sakit ol, bizi biabır eləmə görək.

Səhnə 44

Avtobusun son dayanacağı.

Hamı avtobusdan düşür. Dilək sürücüyə yaxınlaşır.

Dilək: - Zoopark buradır?

Sürücü: - Hə. (əli ilə göstərir)

Dilək: - Siz bayaqkı yerə qayıdacaqsınız?

Sürücü: - Hansı yerə?

Dilək: - Mən mindiyim yerə.

Sürücü: - Siz harda mindiniz ki?

Dilək: - Bilmirəm. Deyəsən, Şamaxı... nə isə belə... deyirdilər.

Sürücü: - Bəlkə, Şamaxinka?

Dilək: - Hə... hə...

Sürücü: - Hə, qayıdacam.

Dilək: - Sağ ol. (deyib gedir. Sürücü onun arxasınca baxa-baxa qalır)

Sürücü: - Bu nə qəribə qızıdır! Nə soruşdu, niyə soruşdu, heç nə baş açma bilmədim. Heç dəəsən özü də bilmirdi nə soruşurdu. Bura adamına oxşamır. (gülür) Heç gediş haqqını da ödəmədi...

Səhnə 45

Zoopark.

Dilək heyvanlara baxır. Bir kişi də onunla bərabər.

Dilək: - Dayı, icazə verin, telefonunuzdan anama zəng edim.

Kişi: - Buyur. (telefonu verir. Dilək alıb zəng edir)

Səhnə 46

Avtobus dayanacağı. Kafe.

İlhamə ilə Kamilə oturublar. Narahatdırlar. Kamilənin telefonuna zəng gəlir.

Kamilə (nömrəyə baxır): - Tanımıram. Mənə kim zəng edər ki?

İlhamə: - Tez elə, cavab ver. Bəlkə Diləkdir?

Kamilə: - Alo. Dilək, qızım, hardasan?

İlhamə: - Ay Allah! Şükür! Hardadır.

Kamilə: (telefonu qulağından aralayır) - Deyir zooparkdayam.

İlhamə: - Səni zooparkda öləsən, elə orda basdırım. (Kamiləyə) Denən tərənmə. Dur olduğun yerdə gəlirik.

Ayağa qalxır, sumkasından pul çıxarıb masanın üstünə atır, çıxırlar.

Doqquzuncu hissənin sonu

ONUNCU HİSSƏ

Səhnə 1

Ticarət mərkəzi. Paltar mağazası. Gündüz.

Kamilə: (satıcı qızlardan birinə qızının boyunu əliylə göstərir) - Qızım, burda qara qaş, qara göz qız görmədiz? Saçları belinin yarısınıncandı. Elə də uzun deyil. Boyu bu boydadı.

Satıcı qız: - Yox, görməmişik.

Kamilə mağazadan çıxır. İlhamə anasının yanına gəlir. Tənginəfəsdir.

İlhamə: - Telefon satılan yerlərə də baxdım. Yoxdur ki, yoxdur. Gördün, mama, telefon belə günlər üçün lazımdır. Sənə deyirdim qıza telefon al, deyirdin lazım deyil, uşaqdı.

Kamilə: - Sağ-salamat tapılsın, vallah, bu dəfə alacam. Bu qız hara getmiş olar?

İlhamə: (bir qədər fikirləşir) - Zooparka. Bu qız səhərdən zoopark deyə-deyə qalmışdı. Ola bilər biz karta pul vuranda avtobus gəlib, bu da minib. Elə bilib biz də minirik.

Kamilə: - Nəyi gözləyirik? Biz də gedək zooparka. Qızın qabağına avara-uvara çıxar, başına oyun açar.

İlhamə: - Hə mama, şəhərdə nə qədər quldur, baş kəsən var, sən qızını gözləyir. Yaxşısı budur, biz onu burda gözləyək. Biz ora getsək, o qayıda bilər. Axşam da düşəcək bir azdan. Burda gəlməyini gözləmək ağlabatandır.

Kamilə: (ağlayır) - Birdən gəlmədi, İlhamə? Necə olacaq? Gəl polisə xəbər verək. Qurban olum, vaxt itirməyək.

İlhamə: - Mama, polisə getməyimiz üçün gərək itməsinin üstündən 24 saat vaxt keçsin. Gəl, sən məni eşit, bir yerdə oturub gözləyək. Dayanacaqda gözləyək. Maşrutdan düşən kimi görəcəyik.

Səhnə 2

Dayanacaq. Gündüz.

Avtobus dayanır. Dilək avtobusdan orta qapıdan düşür.

Sürücü: (yanındakı sənişinə deyir) - O qıza deyir, yol pulunu versin.

Dilək avtobusdan anasıgilin düşməyini gözləyir. Nə anasını, nə də bacısını görmür.

Avtobusdan bir kişi Diləyə səslənir: - Ay qız, yol pulunu verməmişən.

Dilək avtobusun qabaq tərəfinə gəlir, minir. Camaatın arasında ana-bacısını axtarır.

Dilək: - Anamgil hanı?

Sürücü: - Mən nə bilim anamgil hanı?

Dilək: - Dayı, anamgili orda qoyub gəlmişəm.

Sürücü: - Sən harda minmişdin?

Dilək: - Şamaxinkada minmişəm. Ora qayıdırsız?

Sürücü: - 20-25 dəqiqəyə çatacam.

Dilək: - Xahiş edirəm, çatanda xəbər edərsiniz. Tanımıram buraları.

Sürücü: - Tanımadığın yerə niyə tək gəlirsən ki? Yaxşı, xəbər edəcəm.

Səhnə 3

Vəfanın evi. Qonaq otağı. Gündüz.

Sevda: - Dediyin o vəkil necə adamdı? Bu işdə peşəkardı, yoxsa təzə-təzə başlayanlardandı?

Vəfa: - Ay qız yox e. Neçə ilin vəkilindən danışırım sənə. Gözlə zəng edim. Sənin haqqında da

danışmışam. Gün alaq, görüşün, danışın. Hər şeyi olduğu kimi danışarsan. Fikirləşmə ki, Alik ölüb, ruhundan ayıbdı.

Şərəbanu: - Vəfa bacı, Alik qardaşın ruhundan niyə ayıb olsun? Bu kişi hansı günah sahibidir, öləndən sonra da günahı boynundan yapışsın?

Vəfa: (Şərəbanuya gözlərini ağardır) - Nə günah, Şərəbanu?

Sevda: - Şərəbanu, Alik bu dünyada deyə bilmərəm, ölkədə də deyə bilmərəm, qıyası, yaşadığımız şəhərdə tək-tük kişiydi, günahı yoxdur. Kaş, hər qadının qabağına elə kişi çıxa. Heyf səndən, Alik.

Sevda özünü saxlaya bilmir, kövrəlir.

Vəfa: (Şərəbanuya) - Heç ağlatmağın yeri yədi?

Şərəbanu: - Mən ki, ağzımı açmadım.

Vəfa: (Sevdaya) - Firuzə səncə, axşam dediklərini qaynanana deyəcək?

Sevda: - Bilmirəm, Vəfa. Ağızdan bütöv qıza oxşayır.

Vəfa: - Nə bilirsən?

Sevda: - Xəbərçi adamı o dəqiqə bilirəm. Axşam o sirri ona açandan sonra izlədim. Otağına girdi, çıxmadı. Xəbərçi olsaydı, gecədən Şahnazın ovcuna qoymuşdu. Əslində, deməyi mənə sərf eləyir. Bəlkə ifritə utandığından məhkəməyə verməkdən əl çəkərdi

Vəfa: - O da düzdür.

Vəfa mobilnisini götürür, vəkilə yığır.

Vəfa: - Salam, Anar. Necəsən? Anar, dünən sənə rəfiqəm haqqında danışmışdım. İndi yanımdadır. (Pauza) Aha, gözlə.

Vəfa: (Sevdaya) - Səninlə danışmaq istəyir.

Vəfa telefonu Sevdaya uzadır. Sevda göz yaşlarını əliylə silir, telefonu Vəfadan alır.

Sevda: - Alo, Anar bəy...

Səhnə 4

Dayanacaq. Axşam.

Kamilə: (hövsələdən çıxır) - On beş avtobus keçdi. Harda qaldı bu qız? Gərək taksi tutardıq. Ağıl barəsində korluq çəkirik də biz.

İlhamə: (anasını sakitləşdirməyə çalışır) - Mama, yavaş danış. Camaat eşidir, özümüzü biabır eləməyək.

Kamilə: - Biz onsuz da çoxdan biabır olmuşuq. Biabır olmayacaq üzümüz qalıb? Eybi yox, gəlib çıxacaq da. Ətindən ət qopardacam it qızının.

İlhamə: (uzaqdan gələn avtobusa baxır, sonra sevinir) - İçindədi. Dilək gəlir.

Kamilə oturduğu yerdən ayağa qalxır, sevinir. Avtobus dayanacaqda saxlayır

Dilək avtobusdan düşəndə anasıyla bacısını qarşısında görür.

Kamilə: - Az it qızı, ürəyim ağzıma gəlib bəyaqdan. Hardasan?

İlhamə: - Mama, yaxşı da. Nə danışmışdıq?

Dilək: (İlhaməyə) - Sürücünün pulunu vermək lazımdır. Üstümdə pul yoxuydu.

İlhamə cibindən qəpik çıxardır, sürücüyə verir.

İlhamə: - Çox sağ olun. Allah razı olsun.

İlhamə anasıgilin yanına qayıdır

İlhamə: - Gedək evə. Qaranlıq da düşüb. Evdə danışarıq.

Kamilə: - Gedək, görüm bu nə özbaşnalıqdı, elədin. Günah səni özüylə gətirəndədi.

İlhamə əl edib taksini saxlatdırır.

Səhnə 5

Sədərək. Axşam.

İşçilər Gülsürəylə sağollaşırlar. Gülsürə dəftərə nəysə yazır. Sonra bir tərəfə qoyur. Paltosunu geyinir, sumkasını götürür, mağazanı bağlayır.

Səhnə 6

Ulduzun evi. Yataq otağı. Axşam.

Ulduz da, Nadir də paltarlarını geyinmişdi. Nadirin peşman olduğu hiss olunur. Yatağın bir tərəfində oturur, fikrə gedib. Ulduz dodağına boyasını vurur, lakin bir gözü Nadirdədir. Ulduz ayağa qalxır, Nadirə yaxınlaşır, yanında oturur.

Ulduz: (astaca) - Peşmansan?

Nadir: - Peşmansan deyəndə ki, ailəliyəm. Həm də işçinəm. Gərək olmayaydı.

Ulduz: (heç əsəbləşmir) - Oldu da. İkimiz də istəyirdik. Mənə görə narahat olma. Sənə söz verirəm, mən Amerikaya gedənəcən münasibətlərimiz davam edəcək. Ailən bu barədə qəti heç nə bilməyəcək.

Nadir: (Amerika adını eşidən kimi təəccüblənir) - Amerika? Sən Amerikaya gedəcəksən? Nə vaxt?

Ulduz: - Dəqiq vaxtını özüm də bilmirəm. Mamam ikinci yoldaşıyla orda yaşayır. Dünən də dedi ki, Bakıda tək neynirsən? Gəl yanımıza.

Nadir: - Bilirsən, həmişə Amerikada yaşamaq istəmişəm. Orda film çəkmək, ulduz olmaq istəmişəm.

Ulduz: - Subay olsaydın, məmnuniyyətlə səni aparardım. Evli olduğun üçün bilirəm ki, gəlməyəcəksən. Amma sabah mənimlə getməlisən. Mütləq getməlisən.

Nadir: (təəccüblə) - Amerikaya?

Ulduz: (qəhqəhə çəkir) - Yox, rayona getməliyik.

Nadir: - Ora niyə?

Səhnə 7

Kübranın evi. Axşam.

Səma şam yeməyi üçün süfrəni hazırlayır. Fikirlidir. Kübra qızına fikir verir.

Kübra: - Niyə kefin yoxdu?

Səma: - Nadir hələ də gəlməyib.

Kübra: - Qınamıram e. İşsizlikdən o qədər gözünün qabağında olub ki, reski kişi oldu, öyrəşməyə çətinlik çəkirən. Səni başa düşürəm. Darıxma, harda olsa gəlib çıxacaq.

Səma: - Bu işindən heç xoşum gəlmədi. Yaman yorurlar Nadiri.

Kübra: - Sən allah, yaxşı. Sən yorulmaq nəyə deyirsən? Yük daşıyır, ya fəhləlik edir? Həmişə maşını bekarçılıqdan sürürdü, indi maaşla sürəcək də. Yanında deyib, həvəsdən salma. Gedib kart açım. Çoxdandı kürekən üçün kart açmıram.

Kübra mətbəxdən çıxır, qızını süzür. Kübra da narahatdı

Səhnə 8

Binaların arası. Axşam.

Sevda binaların arasıyla gedir. Cavan bir oğlan qabağına çıxır. Sevdanın qabağını kəsir.

Oğlan: - Axşamınız xeyir, xanım.

Sevda maraqla oğlana baxır. Cavab vermir. Yanından keçib getmək istəyir.

Oğlan: (yenə qabağını kəsir) - Deyirəm, axşamınız xeyir.

Sevda: - Axşamınız xeyir.

Sevda yenə getmək istəyir.

Oğlan: (yenə qabağını kəsir) - Harasa tələsirsiniz?

Sevda: - Hə. Məni əlisilahlı adamlar izləyir bəyaqdan. Ona görə tələsirəm. Çəkilin qarşımdan.

Oğlan Sevda gələn tərəfə baxanda Sevda iti addımlarla uzaqlaşmağa çalışır

Oğlan Sevdanın onu aldatdığını başa düşür, arxasınca gəlir, qolundan tutur, dartır.

Oğlan: - Bir dəqiqə, hara gedirsiniz? Söhbət edirdik.

Sevda: - Qolumu buraxın. İndi qışqıracam, aləmi yığacam bura.

Oğlan: - Deməzsən aldatdım? Əsəblərimlə oynama, pul ver mənə.

Sevda: - Bağışla?

Oğlan: - Karsan? Deyirəm pul ver.

Sevda: - Kar evindəkidir. Başına oyun açaram, bilərsən karam, ya yox.

Sevda: (qışqırır) - Kömək edin. Kömək edin mənə.

Cavad: (çıxır ortaya) - Xanımdan əl çək ə.

Cavad: (yaxınlaşır) - Sizi narahat edir, xanım?

Oğlan: - Daydayı, get işinin dalınca. Burda sənlik heç nə yoxdu.

Sevda: - Tərbiyəsiz.

Cavad: - Cavansan, çox şeyi başa düşmürsən. İndi çənənə birini ilişdirəcəm, aqlın başına gələcək.

Oğlan Cavadın üstünə gəlir. Cavad onun üzünə şillə vurur, oğlan yerə yığılır. Sonra oğlan əli üzündə, yerdən qalxır Cavada baxa-baxa qaçır.

Sevda da təəccüblə Cavada baxır. Cavad Sevdaya yaxınlaşır.

Cavad: - Sizə nəysə eləmədi?

Sevda: - Yoox. Heç nə eləmədi. Çox sağ olun.

Cavad: - Bəlkə sizi yola salım?

Sevda: - Bəlkə nömrəmi də verim?

Cavad: (sevinir) - Doğrudan? Hə, əlbəttə.

Sevda: - Başın üçün elə. Başdan xarabın birindən xilas elədik deyə, sizə nömrə verməliyəm? Bir az centilmən olun. Gecəniz xeyrə.

Sevda gedir. Cavad arxasınca baxa-baxa qalır.

Səhnə 9

Kübranın evi. Mətbəx. Axşam.

Kübra, Nadir, Səma yemək yeyirlər. Nadir bikefdi, iştahsız yeyir. Bu Səmanın da, Kübranın da gözündən qaçmır.

Kübra: - Kürəkən, Amerika qasırğadan batıb?

Səma: - Mama...

Nadir: - Amerika batsaydı, çətin nəfəs alardım. Qasırğa çəkilibdi. Sadəcə, kefim yoxdu.

Səma: - Niyə, əzizim?

Nadir: - Əzizim, yanında işlədiyim ailə bir həftəlik rayona getmək istəyir.

Səma: - Buna görə kefin yoxdu?

Kübra: - Olmaz da. Güclə işə qaynayıb qarışırdı. İndi bir həftə bekar-avara gəzəcək.

Nadir: - Bekar, avara gəzməyəcəm, hörmətli qaynanam. Mən də ailəylə getməliyəm.

Kübra: (diqqətlə Nadirin gözlərinin içinə baxır, ciddi görkəm alır) - Sən də getməlisən?

Nadir: - Təəssüflər olsun, hə.

Kübra: (qışıqla yeməyini qarışdırır, astaca deyir) - Gedişin olsun, dönüşün olmasın.

Səma: - Mama, niyə qarğış edirsən?

Kübra: - Qarğış niyə edirəm. Pis çıxmasın, səhər-axşam özünə qarğış eləməirdi ki, Amerikaya getsin. Deyirəm, birdəfəlik getsin də... Hərçənd Amerika bunu çətin qəbul edə.

Nadir: - SİZ lağ edin, Kübra xanım. Vaxt gələr, kürəkənin Amerikada məşhur olar, o gün deyərəm sözümü sizə.

Səma: - Əzizim, buna görə fikir çəkmə. Mən də sənənlə gələrəm.

Nadir: (özünü itirir) - Əzizim, istirahətə getmirəm. Uşaqlar üçün tətildir. Mən də onlarla getməliyəm. Maaşımı alım, kişi kimi söz verirəm, səni nəinki rayonlara, hətta başqa ölkələrə də aparacam.

Kübra özünə məxsus gülür.

Nadir: - Təkcə ikimiz

Kübra: - Kor nə istəyər, iki göz, biri əyri, biri düz. Hələm-hələm mən sənə fal açan deyildim, Nadir. Bu gecə açacam. Üstəlik adına şam da yandıracam. Bəyaz açırdım, sən gəldin.

Səhnə 10

Binaların arası. Axşam.

Bayaq Sevdanın qabağını kəsən oğlan Cavada yaxınlaşır: - Necə oynadım?

Cavad: (əsbəbidir) - Sıfır. Apar tulla. Ə, bir az real ola bilməzdin? Bir şillə vuran kimi yerə sərilirsən. Ə, dırş-bırşlı kinolara elə çox baxırsan? Adam ayağa qalxar, təzədən hücum etməz, ya yox? Üstündə bıçaq da yoxuydu? Xof gələ bilməzdin mənə?

Oğlan: (suala cavab verə bilmir) - Üstümə niyə açıqlanırsan? Necə demisən, elə də oynamışam. Günahım budur indi?

Cavad başını bulayır.

Oğlan: (nəysə başa düşdü) - Nömrəsini vermədi?

Cavad: - İnansaydı, verərdi. (Cavad cibindən pul çıxardır) Al bu pulu, buralarda görünüb eləmə.

Oğlan: (pulu alır, sayır) - Elə bu? On manat əysikdir.

Cavad: - Gələndə dəfə oskarlıq oynayarsan, ikiqat verərəm. Get, bunu da verdiyimə şükür elə

Oğlan heç nə demir. Çıxır gedir.

Səhnə 11

Vəfanın evi. Axşam.

Vəfa skype-da oğluyula danışır.

Vəfa: - Təxminən nə vaxt gəlməyi fikirləşirsən?

Azər: - Dəqiq özüm də bilmirəm. Ola bilsin yeni il qabağı gəlim. Çox qalmayacam. Təhsilimi başa vurmaliyam.

Vəfa: - Gələndə qurtaracaqsan onsuz da. Bitirən kimi birdəfəlik yanımda qalacaqsan.

Azər: - Offf mazə. İnsafın olsun, mənim planlarım başqadır.

Vəfa: - Sənin planlarınla getdiyimiz üçün ayrı qalmışıq. Sözümü dedim, gələndə birdəfəlik qayıdırsan.

Şərəbanu Vəfanın arxasından keçir. Azər Şərəbanunu görür.

Azər: - Mazə, vot is it?

Vəfa: - Şidir, şii. Təbrizdən gəlib. Qonağımdır.

Azər: - Məgər sən o tərəflərdə qohum-əqraban var?

Vəfa: - Tək mənim yox, hamımızın o tərəflərdə qohumlarımız var.

Səhnə 12

Şərəbanu qapının bağlanıb bağlanmamasını yoxlayır. Qonaq otağına getmək istəyərkən, yenidən qapıya tərəf qayıdır, qapını yoxlayır. Arxayın olduqdan sonra qonaq otağına gəlir.

Səhnə 13

Qonaq otağı.

Şərəbanu: - Qapı bağlıdır. Pəncərələr də bağlıdır. Daha çətin oğru gələr bura.

Şərəbanunun dediklərini Azər eşidir.

Azər: - Mazə, evə oğru girib?

Şərəbanu Vəfanın yanına gəlir. Skypda Azərə baxır. Azər də Şərəbanuya baxır.

Azər: - Salam.

Şərəbanu: - Əleykü-səlam. Maşallah, qəşəng oğlun var, Vəfa bacı.

Azər: - Qəşəng yox, yaraşlıq.

Şərəbanu Vəfaya baxır.

Vəfa: - Qəşəng qızlara deyirlər. Oğlanlara yaraşlıq deyirlər.

Şərəbanu: - Həəə. Bizdən nigaran qalmayın, yaraşlıq. Pəhləvanlar Allahın izniylə bizi qoruyacaq.

Azər: (gülümsəyir) - Pəhləvan nədir?

Vəfa: - Uzun söhbətdir. Bakıya gələndə danışarıq. Xalana salam deyərsən. Gecən xeyrə.

Azər: - Bay-bay mazə.

Səhnə 14

Sevdanın evi. Mətbəx. Axşam.

Firuzə qabları yuyur. Şahnazla Murad qonaq otağında televizora baxırlar.

Sevda Firuzənin yanına gəlir. Firuzə Sevdanı görür.

Firuzə: - Acsınızsa, sizə yemək hazırlayım, Sevda xala

Sevda: - Toxam, rəfiqəmgildə yemişəm. Sən sirrini heç kimə deməmişən?

Firuzə: - Yox, deməmişəm. And içdim axı.

Sevda: - Həəə. Halal olsun.

Sevda Firuzəyə heyranlıqla baxanda, Firuzə ona təəccüblə baxır.

Səhnə 15

İlhamənin evi. Axşam.

Dilək: - Ay mama, vallah, papa canı, elə bilmişəm siz də minmisiz avtobusa.

Kamilə: - Lap biz də minmişik. Sənə nə olub düşmüşən qabağa.

Dilək: - İndi həvəsli olmuşam da. Burda nə var ki? Elə hərəkət edirsən, elə bil zooparka yox, başqa pis işin dalınca getmişəm.

Kamilə: - Yaxşı deyil. Get pis işlərlə məşğul ol.

İlhamə: - Mama, məsələni bu qədər şişirtmə. Qız özü də başa düşüb qayıdıb.

Kamilə: - Siz bir-birinizin tərəfini saxlayın elə.

Kamilə əsəbləşir, otaqdan çıxır.

Dilək: (İlhaməyə) - Rayonda da belədir. Milçəkdən fil düzəltmək adətidir. Zooparka gedə biləcəyik?

İlhamə: - Gedərik.
Dilək gülümsəyir.

Səhnə 16

Gülsurənin evi. Axşam.

Gülsurə qapıdan içəri girir. Fuad da evdədir. Toğrul nəvəsini görəndə kimi qapının ağzında üstünə atılır. Gülsurə nəvəsini qucağına alır, qonaq otağına keçir. Fuadı görür.

Gülsurə: - Səndən nə əcəb? Madmazel nə yaxşı ayağını biz tərəflərə açmağa icazə verib?

Fuad: - Mama, elə danışırısan ki, elə bil heç bu evə gəlmirəm. Bir də ki, Lalə kimdir mənə qadınlar qoya?

Gülsurə: - Elə sözün keçirsə, özünlə gələndə nəvələrimi də gətirərdin də.

Fuad: - Bir-iki günə gətirəcəm. Sən nə əcəb gec gəlmisən evə.

Gülsurə: - Sədərəkdə işləyirəm.

Aynur: - Obyekt götürmüşən, mama?

Gülsurə: - Hardadı o baxt məndə. İçim özümü yandırır, çölüm özgəni. Bu gün bir nəfər gəlib Sədərəyə. Deyəsən, bank işçisidir. Dəqiq bilmədim. Məni tanıdı. Deyir, krediti bu işə görə götürmüşüz? Xeyirli olsun, nə bilim nə... söyləyirdi öz-özünə.

Fuadın rəngi qaçdı. Üzündəki ifadəni biruzə verməmək üçün özünü güclə saxlayırdı. Gülsurə ondakı dəyişikliyi hiss edir.

Gülsurə: - Sənin rəngin niyə qaçdı?

Fuad gülümsəyir, qəfildən qarnını tutur.

Fuad: - Qarnım ağrıyır. Ayaqyoluna dəyim, gəlirəm.

Fuad qarnını tutaraq otaqdan çıxır. Balaca Toğrul dayısına gülür.

Aynur: - Uşaq olanda da beləydi.

Gülsurə: - Tərgidə bilmədim də. Ay köpəkoğlu, gedəndə deməzlər. Yeməyə nə var? Acından ölürem.

Aynur: - Süfrəni burda hazırlayım?

Gülsurə: - Hə. Sakit gəlməyib?

Aynur: - Zəng eləmişdi. İşdən çıxandan sonra evə dəyməliydi

Aynur mətbəxə gedir. Gülsurə nəvəsini qucağına alır sıxcalayır. Uşaq gülür.

Səhnə 17

Səhər. Yol. Avtobusun içi Gündüz.

İçə sərnişinlərlə dolu avtobus gəlir.

Mənsurə avtobusun içindədi. Avtobus sağa dönəndə qarşıdan gələn avtobusla toqquşurlar. Qadınlı-kişili hamı qışqırır.

Səhnə 18

Kübranın evi. Gündüz

Nadir çamadanını götürür, qapıya gəlir. Səma da onun arxasınca. Kübra öz otağında hələ də yatır.

Səma: - Nadir, tez-tez əlaqə saxla. Çatanda zəng eləmək yadından çıxmasın.

Nadir Səmaya baxır, sonra onu qucaqlayır.

Nadir: - Bağışla məni, Səmacan.

Səma: (təəccüblənir) - Səni niyə bağışlayım, əzizim? Düzünü de, nəyə olub məndən gizlədir-sən?

Nadir: - Heç nə olmayıb. Özümü bir həftə sənsiz qoyduğum üçün bağışla məni.
Səma Nadiri yenidən qucaqlayır.
Səma: - Canımsan mənim. Bidənəmsən.

Səhnə 19

Fazilin evi. Gündüz.

Laləylə anası Cənnət süfrəni hazırlayırlar. Fazil süfrə arxasındadırlar. Fazil Fuadın gözlərinin şişdiyini görür.

Fazil: - Axşam yatmamısan nədi, gözümə yaxşı görünürsən.

Lalə: (gəlir, Fuadın yerinə cavab verir) - Gecə fikirdən mən də yatmamışam.

Cənnət: - Bıy, nə olub?

Fazil: - Ə, adamı qorxutmayın. Deyin, görək nə olub?

Fuad: - Bankda bizə kredit verən adam dünən məmami Sədərəkdə görəndə tanıyıb, hal-əhval tutub. Başa düşürəm, ölkədə bizdən başqa kredit götürən yoxdu?

Lalə: - Çoxdu, niyə yoxdu ki?

Fuad: - Bəs, bu köpəkoğlu niyə tək-cə bizim üzümüzü yadında saxlayıb? Tərslikdən vəsiqəni də yerinə qoymuşam. Məmam da dünən təzə vəsiqə çıxartmağa "Asan"a gedib.

Fazil: - Düz deyiblər, oğurluğun ömrü qırx gündür.

Fuad: (çarəsiz vəziyyətdə) - Fazil dayı, bank işçisi niyə bizi unutmayıb?

Fazil: (astaca) - Çünki qırx günümüz tamam olmayıb.

Fuadın telefonuna zəng gəlir.

Fuad stolun üstündə telefona baxır.

Lalə: - Kimdi?

Fuad: - Nömrə tanış gəlir.

Fuad: (telefona cavab verir) - Alo. Bəli, mənəm. Necə?

Fuad "Necə?" qışqıranda evdəkilər şok oldu elə bil.

Səhnə 20

İlhamənin evi. Axşam.

Dilək paltarını dəyişir. Kamilə süfrəni yığışdırır.

İlhamə: (Kamiləyə) - Bütün günü evdə oturub neyləyəcəksən? Sən də gəl də biznən.

Kamilə: - Yox e. Hövsələm yoxdu. Sən bunu apar zooparka. Gözünün qurdunu öldürsün, tez qa-yıdın. Harasa dönmək fikrin yoxdu?

İlhamə: - İş yerimə də aparacam.

Dilək gəlir

Dilək: - Mən hazır.

Kamilə: - Boğazına şarf bağla. Bir də çöldə, bayırda hər gördüyünü istəmə.

İlhamə: - Heç nə olmaz. Üstümdə pul var. Biz çıxırıq, mama. Gəl, qapını bağla

Səhnə 21

Sevdanın binasının qarşısı. Gündüz.

Sevda binadan çıxır. Bir az gedəndən sonra Cavadla üz-üzə gəlir.

Cavad: - Sabahınız xeyir.

Sevda: - Sabahınız xeyir.

Sevda Cavadın yanından tələsərək keçir. Cavad nə fikirləşirsə, Sevdaya hiss elətdirmədən onun

arxasınca düşür, onu izləyir. Sevda yol kənarında dayanmış taksilərin birinə yaxınlaşır, sürücüylə danışıq, taksiyə əyləşir.

Cavad da taksilərin birində oturur, Sevda mindiyi taksini izləyir.

Səhnə 22

Dayanacaq. Gündüz.

Taksi avtobus dayanacağına yaxın saxlayır. Sevda dayanacaqdan düşür, piyada gedir. Cavad da taksinin pulunu ödəyir, Sevdanı piyada izləyir. Sevda elə də böyük olmayan restorana girir. Cavad da girir.

Səhnə 23

Restoranın içi. Gündüz

Cavad Sevdanın özündən cavan oğlanla əlnən görüşdüyünü görür.

Uzaqdan çox səmimi görünürlər.

Cavad onlara çox da yaxın olmayan stolların birində oturur.

Cavad: (öz-özünə) - Zövcün pis deyil.

Bu zaman ofisiant Cavada yaxınlaşır.

Ofisiant: - Xoş gəlmisiz. Nə isə sifariş edəcəksiz?

Cavad: - Adam gözləyirəm. Gəlsin, özüm çağıracam səni.

Ofisiant gedir. Cavad Sevdaya və yanındakı oğlana hiss elətdirmədən bir-neçə dəfə şəkillərini çəkir.

Cavad ətrafa baxır, sonra yavaş-yavaş restorandan çıxır.

Səhnə 24

Gülsurənin evi. Gündüz.

Gülsurənin telefonuna zəng gəlir.

Gülsurə: (telefona cavab verir) - Düşürəm, gözlə.

Aynur şkaflın yanında oğlu Toğrula yumurta yedizdirir, şirinçay içizdirir. Toğrul mızıldanır, yemək istəmir.

Aynur: - İndi, Toğrul, səni çıxpacam, gör necə yeyirsən.

Gülsurə: (nəvəsinə) - Nənə qurban, ye qurtar, axşam sənə şirinquş alacam.

Gülsurə şkafi açır, barmağındakı üzüyü şkaftan götürdüyü üzüklə dəyişdirmək üçün meyvə qabına qoyur. Meyvə qabının altında vəsiqəsini görür.

Gülsurə: - Buna bax e. Lənət sənə, kor şeytan. Görürsən?

Aynur: - Nə olub?

Gülsurə: - Neçə gündür bu xarabaqalmışı axtarıram, tapa bilmirəm. Dünən "Asan"a getmişəm, indi baxıram ki burdadı.

Aynur: - Doğrudan e. Şkafi yoxlamamışdın?

Gülsurə: - Hər yeri yoxlamışdım.

Toğrul: - Dayım qoydu.

Aynur da, Gülsurə də Toğrula baxır.

Aynur: - Toğrul, dayı nəyi qoydu.

Toğrul: (nənəsinin əlindəki vəsiqəyə baxır, əlini uzadır) - Dayı, onu qoydu.

Gülsurə şübhəli-şübhəli vəsiqəsinə baxır.

Səhnə 25

Vəfa və cangüdənlər.
Şərəbanunun cangüdənlərdən birinə gözü düşür.
Cangüdənin birinin boyu balacadır. Digər cangüdənə baxanda qıسادır.
Cangüdən Şərəbanuya, Şərəbanu on baxır.

Səhnə 26

Fuad xəstəxanaya gəlir. Mənsurə xəstəxana xərclərini qarşılamağı Fuaddan və arvadından tələb edir.

Səhnə 27

Vaqiflə Gülsurə yol gedir. Gülü fikirliir. Vaqif ona Kamandarın videonu göstərdiyini deyir. Gülsurə inanmır.
Birlikdə banka gəlirlər. Bankda sənədlərə və vidoya baxırlar.
Bankdan çıxada Gülü özünü pis hiss edir. Yıxılır.

Onuncu hissənin sonu

ON BİRİNCİ HİSSƏ

Səhnə 1

Palata . Gündüz.

Mənsurə yarı oturuclu vəziyyətdədir. Fuadla Lalə arxası qapıya stulda oturublar.

Fuad: (Sakit danışır, əsəbləşməməyə çalışır) - Biz həkimlə danışdıq. Allaha şükür, heç bir şeyiniz yoxdur. İndi sizi aparaq evinizə.

Mənsurə: - Siz nə danışsınız? Onu hansı həkim dedi? Mən buranın həkimlərinə inanmıram. Məni ya Türkiyəyə, ya da Almaniyaya aparın. Mən ölürəm, mən tərpnə bilmirəm. Mənim halım yoxdur. (Mənsurə özünü əzilmiş kimi aparır)

Fuad hirsələnmək istəyir, ayağa qalxır ki, coşsun, Lalə qolundan tutub saxlayır.

Lalə: - Mənsurə xala, sizi hara istəsəniz, apararıq. Təki, siz sakit olun.

Səhnə 2

Restoran. Gündüz.

Vəkil Anar: - Hər şey aydındır. Heç kim sizin evinizi əlinizdən ala bilməz.

Anar vərəqə sənədlərin siyahısını yazır. Sevaya uzadır.

Anar: - Siz bu sənədlərin surətini sabah, birisigün mənə çatdırın.

Seva vərəqdə yazınları oxuyur.

Sevda: - Bu var. Bu da var... Aha, bu da var... Ayy, bir ölüm kağızını tapa bilmirəm. Yoxa çıxıb. Təəccüblü deyil ki, Şahnaz olan yerdə çox şeylər yox çıxacaq.

Vəkil: - Sevda xanım, heç bir problemi yoxdur. Ərazidəki xəstəxanaya müraciət edərsiz, sürətini ordan götürərsiz.

Səhnə 3

Yol. Maşının içi. Gündüz.

Nadirlə Ulduz maşında gedirlər. Radioda rok musiqisinə qulaq asırlar. Birdən maşından səs gəlir. Nadir maşının sükanını güclə idarə edib kənara çəkir.

Ulduz: (həyəcanla) - Nə oldu?

Nadir: (çiyinlərini çəkir) - Bilmirəm. Düşüm baxım da.

İkisi də maşından düşür. Maşının qabaq təkəri partlayıb.

Nadir əsəbləşir.

Nadir: - İşşş, bircə bu çatmırdı. İndi neyniyək?

Ulduz Nadiri başdan ayağa süzür.

Ulduz: - Neyniyəcəksən? Kişi deyilsən? Ehtiyat təkəri baqajdadır. Götür, dəyiş.

Nadir: (iki addım geri çəkilir) - Mən təkər dəyişim?

Ulduz: (kinayə ilə gülümsəyir) - Sənə zəhmət olar. Mən dəyişərəm. Nadir, əsəbləşdirmə məni. Sən unutma ki, hər şeydən əvvəl mənim sürücüsən.

Nadir: - Nə olar? Sən demişdin ki, ikimiz olanda sən, mən söhbəti olmayacaq. İşin avand olsun.

Nadir maşında oturmaq istəyir. Ulduz onun kürəyindən, paltarından yapışır.

Ulduz: - Başa düşmədim.

Nadir: - Mən də başa düşmədim.

Səhnə 4

Telefon mağazası. Gündüz.

Sərdar əynində kostyum mağazanın içində, gözündə eynək, əsl cangüdən görkəmi alıb dayanıb. Digər cangüdən də çöldə dayanıb. Onun da gözündə eynək var. Şərəbanunun da əynində təzə aldığı paltar var. Vəfa Şərəbanuya telefon alır. Şərəbanu iri ekranı olan telefonu götürür. Satıcı oğlan onun əlindəki telefonu görür, yaxınlaşır. Yaltaq hərəkətlər edir. Üzündən tülkülük yağır.

Satıcı oğlan: - İşlənmiş telefon istəyirsiniz?

Vəfa: - Xeyr, təzə telefon olsun.

Şərəbanu: - Mən bunu bəyəndim, Vəfa bacı.

Vəfa: - Yaxşı, bu telefonun təzəsi var?

Satıcı oğlan: - Xeyr, ancaq işlənmiş variantı var. Qəşəng telefondur. Bundan Bakıda azdır. Hər adam satmır, hər adamda da olmur.

Vəfa: - Sən qiymətini de.

Satıcı oğlan: - Xanım, bunun mayası bizə gəlir...

Vəfa: (satıcının sözünü kəsir) - Səndən soruşmadım mayası gəlir, yoxsa qursağı. De, görüm neçəyədir telefon?

Satıcı oğlan: - Qonağım olun.

Vəfa: - Neçəyədir ə, telefon.

Satıcı oğlan: (səsin qısır, az qala Vəfanın qabağında təzim edər) - 300 manat.

Şərəbanu qiyməti eşidir, içini çəkir. Sərdar da içini çəkir. Eynəyini bir az burnunun üstünə endirir.

Sərdar: - Nə baha?

Vəfa tərs-tərs Sərdara baxır. Sərdar eynəyini yerinə qaytarır. Əvvəlki vəziyyətini alır.

Vəfa çantasından şəxsiyyət vəsiqəsini çıxarır, stolun üstünə qoyur.

Səhnə 5

Məktəbin girişi. Gündüz.

Molla məktəbin gözetçisiylə söhbət edir.

Molla: - Salam-əleyküm, qardaş.

Gözetçi: - Əleykümə-salam.

Molla: - Mənə Məzahir müəllim lazımdır?

Gözetçi: - Bizdə iki Məzahir müəllim var. Hansını soruşursuz?

Molla: - Mirzəyev Məzahir müəllim.

Gözetçi: - Bəlkə Mirzəliyevi deyirsiniz?

Molla: - Yox e, Mirzəyev. Bir dəqiqə gözləyin.

Molla ora-bura baxır. Kürəyini gözetçiyə tərəf çevirir. Dəftəri kəmərinin altından çıxarır, qatladığı səhifəni açır. Məzahirin soyadını oxuyur. Biz görürük ki, Mirzəyev Məzahir yazılıb.

Molla üzünü gözetçiyə tərəf çevirir.

Molla: (qətiyyətlə) - Mirzəyev.

Gözetçi: - Burda Mirzəyev Məzahir yoxdur. Birinin soyadı Mirzəliyevdir. Birinin də soyadı Cabbarov.

Molla: (çaşqınlıqla gözetçiyə baxır) - Bəs, Mirzəyev yoxdur?

Gözetçi: - Olsa, qurbanı sənə. Yoxdu da.

Səhnə 6

Xəstəxananın dəhlizi. Gündüz.

Sevda yavaş-yavaş palatanın açıq qapısının qarşısından keçərkən Gülsurəni (Mənsurəni) görür. Bir neçə addım gedir. Qəfildən dayanır.

Sevda: - Ayy, bu Gülsurəydi?

Sevda bir-iki addım geri qayıdır.

Səhnə 7

Palata. Gündüz.

Sevda: (Mənsurəyə yaxınlaşa-yaxınlaşa) - Gülsurə, burda neynirsən?

Fuadla Lalə adı eşidən kimi eyni vaxta geri çönlür. Fuad udqunur. Mənsurə də çaşıbdı. Sevda Mənsurəyə yaxınlaşanda onun Gülsurə olmadığını görür. Özü də çaşır.

Sevda: - Oyyy, bağışlım. Siz necə də rəfiqəmə oxşayırsız. Lap özüm də çaşdım. Bir dəqiqə, siz Gülü deyilsinizsə... Fuad, sizin burda nə işiniz var?

Fuad: (çaş-baş danışır) - Lalənin başı ağrıyırdı, gətirmişdim həkimə. Birdən xanımı gördüm. Biz də sənə kimi... Mamaya oxşatdıq. Dedik, gələk, halımı soruşaq.

Mənsurə əliylə üzünü gizlətməyə çalışır. Sevda Mənsurənin barmağındakı üzüyü görür. (Üzük Gülsurənidir)

Sevda: - İlahi, insan insana necə oxşayar. Hətta, üzükləriniz də eynidir.

Laləylə Fuad birinci Mənsurənin barmağındakı üzüyə, sonra bir-birilərinə baxırlar. Mənsurə digər əlini üzük olan əlinin üstünə qoyur.

Lalə: - Sevda xala, bəs, siz nə üçün gəlmişdiz?

Sevda: - Rəhmətliyin ölüm kağızını götürməyə gəlmişəm. (Mənsurəyə) Allah sizə də şəfa versin.

Mənsurə: (güclə eşidiləcək tərzdə) - Çox sağ olun.

Səhnə 8

Xəstəxana dəhlizi. Gündüz.

Sevda telefonunu sumkasından çıxarır. Fuad qapının ağzında onun kimisə yığdığını görür.

Sevda: - Alo, Gülü, sənə elə bir söz deyəcəm, inanmayacaqsan.

Fuad anasının adını eşidəndə rəngi qaçır.

Səhnə 9

Kiçik kafe. Gündüz.

Gülsurə: (telefonla danışır) - Mənə oxşayır... Üzük... ay sağ ol. Onlar da ordadırlar? Maraqlıdır, biz də gələk baxaq.

Gülsurə: (telefonu stolun üstünə qoyur) - Getməliyik.

Vaqif: - Hara?

Gülsurə: - Çaqqallar tələnin həndəvərində dolaşırlar.

Səhnə 10

Palata. Gündüz.

Fuad palataya qayıdır. Lalə Mənsurənin qolundan tutur. Mehriban, şirin dillə Mənsurədən üzüyü istəyir.

Lalə: - Mənsurə xala, qaynanam məhz bu üzüyə görə polisə şikayət edibdir. Ver, gizlincə qoyaq yerinə. Yoxsa, hər şeyin üstü açılacaq.

Mənsurə: - Oy... Oy... toxunma... tərپətmə... öldüm.

Fuad: - Mama bura gəlir. Təcili buranı tərک eləmək lazımdır.

Lalə Mənsurənin əlini buraxır. Üçü də təlaş içindədir. Mənsurə hamıdan qabaq çarpayından sıçrayır.

Səhnə 11

Yol. Gündüz.

Nadir üşüyür. Ulduzun qabağında o tərəfə, bu tərəfə gedir. Bir-iki maşın bunların yanından ötüb keçir.

Ulduz: - Nadir, heç olmasa, maşın saxlatdır. Görək bizə hansı kişi kömək edir.

Nadir: - İndi kişiyə maşın saxlamırlar. Sən maşınlara əl elə, mən gəlirəm.

Nadir yaxındakı kolluğa tərəf qaçır.

Ulduz uzaqdan gələn maşını görür, əl eləyir. Öz-özünə danışır.

Ulduz: - Kübra səni nahaqdan qohum-əqrabaya tərifləmir ki!....

Uzaqdan gələn maşın Ulduzun qarşısında saxlayır. Sürücü maşından düşür. Ulduzu süzür, az qala ağzının suyu axa.

Sürücü: - Xanıma nə kömək lazımdır?

Bu zaman Nadir kolluqdan çıxır, onların yanına gəlir.

Sürücü: (gülməkdən özünü güclə saxlayır) - Siz iki nəfərsiniz?

Sürücü qəşş edib gülür. Maşına oturur, sürüb gedir.

Nadirlə Ulduz təəccüblə bir-birinə baxırlar.

Ulduz əsəbidir. Bu zaman bir maşın da dayanır. Maşının içində ortayaşlı sürücü soruşur.

Sürücü: - Nə kömək lazımdır?

Ulduz: - Maşının təkərin dəyişmək lazımdır.

Kişi Nadiri başdan ayağa süzür.

Sürücü: (öz-özünə deyir) - Yanında eşşək boyda gədə var, mən buna təkər dəyişməliyəm.

Sürücü əlini yelləyir, maşını sürür, uzaqlaşır.

Səhnə 12

Fazilin evi. Səhər.

Fazil əlində telefon hövsələdən çıxır.

Fazil: - Niyə buna zəng çatmasın?

Cənnət: (otağa gəlir) - Yənə zəng çatmır?

Fazil: - Yox, ölüb.

Cənnət: - Ay Fazil, birdən kürəkənin dediyi kimi bu da onlardan olar.

Fazil maraqla soruşur. Üstəlik yanlış anlayır.

Fazil: (əlini qız kimi oynadır) - Onlardan deyəndə kimi nəzərdə tutursan? Bunlardan deyirsən... (əliylə göstərir)

Cənnət: - O nə olan şeydir? Mən fırıldaqçılardan danışram. Az deyil e, üç yüz mindən söhbət gedir.

Fazil: (özündən çıxır) - Ay qız, bilirsən o nə hörmətli adamdır? Nə danışsən sən? Kürəkən tanımır dedik, sən ki, tanıyırsan?

Cənnət: - Nə bilim e. Bir həftədir bu kişiyə zəng çatmır. İngiltərə budu buradadır dana. Həm də niyə elə deyirsən? Zəmanə adamları dəyişdirir.

Fazil: - Məni cin atna mindirmə. Sən Ərəstun müəllimi yaxşı tanıyırsan.

Səhnə 13

Xəstəxananın dəhlizi. Gündüz.

Gülsurə ilə Vaqif palataya tərəf gəlirlər. Dəhlizdə həkimlə qarşılaşırlar.

Həkim: - Xanım, mən sizi evə yazmışdım, axı. Əmin ola bilərsiz, sizin heç nəyiniz yoxdur.

Vaqiflə Gülsurə bir-birilərinə baxırlar.

Vaqif: (sakitcə) - Çata bilmədik. Aradan çıxıblar.

Səhnə 14

Kübranın evi. Gündüz.

Kübra kartlara baxır. Bu zaman Səma otağından yarıyuxulu və hövlnak çıxır. Qızının vəziyyəti Kübranı qorxudur.

Kübra: (ayağa qalxır, qızına tərəf gedir) - Qızım, nə olub?

Səma: - Mama, çox dəhşətli bir yuxu gördüm. Nadir mənə bir qadınla xəyanət eləyir.

Kübra: - Bir dəqiqə gözlə.

Səhnə 15

Kübran karta baxdıqca üzündə qəribə ifadələr əmələ gəlir. Səma da həyəcanla anasının kartlarını izləyir.

Səma: - Bax ha, mama, düzünü deyirsən.

Kübra: - Qəribədir, qızım, kartlar Nadiri çox təmiz göstərir.

Səma: - Yox e, mama. Mənim yuxularım həmişə düz çıxıb.

Kübra: - Qızım, əksər vaxt yuxular tərsinə yozulur.

Səhnə 16

Yol kənarı. Gündüz.

Yol kənarında təndirdən bişirilən isti çörəklər satılır. Yanında da qatıq, bal, süd, pendir, şor, nehrə yağı, təndir ləvəngi satılır.

Nadir maşından düşür. Üstü-başı qap-qaradır. Əlləri də qaradır. Burnunun ucu da qaradır. Ulduz da maşından düşür. Nadir təndir çörəyi satan xanımlara yaxınlaşır. Əlini çörəyə uzatmaq istəyir.

Ulduz: (qoymur) - Nadir, dayan.

Nadir: - Niyə?

Ulduz: (çörəyi özü götürür) - Bir əllərinə bax da...

Nadir: (üç kiloluq qatıq bankasını götürür) - Axşamlar ayran içməsəm, yata bilmirəm.

Bu vaxt Nadirə zəng gəlir. Telefonu da şalvarının cibindədir.

Nadir: - Kömək elə, telefonu götürüm. Əlim çirklidir.

Ulduz telefonu onun cibindən götürür, baxır.

Ulduz: (ağzı-burnunu əyir) - Hmm. Gözəlçəndir.

Nadir: (həyəcanlanır) - Səsin çıxmasın.

Ulduz telefonu Nadirin qulağına tutur.

Nadir: - Hay can, əzizim.

Səhnə 17

Kübranın evi. Gündüz.

Səma: - Nadir, sən mənə xəyanət edirsən? Qızlarlasan? Elə bilirsən, mən bilmirəm?

Səhnə 18

Yol kənarı. Gündüz.

Nadirin dil-dodağı əsir, əlindəki qatıq bankasını yerə salır. Qatıq bankası sınır. Ulduz qışqırır. Yerə tökülən qatıq ikisinin də üstünə sıçrayır.

Ulduz hərəkətlərinə nəzarət edə bilmir, telefonu əlindən qatığın içinə düşür.

Ulduz: - Nadir, sən neynirsən?

Nadir bir telefona baxır, bir də Ulduza. Tez telefonu yerdən götürür, Səmanın üzünə adboy verir.

Nadir: - Sakit ol, əzizim, sakit ol, qatıq aydınlıqdır.

Səhnə 19

Kübranın evi. Gündüz.

Səma: - Mama, eşitdin? Eşitdin qadın səsini. Qışqırdı. Onlar orda nə iş görürlər? Başları elə bərk qarışıb? Telefonu üzümə adboy verdi. Göstərərəm mən ona.

Kübra: (qızını sakitləşdirməyə çalışır) - Qızım, kartlar göstərdi axı, təmiz uşaqdı.

Səma: (hirsindən otağına gedir, mamasının eşitməyəcəyi tərzdə) - Sənin kartların nə vaxt düz göstərib ki?..

Səhnə 20

Yol qırağı. Gündüz.

Nadir maşının yanındadır. Telefon işləmir. Ulduz Madirə yaxınlaşır

Nadir: - Telefon qatıqladı.

Səhnə 21

İdman zalı. Gündüz.

Dilək trinajor zalında özü üçün məşq edir. İlhamə velosiped sürə-sürə mollaı yığır.

Səhnə 22

Mollanın evi. Gündüz.

Molla: (telefona cavab verir) - Cinayət axtarış şöbəsinin rəisi Kəmqulu eşidir.

Səhnə 23

İdman zalı. Gündüz.

İlhamə: - Kəmi, hardasan?

Səhnə 24

Mollanın evi. Gündüz.

Molla: - Təhqiqatla məşğulam.

Səhnə 25

İdman zalı. Gündüz.

İlhamə: - Nə təhqiqatı, Kəmi?

Səhnə 26

Mollanın evi. Gündüz.

Molla: - Hələ ki sənin əsərinin redaktəsindən başlamışam.

Səhnə 27

İdman zalı. Gündüz.

İlhamə: - Kəmi, sən onu qaytar mənə, özüm redakte edərəm.

Mollanın səsi: - Sən bacardığın iş deyil bu. Çoxlu siyasi səhvlərə yol vermişən.

İlhamə pis olur.

Səhnə 28

Mollanın evi. Gündüz.

Molla İlhamənin pis olduğunu hiss eləyir. Söhbəti dəyişməyə çalışır.

Molla: - Sabah harda olacaqsan?

İlhamənin səsi: - Mamanı həkimə aparacam. Ondan sonra heç bir işim yoxdur.

Molla: - Sabah görüşərik. Yeri gəlmişkən, əmanətini də qaytararam özünə

Səhnə 29

Ticarət Mərkəsisiz. Maqazinin içi. Gündüz.

Gülsurə Fuadı yığır. Fuada zəng çatdır.

Gülsurə: (Vaqifə) - Köpəkoğlu, qorxusundan telefonu da söndürüb. Telefonu söndürməklə elə bilirsən canını qurtara biləcəksən?

Vaqif: - Narahat olma. Haqq öz yerini tapacaq.

Səhnə 30

Taksinin içi. Gündüz.

Mənsurə qabaqda əyləşib. Fuadla Lalə arxada oturublar. Mənsurənin çamadanı Fuadın qucağındadır.

Fuad telefonla danışır.

Fuad: - Salam. Mən İstanbula üç bilet sifariş vermək istəyirəm. Nə vaxta?

Mənsurə: (Fuada baxır) - Elə bu günə?

Fuad: - Bu günə istəyirəm. Necə? Bir həftə gözləməliyik? Başa düşmədim, o boyda təyarədə üç nəfərə yer yoxdur?

Fuad Laləyə göz vurur. Lalə başa düşür ki, Fuad heç kimlə danışmır.

Fuad: - Xanım, yaxşı baxın, bəlkə satılmamış bilet qalıb? Yəni, deyirsiz mümkün deyil? Yaxşı xanım, əsəbləşməyin. Dedim birdən kimsə biletini qayarmış olar. Heç olmasa, indidən üç nəfərlik bilet gələn həftəyə hazırlayın. Çox sağ olun. Minnətdaram.

Fuad: (guya əsəbləşdi) - Əşii, bunlar da işləyə bilmir də. Nətər dilxor oldum e...

Səhnə 31

Sevdanın binasının qabağı. Axşamçağı.

Sevda yaşadığı binaya yaxınlaşır. Cavadla qarşılaşır.

Cavad: - Axşamınız xeyir, Sevda xanım.

Sevda: (təəccüblənir) - Adımı hardan bilirsiniz?

Cavad: - Adınızı öyrənmək mənim üçün problem deyil. Nəinki adınızı, bütün tərcümeyi halınızı öyrənərəm.

Sevda: - Lap yaxşı. Öyrənəndə xəbər eləyərsən. İndiyə, kənara çəkil, mən getməliyəm. (hikkəylə deyir)

Cavad: (telefonu Sevdaya göstərir, özündən razı halda) - Mənim sizə göstərəcəyim şeyi görsəniz dərhal dayanacaqsız.

Cavad Sevdayla Anarın şəkillərini Sevdaya göstərir. Sevda gözücu baxıb, gülümsəyir. Kinayə ilə Cavada baxır.

Sevda: - Məni yolumdan dayandıracaq heç nə yoxdur həyatda. Ayaq altından çəkil.

Cavad: - Birdən bu şəkillər internetdə rekord qırsa?...

Sevda: - Savab olar. Bu reklama görə sizə öz təşəkkürümü bildirərdim. Pulsuz-parasız.

Səhnə 32

Otelin qarşısı. Axşam.

Ulduzla Nadir oteldən çıxırlar.

Ulduz: - Belə iş olar? Hansı otelə girirsən, nigah şəhadətnaməsini istəyirlər. Dünyanın yarısını gəzməmişəm, belə biabırçılıq heç yerdə görməmişəm. İndi biz nə edək? Harda yataq?

Nadir: (hər şeydən əlini üzmüş insan kimi) - Maşında. Başqa yer yoxdur.

Onlar keçib maşında oturur.

Ulduz diqqətlə Nadirə baxır. Hələ də hirslidir.

Ulduz: - Nadir, əl-ayağın qara olmasaydı, romantik gecə yaşayardıq.

Nadir: (təəccüblə) - Elə maşında?

Ulduz: (əliylə alını döyəcəliyin) - Sən nə biləsən axı, maşındakı romantikanın gözəlliyini. Dünyaya baxış pəncərəni elə Kübranın evindən olub.

Səhnə 33

Kübranın evi. Yataq otağı. Axşam.

Səma Nadirin nömrəsini yığır. Nadirə zəng çatdır. Səma özündən çıxır.

Səma: - Söndürüb. Söndürüb telefonu əclaf. Zəng çatdır. Bunu mənə necə eləyə bildin, ay Nadir?

Səhnə 34

Vəfanın evi. Axşam.

Vəfa Şərəbanuyla evə girir. İkisinin də əli doludur. Şərəbanu aldığı divanın üstünə atır.

Şərəbanu: - Vəfa bacı, ürəyin nə istəyir. Axşama bişirim.

Vəfa: - Heç nə, Şərəbanu. Bu gün heç nə bişirməyəm. Sifariş edərək, gətirərlər.

Şərəbanu: - Hə, vallah.

Şərəbanu: (saata baxır) - Bacı, pult hanı? İndi muğam başlayacaq.

Vəfa pultu kreslonun üstündən götürür, televizoru yandırır.

Səhnə 35

Sevdanın evi. Axşam.

Şahnaz: (telefonla danışır) - Aaz, allah vurmuşdu onu. Özünə padruqa tapıb da. O haranın tulasıdır.

(Bu zaman Sevda içəri daxil olur. Şahnaz Sevdanı görür. Sevdanın eşitməyəcəyi tərzdə) Yaxşı, vırılmış da gəldi. Sonra danışırıq.

Sevda Şahnaza salam verir. Şahnaz onun salamını almır. Bu vaxt mətbəxdən Firuzə çıxır.

Firuzə: - Axşamınız xeyir, Sevda xanım.

Sevda: - Axşamın xeyir, Firuzə.

Sevda otağına keçir. Şahnaz Firuzəyə yaxınlaşır.

Şahnaz: - Az, o nə vaxtdan xanım olub, xanım deyirsən?

Firuzə: - Mən...

Şahnaz: - Nə mən-mən salmışsan. Axşam Murad gələr, səni başa salar.

Bu zaman qapı döyülür. Şahnaz qapını açır. Gələn Muraddır.

Murad: - Axşamınız xeyir.

Şahnaz hikkəsindən sifət edir, qonaq otağına keçir. Firuzə Murada baxır, çiyinini atır.

Səhnə 36

Vəfanın evi. Axşam.

Vəfa Şərəbanuyla birlikdə aldıkları paltarları yerbəyer edirlər. Birdən televizordakı elan diqqətlərini cəlb edir.

Səhnə 37

Televiziya.

Aparıcı: - Şəkildə gördüyünüz xanım İrandan Bakıya gəlib. Şəkildə gördüyünüz Məhəmmədi Samirə Yəhya qızını görən şəxslərdən aşağıdakı nömrələrə zəng etmələri xahiş olunur, yaxud yaxınlıqdakı polis idarələrinə müraciət etmək olar.

Biz şəkildə Şərəbanunu görürük.

Şərəbanu da, Vəfa da yerlərində keyləşib qalıblar.

On birinci hissənin sonu

MÜNDƏRİCAT

-Yarımqıq qalan şərikli ssenari.....	2
-Birinci hissə.....	5
-İkinci hissə.....	22
-Üçüncü hissə.....	37
-Dördüncü hissə.....	50
-Beşinci hissə.....	60
-Altıncı hissə.....	81
-Yeddinci hissə.....	95
-Səkkizinci hissə.....	112
-Doqquzuncu hissə.....	125
-Onuncu hissə.....	137
-On birinci hissə.....	147